

Statist. 0.

997

997 54

STATISZTIKAI KÖZLEMÉNYEK

SZERKESZTI: DR. ILLYEFALVI L. LAJOS

A FŐISKOLAI HALLGATÓK SZOCIÁLIS ÉS GAZDASÁGI VISZONYAI BUDAPESTEN

ÍRTA

DR. MOLNÁR OLGA

54. KÖTET

3. SZÁM

KIADJA: BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS STATISZTIKAI HIVATALA

Stat.
0.997

STATISZTIKAI KÖZLEMÉNYEK

SZERKESZTI: DR. ILLYEFALVI I. LAJOS

A FŐISKOLAI HALLGATÓK SZOCIÁLIS ÉS GAZDASÁGI VISZONYAI BUDAPESTEN

ÍRTA

DR. MOLNÁR OLGA

TARTALOM.

	Oldal
Bevezető	5*
A főiskolai hallgatók általában	21*
Az egyetemi és főiskolai hallgatók korviszonyai	24*
A főiskolai hallgatók megoszlása hitfelekezet szerint	27*
A főiskolai hallgatók családi állapota	32*
A főiskolai hallgatók anyanyelv szerint	33*
A főiskolai hallgatók születési helye	34*
Főiskolai hallgatók a szülők lakóhelye szerint	37*
Főiskolai hallgatók a szülők foglalkozása szerint	38*
A főiskolai hallgatók szüleik életbenléte szerint	42*
A főiskolai hallgatók a szülők vagyoni viszonyai szerint	43*
A főiskolai hallgatók a szülők ingatlan tulajdona szerint	45*
A főiskolai hallgatók állampolgárságuk szerint	46*
A főiskolai hallgatók lakóhelyük szerint	47*
A főiskolai hallgatók előképzettsége a végzett iskolák szerint	50*
Főiskolai hallgatók az érettségi vizsgálat eredménye szerint	51*
Főiskolai hallgatók a modern nyelvek ismerete szerint	53*
A főiskolai hallgatók más szakokon folytatott magasabbrendű tanulmányaik szerint	55*
A vidéki és külföldi főiskolákon hallgatott budapesti egyetemi hallgatók száma és a más főiskolákon hallgatott félévek	57*
Főiskolai hallgatók a kollokválások száma és a kollokviumok óraszámára szerint	59*
A főiskolai hallgatók tandíjmentessége	63*
A főiskolai hallgatók tankönyvekkel és jegyzetekkel való ellátottsága	65*
A főiskolai hallgatók napilap olvasása szerint	68*
A főiskolai hallgatók az Egyetemi Könyvtár látogatása szerint	69*
Az irodalommal foglalkozó főiskolai hallgatók megoszlása	71*
A főiskolai hallgatók zeneismeret szerint	72*
A főiskolai hallgatók sportolása	73*
A főiskolai hallgatók társadalmi tevékenysége	75*
A főiskolai hallgatók szórakozása	77*
A főiskolai hallgatók dohányfogyasztása	80*
A főiskolai hallgatók alkoholfogyasztása	82*
A főiskolai hallgatók külföldi utazásaik szerint	83*
A főiskolai hallgatók egészségi viszonyai	86*
A főiskolai hallgatók lakásviszonyai	90*
Az albérletben lakó főiskolai hallgatók lakásviszonyai	92*
A főiskolai hallgatók havi lakbérére (szobabére)	95*
Az albérletben és externátusban lakó főiskolai hallgatók élelmezési viszonyai	97*
Főiskolai hallgatók az élelmezésre fordított havi összeg nagysága szerint	100*
A diákotthonban és internátusban lakó főiskolai hallgatók	104*
A főiskolai hallgatók ruházati viszonyai	108*
Főiskolai hallgatók a beszámítható félévek száma szerint	110*
Keresetükből élő és keresettel bíró főiskolai hallgatók a heti munkaórák és a hallgatásra felvett heti órák száma szerint	112*
A főiskolai hallgatók kereseti viszonyai, megélhetésükre fordított összeg és a szülői támogatás összege	113*
A főiskolai hallgatók katonai szolgálata	117*
Táblázatok	1—96

Bevezető.

A fővárosban tanuló főiskolai ifjúság életviszonyainak ismerete tudományos, gyakorlati s bizonyos fokig politikai szempontból is nagyjelentőségű kérdés. Tudományos szempontból fontos az összes társadalmi osztályok szociális viszonyainak tüzetes feltárása, mert lehetővé teszi a mutatkozó társadalmi jelenségek közötti összefüggések megállapítását. E társadalmi osztályok köréből pedig nem szakítható ki mesterségesen a főiskolai hallgatóság tábora. Gyakorlati szempontból jelentős, mert az egyetemi polgárok tömege s a többi főiskola hallgatósága a jövő Magyarország értelmiségének jelentős hányadát szolgáltatja. Életviszonyaiknak alakulása előtt nem mehetünk el behűnyt szemmel, mert annak alapos ismerete lehetővé teszi megfelelő szociálpolitikai intézmények beállítását s ezzel felmerülő bajaik megsegítését.

A diáknyomor újabb keletű kérdés s alig tekinthet öt évtizedes multa vissza. Másfél évszázaddal ezelőtt hazánkban a vidéki főiskolákon alig néhány száz tanuló tanult s a Pázmány egyetemen is 1791-ben csak 315 volt a hallgatók száma, 1805-ben még nem érte el a félezret s 1860-ban is alig haladta meg az ezerkétszázat.

A hallgatók kis száma lehetővé tette a diákság patriarchális életét s a tanárok részére a közvetlen felügyeletet a hallgatóság életmódja felett. Segíthetett bajain, istápolhatta, támogathatta s a küzdő felé nyujthatta azt a jobbot, melyet a melegen érző szív mozgatott. Papok, tanítók, hivatalnokok, iparosok és jobbmódú földművelők soraiból került ki a főiskolák ifjúsága, — nem is említve a nemes emberek tanuló ifjait, — akiknek sorában csak ritkábban akadtak támogatásra igazán szoruló s megsegítésre váró hallgatók.

A kiegyezés után a helyzet lényegében megváltozott. A pénzgazdaságra berendezett kapitalizmus egyre jobban érezte hatását a társadalmi rétegek kialakulásában. A diákélet is kivetkőzött abból a régi patriarchális jellegéből, melynek emlékeit napjainkban már csak a főiskolák ősi annalesei őrzik, s helyébe lépett mint tömegjelenség: a diáknyomor. A polgárság és parasztság fiai egyre nagyobb tömegekben tódultak az értelmiségi pályákra, mert a diplomaszerezés a szociális emelkedés legbiztosabb eszköze lett. Ezzel az emelkedési törekvéssel meg is szűnt az a gondtalan szép diákélet, amelyről oly sokat regéltek apáink s helyét felváltotta a létért folytatott kíméletlen s kemény küzdelem. Ez a harc a mult század vége felé kezdett jelentőségében teljes mértékben kialakulni.

Abban a segítőmunkában, melyet a főiskolai hallgatóság felkarolása érdekében a főiskolák és a társadalom melegen érző szíve kezdeményezett s kezdetben csak

bizonytalanul tapogatózó kísérletekben jelentkezett: kivette részét a hivatalos főváros is. Nem is maradhatott ki e nemes törekvésből az a közület, mely hazánkban a szociális alkotások kérdéseiben minden időben a zászlótartó szerepet töltötte be. Kezdetben ösztöndíjak adományozásával, később tandíjsegélyezéssel támogatta az egyetemi polgároknak azt a kisebb hányadát, mely szívéhez közelebb állott, mert alkalmazottainak gyermeke volt.

A világháború kitörése után néhány évvel egy lépéssel még tovább ment a hivatalos főváros, s jóvoltából már 1916. év elején, új intézménnyel gazdagodott Budapest szociális berendezkedése. Ez az új intézmény a 200 egyetemi hallgató részére berendezett fővárosi diákmenza volt.

Az alkotás tulajdonképpen a budapesti központi segítőbizottság népélelmező osztályának nevéhez fűződik s valójában a népélelmező központi konyhának, mely 10 ezer adag étel egyszerre való elkészítésére volt berendezve, egyik fiókéntézményét képezte. A gondolat szülőanyja Lánczy Leóné volt s az ő buzgalmának köszönhetette létesítését az új szociális intézmény. Lánczy Leóné, mint a főváros égisze alatt működő népélelmező osztály elnöke, a társadalmat és a hatóságot egyaránt meg tudta nyerni a diákmenza gondolatának és gyors megvalósításának.

Az új diákmenza szerény, de nem jelentéktelen részét vállalta a jövő feladatainak abban az irányban, hogy erős, munkaképes nemzedéket szolgáltasson hazánkknak. E célból tiszta, fehér asztal mellett tápláló és ízletes jó ételeket részben ingyen vagy egészen olcsón juttatott 200 támogatásra szoruló egyetemi hallgatónak. A Budapesti Központi Segítő Bizottság népélelmező osztálya a Városház-utca 10. szám alatt levő bérpalota földszintjén létesítette a főváros diákmenzáját és abban száz szegénysorsú egyetemi hallgató ingyen ebédben és vacsorában részesült, másik száznak pedig havi 27 koronáért szolgáltatott ebédet és vacsorát.

A menza, miként említettük, tulajdonképpen Lánczy Leóné kezdeményezésére alakult. A közigazgatási bizottságban dr. Bihary Mór vetette fel az eszmét, melyet Bárczy István polgármester a legnagyobb melegséggel karolt fel. A törvényhatósági bizottság köréből Becsey Antal és Fischer József bizottsági tagok siettek segítségére s utóbbi a helyiség ingyenes átengedését is kieszközölte a háztulajdonostól. 1917. június 18-án a Népjóléti Központ népélelmező kirendeltsége vette át a diákmenza vezetését a 62.070/1917—I. sz. rendelet alapján. Ez a szervezet, bár külön ügy- és pénzkezeléssel rendelkezett, közvetlenül tanácsi felügyelet alatt állott s ezzel a kapcsolat is a hivatalos fővárossal szorosabbá lett.

Az eredeti terv és elgondolás a diákmenzának a háború befejezése utáni időkre is igen szép és nemes rendeltetést szánt s az intézményt ki akarta fejleszteni a hivatalos adminisztráció. Sajnos a nemes gondolat megvalósítása idő előtt hajtörést szenvedett. A diákmenza helyiségébe, mely az étkeztetésen kívül könyvtárral is fel volt szerelve, s olvasótermül is szolgált: az őszirózsás forradalom idején olyan elemek férkőztek, amelyek elégedetlenséget szítottak a főiskolai hallgatók körében. Az elégületlenség s az egyre sűrűbben fellépő baloldali jelenségek arra kényszerítették a fővárost, hogy diákmenzáját, ezt a szép és humánus intézményét, alig néhány évi fennállás után bezárja annak dacára, hogy időközben lényegesen kibővült és több száz egyetemi hallgatónak juttatott 50 fillérért ebédet, 40 fillérért pedig vacsorát.

A proletárdiktatúra bukása után, a keresztény és nemzeti gondolat reneszánszának idejében ismét szőnyegre került a hivatalos főváros előtt a főiskolai hallgatók megsegítésének kérdése. E sorok írója, még mint a fővárosi statisztikai hivatal aligazgatója, a szociálpolitikai ügyosztály akkori vezetője dr. Lobmayer Jenő tanácsnok előtt felvetette a nyomorral küzdő egyetemi polgárok megsegítésének kérdését. Elgondolása szerint az Üllői-úti laktanyában, — mely központi fekvésénél fogva kiválóan alkalmasnak látszott diákjóléti intézmények befogadására, — létesült volna a székesfőváros kezelésében és fenntartásában az a főiskolai internátus, amely körülbelül ezer főiskolai hallgató fizikai és szellemi erőinek teljes kifejlesztését célozta az angol collegek mintájára. A felmerült terv szerint a létesítendő férőhelyek felét a Nagy-Magyarországtól elszakított és idegen uralom alatt szenvedő honfitársak gyermekei részére tartotta volna fenn a főváros abból a célból, hogy magyar kultúrával, magyar levegővel s hazafias érzéssel telítve térjenek majdan vissza szülőföldjükre és legyenek szószólói, ébrentartói és lelkes hirdetői Szent István osztatlan birodalmának. Az internátus férőhelyeinek másik félezzére Csonka-Magyarország ama fiai tarthattak volna számot, akik a fővárosban folytatva főiskolai tanulmányaikat a támogatásra nemcsak szegénységükkel, hanem tanulmányaikban folytatott sikeres előmenetelükkel is rászolgáltak s rendíthetetlen hazaszeretetükkel az ifjúság köréből kiténtek.

Az infláció korszakában a gondolat nem látszott kivihetetlennek. Meleg szeretettel karolta fel azt a szociálpolitikai ügyosztály lelkes vezetője: dr. Lobmayer Jenő tanácsnok; tüzetes megbeszélések folytak, tervek készültek és már úgy volt, hogy az eszme valóra válik és megszületik a székesfőváros égiske alatt a Budapesten tanuló főiskolai hallgatók internátusa az Üllői-úti Mária Terézia laktanyában.

A kérdés előbbrevitele, a nélkülözhetetlen propaganda kifejtése és a közvélemény előkészítése céljából természetesen szükség volt megfelelő alátámasztásra. A propaganda-anyag megszerzése érdekében alulírott javaslattal fordult a székesfőváros tanácsának szociálpolitikai ügyosztályához s felvetette a főiskolai diákstatisztika egyszeri megszervezésének kérdését.

Hazánkban a szociális statisztika úttörése és művelése terén nagy érdemei vannak a székesfővárosi statisztikai hivatalnak. A testi munkát végző munkások munkanélküliségének felmérését célzó 1914. évi felvétel nemcsak úttörő volt hazánkban, hanem nemzetközi viszonylatban is jelentős eseményt képezett. Először történt ugyanis a statisztikai szolgálat terén sikeres kísérlet arra, hogy közel ötezer főnyi számlálóbiztosból álló sereggel hajtassék végre egy nap alatt a felvétel hatalmas művelete, olyan tömeggel, mely nemcsak a fizikai munkások soraiból került ki, hanem teljesen ingyenesen, sőt költségmentesen látta el a számlálóbiztos és felülvizsgálói teendőket s kizárólag lelkesedésből, az ügy iránti szeretetből teljesítette és végezte a felvétel nehéz munkáját.

Ezt a műveletet követte tíz év múlva a *fővárosban tanuló főiskolai hallgatóság statisztikájának első ízben való hivatalos megszervezése*, melynek célja a főiskolai ifjúság életkörülményeinek, szociális és gazdasági viszonyainak feltárása volt. *E kötet megjelenése is a teljesített úttörő munka igazolásában leli egyrészt magyarázatát, másrészt annak a ténynek a leszögezésében, hogy a hivatalos főváros az ország megpróbáltatásának nehéz napjaiban sem haladt el a nemzet reményének terhes napi gondjai mellett, hanem zászlótartó kívánt lenni a megsegítés munkájában. Ha a*

felmerült nemes eszmék és magyar szívből fakadó gondolatok testet nem öltöttek s valóra nem válhattak : nem rajta múltott.

A statisztikai felvétel megejtését azonban nemcsak a propaganda-anyag megszerzése tette kívánatosná. A budapesti főiskolák diákságának egyre általánosabb és nagyobb mértékben jelentkező nyomorának megismerésére és csökkentésére irányuló intézkedések sorában, ugyanis múlhatatlanul szükségesnek mutatkozott a főiskolai diákstatisztika egyszeri elkészítése, amely a hallgatók életviszonyait kimerítően felöleli s a segítség módjaira, valamint az egyes intézkedések sürgősségére nézve megfelelő útbaigazításokat ad.

Erre annál inkább szükség volt, mert hazánkban a fővárosban tanuló főiskolai ifjúság életviszonyainak megismerése céljából az első statisztikai felvétel még 1909. évben készült el. Az erre vonatkozó kérdőívet a Galilei Kör dolgozta ki s a felvételt április, május és június havában tagjai útján eszközölte. A kérdőívek névtelenek voltak s a számlálólapokat kiállító egyetemi polgárok nem sejtették, hogy a statisztikai felvétel tulajdonképeni szervezője a Galilei Kör. Körülbelül 850 kitöltött kérdőív futott be a rendezőbizottsághoz, mely a számlálást eszközölte s a selejtezés munkáját végezte. A rostálás után fennmaradó 806 számlálólapot a Székesfővárosi Statisztikai Hivatal dolgozta fel dr. Pikler I. Gyula statisztikai hivatali aligazgató elgondolása, irányítása és felügyelete mellett.

Ez a felvétel tulajdonképen magánjellegű statisztikai művelet volt. Nem terjedt ki a főváros területén tanuló főiskolai hallgatóság teljes egészére s adatai is időközben nagyrészt elavultak. Annál inkább indokoltnak látszott egy hivatalos számlálás megejtése s ennek alapján az egész kérdéskomplexum tudományos megvilágítása.

A főváros tanácsa átlátva a kérdés fontosságát, 83.170/1924—XIV. szám alatt 1924. július 10. napján tartott ülésében ez ügyben a következő határozatot hozta :

»A tanács a tanácsi XIV. ügyosztály előterjesztésére elhatározza, hogy a főiskolai diáknyomor leküzdésének megkönnyítése céljából a diákság összes életviszonyait felölelő statisztikát készíttet. E statisztikai munkálatok mielőbbi megkezdése céljából felhívja a statisztikai hivatalt, hogy az adatfelvétel elvégzésére vonatkozólag a részletes munkatervezetet és megfelelő költségelőirányzatot készítse el és mielőbb mutassa be, egyúttal pedig megbízza a tanácsi XIV. ügyosztályt, hogy a munkálatok előkészítésére addig is tegyen intézkedéseket.«

Ezen tanácsi rendelkezés alapján alulírott elkészítette a felvételtervezetet, a felvételhez szükséges kérdőlapot és egybeállította a munkálatok kivitelezésére szükséges költségvetést. Az összeíráshoz 20 ezer példány 4 oldalas számlálólap, 100 példány negyedíves hirdetmény, a publikációhoz pedig 5 ív kommentáló szöveg és 5 ív táblázatos rész irányoztatott elő egyezer példányban. A költségek a székesfőváros háziyomdájának június hó 17-én kelt költségelőirányzata szerint a következőképen alakultak :

20.000 drb 4 oldalas összeíróív szedése és nyomása .	7,400.000	korona
100 drb negyedíves hirdetmény szedése és nyomása	60.000	«
5 ív garmond szedése és nyomása	6,000.000	«
5 ív petit táblázat szedése és nyomása	22,650.000	«
Fűzési és hajtogatási költség	300.000	«

Összesen **36,410.000** korona.

Tekintettel a nyomdai költségekre és az előre nem látható kiadásokra 40 millió koronát szavazott meg a székesfőváros törvényhatóságának közgyűlése a főiskolai hallgatók szociális és gazdasági viszonyainak a felderítésére és megvilágítására. A feldolgozás költségeire nem irányoztatott elő fedezet, mert magától értetődő természetes dolog volt, hogy azt a statisztikai hivatal állandó munkálatait ellátó és rendszeres alkalmazásban álló személyzete díjtalanul, a délutáni órákban egyéb munkálatainak zavartalan ellátása mellett fogja teljesíteni.

A szükséges költségek megszavazásával egyidejűleg a székesfőváros tanácsának szociálpolitikai és közjótékonyossági ügyosztálya a diákstatisztikai felvétel eredményének biztosítása céljából felterjesztéssel fordult a m. kir. közoktatásügyi miniszterhez, hogy annak támogatását a kivitelezéshez megszerezze és a statisztikai kérdőlapok kötelező kitöltését kieszközölje. A felterjesztés szövege a következő volt:

»Nagyméltóságú Miniszter Úr!

A budapesti főiskolák diákságának egyre általánosabb és nagyobb méretű nyomorától indítva, az ennek csökkentésére irányuló intézkedések sorában, legelőször szükségesnek tartjuk egy főiskolai diákstatisztika elkészítését, mely a hallgatók életviszonyait kimerítően felöleli, s úgy a segítség módjaira, valamint az egyes intézkedések sürgősségére nézve megfelelő útbaigazítást adhat. Épen ezért megbíztuk a Székesfővárosi Statisztikai Hivatalt, hogy ennek a diákstatisztikának adatfelvételét készítse elő, s annak idején dolgozza fel.

Az adatfelvétel az 1924—25. tanév közepe táján kívánja a diákság állapotát megvizsgálni. E vizsgálat értékének és eredményességének első főbiztosítéka a teljesség. A budapesti tudományegyetem, műegyetem, közgazdaságtudományi kar, az állatorvosi főiskola, valamint a képzőművészeti, zeneművészeti főiskolák és a polgári iskolai tanító- és tanítónőképző intézetek összes hallgatóinak adataira van szükségünk és ezek megszerzése — különösen az egyetemekenél — csak úgy lehetséges, ha az adatszolgáltató összeírólapok egybegyűjtése valamely egyetemi vagy főiskolai adminisztrációs működéssel kapcsolatos és pedig olyan, amelynél az összes hallgatóknak be kell indexeiket szolgáltatni az egyetemi vagy főiskolai hatóságokhoz. A hallgatók az indexátvétel megtagadásával volnának kényszeríthetők a statisztikai ív beszolgáltatására.

Jelen körülmények között erre a legalkalmasabbnak látszik a félévvégi dékáni láttamozás, mely minden hallgatóra kötelező s így az egész hallgatóságot felöleli s a számlálás teljességét biztosítja. Az így körülbelül december végén összegyűlt adatok feldolgozása már január hó folyamán megkezdődhetik s eredményei már a második félév elején fel is használhatók lesznek. A statisztikai számlálólapok összegyűjtése különleges terhet nem ró a dékáni hivatalokra, mert a beszédés az indexek benyújtásával egyidejűleg történik s az ellenőrzés is csak annyiból áll, hogy kitöltött számlálólapok nélkül ellátott indexek nem fogadtatnak el. Az ívek további összegyűjtéséről a statisztikai hivatal fog gondoskodni s ugyanez a szerv bocsátja díjmentesen a számlálólapokat is a hallgatóság rendelkezésére a főiskola falain belül.

Tisztelettel kérjük ennek következtében Nagyméltóságodat, méltóztassék a Pázmány Péter Tudományegyetem, a József Műegyetem, a Közgazdaságtudományi Kar, a Képzőművészeti Főiskola a Zeneművészeti Főiskola, a Polgári iskolai tanítóképző és a Polgári iskolai tanítónőképző intézet hatóságainál elrendelni, hogy ezek a Székesfővárosi Statisztikai Hivatal által rendelkezésinkre bocsátott statisztikai adatgyűjtő íveket kiosztás céljából vegyék át, hirdetémmel hívják fel a hallgatóságot azok kitöltésére és a hallgatóknak az indexek félévvégi dékáni láttamozását csak akkor teljesítsék, ha azok az indexszel egyidejűleg a statisztikai adatgyűjtő ívet is kitöltve benyújtják. Természetesen, amely intézetnél a félév végi dékáni láttamozás hiányzik, tisztelettel kérjük az ívek kiszolgáltatásának valamely hasonló, kötelező jellegű eljárással való összekötését. A Székesfővárosi Statisztikai Hivatal az ilyértelmi rendelet kibocsátása után az ívek oda- és visszajuttatása, valamint a részletkérdések megállapítása céljából az egyes intézetekkel közvetlenül fog érintkezésbe lépni.»

A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium a főváros felterjesztését a legnagyobb jóindulattal, megértéssel s szeretettel fogadta és karolta fel. Saját hatáskörében mindent megtett a nagyvonalú és a szegénysorsú főiskolai hallgatóság nyomorán intenzíven segíteni akaró terv megvalósítása érdekében és e célból még 1924. október 25-én 98.979/1924—IV. szám alatt a Budapesti Kir. Magy. Pázmány Péter Tudományegyetem tanácsának, a M. Kir. József Műegyetem tanácsának és az Egyetemi Közgazdaságtudományi Kar dékánjának a következő szövegű rendeletet küldötte meg:

»Budapest székesfőváros tanácsa a budapesti főiskolák diákságának egyre általánosabb és nagyobb mértékű nyomorától indítva, az ennek csökkentésére irányuló intézkedések sorában legelőször szükségesnek tartja a főiskolai diákstatisztika elkészítését, mely a hallgatók életviszonyait kimerítően felöleli s így a segítés módjaira, valamint az egyes intézkedések sürgősségére nézve megfelelő útbaigazítást adhat.

Budapest székesfőváros tanácsa ez adatfelvétel alapján az 1924/25. tanév közepe táján kívánja a diákság állapotát megvizsgálni, ami az egyetemeknél csak úgy lehetséges, ha az adatszolgáltató lapok összegyűjtése olyan egyetemi adminisztrációs működéssel áll kapcsolatban (félévek dékáni láttamozásai), amelynél az összes hallgatóknak indexeiket be kell szolgáltatniuk az egyetemi hatóságokhoz, amikor is a hallgatók az indexátvétel megtagadásával kényszeríthetők a statisztikai iv beszolgáltatására.

A statisztikai ívek összegyűjtése semmi különös terhet nem róna a dékáni hivatalokra, mivel a statisztikai hivatal azokkal idejében ellátná őket, s a beérkezés az index benyújtásával egyidejűleg történék, mikor is csak annyi ellenőrzés szükséges, hogy az ilyen ív nélkül beadott indexek nem fogadhatók el. Az ívek további összegyűjtéséről ismét a statisztikai hivatal gondoskodik.

A székesfővárosnak a fentiekben vázolt akcióját a magam részéről is helyeslésre méltónak találván, felhívom Címet, hogy a székesfővárosi statisztikai hivatal által rendelkezésre bocsátandó statisztikai adatgyűjtő íveket kiosztás céljából vegye át és hirdetménnyel hívja fel a hallgatóságot azok kitöltésére; *a dékánok pedig a folyó félévben az indexek félévi láttamozását, amennyiben Cím ezen megoldást a maga részéről is helyesli, csak akkor teljesítsék, ha a hallgatók az indexszel egyidejűleg a statisztikai adatgyűjtő ívet is kitöltve benyújtják.*

A székesfővárosi statisztikai hivatal az ívek oda- és visszajuttatása, valamint a rendelkezések megállapítása végett közvetlenül fog Címeddel érintkezésbe lépni.

Budapest, 1924. évi október hó 25-én.

A miniszter helyett:
Dr. Tóth Lajos s. k.,
államtitkár

A leirat kiadásával egyidejűleg ugyancsak 98.979/1924—IV. szám alatt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium az alábbi leiratott intézte a székesfőváros tanácsához:

»Folyó évi október hó 18-án 123.918/1924—XIV. szám alatt kelt felterjesztésére a budapesti Kir. Magy. Pázmány Péter Tudományegyetem és a M. Kir. József Műegyetem tanácsához, valamint az Egyetemi Közgazdaságtudományi Kar dékánjához, jelen szám és kelet alatt intézett leiratomat a tek. Tanácsnak másolatban megküldöm azzal, hogy a Zeneművészeti Főiskola, a Színművészeti Akadémia és a Polgári iskolai tanító- és tanítónőképző intézeteket illetőleg külön fogok intézkedni.

Budapest, 1924. évi október hó 25-én.

A miniszter helyett:
Dr. Tóth Lajos s. k.,
államtitkár

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi kormány támogatását pregnánsan jellemzi a 106.489/1924—III/a szám alatt 1924. évi december hó 13-án kiadott leirat is, melyben arról értesíti a főváros tanácsát, hogy a diákstatisztika elkészítése tárgyában az Országos M. Kir. Képzőművészeti Főiskolát, az Orsz. M. Kir. Zeneművészeti Főiskolát, az Országos M. Kir. Színművészeti Akadémiát, valamint az Országos M. Kir. Iparművészeti Iskolát is megfelelő eljárásra utasította, *egyidejűleg pedig felkérte a fővárost, hogy a diákstatisztika elkészítését az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskolára is terjessze ki és a székesfővárosi statisztikai hivatalt ilyen értelemben utasítsa.* Az idevonatkozó rendelet egyébként a következő:

»A fővárosi főiskolai diákstatisztika tárgyában f. évi október hó 25-én kelt 98.979/IV. számú leiratom kapcsán értesítem a Tekintetes Tanácsot, hogy jelen kelet és szám alatt az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskolát, az Orsz. M. Kir. Zeneművészeti Főiskolát és az Orsz. M. Kir. Színművészeti Akadémiát, valamint egyben az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskolát is megfelelő eljárásra utasítottam.

Felkérem egyúttal a Tekintetes Tanácsot, hogy a szóbanlévő diákstatisztika elkészítését a legutóbb nevezett Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskolára is kiterjeszteni, illetve a székesfővárosi statisztikai hivatalt megfelelő értelemben utasítani sziveskedjék.

Budapest, 1924. évi december hó 13-án.

A miniszter rendeletéből:
Rónay s. k.,
miniszteri tanácsos.»

Közel egyidőben intézkedett a M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 646/1925—VI. ü. o. sz. alatt a polgári iskolai tanárképzők hallgatóságának a számlálás műveletébe való bekapcsolás tárgyában is s az Állami polgári iskolai tanárképző főiskola igazgatóságához és az Erzsébet nőiskola igazgatóságához a következő rendeletet intézte:

»Budapest székesfőváros tanácsa a budapesti főiskolák diákságának egyre általánosabb és nagyobb mértékű nyomorától indítva, az annak csökkentésére irányuló intézkedések sorában legelőször szükségesnek tartja a *főiskolai diákstatisztika elkészítését*, mely a hallgatók életviszonyait kimerítően felöleli s úgy a segítség módjaira, valamint az egyes intézkedések sürgősségére nézve megfelelő útbaigazítást adhat.

Budapest székesfőváros tanácsa ez adatfelvétel alapján az 1924/25. tanév közepe táján kívánja a diákság állapotát megvizsgálni.

Legcélszerűbbnek látszik tehát, ha az adatszolgáltató lapok összegyűjtése olyan főiskolai adminisztrációs működéssel áll kapcsolatban (az indexek félévi láttamozása), amelynél az összes hallgatóknak indexeiket be kell szolgálatniuk.

Megjegyzem, hogy a statisztikai lapokat a fővárosi statisztikai hivatal fogja megküldeni a tek. Igazgatóságnak, s az ívek további összegyűjtéséről is a statisztikai hivatal gondoskodik.

A székesfővárosnak a fentiekben vázolt akcióját a magam részéről is helyeslésre méltónak találván, felhívom a tek. Igazgatóságot, hogy a székesfővárosi statisztikai hivatal által rendelkezésére bocsátandó statisztikai adatgyűjtő íveket kiosztás céljából vegye át és hirdetményel hívja fel a hallgatóságot azok kitöltésére, s a tek. Igazgatóság a folyó félévben az indexek félévi láttamozását — amennyiben a tek. Igazgatóság ezen megoldást a maga részéről is helyesli — csak akkor teljesítse, ha a hallgatók az indexszel egyidejűleg a statisztikai adatgyűjtő ívet is kitöltve benyújtják.

A székesfővárosi statisztikai hivatal az ívek oda és visszajuttatása végett közvetlenül fog a tek. Igazgatósággal érintkezésbe lépni.

A miniszter rendeletéből:
Dr. Dulovits Árpád s. k.,
miniszteri tanácsos.»

Egyrészt a siker, másrészt a főiskolai diákstatisztika teljessége érdekében a székesfőváros tanácsa a m. kir. földművelésügyi miniszterhez is felterjesztést intézett, hogy támogatását megnyerje az Állatorvosi Főiskola hallgatóinak a statisztikai felvételbe való bekapcsolására. Amilyen jóindulattal és megértő támogatással fogadta a székesfőváros nemes és önzetlen elhatározását a közoktatásügyi kormány, ugyanolyanul találkozott a székesfőváros a m. kir. földművelésügyi miniszter részéről. A földművelésügyi kormány ugyanis 1924. évi október hó 18-án 123.918/1924—XIV. szám alatt tett felterjesztésére értesítette a tanácsot, hogy amennyiben a tervezett diákstatisztika elkészítéséhez szükséges statisztikai ívek az Állatorvosi Főiskola rektori hivatalának rendelkezésére bocsáttatnak, azoknak a hallgatóság által való pontos kitöltése és az előírt időre való beszolgáltatása meg fog történni. A miniszter elhatározásából kelt és idevonatkozó kormányrendelet egyébként a következő :

»Folyó évi október hó 18-án 123.918/1924—XIV. szám alatt kelt felterjesztésére értesítem a Tanácsot, hogy amennyiben a tervezett diákstatisztika elkészítéséhez szükséges statisztikai ívek az Állatorvosi Főiskola rektori hivatalának rendelkezésére bocsáttatnak, azoknak a hallgatóság által való pontos kitöltése és az előírt időre való beszolgáltatása meg fog történni.

Budapest, 1924. évi november hó 19-én.

A miniszter rendeletéből :
(Olvashatatlan aláírás)
h. államtitkár.«

Ezen előzmények dacára a felvétel kivitelezése tekintetében váratlan és értelmetlennek látszó nehézségek merültek fel. Már-már úgylátszott, hogy a számlálás művelete elmarad s az egész kérdés az adminisztráció porosodó irattárába kerül. Csak dr. Lobmayer Jenő tanácsnok szívóssága és lelkesedése, — mellyel a főiskolai hallgatóság megsegítésének kérdését szíve egész melegével magáévá tette, — mentette meg a helyzetet. Fáradhatatlanul tárgyalt, nem ismert e kérdésben nehézséget és szívósságával leküzdötte a felmerült indokolatlan akadályokat.

A siker érdekében 1924. évi november hó 29-én a m. kir. Pázmány Péter Tudományegyetem tanácsához 139.669/1924—XIV. szám alatt az alábbi újabb átiratot intézte :

»A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 98.979/1924—IV. sz. leiratára vonatkozólag van szerencsém közölni, hogy a József Műegyetemmel létesült megállapodás, valamint egyes tudományegyetemi karoktól szerzett rövidítési értesüléseink következtében kénytelenek voltunk az összeírás időpontját a következő félév elejére, a beiratkozások idejére halasztani, amikor az összeírólapok összegyűjtését a quaesturától kérjük olyan formában, hogy minden beiratkozó köteles legyen ezt az ívet is kitölteni és beszolgáltatni.

Mivel az összeíró ívek előkészítésénél szükségünk van az összeírás idejének mielőbbi pontos megállapítására, kérjük a tekintetes Egyetemi Tanács ezirányú rendelkezésének sürgős kiadását, s egyszersmind annak a hivatalnak megjelölését, akivel a technikai kérdésekre vonatkozólag közvetlenül tárgyalhatunk.«

A királyi magyar Pázmány Péter Tudományegyetem a főváros tanácsának fenti megkeresésére 2352. szám alatt 1925. évi január hó 14-én a következő választ átiratot intézte :

»Tekintetes Tanács! Hivatkozva 139.669/1924—XIV. szám alatt kelt megkeresésére, értesítem a tekintetes Tanácsot, hogy a Senatus nem látja szükségét annak, miszerint hirdetmény bocsáttassék ki, hanem ehelyett a szóbanforgó statisztikai lapokat a nyomtatványokat árusító portásnak a hallgatók közt leendő szétosztás végett egyszerűen kiadja, a quaestura pedig a beadott lapokat felelősség nélkül beszedi; az Egyetemi Tanács azonban e statisztikai lapokban foglalt adatokat magára nézve érvényesnek elfogadni nem fogja, mert a kérdések egy része felesleges, részben pedig olyan, hogy arra előreláthatólag igaz és helyes válaszokat adni nem lehet, vagy nem fognak adni. (Az egyetemi tanács 1925. január 7-én tartott III. rk. üléséből.)

Fogadja a Tekintetes Tanács kiváló tiszteletem őszinte megnyilvánulását.

(Olvashatatlan aláírás)

rector. »

Ilyen előzmények, kormányintézkedések és az utolsó nehézségek leküzdése után 1924. évi december hó 27-én a székesfővárosi statisztikai hivatal az egyetem rektoraihoz és a főiskolák igazgatóságaihoz fordult a statisztikai felvétel kivitelezésének elősegítése céljából és a rektorokat s a főiskolák igazgatóit a következő átiratban kereste meg:

»A székesfőváros Tanácsa a budapesti főiskolák diákságának általánosabb és nagyobb mérvű nyomorát *intézményesen enyhíteni akarván*: 83.170/1924. számú határozatával elrendelte, hogy a hallgatók életviszonyai statisztikailag kimerítően dolgoztassanak fel a segítség módjának és eszközeinek, továbbá a teendő intézkedések megvilágítása céljából. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Úr 98.079/1924. számú leiratában a tanács ezen elhatározását pártolón tudomásul vette s arról Méltóságodat is értesíteni szíves volt. Ezen elhatározás következtében a főváros Tanácsa a diákstatisztika felvételével és feldolgozásával a Székesfővárosi Statisztikai Hivaltal bízta meg.

Ezen megbízás alapján azzal a kérelemmel fordulok Méltóságodhoz, hogy a felvétel sikere érdekében a statisztikai hivatal munkájában támogatni kegyeskedjék, mert e támogatás nélkül a felvétel csak hiányos és hézagos volna, mely nem nyújthatna elegendő bázist annak a kérdésnek a megvilágítására, amelynek célja a főiskolai diáknymor intézményes megszüntetése.

A vezetésem alatt álló statisztikai hivatal számolva a felmerülhető nehézségekkel a felvétel időpontjául legalkalmasabbnak tartja a beiratkozás időszakát, mert beiratkozás céljából minden egyes hallgató megjelenik a quaesturában, ahol a statisztikai »Összeíróívet« a származási ívvel együtt egyidejűleg beadhatja. Ez a módszer biztosítja nemcsak a felvétel teljességét, hanem az Összeíróívek kitöltésének pontosságát, megbízhatóságát és komolyságát is.

Ismerve azt az atyai meleg szeretetet, amellyel Méltóságod a főiskolai hallgatóság minden ügyét intézi: tisztelettel arra kérem, hogy a fenti számú miniszteri leirat intencióinak megfelelően méltóztassék a beiratkozás alkalmával a főiskolai hallgatóságot az Összeíróív kitöltésére kötelezni s hirdetményileg felhívni, hogy

a) az összeíróívet minden főiskolai hallgató tiszta olvasható kézírással és tintával töltse ki,

b) minden kérdésre a valóságnak megfelelően, pontosan és lelkiismeretesen feleljen,

c) ahol a feleletben dült szedésű szavak vannak előnyomtatva, ott a megfelelő szó aláhúzásával (és nem áthúzásával) válaszoljon

d) s végül a feleletekben a pénzürtéket papirkoronában tüntesse fel.

Az összeíráshoz szükséges statisztikai összeíróívek a quaesturának kiosztás céljából egyidejűleg megküldettek azon kérés kapcsán, hogy az előállítás magas költségeire való tekintettel a nyomtatványok gazdaságos kezelését, amennyire lehetséges, biztosítsa. Az összeíróívek természetesen díjtalanul állanak a hallgatóság rendelkezésére.

A beiratkozások befejeztével az összeíróívek elszállításáról a hivatal fog saját költségén gondoskodni.

Fogadja Méltóságod szíves jóakarataért és támogatásáért hálás köszönetemet.«

Hálásan kell e helyen különösen megemlékezni a József műegyetem illusztris tanácsáról, mely szíve egész melegével karolta fel a nemes eszmét s a főiskolai hallgatóság felsegítése érdekében tekintélyének teljes súlyával és latbavetésével segítette elő a felvétel munkáját és sikerét. Nagyrészt ennek a hathatós közreműködésnek és megértésnek köszönhető, hogy a műegyetem ifjúsága a számlálólapnak kitöltése és az adatok bevallása terén a fővárosban tanuló főiskolai hallgatóság körében az első helyre került.

A számlálás sikere érdekében kívánatosnak látszott a főiskolai ifjúság kellő felvilágosítása. Erre annál inkább szükség volt, mert a tájékoztató »Hirdetmények« elhelyezése a főiskolák falain belül nem vált lehetségessé. A statisztikai hivatal a napisajtóhoz fordult, az akcióhoz támogatását kérte s annak segítségével a következő kommunikét helyezte el:

»A székesfőváros Tanácsa a budapesti főiskolák diákságának egyre általánosabb és nagyobb-mérvű nyomorát *intézményesen enyhíteni akarván*, a kultuszminisztériummal egyetértőleg elrendelte, hogy a főiskolai hallgatók a jelen félévben összeírassanak s az összeírás alapján a *hallgatók életviszonyai kimerítően feldolgoztassanak a segítés módjának és eszközeinek*, továbbá a *teendő intézkedéseknek kellő megvilágítása céljából*. A főiskolai hallgatók összeírása a beiratkozással egyidőben történik s tart a beiratkozások befejezéséig. A hallgatók e célból a díjtalanul rendelkezésükre bocsátott »Összeíróíveket« kiállítani kötelesek. A feldolgozás művelétével a székesfőváros statisztikai hivatala bizott meg, mely az összeírás befejezése után (február eleje) teljes erővel fogja végezni az összeírólapok statisztikai feldolgozását s a főiskolai hallgatók *szociális helyzetének feltárását*. A feldolgozás eredményei alapján kezdi azután meg a szociálpolitikai ügyosztály Lobmayer Jenő tanácsnok vezetése alatt azokat az intézkedéseket, amelyek a diáknyomor intézményes enyhítésére alkalmasak. A főváros mindent el akar követni, hogy a főiskolai hallgatók egészséges, tiszta levegőjű, jó és olcsó lakáshoz, bőséges és elegendő táperővel bíró élelmezéshez jussanak a legjutányosabb áron. A főváros lehetővé akarja tenni, hogy a főiskolai hallgatók tanulmányaiknak élhessenek s lehetőleg mentesüljenek egészségi állapotuk megóvása mellett olyan anyagi gondoktól, melyek tanulmányaik folytatására gátlóan hatnak s amennyiben megélhetésük céljából okvetlenül mellékfoglalkozásra van szükségük, azt tanulmányaikkal rokonfoglalkozási ágban találják meg olyan módon, mely tanulmányaik folytatására nem hat bénítólag.«

A napilapok támogatása nem is maradt el. A magyar sajtó közismert szociális érzékével sietett a statisztikai hivatal segítségére s részint vezércikkben, részint hosszabb-rövidebb visszatérő riportokban foglalkozott a statisztikai felvétel s a főiskolai diáknyomor kérdésével. Hálás köszönet illeti ezért a lapok szerkesztőseit, mert fölvilágosító, önzetlen munkájuknak sok része van a számlálás sikerében.

A főiskola megnevezése :

1924—25. tanév.

A kar vagy szakosztály megnevezése :

Összeíróív

főiskolai hallgatók részére.

(Elrendelte 83.170/1924—XIV. számú határozatával a székesfőváros tanácsa a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium 98.979/1924—IV. számú rendelete alapján.)

K é r d é s	F e l e l e t
1. Vezeték- és keresztnéve ? (családi és utóneve)	
2. Születésének helye (község és vármegye, külföldieknél ország és kerület vagy tartomány is) ?	Község : Vármegye : Tartomány : Ország :
3. Születésének éve, hónapja és napja ? év hó nap
4. Vallása ?	
5. Családi állapota ?	<i>nem házas, — házas, — elvált, — özvegy</i>
6. Anyanyelve ?	
7. Anyanyelvén kívül mely más nyelveken beszél még ?	
8. Állampolgársága ?	
9. Lakása Budapesten ? ker., utca, — út, — tér házszám
10. Élnek-e szülei ?	atyja : <i>él, — nem él</i> anyja : <i>él, — nem él</i>
11. Atyjának (vagy özvegy anyjának) mindkettő hiányában az összeíróív kitöltőjének foglalkozása (a foglalkozási ág tüzetes megnevezése) ?	
12. rendes lakóhelye (község és várm., külföldieknél ország és kerület v. tartomány is) ?	Község : Vármegye : Tartomány : Ország :
13. vagyoni állapota ?	<i>gazdag, — jómódú, — vagyontalan, — szegény</i>
14. van-e háza, földje vagy földbérlete ?	<i>háza van, — házrészre van, — háza nincs, — földje nincs</i> földtulajdona : kat. hold földbérlete kat. hold illetményföldje : kat. hold részes földje : kat. hold
15. A testvérek száma s ezek közül hány a kiskorú keresetnélküli gyermek ?	Testvéreinek száma : Kiskorú keresetnélküli gyermekek száma :
16. Milyen középiskolát végzett ?	<i>gimnáziumot, — reáliskolát, — felső kereskedelmi iskolát, — más iskolát, mégpedig :</i>
17. Hol, mikor és milyen eredménnyel tett érettségi vizsgálatot ? városban, évben <i>jeles, — jó, — elégséges eredménnyel</i>
18. A főiskolának melyik fakultására (karára) vagy szakosztályára iratkozik be a mostani félévben ?	
19. Mikor iratkozott be legelőször az egyetemre (főiskolára) ? év hónap

Ahol a feleletben *dült* szedésű szavak vannak előnyomtattva, ott a megfelelő szó aláhúzásával kell válaszolni.

Az Összeíróívbe a feleletek tölthetők irandók be.

K é r d é s	F e l e l e t
20. Hányadik beszámítható félévet hallgatja jelenleg ? félévet
21. Heti hány órára iratkozott be a jelen félévben ?
22. Kollokvált-e a legutolsó félévben, hány órából és milyen eredménnyel ?	Jeles eredménnyel : órából ; — jó eredménnyel : órából ; — elégséges eredménnyel órából
23. Mint főiskolai hallgató milyen vizsgákat, esetleg szigorlatokat tett le ?
24. Ha előzőleg más főiskolát vagy egyetemet látogatott, melyiket, hol és hány féléven keresztül látogatta ? egyetemet — főiskolát városában félévig
25. Mi a legkedvesebb tantárgya ?
26. Látogatja-e az egyetemi könyvtárat ?	rendszeresen, — ritkán, — soha
27. Tandíjmentességben részesül ?	egészen, — félben, — nem
28. Ha ösztöndíjban részesül, ki adja azt és milyen összeget ?	állam, — egyház, — város, — főiskola, — család évi..... koronát
29. Kínél lakik jelenleg ?	szüleinél, — rokonainál, — idegennél albérletben, — internátusban, — kollégiumban, — diákkotthonban, — vagy egyebütt és hol.....
30. Ha idegeneknél vagy rokonoknál lakik ?	albérlő, — ágyrajáró
a) albérlő-e vagy ágyrajáró ?
b) hányan laknak a bérelt szobában ? (az összéiróv kítőltőjével együtt)
c) milyenek a bérelt lakószoba méretei ?	A szoba hossza : méter, — a szoba szélessége : méter, — a szoba magassága : méter
d) mennyi a szoba havibére összesen ? K
e) mennyi havibér esik ebből az összéiróv kítőltőjére ? K
f) a lakbér fejében mit kap ellenszolgáltatásként ?	lakást, — világítást, — fűtést, — mosást, — reggelit, — fürdőszobahasználatot, — egyebet és pedig.....
g) fűti szobáját télen ?	igen, — nem, — részben
31. Ha idegeneknél, rokonoknál lakik vagy olyan diákkotthon, kollégium stb. tagja, ahol ellátása nincs ;	vendéglőben, — kifőzésben, — diákmenzán, — rokonnál, — lakásadójánál mint kosztos, — vagy másutt és pedig.....
d) rendszerint hol ebédel ?	vendéglőben, — kifőzésben, — tejszarnokban, — diákmenzán, — rokonnál, — lakásadójánál mint kosztos vagy másutt és pedig.....
b) rendszerint hol vacsorázik ?
c) rendszerint hol reggelizik ?	kávéházban, — tejszarnokban, — kávéházban, — otthon, — sehol

Ahol a feleletben dűlt szedű szavak vannak elönyömtatva, ott a megjéleió szö aínházásánál kell válaszolni.

Az Összéiróvbe a feleletek tintával írandók be.

Ahol a feleletben dűlt szedésű szavak vannak elnyomtatva, ott a megfelelő szó aláhúzásával kell válaszolni.

Az Összefűrtbe a feleletek tintával írandók be.

Kérdés	Felelet
d) ha otthon reggelizik : rendszerint meleg vagy hideg ételt fogyaszt ?	rendszerint meleget, — rendszerint hideget, — vegyesen
e) mennyit fizet reggeliért, ebédért, vacsoraért egy hónapra ?	Egy hónapra: reggeliért : K ebédért : K vacsoraért : K
f) ingyen reggeliben ki és milyen ellenszolgáltatásért részesíti ?	
g) ingyen ebédben ki és milyen ellenszolgáltatásért részesíti ?	
h) ingyen vacsorában ki és milyen ellenszolgáltatásért részesíti ?	
i) ingyen lakásban ki és milyen ellenszolgáltatásért részesíti ?	
32. Ha internátusban, kollégiumban vagy diákokthonban lakik : annak tüzetes megnevezése :	
33. Milyen kedvezményt élvez az internátusban, kollégiumban vagy diákokthonban ?	ingyenes, — félt ingyenes
34. Az internátusban, kollégiumban vagy diákokthonban mit kap és mit fizet ezért egy hónapra ?	lakást, — reggelit, — ebédet, — vacsorát, — világítást, — fűtést, — mosást, — egy hónapra koronát
35. Ha diákmenzán étkezik : a) melyik diákmenzán ?	a) diákmenzán
b) részesül-e ebéd- vagy vacsora-kedvezményben ?	b) Ebédkedvezményben : részesül, — nem részesül Vacsorakedvezményben : részesül, — nem részesül
c) mit fizet ebédért, vacsoraért egy hónapra ?	c) Ebédért egy óra K Vacsoraért egy óra K
36. Mennyibe kerül egy havi megélhetése ? (lakás, étkezés és minden egyéb élet-szükséglet) K
37. Milyen összegű képzéptámogatásban részesül rendszeresen, ellenszolgáltatás nélkül szülei, rokonai vagy más idegenek részéről ?	a) Szülei részéről rendszeresen havi K b) Rokonai " " " " K c) Idegenek " " " " K Összesen : " " " " K
38. A fenti képzéptámogatáson kívül részesül-e szülei, rokonai vagy mások részéről természetbeni (élelmezési vagy egyéb) támogatásban ?	igen, — nem
39. Mennyit keres rendszerint egy hónap alatt irodai munkával, tanítással stb. ?	a) Irodai munkával egy hónap alatt K b) Tanítással " " " " K c) Egyéb úton és pedig K Összesen K
40. Fenti kereset fejében rendszerint hány órát dolgozik egy hét alatt ?	a) Irodai munkával egy hét alatt órát b) Tanítással egy hét alatt órát c) Egyéb módon egy hét alatt és pedig órát Összesen órát
41. Munkaadójának neve, foglalkozása és lakása ?	

K é r d é s	F e l e l e t
42. Fenti rendes keresetén kívül milyen rendkívüli, alkalmi munkát végzett 1924. szeptember 1. óta ?	
43. Milyen természetű mellékfoglalkozást vállalna leginkább a jelen félévben és mely időben ?	a) Foglalkozás : b) Időpont : délelőtt.....órától.....óraig délután.....órától.....óraig
44. Tankönyvekkel, jegyzetekkel el van-e látva ?	a) Tankönyvekkel : <i>teljesen</i> , — <i>részben</i> , — <i>nem</i> b) Jegyzetekkel : <i>teljesen</i> , — <i>részben</i> , — <i>nem</i>
45. Mennyit adott ki tankönyvekre, jegyzetekre a legutolsó félévben ?	a) Tankönyvekre :koronát b) Jegyzetekre :koronát Összesen :koronát
46. Ruházata ?tavaszi öltönydrb nappali ingdrb gallérnyári öltönydrb hálóingdrb nyakkendőtéli öltönydrb alsónadrágpár kezelőfelöltődrb törülközőpár harisnyatélikabátdrb zsebkendőpár cipő
47. Tud gyorsírní ?	<i>igen</i> , — <i>nem</i>
48. Milyen sportot űz ?	<i>vív</i> , — <i>úszik</i> , — <i>evez</i> , — <i>korcsolyázik</i> , — <i>futballozik</i> , — <i>tenniszezik</i> , — <i>turistáskodik</i> , — <i>más sportot folytat és pedig</i>
49. Milyen hangszerezen játszik ?	<i>zongorán</i> , — <i>hegedűn</i> , — <i>cimbalmon</i> , — <i>fúvóhangszerezen</i> , — <i>más hangszerezen és pedig</i>
50. Szokott-e rendszeresen alkoholt fogyasztani ? mégpedig	a) Bort : <i>állandóan</i> , — <i>gyakran</i> , — <i>néha</i> , — <i>soha</i> b) Sört : <i>állandóan</i> , — <i>gyakran</i> , — <i>néha</i> , — <i>soha</i> c) Likórt vagy pálinkát : <i>állandóan</i> , — <i>gyakran</i> , — <i>néha</i> , — <i>soha</i>
51. Szokott-e dohányozni ? mégpedig	a) Naponta átlag cigarettábóldarabot b) Naponta átlag szivarbóldarabot c) Naponta átlag pipát szívhányszor
52. Sakkozik, billiárdozik, kártyázik ?	a) Sakkozik : <i>rendszeresen</i> , — <i>ritkán</i> , — <i>nem</i> b) Billiárdozik : <i>rendszeresen</i> , — <i>ritkán</i> , — <i>nem</i> c) Kártyázik : <i>rendszeresen</i> , — <i>ritkán</i> , — <i>nem</i>
53. Hányszor volt november hónapban színházban és egyéb szórakozóhelyen ?	Színházban :, Mozgósínházban :, Hangversenyen :, egyéb szórakozóhelyen és pedig
54. Melyik napilapot olvassa rendszeresen ?	
55. Működik-e irodalmilag ?	a) Szépirodalomban : <i>igen</i> , — <i>nem</i> b) Tudományos irodalomban : <i>igen</i> , — <i>nem</i> , ha igen : melyik ágában :
56. Hányszor fürdött december 1—15 között ?	
57. Megfelel-e budapesti lakása egészségi, tanulmányi szempontból, ha nem, miért ?	
58. Melyik sportegyesület tagja ? (Névszerint felsorolandó)	
59. Milyen társadalmi egyesületek tagja ? (Névszerint felsorolandó)	
60. Milyen pályára készül ? (Tüzetesen megjelölendő)	
61. Volt-e már külföldön, milyen országokban és milyen címen ?országokban látogatás, — szórakozás, — gyógykezelés, — tanulmányút, — egyetemi tanulmányok folytatása, — hadifogság címén (A megfelelő szó aláhúzendó.)

Ahol a feleletben dűlt szedésű szavak vannak előnyomtatva, ott a megfelelő szó aláhúzásával kell válaszolni.

K é r d é s	F e l e l e t
62. Beteg-e, ha igen, a baj megnevezése :	
63. Tüdőcsúshurut miatt 1924. év folyamán állt-e orvosi kezelés alatt ?	igen, — nem
64. Fogazata ?	ép, — kezelésre (javításra) szorul
65. Van-e testi hibája ?	nincs, — van, és pedig : sánta, — félszemére vak, — nagyot hall, — beszédhibában szenved
66. Ha katona volt, mely fegyvernemnél teljesített szolgálatot ?	gyalogság, — lovasság, — tüzérség, — tengerészet, — műszaki csapat, — vagy egyéb névszerint
67. Mely időponttól meddig teljesített katonai szolgálatot ?	191...év..... havától 191...év..... haváig, összesen..... hónapig
68. Mely időponttól meddig teljesített frontszolgálatot ?	191...év..... havától 191...év..... haváig, összesen..... hónapig
69. Volt-e hadifogságban s ha igen, mettől-meddig ?	191...év..... havától 191...év..... haváig, összesen..... hónapig
70. Melyik országban és annak melyik városában (községében) volt hadifogoly ?országban..... városban, községben
71. Van-e katonai kitüntetése és milyen ?	
72. Milyen katonai ranggal szerelt le ?	közlegény, — altiszt, — rangosztályba nem sorolt havidíjas, — tiszt (tiszjelölt) mégpedig :
73. A háború alatt megsebesült-e vagy keresztül ment-e valamely járványos fertőző betegségen ? (A megfelelő szó aláhúzendő)	megsebesült, — fertőző betegségben szenvedett, — mégpedig kolerában, — vérhasban, — hasi hagymázban, — kiütéses hagymázban, — hólyagos himlőben, — maláriában, — gümőkórban, — más betegségben és pedig :
74. Ha sebesüléséből vagy betegségéből kifolyólag rokkanttá vált, miben áll a rokkantsága ?	jobbkeze, — balkeze, — féllába, — mindkét lába csonka vagy béna, — teljesen vak, — félszemére vak, — teljesen süket, — milyen egyéb módon rokkant ;
75. Milyen százalékban állapítottatt meg a rokkantsága ?%-ban
76. Kap-e rokkantsági ellátást és milyen összeget ?	a) igen, — nem b) havonta :..... koronát
77. Miben szenved legnagyobb hiányt jelenleg ?	

Az Összeíróvibe a feleletek tintával írandók be.

(sajátkezű aláírás)

Utasítás az összeíróv kitöltésére.

1. Összeíróvet kitölt minden egyetemi vagy főiskolai hallgató.
2. Az összeíróv tiszta, olvasható kézírással és tintával töltendő ki.
3. Minden kérdésre a valóságnak megfelelően, pontosan és lelkiismeretesen kell felelni.
4. Ahol a feleletben dűlt szedésű szavak vannak előnyomtatva, ott a megfelelő szó aláhúzásával kell válaszolni.
5. A feleletekben a pénzérték papirkoronában tüntetendő fel.

A számlálólap, amelyet teljes egészében bemutatunk, összesen 77 kérdést ölelt fel a mellékkérdések figyelembevétel nélkül. Kiterjeszkedett az általános demográfiai kérdéseken kívül a hallgatóság származási helyére, családi viszonyaira, a szülők vagyoni és jövedelmi helyzetére. Felölelte a főiskolai hallgatóság lakásvizonyaira vonatkozó fontosabb kérdéseket, kiterjeszkedett az ellátásbeli és ruházati körülmények vizsgálatára, a hallgatóság előtanulmányaira, az ifjúságnak tanulmányaiban tanúsított előmenetelére, tanszerekkel való ellátottságára, a kereső hallgatóságnál a foglalkozás mineműségére és a kereset nagyságára. Kérdéseket tartalmazott a sportra, zenei műveltségre, az alkohol- és dohányfogyasztásra; nemkülönben a hallgatóság szórakozásaira nézve is. A felsoroltakon kívül vizsgálat tárgyává tette a főiskolai hallgatóság katonai viszonyait, a világháborúban való részvételét, a hadifogságra és rokkantságra vonatkozó körülményeket, az egészségi állapotot stb.

A számlálólap — melynek megtervezése alulírott kizárólagos munkája — nem oszlott fejezetekre. Bár szem előtt tartott bizonyos rendszert, mégis számolt az Achilles sarokkal s ennek kikerülése érdekében a kérdéseket úgy tette fel, hogy a nem objektív válaszok a megadott feleletek összeütközéséből kitűnjenek. A kísérlet sikeresnek bizonyult s a hozzáfűzött reményeket magyar viszonylatban annyira beváltotta, hogy a reprezentatív szociális felvételek terén e sajátos módszer alkalmazását a hivatal később sem mellőzte.

A számlálás megejtése a főiskolai hallgatók érettsége és megértése folytán teljes mértékben sikerült. A főváros területén tanuló főiskolai hallgatóság számbavétele a maga egészében megtörtént, úgyhogy összesen 9779 számlálólap futott be a hivatalhoz. A számlálóanyag begyűjtését az előírt terveknek megfelelően a főiskolák segédhivatalai látták el, kivéve a Tudományegyetemet, ahol a quaesturában a számlálólapok átvételét *dr. Stancz Ernő* statisztikai titkár végezte.

A beérkezett összanyag revízióját *dr. Molnár Olga* statisztikai főtiszt egyedül látta el. Helyes volt a módszer alkalmazása, mert így eléretett a revízió terén az egységes felfogás keresztülvitele s a szociális statisztika gyakorlati művelése terén fellépő hibaforrások egyikének majdnem teljes kiküszöbölése.

A feldolgozás megtervezése, irányítása és vezetése, nemkülönben a publikáció táblázatos részének megszerkesztése alulírott szellemi tulajdona. A feldolgozás terhes munkáját a hivatal tisztikara végezte lelkesedéssel s az ügy iránt tanúsított szeretettel. Fáradozásának jutalma kettős. Egyik: az elsőbbség, a másik a felettesek elismerése. Ennek az elismerésnek folyamánya volt *dr. Molnár Olga* statisztikai felügyelőnek a feldolgozás számszerű eredményeinek megvilágításával járó megbízatása is.

Dr. Illyefalvi I. Lajos.

A főiskolai hallgatók általában.

A budapesti egyetemekre és főiskolákra az 1924/25. tanév második felében 9778 hallgató iratkozott be. A beiratkozásnál a hallgatók kitöltötték a Székesfővárosi Statisztikai Hivatal kérdőíveit is, amelyek az anyakönyvi és beiratkozási nyomtatványokhoz voltak csatolva. A kérdőíveket a hivatal átvizsgálta és azok közül 9754-et feldolgozásra alkalmasnak, használhatónak talált. Ez a közel tízezer hallgató szolgáltatotta tanulmányunk alapanyagát.

A 9754 hallgató közül 91·9% férfi és 8·1% nőhallgató volt. A nőhallgatóknak aránylag kis százaléka miatt tanulmányunk folyamán csak ott és akkor fogunk azokra külön kitérni, ahol és amikor arányszámuk az átlagtól elütően jelentkezik, annak világosságát torzítja, vagy ahol az abszolút számok érdekes és a nőhallgatókra jellemző tulajdonságokat mutatnak és tüntetnek fel.

A hallgatók megoszlását az egyes főiskolák szerint a következőkben szemlél-tetjük :

Főiskola megnevezése	Férfi-		Nő-	
	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	5.039	56·2	550	69·8
Közgazdasági egyetem	1.208	13·5	117	14·9
Műegyetem	2.214	24·7	—	—
Képzőművészeti főiskola	220	2·4	121	15·3
Állatorvosi főiskola	285	3·2	—	—

A tudományegyetem a férfihallgatóknak több mint a felét, a nőhallgatóknak több mint kétharmadrészét sorozza falai közé. Ezzel szemben a műegyetem hallgatóinak a száma még a felét sem éri el a tudományegyetem létszámának, holott a háborút közvetlenül követő években csaknem megközelítette azt. Nyilván azoknak a hallgatóknak a tömörülése okozta ezt a nagymérvű felszaporodást, akiket a katonai szolgálat meggátolt a tanulmányok folytatásában vagy befejezésében. Az újonnan alapított közgazdasági egyetem sem vonz ma már falai közé olyan nagyszámú hallgatót, mint alapításának harmadik évében, amikor a hallgatók létszáma a mainak közel kétszerese volt.

A nőhallgatók száma a tudományegyetemen alig haladja meg azt a létszámot, amelyet a nők már az utolsó békeévben is elfoglaltak. Érdeklődésük tehát az egyetemi tanulmányok iránt állandó, egyenletes vonalú, melyen még a háború sem okozott jelentékenyebb változást.

A hallgatóság karok szerinti megoszlása néhány érdekes megfigyelésre ad alkalmat.

Tudományegyetem	Férfi- h a l l g a t ó k		Nő-	
	absz.	%	absz.	%
Hittudományi kar	99	2.0	—	—
Jogi kar	2.290	45.4	7	1.3
Orvosi kar	2.001	39.7	27	4.9
Bölcsészeti kar	649	12.9	516	93.8

A táblázatból látható, hogy a férfihallgatók még ma is előszeretettel keresik fel a jogi fakultást, míg a tanári pályára képesítő bölcsészeti kar egyre kevesebb hallgatót tud felmutatni. Megcsappant az orvosi kar látogatottsága is, mely elveszítette a háború utáni hallgatóságának mintegy harmadrészét.

A nőhallgatók számára nézve természetesen a bölcsészeti kar mutatja fel a legnagyobb arányt, mert a budapesti egyetem orvosi karán kihalásra ítélték a nőhallgatókat és csak igen szigorú feltételekkel vettek fel néhányat úgyhogy a néhány év előtti létszámnak ma alig egy tizedrészét találjuk meg ezen a karon. A jogi kart az államhatalom a nőhallgatók részére csak egy félévig tartotta nyitva s ez az oka annak, hogy a jogi karon a nőhallgatók alig vannak képviselve, mert csak azok látogathatják, akik régebben iratkoztak be s most tanulmányaik befejezése előtt állanak.

A megélhetési viszonyok szerint a hallgatóságot három csoportba sorozhatjuk és pedig *a*) akik saját maguk tartják fenn magukat keresetükből, *b*) akik bár keresnek valamit, de mert ez a kereset megélhetésükhöz nem elegendő, szülői vagy rokoni támogatásban is részesülnek és végül *c*) akiket teljesen a szülők, rokonok tartanak el. Ezekhez számítjuk azokat, akik internátusnak ingyenes tagjai, alapítványt vagy ösztöndíjat élveznek. Ez utóbbiak száma igen alacsony.

Az első csoportba tartozik a hallgatóság 10.3%-a, (ezek közül 96.9% férfi- és 3.1% a nőhallgató), a második kategóriára 18.8% jut (94.1% férfi- és 5.9% nőhallgató), a harmadikba sorozhatjuk a főiskolai hallgatóság zömét, vagyis 70.9%-ot (90.6% férfi- és 9.4% nőhallgató).

Ha a nemek arányát akarjuk megélhetés szempontjából egymáshoz viszonyítani, a következő aránypárokat nyerjük:

	Férfi- h a l l g a t ó k		Nő-	
	absz.	%	absz.	%
Kereső	969	10.8	31	3.9
Részben kereső	1.732	19.4	109	13.8
Eltartott	6.265	69.8	648	82.3

Az egyes főiskolák szempontjából vizsgálva a hallgatók megélhetési viszonyait, a fontosabb adatokat az alábbi táblázatba tömöríthetjük össze:

Főiskola megnevezése	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
<i>a</i>) Férfihallgatók:						
Tudományegyetem	567	58.5	1.016	58.7	3.456	55.1
Közgazdasági egyetem	190	19.6	257	14.8	761	12.2
Műegyetem	156	16.1	383	22.1	1.675	26.7
Képzőművészeti főiskola	47	4.9	43	2.5	130	2.1
Állatorvosi főiskola	9	0.9	33	1.9	243	3.9
<i>b</i>) Nőhallgatók:						
Tudományegyetem	21	67.8	76	69.7	453	69.9
Közgazdasági egyetem	5	16.1	18	16.5	94	14.6
Képzőművészeti főiskola	5	16.1	15	13.8	101	15.5

A tudományegyetemen a keresők csoportja van százalékosan a legerősebben képviselve, mert az orvostanhallgatókat kivéve a tudományegyetem egyéb fakultásain legkönnyebb a felvett órákat úgy beosztani, hogy a kenyérkereső munkára is jusson idő. Igen sok a kenyérkereső ifjú a közgazdasági egyetemen is (19·6%). A műegyetemi hallgatók közül csak 16·1% a kereső, amit az a körülmény magyaráz meg, hogy a hallgatók tényleg kötelesek látogatni az előadásokat. Körülbelül hasonló az arány a részben keresők megoszlása tekintetében is, azzal a különbséggel, hogy valamivel erősebb az arányszámuk a műegyetemen. A szülők által teljesen eltartott hallgatók közül 55·1% a tudományegyetemen, 26·7% a műegyetemen, 2·1% a képzőművészeti főiskolán folytatja tanulmányait.

Ha a kereseti viszonyokat karok szerint vizsgáljuk, a következő eredményeket nyerjük:

Karok, illetve szakok	Kereső	Részben kereső	Eltartott	Általában
	h a l l g a t ó k			
a) Férfihallgatók:	1. Abszolút számban.			
Hittudományi kar	1	3	95	99
Jogtudományi kar	317	584	1.389	2.290
Orvosi kar	131	308	1.562	2.001
Bölcsészeti kar	118	121	410	649
Közgazdasági szak	12	20	26	58
Építészeti szak	18	51	227	296
Gépészmérnöki szak	73	223	998	1.294
Vegyészeti szak	16	22	162	200
Általános mérnöki szak	37	67	262	366
b) Nőhallgatók:				
Jogtudományi kar	—	4	3	7
Orvosi kar	4	2	21	27
Bölcsészeti kar	17	70	429	516
a) Férfihallgatók:	2. Százalékban.			
Hittudományi kar	0·2	0·3	2·7	2·0
Jogtudományi kar	55·9	57·5	40·2	45·4
Orvosi kar	23·1	30·3	45·2	39·7
Bölcsészeti kar	20·8	11·9	11·9	12·9
Közgazdasági szak	7·7	5·2	1·5	2·6
Építészeti szak	11·5	13·3	13·6	13·4
Gépészmérnöki szak	46·8	58·3	59·6	58·5
Vegyészeti szak	10·3	5·7	9·7	9·0
Általános mérnöki szak	23·7	17·5	15·6	16·5
b) Nőhallgatók:				
Jogtudományi kar	—	5·3	0·7	1·3
Orvosi kar	19·1	2·6	4·6	4·9
Bölcsészeti kar	80·9	92·1	94·7	93·8

A táblázat adatai világosan mutatják, hogy a hallgatók bizonyos fokig anyagi viszonyaiknak megfelelő szakokon keresnek továbbképzést. Hasonlóan kitűnik táblázatunkból, hogy például a műegyetem építészeti szakán, ahol a rajzok készítése és a gyakorlati előadások a legjobban igénybeveszik a hallgatók idejét, a kereső hallgatók száma viszonylagosan igen alacsony.

Az egyetemi és főiskolai hallgatók korviszonyai.

Jellemző a háború utáni viszonyokra az a nagy időbeli távolság, melyen belül a főiskolai hallgatók korviszonyai elhelyezkednek. Az újból és újból pályátváltatók nagy tömege, az egyetemi végzettséggel jobb elhelyezkedést remélők tábora mellett ott találjuk azokat a hallgatókat is, akik időlegesen megszakítják tanulmányaikat, hogy néhány féléven át kenyérkereső munkát folytatva, később fedzhessék tanulmányi költségeiket. Végül ide kell sorolni a főiskolák hallgatóságának azon részét, akiket a háború gátolt meg a tanulmányok folytatásában vagy megkezdésében. A hallgatóknak ez a négy kategóriája okozza, hogy egy teljes generáció életkora helyezkedik el a legfiatalabb és a legidősebb hallgató éveinek száma közé. A legfiatalabb hallgató: jogász 17 éves, a legidősebb: képzőművész és éveinek száma 59.

A főiskolák hallgatóságát átlag három korcsoportba oszthajtuk be.

Korcsoportok	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
—22 éves	5.085	56.7	452	57.4	5.537	56.7
23—30 «	3.541	39.5	306	38.8	3.847	39.5
31— «	340	3.8	30	3.8	370	3.8

Számainkból világosan kitűnik, hogy a főiskolák hallgatóságának alig több, mint a fele helyezkedik csak el az első 22 esztendeig terjedő korcsoportban. Vagyis csak ezek a hallgatók azok, akikről vélhetjük, hogy egyenesen a középiskolából léptek be a főiskolákra és ott megszakítás nélkül folytatták tanulmányaikat. A következő csoport a maga közel 40 százalékos arányával legnagyobb részben azokat a hallgatókat foglalja magába, akik résztvettek a világháborúban vagy akiknek a háború és az azt követő országcsönkítés megszakította tanulmányait. Az utolsó csoportban elhelyezkedő hallgatók életében az ország tragédiáján kívül az egyéni tragédiák egész láncolata szövődött össze, hogy meggátolja őket tanulmányaik kellő időben való megkezdésében vagy befejezésében.

Alig van itt eltérés a nemek között. A férfi- és nőhallgatók egyenlő százaléka szánta rá magát a tanulmányok későbbi korban való megkezdésére, vagyis a férfi- és nőhallgatókat valószínűleg azonos okok kényszerítették a tanulmányok megszakítására, későbbi befejezésére.

Ha az egyes főiskolák szerint vizsgáljuk a hallgatóság korszerinti megoszlását, igen különböző képet nyerünk összetételükről.

Főiskolák	Férfi-		Nő-	
	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem :				
—22 éves	2.775	55.1	337	61.3
23—30 «	2.064	41.0	195	35.5
31— «	200	3.9	18	3.2
Közgazdasági egyetem :				
—22 éves	668	55.3	71	60.7
23—30 «	463	38.3	44	37.6
31— «	77	6.4	2	1.7

Főiskolák	Férfi-		Nő-	
	absz.	%	absz.	%
Műegyetem :				
—22 éves	1.412	63·8	—	—
23—30 «	770	34·8	—	—
31 — «	32	1·4	—	—
Képzőművészeti főiskola :				
—22 éves	77	35·0	44	36·4
23—30 «	115	52·3	67	55·4
31 — «	28	12·7	10	8·2
Állatorvosi főiskola :				
—22 éves	153	53·7	—	—
23—30 «	129	45·3	—	—
31 — «	3	1·0	—	—

A tudományegyetem hallgatóit tekintve, általában azt mondhatjuk, hogy a férfihallgatók között jóval nagyobb a magasabb korosztályokhoz tartozó hallgatók száma, mint a nők között. Az egyes fakultások részletes vizsgálatánál ki fog tűnni, hogy melyek azok az okok, amelyek ezt a korszerinti megoszlást vélhetőleg előidézik.

Az újonnan megnyílt közgazdasági egyetem az ifjúság kormegoszlása tekintetében azt az érdeklődést tükrözi csupán vissza, mely ezen új tudományi szak iránt a különböző korosztályokban megnyilvánul. Ez az érdeklődés, mint táblázatunkból kitűnik, nem tér el lényegesen a főiskolákra általában beiratkozott hallgatók kormegoszlásától.

A műegyetemen a hallgatók 64·1%-a a 22 éven aluli korosztályból kerül ki. Azt mondhatjuk, hogy itt vannak legerősebben képviselve a fiatalok. A háborúból hazatért, lelkileg és szellemileg kifáradt idősebb hallgatók, akiknek vállain a megélhetési gondok nyugosznak súlyos teherként, nem igen választják ezt a minden időt lekötő, hosszadalmas és költséges studiumot. És tényleg 30 évnél idősebb hallgató csupán 1·1% van a műegyetemen.

Kisebb jelentőségű a hallgatók átlagának szempontjából a képzőművészeti és az állatorvosi főiskola hallgatóinak kormegoszlása, miután az előbbinek 341, az utóbbinak 285 hallgatója van csupán. A képzőművészeti főiskola hallgatóinak kormegoszlásán meglátszik, hogy a hallgatók legnagyobb része megharcolta már a maga kisebb-nagyobb küzdelmét az élettel, mielőtt megnyílt előtte a főiskola kapuja és művészi törekvései, hogy úgy mondjuk, legalizálódtak. A férfi- és nőhallgatóknak egyaránt csak 35—36%-a kerül ki a 22 évnél fiatalabb korosztályból, míg a felénél több 23—30 éves és körülbelül 10 százalék körül jár a 30 évnél idősebb hallgatók aránya is. A képzőművészeti főiskolán találjuk meg a főiskolai hallgatók nesztorát : az 59 éves legidősebb diákot.

Az állatorvosi főiskolán közel arányosan oszlanak meg a hallgatók a két első korcsoportban és csupán 1·0% azaz mindössze 3 hallgató 30 évnél idősebb.

A tudományegyetemen az egyes tudományszakok egymástól a legelütöttebbek lévén : természetes, hogy hallgatóik között nagyobb különbségeket találunk, mint általában az egyes főiskolák hallgatósága között. Épen ezért a tudományegyetem hallgatóságát

kénytelenek vagyunk fakultásonkint részletezve bemutatni, ha nem akarjuk, hogy a kormegoszlás terén mutatkozó, meglehetősen eltérő jelenségek nyomtalanul elmosódjanak.

Karak	Férfi- h a l l g a t ó k			
	absz.	%	Nő- absz.	%
Hittudományi kar :				
—22 éves	55	54·5	—	—
23—30 «	44	45·5	—	—
Jogtudományi kar :				
—22 éves	1.416	61·8	3	42·8
23—30 «	766	33·5	2	28·6
31 — «	108	4·7	2	28·6
Orvosi kar :				
—22 éves	1.011	50·5	2	7·4
23—30 «	950	47·5	20	74·1
31 — «	40	2·0	5	18·5
Bölcsészeti kar :				
—22 éves	293	45·2	332	64·4
23—30 «	304	46·9	173	33·5
31 — «	52	7·9	11	2·1

A hittudományi karon nincsen 30 évnél idősebb hallgató. Ezzel szemben feltűnő, hogy 18—19 éves hallgató mindössze csak 9 van. Ez utóbbi adat két dolog mellett bizonyít: egyik, hogy a hittudományi hallgatók sorában a háború után erős hanyatlás állott be, a másik, hogy ebben az időben a hallgatóknak közel a fele a háborút megjárt ifjabból került ki.

A jogi karon találjuk a 22 éven aluli hallgatók legnagyobb százalékát, azt a fiatalságot, amelyiket elkerült a háború nehéz megpróbáltatása és így időben kerültek fel a főiskolára. Csupán 4·7% azoknak a hallgatóknak az aránya, akik 30 évnél idősebbek. Ez utóbbi csoportban kell keresnünk az egykori ősjogászokat és az egyetemi végzettséggel jobb előmenetelt remélő köz- és magánhivatalnokokat. A nőhallgatókról csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy — mint már említettük — részükre a főiskola e fakultása csak az 1919. évben volt megnyitva és csak az ezévben beiratkozott hallgatók rendelkeztek azzal az engedéllyel, mely részükre tanulmányaik befejezését biztosította.

Az orvosi kar hallgatóinál már erősebben jelentkezik tanulmányi téren a háború gátló hatása, mert a hallgatóknak közel a fele idősebb, mint 23 éves. A nőhallgatók magasabb életkorát inkább a szülőknek az orvosi pályától való idegenkedése és a végrehajtott apasztási rendszer magyarázza.

A bölcsészettanhallgatók között már nem éri el az 50 százalékot a 22 évnél fiatalabb hallgatók száma. Ezen tanulmányi szaknál újból jelentkezik a háború és az azt követő évek nyomorának hatása, mely hátráltatta a hallgatókat a tanulmányok megkezdésében vagy befejezésében. Úgy itt, mint az orvosi karon érdekes megfigyelni, hogy mennyire kiemelkedik a 22 éves hallgatók száma a többi korévből. A bölcsészeti karon a hallgatók 17 százaléka kerül ki ebből az évjáratból. Talán nem tévedünk, ha itt a háború alatt, tehát a numerus clausust megelőző időben, beiratkozott hallgatóság utolsó töredékét véljük felfedezni.

A nőhallgatók közül 64·3% tartozik a 22 éven aluli korcsoportba. A nőhallgatóknak ugyanis jobbak az anyagi viszonyaik, mint a kar férfihallgatóinak és nem lévén hátráltatva a katonai szolgálat által tanulmányaik folytatásában, idejében jutottak el a főiskolára. Hogy ezzel szemben több, mint harmadrésük mégis idősebb 23 évnél, annak egyéb magyarázatát találhatjuk. A hallgatók csaknem kizárólag a tanári pályára készülnek itt, egyrésztük már tanít, másrésztük külföldi és egyéb magasabbfokú iskolák elvégzése után szánja rá magát a diploma, esetleg csak a doktori cím megszerzésére. Nem jelentéktelen azoknak a hallgatóknak az aránya sem, akik érettségi után pár esztendő otthon töltenek el a családi életben és csak azután iratkoznak be a főiskolára.

Nem érdektelen annak kivizsgálása sem, hogy miként alakulnak a hallgatók megélhetési viszonyai, ha életkorok szerint tekintjük a kérdést:

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
—22 éves	229	22·9	929	50·5	4.379	63·3
23—30 «	559	55·9	851	46·2	2.437	35·3
31 — «	212	21·2	61	3·3	97	1·4

A kereső hallgatóknak több, mint a háromnegyedrésze 23 évnél idősebb. Későbbi vizsgálódásaink során ki fog tűnni, hogy a hallgatók ezen kategóriájából kerülnek ki a kész emberek, akik rendes állást betöltve végzik egyetemi tanulmányaikat (többnyire tisztviselők). Ugyanebben a kategóriában foglalnak helyet azok a hallgatók is, akik a legnagyobb nyomorral küzdenek, valósággal félévről-félévre tengődnek főiskoláinkon minden támasz és segítség nélkül, meg-megszakítva és ismét újból kezdve tanulmányaikat.

A 22 évnél fiatalabb hallgatók legnagyobb arányát az eltartott hallgatóknál találjuk meg. Ezen ifjak jórésze a szülői házban vagy legalább is a szülők költségén él és folytatja tanulmányait. Így nincsen rászorítva, hogy megélhetési nehézségek miatt tanulmányait félbeszakítsa. A hallgatók ezen kategóriájában csupán 1·4%-kal szerepel a 30 évesnél idősebbek tábora, akiknek semminemű keresetük nincs és teljesen rá vannak utalva a szülők és rokonok támogatására. Ezek a főiskolai hallgatók, akik között 10 negyven éven felül levő férfi is helyet foglal, reprezentálják valójából azt az eltolódást, mely a főiskolai hallgatóság korviszonyaiban a világháború után kijegecesedett.

A főiskolai hallgatók megoszlása hitfelekezet szerint.

A budapesti főiskolák hallgatóit hitfelekezet szerint vizsgálva a legmagasabb arányszámot a római katolikus hallgatóknál találjuk (62·0%). Utánuk legnagyobb arányban jelentkezik a református hallgatók 17·5%-kal s az ágostai evangélikusok, akik 9·4%-kal vannak képviselve a budapesti egyetemeken és főiskolákon. Az izraelita hallgatók száma nem tükrözi vissza híven azt az érdeklődést, amely e felekezet ifjúságában a főiskolák iránt megnyilatkozik, mert az 1920-ban alkotott XXV. t.-c., a »numerus clausus« százalékosan megszabja az egyetemekre és főiskolákra felvehető izraelita

hallgatók létszámát. A felsorolt hitfelekezeteken kívül találunk még a hallgatók között 1·4% görög katolikus, 0·5% görög keletit, 0·6% unitáriust. A többi felekezet hívei összesen alig tesznek ki 0·1%-ot.

Nem szerint is érdekes a hitfelekezetbeli alakulás. Ha a kisebb felekezeteket, mint olyanokat, melyek nem igen befolyásolják az arányok alakulását, mellőzzük, a következő megoszlást nyerjük :

Hitfelekezet	Férfi- h a l l g a t ó k		Nő- h a l l g a t ó k	
	absz.	%	absz.	%
Római katolikus	5.564	62·1	485	61·6
Ágostai evangélikus	849	9·5	65	8·2
Református	1.591	17·7	118	15·0
Izraelita	721	8·0	105	13·3

Látható, hogy az izraelita vallású hallgatók arányának magasabb voltát különösen a nőhallgatók nagyobb százaléka okozza.

Arra a kérdésre, hogy hogyan oszlanak meg a főiskolai hallgatók hitfelekezet szerint az egyes főiskolákon, a következő táblázat ad feleletet :

Főiskola	Róm. kat.	Ág. ev.	Ref.	Izr.	Egyéb
v a l l á s ú h a l l g a t ó k					
a) Férfihallgatók :					
1. Abszolút számban.					
Tudományegyetem	3.181	461	889	371	137
Közgazdasági egyetem	739	94	216	130	29
Műegyetem	1.337	249	380	192	56
Képzőművészeti főiskola	132	19	44	19	6
Állatorvosi főiskola	175	26	62	9	13
b) Nőhallgatók :					
Tudományegyetem	352	47	85	59	7
Közgazdasági egyetem	71	9	16	16	5
Képzőművészeti főiskola	62	9	17	30	3
a) Férfihallgatók :					
2. Százalékban.					
Tudományegyetem	63·1	9·1	17·7	7·4	2·7
Közgazdasági egyetem	61·1	7·8	17·9	10·8	2·4
Műegyetem	60·4	11·2	17·2	8·7	2·5
Képzőművészeti főiskola	60·0	8·6	20·0	8·6	2·8
Állatorvosi főiskola	61·4	9·1	21·8	3·2	4·5
b) Nőhallgatók :					
Tudományegyetem	64·5	8·5	15·3	10·7	1·0
Közgazdasági egyetem	60·7	7·7	13·7	13·7	4·2
Képzőművészeti főiskola	51·3	7·4	14·0	24·8	2·5

A férfihallgatókat véve először szemügyre, vizsgáljuk meg, hogy az egyes hitfelekezetek szerint, hol melyik főiskolán emelkednek ki az arányszámok a legerősebben. A tudományegyetemen láthatólag a legerősebb a római katolikus hallgatók aránya; a műegyetemen az ágostai evangélikus hallgatóság olyan erős arányban képviselteti magát, aminőt más főiskola hallgatóságában nem találunk, ezzel szemben a képzőművészeti, valamint az állatorvosi főiskolán a református és a közgazdasági egyetemen az izraelita hallgatók százaléka emelkedik aránylag leginkább ki. Nem véletlen műve, hogy a

hitfelekezetek így csúcsosodnak ki. Önkéntelenül kínálkozik egy magyarázat, melyet később, — ha a hallgatóságot a szülők foglalkozása és a hallgatók születési helye, illetve a szülők lakóhelye szerint fogunk vizsgálni — lépten-nyomon alátámasztatunk.

A római katolikus hallgatóságnak jó része abból a polgári környezetből kerül ki, melyben a szülőknek legfőbb vágya, hogy gyermekét hivatalban, lehetőleg közhivatalban helyezze el. Ehhez pedig elsőrendűen fontos az egyetemi diploma megszerzése. Ez lehet a magyarázata annak, hogy a római katolikus hallgatóság a tudományegyetemen kereken egy százalékkal magasabb arányt foglal el, mint az a hallgatók általános megoszlásából várható volna.

A magyar evangélikus fiatalságot, amelyiknek összülei és nemritkán szülei is a felvidéki németajkú városok polgárságából kerülnek ki, az ipari tudományok felé hajtja tehetsége, hajlama és érdeklődése. A műegyetemen keres tehát kiképzést, hogy később az ipari, a gyakorlati pályákon helyezkedhessék el.

A református hallgatóság jórészt a magyar vidék adja s legerősebb térfoglalásuk a képzőművészeti és az állatorvosi főiskolán. Ez az elhelyezkedés is érthetővé válik, ha meggondoljuk, hogy legnagyobb képzőművészeink a magyar falvakban nevelődtek, mint egyszerű szülők gyermekei. Érezzük, hogy a magyar vidék az az őstörzs, melyből ma is és mindig fel fog fakadni a magyar föld fiának ősi teremtő ereje. Az állatorvosi főiskola hallgatói között erősen kiemelkedő református fiatalság arra enged következtetni, hogy a végzett ifjú vissza szándékozik térni szülőföldjére s ismereteivel itt lesz támasza annak a gazdanemzedéknek, melyből talán ő maga is származik.

Az izraelita hallgatók arányszáma legnagyobb a közgazdasági egyetem hallgatói között. Mondottuk, hogy az izraelita hallgatók aránya az egyes főiskolákon az ifjúság érdeklődésére és hajlamára nézve nem nyújt reális következtetési alapot, mégis arra kell gondolnunk, hogy ez az újonnan megnyílt tudományszak, bizonyos fokig, új lehetőségeket teremt a kereskedelmi pályákra törekvő, élelmes fiatalság részére.

Az izraelita hallgatóság számának alakulásáról, az utolsó tíz esztendőben, álljon itt az alábbi táblázat, melyből kitűnik, hogy két legnagyobb főiskolánkon az 1920: XXV. t.-c. behozatala előtt a hallgatóknak több mint a harmadrésze, illetőleg csaknem a fele izraelita vallású volt.

Tanév	Pázmány-egyetem			Műegyetem		
	Összes hallgatók	Ebből izraelita	%	Összes hallgatók	Ebből izraelita	%
1911/12	6.962	2.244	32·2	1.868	585	31·3
1912/13	7.126	2.392	33·6	2.115	675	31·9
1913/14	7.513	2.598	34·6	2.450	815	33·3
1914/15	4.911	1.829	37·2	1.485	540	36·4
1915/16	3.122	1.095	35·1	619	259	41·8
1916/17	3.538	1.301	36·8	661	295	44·6
1917/18	10.732	4.288	39·9	3.115	1.157	37·1
1918/19	12.203	4.911	35·3	4.717	1.735	36·8
1919/20	4.772	12	0·3	3.121	134	4·3
1920/21	5.800	459	7·9	3.841	286	7·4
1921/22	6.594	525	8·0	4.203	366	8·7
1922/23	6.896	525	7·6	4.048	348	8·6
1923/24	5.922	441	7·4	3.025	273	6·7

Érdekes számokat tudunk kiragadni a hallgatók karok szerinti megoszlásából is. Egyedül a jogi karon, — ha a diákok abszolút számát tekintjük — több római katolikus hallgatót találunk, mint az egész műegyetemen együttvéve: számuk itt 1402, míg amott csupán 1337. Ezzel szemben százalékos arányban az orvosi karon van a legtöbb római katolikus hallgató. Az ágostai evangélikus és a református hallgatók a bölcsészeti karon magasnak ki százalékos arányszámaikkal: azok 9·9, ezek 19·9%-kal; ezzel szemben az összes hallgatók között elfoglalt arányuk csak 9·1 és 17·7%-os. Izraelita hallgatót a jogi karon 9·9%-ot találunk, míg az orvosi és a bölcsészeti karon alig haladja meg arányuk az öt százalékot, ami a hallgatóság átlagában képviselt 7·4%-os arányuknak meglehetősen alatta marad.

Hasonló képet kapunk akkor is, ha az egyes hitfelekezetek megoszlását főiskolák szerint figyeljük meg.

Főiskolák	Róm. kat.	Ág. ev. h a l l g a t ó k	Református	Izraelita
a) Férfihallgatók:				
1. Abszolút számban.				
Tudományegyetem	3.181	461	889	371
Közgazdasági egyetem	739	94	216	130
Műegyetem	1.337	249	380	192
Képzőművészeti főiskola	132	19	44	19
Állatorvosi főiskola	175	26	62	9
b) Nőhallgatók:				
Tudományegyetem	352	47	85	59
Közgazdasági egyetem	71	9	16	16
Képzőművészeti főiskola	62	9	17	30
a) Férfihallgatók:				
2. Százalékban.				
Tudományegyetem	57·2	54·3	55·8	51·5
Közgazdasági egyetem	13·3	11·1	13·6	18·0
Műegyetem	24·0	29·3	23·9	26·6
Képzőművészeti főiskola	2·4	2·2	2·8	2·6
Állatorvosi főiskola	3·1	3·1	3·9	1·3
b) Nőhallgatók:				
Tudományegyetem	72·6	72·4	72·0	56·2
Közgazdasági egyetem	14·6	13·8	13·6	15·2
Képzőművészeti főiskola	12·8	13·8	14·4	28·6

Figyelemre méltó az egyetemi hallgatóknak vallás szerinti megoszlása. Tekintsünk el ismét a jogi és az orvosi kar hallgatóinak igen kis számától, — melyet elég kifejezően ábrázolnak a későbbi táblázatos részben feltüntetett abszolút számok oszlopai — és vizsgáljuk a bölcsész-, közgazdász- és képzőművész-hallgatók vallási viszonyait. Az első, ami szemünkbe ötlük, hogy a római katolikus hallgatók arányszáma az összes nőhallgatók számához képest 0·1 százalékos visszaesést mutat. A 788 hallgató között 485 a római katolikus, ami 61·6 %-ot tesz ki. A bölcsészeti karon az arányszám jóval magasabb, 64·5%, ezzel szemben a közgazdasági karon és a képzőművészeti főiskolán jóval alacsonyabb, 60·6%, illetve 51·2%. Ugyanilyen az arány a két protestáns felekezetnél is.

	Bölcsész-		Közgazdász-		Képzőművész-	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Római katolikus	402	64·5	739	60·6	133	51·2
Ágostai evangélikus	64	15·3	94	13·7	19	14·1
Református	129	8·5	216	7·7	44	7·4
Izraelita	37	10·7	130	13·7	19	24·8

Teljesen ellentétes ezzel szemben az izraelita hallgatók elhelyezkedése. Számuk az egyetemi és főiskolai hallgatók számának 13·3%-át teszi ki. A bölcsészeti karon ez az arány 10·7%-ra csökken, valószínűleg azért, mert kevés reménye és lehetősége van az izraelita leánynak a tanári pályán való elhelyezkedésre. Annál erősebben jelentkezik azonban arányuk a közgazdasági egyetem hallgatói között 13·7%-kal és még intenzívebben a képzőművészeti főiskolán, ahol a hallgatók 24·8%-a izraelita vallású.

A főiskolai hallgatók statisztikája módot ad arra, hogy a megélhetési lehetőségeket is megvizsgáljuk a hallgatók hitfelekezete szerint.

Azok az adatok, melyek a saját keresetéből élő 1000 hallgatónak a felekezeti megoszlására vonatkoznak, nincsenek minden érdekesség nélkül. Ezek közül ugyanis

63·5% a római katolikus
7·3% az ágostai evangélikus
20·5% a református
4·9% az izraelita

vagyis az összes

római katolikusok	közül 10·5% a kereső
ágostai evangélikusok	« 8·0% « «
reformátusok	« 12·0% « «
izraeliták	« 5·9% « «

Megélhetés szempontjából a másik szélsőséget a teljesen eltartottak csoportja alkotja, akiknek száma 6913. A vallás szerinti megoszlásnál sajnos már nincsen módunkban figyelemmel kísérni, melyik csoportba tartoznak a 30 éven felüli eltartott egyetemi hallgatók. Mint egy egységes tömeget fogjuk tehát szemügyre venni a főiskolai ifjúságnak ezt a részét.

Így tűnik ki, hogy a teljesen eltartottak :

61·4%-a a római katolikus	vallást követi
9·9%-a az ágostai evangélikus	« «
17·9%-a a református	« «
8·4%-a az izraelita	« «

vagyis

a római katolikusok	közül 70·2% az eltartott
az ágostai evangélikusok	« 74·5% « «
a reformátusok	« 72·4% « «
az izraeliták	« 70·4% « «

A legkedvezőbb anyagi helyzetnek örvendőket azok között a hallgatók között kell keresnünk, akik bizonyos összegű saját keresetük mellett szülői, rokoni támogatásban is részesülnek. Ezeknek aránya a következő :

A keresettel bíró és támogatásban részesült hallgatók összes számából :

63·6% római katolikus
8·7% ágostai evangélikus
14·5% református
10·6% izraelita ;

vagyis

a római katolikusok	közül 19·3% támogatott és részben-kereső hallgató
az ágostai evangélikusok	« 17·5% « « « « «
a reformátusok	« 15·6% « « « « «
az izraeliták	« 23·7% « « « « «

A főiskolai hallgatók családi állapota.

A főiskolai hallgatóság családi állapota nincs teterminálva korszerinti megszlása által. A világháború ugyanis, mely a hallgatók mintegy 20%-ának megszakította, vagy hátráltatta tanulmányait, egyben elzárta attól a lehetőségtől is, hogy családot alapítson. A hallgatók összeségéről megállapíthatjuk, hogy 96·2% nőtlen, illetőleg hajadon. Ha a családi állapot tagozódását vizsgáljuk, kevés eltérést találunk.

Családi állapot	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Nőtlen, hajadon	8.623	96·2	758	96·1	9.381	96·2
Nős, férjezett	328	3·6	24	3·1	352	3·6
Elvált	14	0·2	6	0·8	20	0·2
Özvegy	1	0·0	—	—	1	0·0

Látható, hogy milyen alacsony azoknak a hallgatóknak az összeséghez viszonyított aránya, akik házassági kötelékben élnek vagy éltek.

Ha az egyes főiskolákon vizsgáljuk a családi állapot arányait, a következő képet nyerjük:

Főiskolák	h a l l g a t ó k			
	Nőtlen, hajadon	Nős, férjezett	Elvált	Özvegy
a) Férfihallgatók :	1. Abszolút számban.			
Tudományegyetem	4.828	205	6	—
Közgazdasági egyetem	1.136	69	2	1
Műegyetem	2.178	33	3	—
Képzőművészeti főiskola	206	11	3	—
Állatorvosi főiskola	275	10	—	—
b) Nőhallgatók :				
Tudományegyetem	536	12	2	—
Közgazdasági egyetem	115	2	—	—
Képzőművészeti főiskola	107	10	4	—
a) Férfihallgatók :	2. Százalékban.			
Tudományegyetem	95·8	4·1	0·1	—
Közgazdasági egyetem	94·0	5·7	0·2	0·1
Műegyetem	98·4	1·5	0·1	—
Képzőművészeti főiskola	93·6	5·0	1·4	—
Állatorvosi főiskola	96·5	3·5	—	—
b) Nőhallgatók :				
Tudományegyetem	97·4	2·2	0·4	—
Közgazdasági egyetem	98·3	1·7	—	—
Képzőművészeti főiskola	88·4	8·3	3·3	—

A férfihallgatóknál a nőtlenek legalacsonyabb arányszámát a közgazdasági egyetemen és a képzőművészeti főiskolán találjuk, a nőhallgatóknál pedig a képzőművészeti főiskola az az intézmény, amelynél a hajadon hallgatóknak aránya az átlagnak jóval alatta marad. A műegyetemen találjuk a legkevesebb házas és elvált hallgatót.

Korábban kimutattuk, hogy a képzőművészeti főiskolán csak 35·0% 22 éven aluli hallgató van, míg a műegyetem hallgatóinak 63·8%-a tartozik ebbe a korcsoportba. Ez a két arányszám bizonyos fokig megmagyarázza a nőtlen hallgatóknak kis, illetőleg nagy arányszámát ezen a két főiskolán.

A hallgatóknak családi állapot szempontjából karok szerint való megoszlása nem mutat olyan kiemelkedő jelenségeket; hogy azzal érdemes volna behatóbban foglalkozni, csupán néhány feltűnő arányszámra kívánunk rámutatni. Így az orvosi karon, ahol a tanulmányok — csak úgy, mint fentebb láttuk a műegyetemen — erősen lekötik a hallgató minden idejét, elenyészően csekély a nős és elvált hallgatók száma. Az orvoskari hallgatóknak csupán 1·6%-a tartozik ebbe a csoportba. Ezzel szemben a jogi karon, sőt még a bölcsészeti karon is, a hallgatóknak több mint öt százaléka (6·1, illetőleg 5·9%) él vagy élt házassági kötelékben.

Ha megélhetési viszonyaik szerint vesszük bonckés alá a hallgatókat, amit nincsen módunkban fakultások és nemek szerint vizsgálni, akkor kiderül, hogy a saját keresetükre utalt hallgatóknak 22·8%-a a nős, illetőleg az elvált hallgatók kategóriájából kerül ki, a részben eltartottaknak csak 3·4 százaléka és a teljesen szülői vagy hozzátartozói által eltartott hallgatóknak csak 1·2%-a tartozik vagy tartozott házassági kötelékbe. Talán nem csalódunk, ha ez utóbbi kategóriában — a házas és családos hallgatók között — keressük a B-listás pályátváltoztatókat és a mai állapotokra oly szomorúan jellemző csoportot, a feleség családja által eltartott öregdiákokat.

A főiskolai hallgatók anyanyelv szerint.

A főiskolai ifjúság 98·4%-a, vagyis 9595 egyetemi és főiskolai hallgató magyar anyanyelvű. A többi 159 hallgató anyanyelv tekintetében a következőképen oszlik meg. A hallgatók közül 112 (1·2%) német, ezeknél csak a később tárgyalandó szülőhely szerinti megoszlás alapján tudunk különbséget tenni a birodalmi németek, az osztrákok és a németajkú magyar vidékek fiai között. Számban azután Bulgáriának fiai következnek 14 hallgatóval, akik között egy nőt is találunk; 6 hallgató orosz anyanyelvű, valószínűleg az egykori cári birodalom mai helyzetével elégedetlen vagy a szovjet által kiüldözött menekült fiatalok. A nemrég olyan számos tagból álló török kolóniát ma már csak 3 hallgató képviseli, pedig azelőtt Törökország legszélső vidékeiről nagy számmal jöttek hallgatók különösen a műegyetemre, ahol állami ösztöndíjjal taníttatta őket a török kormány. A hazai nemzetiségek közül 4 tót, 3 szerb, 2 román és 1 horvát hallgatót találunk. Ezekon kívül egyetemeinket és főiskoláinkat 4 olasz, 3 eszt, 3 angol és két francia anyanyelvű hallgató is látogatja.

Főiskolák és karok szerint — ezt a két szempontot itt (az arányok igen kis eltérései miatt) egybefoglalhatjuk — az idegen anyanyelvű hallgatók közül csak a nagyobb számú német anyanyelvű hallgatókat részletezzük, mert az egyéb anyanyelvűek kis lélekszáma erősen szétszlik az egyes tanulmányi szakokon. Német anyanyelvű volt:

	Hallgató absz.	%
A hittudományi karon	2	2·0
A jogtudományi karon	11	0·5
Az orvostudományi karon	44	2·2
A bölcsészeti karon	13	1·1
A közgazdaságtudományi karon	11	0·8
A műegyetemen	26	1·7
(ebből 20, 1·2%, a gépészmérnöki szakon)		
A képzőművészeti főiskolán	4	0·6
Az állatorvosi főiskolán	1	0·4

A nőhallgatók közül 98·6% magyar anyanyelvű, 7 azaz 0·2% német, 1 cseh, 1 román, 1 bulgár és 1 eszt diákleány. Ez utóbbiak, mint az előző évek finn és tatár diákleányai, leggyakrabban megelégszenek egy-két lehallgatott félévvel és a magyar nyelv többé-kevésbé való elsajátításával.

Hogy az itt tanuló külföldi hallgatókat tényleg a magyar főiskolák jó híre és a magyarok iránti rokonszenv vezette hazánkba, arra talán a legjellemzőbb az a megállapítás, mely szerint közülük 105 teljesen eltartott, tehát hazuról fedezik a taníttatásukkal és Budapesten való tartózkodásukkal járó költségeket. Saját keresményére csupán 15 hallgató van ráutalva a németek, 1 a románok, 1 a tótok, 3 az oroszok közül (ez utóbbiak valószínűleg menekültek), valamint 1 olasz hallgató. Keresettel rendelkezik, de hazuról is élvez támogatást 23 német, 1 horvát, 2 szerb, 2 bulgár, 1 orosz, 2 francia és 1 angol anyanyelvű főiskolai hallgató. Ez utóbbiak kétségkívül az anyanyelvük által nyújtott előnyös konjunktúrát használják ki és nyelvtanítással foglalkozva toldják meg azt az összeget, mellyel hozzátartozóik támogatásként részesítik őket.

A főiskolai hallgatók születési helye.

A budapesti főiskolákat látogató hallgatók közül csupán 25·1% a helybeli születésű. Külföldön született 1·6%, míg 73·3% a magyar vidék (Nagy-Magyarország) szülötte. A vidéki születésű hallgatók közül 31·8% az elszakított területről való.

Ország rész	Hallgató	
	absz.	%
Nyugat-Magyarország	56	0·6
Dél-Magyarország	487	5·0
Felvidék	1.102	11·3
Erdély	1.450	14·9

A hallgatósnak az az $\frac{1}{3}$ -ad része, amely Nagy-Magyarország elszakított területeiről származott fel a budapesti egyetemekre és főiskolákra, igazolja a legszembetűnőbben azt a nagy kultúrfölényt, melyen ez a megcsonkított, félig megsemmisített ország fővárosa, Budapest, még ma is áll a szomszédos államok fővárosaival szemben. Igazolja ezenkívül, hogy a fővárosnak vonzóereje nem csökkent és felszívóképessége még ma is változatlan.

A külföldi születésű 1·6% főiskolai hallgató megoszlása a következőképpen alakul:

Ország	Hallgató	
	absz.	%
Anglia	1	0·6
Ausztria	39	24·5
Bulgária	14	8·7
Cseh-Szlovákia	11	6·9
Esztország	3	1·9
Franciaország	1	0·6
Jugoszlávia	14	8·7
Lengyelország	6	3·8
Németország	15	9·6
Olaszország	20	12·6
Oroszország	5	3·2
Románia	10	6·3
Svájc	1	0·6
Törökország	4	2·6
Ukrajna	1	0·6
Egyesült Államok	12	7·5
Egyéb Amerika	2	1·3

A fenti táblázatban az utódállamoknak csak azokat a részeit számítottuk külföldnek, amelyek a háború előtt is idegen fennhatóság alatt állottak. Amint látjuk, sok osztrák és olasz születésű egyetemi hallgató tanul főiskoláinkon. Később, amikor a hallgatók honosságát fogjuk tárgyalni, ki fog tűnni, hogy ezeknek egyrésze a háború előtt külföldön élt magyar családok gyermekeiből kerül ki és csak kisebb részük idegen állampolgár.

A főiskolák hallgatóságának 35·5%-a Csonka-Magyarország vármegyéiben, 6·1%-a pedig törvényhatósági joggal felruházott városaiban született. A jelentősebb aránnyal szereplő vármegyék a következők:

Vármegye	Hallgató	
	absz.	%
Békés	185	1·9
Fejér	106	1·1
Heves	142	1·2
Jász-Nagykun-Szolnok	238	2·4
Nógrád	112	1·2
Pest-Pilis-Solt-Kiskun.....	702	7·2
Somogy.....	195	2·0
Szabolcs	124	1·3
Tolna	144	1·5
Vas	252	2·9
Veszprém	157	1·6
Zala.....	208	2·1

Nem tehetünk itt különbséget gazdag és szegény vármegyék és vidékek között, mert mindegyik egyképen beszolgáltatja a maga adóját a kultúrának és küldi gyermekeit a fővárosba, hogy itt gyakran a legnagyobb nélkülözések árán váljanak emberré.

Csonka-Magyarország megmaradt 10 törvényhatósági joggal felruházott városa nem képviselteti magát megfelelő nagy arányban Budapest főiskoláin. Azonban ne legyünk igazságtalanok. Ezen városok nagy részében szintén működnek magasabb fokú iskolák és főiskolák, melyek a helybeli és környékbeli ifjúság meglehetősen számát foglalják le és talán csak a tehetősebbje, akiknek a fővárosban ismerősei, rokonai vannak, a hallgatóság ambiciózusabb része vagy az, amelyik könnyebben reméli megszerezni a tanuláshoz szükséges mellékkeresetet, hagyja ott szülővárosa főiskoláját és szivárog fel a fővárosba.

Vizsgáljuk meg azonban, hogyan alakul az egyes főiskolák hallgatóinak száma születésük helye szerint.

Főiskolák	Budapesti		Csonkamagyarországi hallgatók				Elszakított területi		Külföldi	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%		
a) Férfihallgatók:										
Tudományegyetem	1.221	24·2	2.239	44·4	1.520	30·2	59	1·2		
Közgazdasági egyetem	317	26·2	487	40·4	389	32·2	15	1·2		
Műegyetem	567	25·6	831	37·6	756	34·1	60	2·7		
Képzőművészeti főiskola	55	25·0	89	40·5	68	30·9	8	3·6		
Állatorvosi főiskola	18	6·3	151	53·0	113	39·6	3	1·1		
Férfihallgatók általában ..	2.178	24·3	3.797	42·3	2.846	31·8	145	1·6		
b) Nőhallgatók:										
Tudományegyetem	179	32·5	179	32·6	184	33·4	8	1·5		
Közgazdasági egyetem	41	35·0	36	30·8	36	30·8	4	3·4		
Képzőművészeti főiskola	50	41·2	40	33·1	29	24·0	2	1·7		
Nőhallgatók általában....	270	34·2	255	32·4	249	31·6	14	1·8		

Táblázatunk azt mutatja, hogy az egyes főiskolákon mennyivel erősebben, vagy gyengébben van az egyik vagy másik nem képviselve — mint amilyen arány őt a hallgatók összeséhez viszonyítva megilletné — születési hely szempontjából. Így az összes férfighallgatók közül 24·3% budapesti születésű. Ha arányosan helyezkednének el szülőhely szerint az egyes budapesti főiskolákon a hallgatók, arányuknak mindenütt 24·3%-nak kellene lenni. Ezzel szemben mit látunk? Egyedül a tudományegyetem budapesti születésű férfighallgatóinak százaléka közelíti meg az átlagos arányszámot, míg a többi főiskola hallgatóinak aránya vagy felülmúlja vagy alatta marad az átlagnak.

Ha a fenti módszerrel vizsgáljuk meg az egyes főiskolák hallgatóságát, sok érdekes megfigyelésre nyílik alkalmunk. Így például feltűnően alacsony a budapesti születésű hallgatók aránya az állatorvosi főiskolán, a csonkamagyarországiaké a műegyetemen, a megszállott területről való hallgatóké a műegyetemen és a külföldi születésűeké az állatorvosi főiskolán. Ezzel szemben az átlagot legerősebben meghaladják a budapesti születésűek a közgazdasági egyetemen, a csonkamagyarországiak és a megszállott területen született hallgatók az állatorvosifőiskolán, s végül a külföldi születésűek a képzőművészeti főiskolán. Természetesen a fentebb megjelölt szélső kiemelkedések között, szinte azt mondhatjuk, minden szám hullámmzást jelent. Ezekből a fel és alá való hullámmzásokból nagy valószínűséggel következtethetünk a különböző helyekről Budapestre özönlött ifjúság érdeklődésének irányára.

Igen elhúzódnék vizsgálódásunk és messze meghaladná a rendelkezésre álló kereteket, ha hasonló részletességgel akarnók ismertetni a hallgatók hullámmzását az egyes karok szerint. A tudományegyetemen, mint mondtuk, a budapesti születésű férfighallgatók aránya 24·2% volt, ezzel szemben a hittudományi karon csak 13·1, az orvosin 17·8 és a bölcsészeti karon 20·2% budapesti születésű hallgatót találunk. Viszont a jogi karon az arány messze meghaladja az átlagot és 31·5%-ot mutat.

A nőhallgatók közül csak 39·2% a budapesti születésű. 32·4% vidékről, 31·6% az elszakított területekről és 1·8% külföldről került a fővárosba. Az elszakított Erdély egymaga 125 leányát — ami a nőhallgatóknak 15·9%-a — adta a fővárosnak, akik közül 7 az orvosi karra, 83 a bölcsészeti karra, 19 a közgazdasági egyetemre, 16 pedig a képzőművészeti főiskolára jár.

Ha a hallgatók megélhetési viszonyai szerint vizsgáljuk a kérdést: kitűnik, hogy a budapesti főiskolai hallgatók közül 13·8%, a vidékiek közül 42·9%, az elszakított területről valók közül 41·7%, a külföldi születésűekből pedig 1·6% teljesen saját keresményére van utalva a tanulmányok folytatása alatti időben. Szembetűnő, hogy milyen nagy arányt képviselnek e kategóriában a menekült fiatalok, akiknek szülői, még ha történetesen repatriáltak volna is a csonka ország területére, nem tudják támogatni tanuló gyermekeiket, mert igen sokszor csupán pusztán életüket mentették át a Trianon által megvont új határon. Hasonlóan támogatás nélkül maradt az az ifjú is, akinek kintrekedt szüleinek esetleg időközben minden nyomorúság, vagyon és javak elkobzása után az idegenné vált magyar föld hantja borult. Sok a kereső a vidéki születésű egyetemi hallgatók között is, jelezve azt a társadalmi kategóriát, ahol néha legalacsonyabb sorból emelkedik a hallgató a lateiner társadalomba. Az erdélyi hallgatók közül 14·4%, a felvidékiek közül 12·4% kerül az önmagukat fenntartó hallgatók kategóriájába. Keresettel rendelkezik, de hozzátartozói is támogatják a

budapesti születésű főiskolai hallgatóság 30·1%-át, a vidéki hallgatók 38%-át, az elszakított területen született ifjak 30·4%-át és végül a külföldön született és Budapesten hallgatók 1·5%-át. A teljesen hozzátartozói által eltartott hallgatók közül budapesti 25·4%, vidéki 42·3, az elszakított területről való 30·6 és külföldi születésű 1·7%.

Főiskolai hallgatók a szülők lakóhelye szerint.

A főiskolai hallgatók szociális viszonyainak ismerete szempontjából születési helyüknél még fontosabb adatokat nyújt a szülők lakóhelyének felderítése. Ebből tűnik ki, honnan származik a fővárosi diákok, tömegszállások és hónapos szobák lakóinak nagy serege. A hallgatók 37·2%-ának szülei laknak csupán Budapesten, tehát a hallgatóság kétharmad része otthonától távol, szülői felügyelet nélkül, idegen helyen tölti el egyetemi éveit. Külföldön lakó szülők gyermeke a főiskolai hallgatóságnak csak 0·7%-a; elszakított területen laknak a szülei 16·7%-nak, Csonka-Magyarország egyéb területén 45·4%-nak és a magyar városokban él a főiskolai diáksereg 6·1%-ának szülője.

A külföldön lakó szülők lakóhely tekintetében következőképpen oszlanak meg, ha az összes külföldi szülők számát százak tekintjük :

	Absz.	%
Ausztriában él	5	7·4
Cseh-Szlovákiában él	4	6·0
Bulgáriában él	13	19·1
Esztorszáiban él	3	4·5
Franciaországban él.....	1	1·5
Jugoszláviában él	4	6·0
Lengyelországban él	2	3·3
Olaszországban él.....	5	7·4
Oroszországban él	4	6·0
Romániában él	6	8·9
Svájcban él	1	1·5
Törökországban él	4	6·0
Észak-Amerikai Egyesült Államokban él	15	22·4

A nőhallgatók közül egynek a szülei Esztorszáiban és kettőnek a szülei Német-Ausztriában laknak.

A Dunántúl és Pest vármegyében lakó szülők kétszer annyi hallgatót küldenek fel a budapesti főiskolákra, mint Csonka-Magyarország egyéb részei. Pest vármegyénél súlyosan esnek latba a környékbeli falvak és városok, melyek sűrű rajokban ontják a tanuló ifjúságot a fővárosba. Ezek közül a hallgatók közül nem egy naponként 3—4 órát tölt el a vonatokon, hogy megtakarítsa a budapesti lakás költségeit és ne legyen kénytelen a diákság tömegszállásain meghúzódni. Van olyan közöttük, aki kora hajnalban hagyja el otthonát, ahova csak késő este tér vissza s állandó napi tápláléka az otthonról hozott hideg étel. A hallgatók 16·7%-ának szülője megszállott területen lakik. Ezek azok a derék magyar szülők, akik kitartottak az idegen járom alatt, gyermekeiket azonban magyaroknak nevelik magyar főiskolákon, magyar szellemben,

a magyar kultúra emlőin. Magyarországnak Ausztriához csatolt részén lakik a hallgatók szüleinek 0·2, Jugoszláviához csatolt részén 2·1, Romániához csatolt részén 8·6, Cseh Szlovákiához csatolt részén pedig 5·8 százaléka.

Ha az egyes főiskolák szerint vizsgáljuk a hallgatóság szüleinek lakóhelyét, a következő eredményeket találjuk:

Főiskolák	Budapesten		Csonka-Magyarországon lakó szülők		Elszakított területen		Külföldön	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók:								
Tudományegyetem	1.778	35·3	2.439	48·4	795	15·8	27	0·5
Közgazdasági egyetem	479	39·7	523	43·2	200	16·6	6	0·5
Műegyetem	807	36·4	941	42·6	441	19·9	25	1·1
Képzőművészeti főiskola	100	45·5	83	37·7	32	14·5	5	2·3
Állatorvosi főiskola	41	14·4	165	57·9	78	27·4	1	0·3
Férfihallgatók általában ..	3.205	35·8	4.151	46·3	1.546	17·2	64	0·7
b) Nőhallgatók:								
Tudományegyetem	289	52·5	195	35·5	64	11·6	2	0·4
Közgazdasági egyetem	61	52·1	42	35·9	13	11·1	1	0·9
Képzőművészeti főiskola	79	65·3	32	26·4	10	8·3	—	—
Nőhallgatók általában....	429	54·4	269	34·1	87	11·1	3	0·4

Itt is, mint az előző fejezet hasonló táblázatán, egész jól leolvasható, hogy hová, melyik főiskolára küldi gyermekét a budapesti, a vidéki, az elszakított területi magyar szülő és hová leginkább a külföldi.

Ha a hallgatók megélhetési forrásaival vetjük össze a szülők lakóhely szerinti megoszlását, látni fogjuk, hogy abból az 1000 hallgatóból, akik teljesen saját keresetükre utalva tartják fenn magukat a fővárosban, csupán 28%-nak a szülője budapesti lakos; 45·1 százaléka a magyar vidéken él, 26·1% az elszakított területen, 0·8% pedig a külföldi országokban tartózkodik. A Budapesten lakó szülők 41·3%-a részben támogatja keresettel bíró gyermekét. Ez a támogatás rendszerint abból áll, hogy ingyen lakást biztosít számára, részben élelmezi és némi készpénzzel segíti a tanulmányait folytató ifjút. Hasonló módon támogatja még a szülőknek 14·1%-a a fővárosban lakó gyermekét. E szülők többnyire Pest környékén és Pest vármegyében laknak. Kizárólag pénzbelileg támogatja gyermekét a szülőknek 27·3%-a, akik vidéken, 16·8%-a, akik elszakított területen laknak. Teljesen a szülők, illetőleg hozzátartozóik tartják el a hallgatók 37·5%-át a Budapesten, 46·4%-át a vidéken, 15·4%-át az elszakított területen és 0·7%-át a külföldön lakó szülők közül.

Főiskolai hallgatók a szülők foglalkozása szerint.

Tanulmányunknak talán egyik legérdekesebb és legtöbbet mondó fejezete az a vizsgálat, mely arra van hivatva fényt deríteni, melyek azok a társadalmi osztályok, amelyekből a mai főiskolai hallgatóság kikerül. Milyen társadalmi elhelyezkedésből, illetve foglalkozással bíró családok tűzhelyei mellől indul el az az ifjúság, melyből a jövő Magyarország tanult osztálya alakul majd ki. Mielőtt részletezésekre bocsátkoznánk, nézzük meg először általánosságban, hogyan oszlanak meg társadalmi rétegek szerint a főiskolai hallgatók.

Foglalkozás, ill. társadalmi állás	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Östermelés és bányászat.....	869	9.7	23	2.9	892	9.1
Östermelési tisztviselő	143	1.6	4	0.5	147	1.5
Önálló iparos	811	9.1	47	6.0	858	8.8
Ipari tisztviselő	236	2.6	21	2.7	257	2.6
Ipari segédszemélyzet	196	2.2	8	1.0	204	2.1
Önálló kereskedő	363	4.0	38	4.8	401	4.1
Kereskedelmi tisztviselő	532	5.9	51	6.5	583	6.0
Kereskedelmi segédszemélyzet.....	35	0.4	1	0.1	36	0.4
Közlekedés, önálló	10	0.1	—	—	10	0.1
Közlekedési tisztviselő	416	4.6	40	5.1	455	4.7
Közlekedési segédszemélyzet	105	1.2	6	0.8	112	1.1
Állami, vármegyei és községi tisztviselő	1.067	11.9	90	11.4	1.157	11.9
Ügyvéd, -segéd, -jelölt	168	1.9	24	3.0	192	2.0
Orvos, gyógyszerész.....	313	3.5	30	3.8	343	3.5
Tanár, tanító, pap.....	499	5.6	39	5.0	538	5.5
Egyéb értelmiségi foglalkozás	390	4.3	58	7.4	448	4.6
Szolga és segédszemélyzet	88	1.0	3	0.4	91	0.9
Katonatiszt és katonai tisztviselő	110	1.2	4	0.5	114	1.2
Katonai altiszt és legénység	25	0.3	1	0.1	26	0.3
Napszámos és házcseléd	22	0.2	—	—	22	0.2
Nyugdíjas köztisztviselő	928	10.4	135	17.1	1.063	10.9
« tanár, tanító, pap	170	1.9	32	4.1	202	2.1
« közszolgálati altiszt	100	1.1	1	0.1	101	1.0
« egyéb	489	5.5	23	2.9	512	5.2
Egyéb foglalkozás	797	8.9	109	13.8	906	9.3
Ismeretlen foglalkozás.....	84	0.9	—	—	84	0.9

A táblázat alapján az első pillanatra két arányszám kiemelkedése ragadja meg a figyelmet. Az egyik a köztisztviselők (tényleges és nyugdíjas) és a másik az östermeléssel foglalkozó szülők nagy aránya. Ha tekintetbe vesszük, hogy a hallgatóság 43.3%-ának szülei különböző hivatalnokok vagy azoknak nyugdíjas özvegyei, 7.6%-ának tanárszemélyzet vagy ezeknek nyugdíjasai és végül 5.5%-ának orvosok, ügyvédek és mérnökök sorából kerül ki, elmondhatjuk, hogy a hallgatóság 56.4%-a a gyermekszobájából hozza magával a továbbtanulás szükségességét. A főiskolai hallgatóságnak több mint a feléről tehát elmondható, hogy a »betűk« bizonyos tradícióján nevelődött, mert a lateiner társadalomban mindig éltek és élnek kulturális és tudományos törekvések. A szülők életének egyik legfőbb vágya és törekvése volt általában és mindenkor e társadalmi rétegekben, hogy gyermekének diplomát adjon a kezébe. A hallgatóság másik 43.6%-át némi túlzással a tanult osztály jövevényeinek nevezhetjük el, mely lehet, hogy harcosabb, erőteljesebb, mint amaz, mert pusztán egyéni hajlama, talán kiválósága vagy a tudomány iránti szeretete vezeti a magasabb színvonalú életpálya felé akkor, amikor elhagyja szülei foglalkozását és azt a társadalmi réteget, melyben született és nevelkedett.

Nem áll módunkban megfigyelni, hogy az utóbbi években milyen erős volt az utóbb említett társadalmi réteg térfoglalása, de Prof. Aloys Fischer-nek 1921-ben megjelent munkájából pár igen érdekes adatot sikerült kiemelni. »Württembergben — mondja — az 1871-től 1911-ig terjedő években a hallgatóknak csupán 14%-a származott a magasabb társadalmi osztályból, míg 57%-a közép- és kishivatalnokok, tanítók, kézművesek, parasztok és munkások családjából került ki« »Megállapítást nyert, hogy az úgynevezett közép- és alsó társadalmi osztályokból származó hallgatók száma egyre emelkedik, míg a magasabb állású és vagyonosabb családok gyermekeinek száma egyre apadóban van«.

Miként említettük: erősen szembeötlő az őstermelő szülők gyermekeinek igen magas százaléka is a budapesti főiskolákon. A szülők közül 3·3% nagy- és középbirtokos, 4·4% pedig kisbirtokos és kisbirtokos-napszámos. Olyan feltűnő ez a magas arányszám, hogy nem mehetünk el szó nélkül mellette. Korábbi fejezetünkben említettük, hogy milyen erős a magyar föld népének feláramlása a főiskolákra, milyen erős vonzó hatást fejt ki a főváros tudományos élete s hogy mennyi erőteljes őstehetség fakad az egyszerű magyar paraszt családokból. Íme milyen világosan igazolják ezek a számok korábbi állításunkat!

A rendelkezésre álló tér nem engedi meg, hogy az egyes foglalkozási ágakat részletesen taglaljuk, bár ez kétségtelenül sok érdekes megfigyelésre nyújtana lehetőséget. Munkánkban csak azt tesszük vizsgálat tárgyává, hogy a főbb foglalkozási csoportokhoz tartozó szülők gyermekei hogyan oszlanak meg az egyes főiskolákon. Itt is elsősorban a férfihallgatókkal kívánunk foglalkozni, mert a nőhallgatók aránylag kis számban vannak csak képviselve.

Foglalkozási ágak	Tudomány- egyetem	Közgazd. egyetem	Műegyetem	Képzőműv. főiskola	Állatorvosi főiskola
<i>1. Abszolút számban.</i>					
Őstermelés, bányászat	580	191	179	10	52
Őnálló iparos	427	88	248	19	29
Ipari tisztviselő	83	37	113	1	2
Ipari segédszemélyzet	88	29	70	7	2
Őnálló kereskedő	188	68	94	9	4
Kereskedelmi tisztviselő	304	102	110	9	7
Kereskedelmi segédszemélyzet	12	4	18	—	1
Közlekedési tisztviselő	230	59	111	4	11
Köztisztviselő	689	120	198	25	35
Tanár, tanító, pap	316	38	120	8	17
Ügyvéd	114	15	35	2	2
Orvos, gyógyszerész	243	12	45	7	6
Egyéb értelmiség	194	45	121	16	14
Nyugdíjas köztisztviselő, tanerő	656	123	250	29	40
Egyéb nyugdíjas	234	104	223	19	13
<i>2. Százalékban.</i>					
Őstermelés, bányászat	11·5	15·8	8·1	4·5	18·2
Őnálló iparos	8·5	7·3	11·2	8·6	10·2
Ipari tisztviselő	1·6	3·1	5·1	0·5	0·7
Ipari segédszemélyzet	1·7	2·4	3·2	3·2	0·7
Őnálló kereskedő	3·7	5·6	4·2	4·1	1·4
Kereskedelmi tisztviselő	6·0	8·4	5·0	4·1	2·5
Kereskedelmi segédszemélyzet	0·2	0·3	0·8	—	0·4
Közlekedési tisztviselő	4·6	4·9	5·0	1·8	3·9
Köztisztviselő	13·7	9·9	8·9	11·4	12·3
Tanár, tanító, pap	6·3	3·1	5·4	3·6	6·0
Ügyvéd	2·3	1·2	1·6	0·9	0·7
Orvos, gyógyszerész	4·8	1·0	2·0	3·5	2·1
Egyéb értelmiség	3·8	3·7	5·5	7·3	4·9
Nyugdíjas köztisztviselő, tanerő	13·0	10·2	11·3	13·2	14·0
Egyéb nyugdíjas	4·6	8·6	10·1	6·8	4·6

Látható a táblázat adataiból, hogy a tudományegyetem hallgatóinak harmadrésze kerül ki az aktív és nyugdíjas köztisztviselők és tanügyi alkalmazottak gyermekeiből, a közgazdasági egyetemen a hallgatóknak már csak alig negyedrészt tesz ki ezen családok gyermekei, míg a hallgatóknak egy másik negyedrésze az őstermelő és iparos családok köréből kerül ki. A műegyetemen, mint azt már jeleztük, az iparoság gyermekei dominálnak, a képzőművészeti főiskolán ismét a köztisztviselők fiai tanulnak többségben, akik főleg a vidékről kerülnek a főiskolára. Az állatorvosi főiskolán az őstermelő családok sarjai folytatják leginkább tanulmányaikat.

Ha karok szerint vizsgáljuk a hallgatók elhelyezkedését, — amiből csak néhány jellemző adatot ragadunk ez alkalommal ki — a következő érdekes megfigyeléseket tehetjük. Az őstermelő szülők gyermekei, mint azt már fentebb is láttuk, előszeretettel keresik fel a tudományegyetemet és itt is különösen a jogi és orvosi fakultást, ahol a hallgatók 8·5, illetőleg 13·5%-a az őstermelést folytató vagy abban alkalmazásban álló családok gyermekeiből kerül ki. A műegyetemen csak a gépészmérnöki szakot kívánjuk külön megemlíteni, ahol a hallgatók 8·4%-a őstermelő szülők gyermeke. Az önálló iparosok gyermekei a hittudományi karon 13·1%-kal, az orvosi és bölcsészeti karon 10·1, illetőleg 9·4%-kal tűnnek ki, míg a műegyetemen az építész, gépész és általános mérnöki szakon erősebb az arányuk, mert 22·0, 9·7 és 10·1%-kal vannak képviselve. Az ipari tisztviselők gyermekeinél különösen feltűnik a szabad pályák iránt való erősebb hajlam, melyet úgy látszik örökölnék. Így például a tudományegyetemen az orvosi karon 2·3%-ot (ami az összes férfihallgatók között képviselt arányuk) érnek el, ezzel szemben a műegyetemen észrevehetően magasabb százalékban jelentkeznek, úgy hogy például a közgazdasági szakon 8·6 és az építészeti szakon 6·8 százalékkal tűnnek ki. Hasonló az arány az ipari segéd személyzet gyermekeinél is, akik közül az építészeti szakon 3·7, a gépészetin 4·0%-ot találunk, akkor, mikor az összes hallgatók között elfoglalt arányszámuk csupán 2·2%. Itt kell megemlíteni, hogy a gépészmérnöki szakon hallgató 52 ifjú közül, akik ipari segéd személyzet gyermekei, 46·1% vasmunkásnak a gyermeke. A kereskedelmi tisztviselők gyermekei feltűnnek magas százalékkal a jogi karon, ahol a hallgatók 8·6%-a ebből a társadalmi kategóriából származik. A köztisztviselői családokban él azonban legerősebben a törekvés a jogi kiképzés felé, mert 30·7%-ot tesz ki a jogi kar hallgatói közül a tényleges és nyugdíjas köztisztviselők gyermeke. A tanárok és tanítók családjaiból származó ifjúság a bölcsészeti karon dominál 10·0%-os arányával. Az orvosok gyermekei 6·6%-kal szerepelnek az orvosi karon és — ami eléggé meglepő — 7·2%-kal a bölcsészettan hallgatók között. A nyugdíjas köztisztviselők is előszeretettel küldik gyermekeiket a műegyetemi közgazdasági, építészeti és vegyészeti szakra, ahol arányuk a szak hallgatóinak 13·8, 10·8, illetőleg 11·0%-a. A vegyészeti és általános mérnöki szakon találjuk ezenkívül az egyéb nyugdíjasok családjaiból származó hallgatók meglehetősen nagy — 11·0 és 10·1%-os — arányát.

Lássuk hogyan alakulnak a különböző foglalkozású szülők gyermekeinek életviszonyai, ha az eltartottságuk szempontjából vizsgáljuk őket.

Szülők foglalkozása	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Őstermelés	75	7·5	117	6·4	847	12·3	1.039	10·6
Önálló iparos	56	5·6	167	9·1	635	9·2	858	8·8
Ipari tisztviselő	33	3·3	52	2·8	172	2·5	257	2·6
Ipari segéd személyzet	22	2·2	54	2·9	128	1·9	204	2·1
Önálló kereskedő	24	2·4	72	3·9	305	4·4	401	4·1
Kereskedelmi tisztviselő	76	7·6	175	9·5	332	4·8	583	6·0
Kereskedelmi segéd személyzet	3	0·3	9	0·5	24	0·3	36	0·4
Közlekedési önálló és tisztviselő	46	4·6	85	4·6	335	4·8	365	4·8
Közlekedési segéd személyzet	5	0·5	25	1·4	82	1·2	112	1·1
Köztisztviselő	143	14·3	252	13·7	762	11·0	1.157	11·9
Ügyvéd, orvos, gyógyszerész	21	2·1	54	2·9	460	6·7	535	5·5
Tanár, tanító, pap	58	5·8	90	4·9	390	5·6	538	5·5
Egyéb értelmiségi foglalkozás	46	4·6	79	4·3	323	4·7	448	4·6

Szülők foglalkozása	Kereső		Részben kereső hallgatók				Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%		
Szolga és segédszemélyzet	14	1.1	16	0.9	61	0.9	91	0.9		
Katonatiszt és katonai tisztviselő..	61	6.1	7	0.4	46	0.7	114	1.2		
Katonai altiszt	6	0.6	2	0.1	18	0.3	26	0.3		
Napszámos és házcseléd	5	0.5	2	0.1	15	0.2	22	0.2		
Nyugdíjas köztisztviselő és tanszem.	81	8.1	291	15.8	893	12.9	1.265	13.0		
« közszolgálati altiszt	26	2.6	23	1.2	52	0.8	101	1.0		
« egyéb	46	4.6	64	3.5	402	5.8	512	5.2		
Egyéb foglalkozás	153	15.3	121	6.6	632	9.1	906	9.3		

A keresetükből élő hallgatók között legerősebb a köztisztviselők gyermekeinek százalékos aránya. Ez a szám (14.3) akkor válik igazán szembeszökővé, ha tekintetbe vesszük, hogy a köztisztviselők gyermekei a főiskolai hallgatók összeségében csak 11.9%-kal szerepelnek. Még egy ilyen erősen eltérő százalékot találunk az átlagos arányszámtól, mely a katonatisztek és katonai tisztviselők gyermekeinél ötlük szemünkbe. Az 1.2%-os átlaggal szemben, amit a katonatiszti családok gyermekei az összes hallgatók között jelentenek, a keresetükből élő hallgatók számából 6.1%-ot foglalnak le. A katonatiszti családoknál jelentékenyen mérsékelik ezt a feltűnően magas átlagot azok a katonacsaládból származó ifjak, akik már maguk is aktív katonatisztek és mint ilyenek megrokknván, csapatszolgálatra alkalmatlanokká váltak s most főiskolai tanulmányokat végeznek, hogy katonaeorvosokká, hadbírókká, műszaki tisztekké képezzék ki magukat. A köztisztviselő-családoknak gyermekei közül 12.4% teljesen keresetéből él, 21.8% a részben keresők taborába tartozik és 65.8%-ot teljesen hozzátartozói tartanak el.

A részben kereső hallgatók megoszlása nem mutat szembetűnő eltéréseket az átlagos százalékos aránytól s csak a nyugdíjas köztisztviselők és tanszemélyzet gyermekei mutatnak százalékos arányukban némi emelkedést. Az eltartott hallgatók között főleg az őstermelő szülők gyermekei emelkednek ki magas számarányokkal. Ennek az az oka, hogy ebben a csoportban különösen sok a hittudományi kar szemináriumában nevelkedő és a képzőművészeti főiskola ösztöndíjas hallgatója.

A főiskolai hallgatók szülei életbenléte szerint.

A budapesti főiskolákat látogató hallgatóknak csak 70.4%-át teszi ki az a fiatalság, amelyiknek mindkét szülője életben van. Ha meggondoljuk, hogy ennek az ifjuságnak több mint a fele (56.7%-a) 18—22 éves és 39.5%-a 23—30 év között mozog: aránytalanul alacsony ez a 70.4 százalék. Teljesen árva a hallgatók 3.4 százaléka s félárva 26.2%. Még szomorúbb számarányt kapunk, ha a leányhallgatókkal párhuzamba állítva vizsgáljuk a szülők életbenlétét, mert akkor kitűnik, hogy a nőhallgatók közül 5.1% teljesen árva és a szülők közül csak az anyja él a hallgatóság 20.6 százalékának.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Szülői élnek	6.336	70.7	532	67.5	6.868	70.4
Csak apja él	580	6.5	54	6.8	634	6.5
Csak anyja él	1.757	19.6	162	20.6	1.919	19.7
Teljesen árva	293	3.2	40	5.1	333	3.4

Szomorúak ezek a számok, mert itt közel 10.000 főiskolai hallgatóról van szó és e mellett az igen nagy szám mellett az arányok is népes csoportokat képviselnek. Az árva és félárva hallgatók 29·6%-os aránya például közel háromezer hallgatót jelent.

Az 1000 keresetéből élő hallgató közül 15·6% teljesen árva, 28·6%-nak az anyja él, akit igen gyakran maga a hallgató tart el, 9·8%-nak kizárólag az apja van életben és csak 46·0%-nak élnek a szülei. A keresettel rendelkező, de a hozzátartozók által támogatott hallgatók közül 66·5%-nak élnek a szülei, 5·8%-nak csupán az apja, 24·8%-nak csak az anyja él, míg 2·9% teljesen árva és a rokonai részesítik támogatás-ban. Az eltartott hallgatók 75·0%-ának vannak életben a szülei, 6·2%-nak él az apja, 17·0%-nak él az anyja és csupán 1·8% a teljesen árva közöttük.

Szembetűnő, hogy mindkét nembeli, de különösen a leányhallgatóknál, mennyire kiemelkednek számbelileg az özvegy édesanyák küzdő, tanuló gyermekei, akik a maguk fiatalos erejével iparkodnak az élet nehézségeit leküzdeni, hogy majdan a kereső családapát pótolják.

A főiskolai hallgatók a szülők vagyoni viszonyai szerint.

A budapesti főiskolák összes hallgatói közül csupán 0·5%, azaz 55 hallgató vallotta szüleit gazdagnak. A hallgatóság 18·8%-ának a szülei jómódúak, 48·8%-éi vagyontalanok, 31·9%-éi pedig szegények. Meglehetősen eltérő arányokat kapunk, ha nemek szerint vizsgáljuk a hallgatók szüleinek vagyoni viszonyait.

Vagyoni viszonyok	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Gazdag	53	0·6	2	0·3	55	0·5
Jómódú	1.736	19·4	97	12·3	1.833	18·8
Vagyontalan	4.368	48·7	390	49·5	4.758	48·8
Szegény	2.809	31·3	299	37·9	3.108	31·9

Míg a férfihallgatók között kereken 20%-ot tesz ki a gazdag és vagyonos szülők gyermeke, addig a nőhallgatóknak csak 12·6%-a tartozik ebbe a csoportba, világos jelül annak, hogy a nőhallgatóknál inkább a kenyérkereső pályára való törekvés, mint a tudományért való lelkesedés a vezető szempont.

Az egyes főiskolákon való megoszlásukat tekintve a hallgatók következő arányait találjuk:

Főiskolák férfihallgatói	Gazdag		Jómódú		Vagyontalan		Szegény	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem .	31	0·6	1.020	20·2	2.463	48·9	1.525	30·3
Közgazdasági egyetem	13	1·1	265	21·9	574	46·5	356	29·5
Műegyetem	9	0·4	387	17·5	1.075	48·6	743	33·5
Képzőművészeti főisk.	—	—	19	8·6	106	48·2	95	43·2
Állatorvosi főiskola .	—	—	45	15·8	150	52·6	90	31·6

A nőhallgatókat, mivel az összes hallgatóságnak csupán 8·1%-át teszik ki, vizsgálódásaink további folyamán bátran elmellőzhetjük.

Látható, hogy a vagyonos szülők gyermekei a tudományegyetemen és a közgazdasági egyetemen vannak a legerősebben képviselve. Számuk e két főiskolán

kereken 44 (az összes vagyonos szülők gyermekeinek 80%-a). Ugyanezen a két főiskolán a jómódú szülők gyermekei is erősebb arányban szerepelnek (42·1%). A képzőművészeti főiskolán jelentkeznek e két társadalmi osztály gyermekei a legalacsonyabb arányban. Ezzel szemben a képzőművészeti és az állatorvosi főiskolán a vagyontalan családból származó hallgatókat találjuk a legnagyobb számban. A művészpálya ugyanis, a maga bizonytalan jövőbeli kilátásaival, sok küzdelmével — még az igazán tehetségesek esetében is — a jobbmódú szülőknél nem nyújt kellő biztosítékot gyermekeik jövő boldogulását illetőleg s így gyermekeikkel inkább mellőztetik.

Érdekes aránypárok tűnnek ki, ha a tudomány- és közgazdasági egyetem hallgatóit állítjuk szembe a műegyetem hallgatóival a szülők vagyoni viszonyai szempontjából.

A szülők vagyoni viszonyai	Tudomány- és közgazdasági egyetem		Műegyetem	
	absz.	%	absz.	%
Gazdag	44	83·0	9	17·0
Jómódú	1.285	74·0	387	22·3
Vagyontalan ...	3.037	69·5	1.075	24·4
Szegény	1.881	66·9	743	26·4

Világosan megfigyelhető, hogy minél inkább lefelé megyünk a vagyoni viszonyok létráján, annál erősebb hajlandóságot árul el az ifjúság a gyakorlati pályák iránt és keresi hajlamainak megfelelő kielégítést a műegyetemen. Talán nem tévedünk, ha itt — bár ez a pálya hosszadalmasabb tanítást és nagyobb megerőltetést jelent anyagilag a vagyontalan szülőkre nézve — erősebb gyakorlati érzékre következtetünk a szülők és bátrabb, harcosabb ambícióra a hallgatók részéről.

Ha tovább folytatjuk vizsgálódásainkat, a tudományegyetem egyes karai között, a következő kép tárul elénk:

Karak	Gazdag		Jómódú szülők gyermeke		Vagyontalan		Szegény	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Hittudományi	1	1·0	12	12·1	42	42·4	44	44·5
Jogtudományi	25	1·1	478	20·9	1.178	51·4	609	26·6
Orvosi	1	0·1	418	29·9	969	48·4	613	30·6
Bölcsészeti	4	0·6	112	17·3	274	42·2	259	39·9

A hittudományi hallgatók között a szegény szülők gyermeke van aránylag a legerősebben képviselve, mert a papi pályára — mint azt már korábban említettük — sok vidéki szegény szülő adja gyermekét, akik a szemináriumban teljes ellátást nyernek és így tulajdonképpen önmagukat tartják fenn. A jogtudományi karon a vagyontalan családok gyermekeinek az arányát látjuk feltűnően kiemelkedni. Korábban beszéltünk arról — mikor a főiskolai hallgatótársaságot a szülők foglalkozása szerint tárgyaltuk — hogy a vagyontalan kistisztviselő mennyire törekszik gyermekét közhivatalba juttatni és e végből erején felül taníttatja, hogy a ma már nélkülözhetetlen diplomát számára megszerezze. Ezenkívül a jogi kar ma már az egyetlen kar, amelyen az előadások hallgatása nélkül is vizsgázhat a hallgató és módjában van tanulmányi ideje alatt rendszeres kenyérkereső foglalkozást folytatni. A vagyontalan családból való joghallgatók szerfelett kimagasló aránya is a fentieket látszik bizonyítani.

A jómódú szülők gyermekeinek aránya a legmagasabb az orvosi kar hallgatói között. Részint azért, mert ez az életpálya egyike azoknak, melyek — mint azt korábban láttuk — elég erősen öröklődnek apáról fiúra, másrészt, mert az orvosi tanulmányok annyira igénybe veszik a hallgató minden idejét, hogy ha lelkiismeretesen akarja elvégezni, semmiképen sem jut ideje kenyérkereső foglalkozással könnyíteni anyagi viszonyain tanulmányi ideje alatt.

A műegyetem egyes szakaira nem térünk ki külön-külön, mert — miként mondtunk — mindegyik szabad pályára képezi a hallgatóságot. Csupán egyetlen számadatot ragadunk ki, mely egyik korábbi állításunkat látszik alátámasztani. A gépészmérnöki szakon a szegénysorsú szülők gyermekeinek nem kevesebb mint 59·6%-a foglal helyet, ami igazolni látszik, hogy a vasmunkások, gépészek, szerelők és közlekedési segédszemélyzet gyermekei öröklött hajlamuknál fogva keresik a sok kemény munkávaljáró diploma megszerzésének a lehetőségét.

Az 1888 gazdag és jómódú hallgatóval szemben, akik a főiskolai hallgatóságnak csak 19·3%-át adják, 7866 vagyontalan és szegény hallgatót találunk. Lássuk, hogy oszlanak meg ezek, ha vagyoni viszonyaik mellett kereseti viszonyaikat is tekintetbe vesszük. Ugyanis nem sokat jelent a hallgatóság szociális viszonyai szempontjából, hogy két gazdag hallgató teljesen saját keresményéből, illetőleg vagyonából tartja fenn magát. Valamint nem mond újat az a megállapítás sem, hogy a jómódú szülők gyermekei közül kerül ki a kereső hallgatók 8·3, a részben keresők 9·3 és az eltartott hallgatók 22·8%-a, mert hiszen ezeknél nem problematikus a megélhetés kérdése. Sokkal súlyosabb és sötétebb képet mutatnak a vagyontalan és szegény hallgatók alábbi adatai, ha a megélhetésért folytatott küzdelem szempontjából vizsgáljuk őket.

	Vagyontalan		Szegény	
	absz.	családból %	származik absz.	%
A kereső, ill. keresetükből élő hallgatók közül	449	44·9	466	46·6
A részben kereső hallgatók közül	939	51·0	730	39·7
Az eltartott halgatók közül	3.370	48·7	1.912	27·7

Az eltartott szegénysorsú növendékek számarányát bizonyos fokig torzítják a hittudományi kar szegénysorsú, az árvaházak és az internátusok ingyenes növendékei.

A főiskolai hallgatók a szülők ingatlantulajdona szerint.

Fentebb beszéltünk a főiskolai hallgatók szülőinek vagyoni viszonyairól és azt állapítottuk meg, hogy a hallgatók 80·7%-a vallotta vagyontalannak és szegénynek a szüleit. Ezzel szemben talán ellentmondónak látszik, hogy kevéssel azután, a következő kérdésben, ahol a szülők ingatlan tulajdonáról tesznek vallomást a hallgatók, jóval magasabb százalékot mutat az ingatlannal rendelkező szülők aránya, mint fentebb a gazdag és jómódú szülőké. A szülők 20·2%-nak ugyanis háza, 3·1%-nak földje és 10·6%-nak háza és földje van. Csak 66·1% az olyan hallgató, akinek szülei ingatlannal egyáltalában nem rendelkeznek. Közel 15% tehát azon hallgatók száma, akik szüleik ingatlantulajdona mellett is szegényeknek, vagyontalanoknak vallották családjukat.

Ez a látszólagos ellentét azonban megoldódik, ha az ingatlantulajdonra vonatkozó számokat alaposabb vizsgálat alá vesszük.

Az egyes főiskolákat tekintve, mondhatjuk, hogy 20 és 40 százalék között váltakoznak a ház- és földbirtokkal rendelkező szülők gyermekei. Arányuk ugyanis a következő:

Főiskolák	Háza van		Földje van		Háza és földje van		Sem háza, sem földje nincs	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
<i>a) Férfihallgatók:</i>								
Tudományegyetem	999	19·8	149	3·0	636	12·6	3.255	64·6
Közgazdasági egyetem	215	17·8	54	4·5	146	12·1	793	65·6
Műegyetem	510	23·0	64	2·9	177	8·0	1.463	66·1
Képzőművészeti főiskola	37	16·8	2	0·9	11	5·0	170	77·3
Állatorvosi főiskola	64	22·5	14	4·9	46	16·1	161	56·5
<i>b) Nőhallgatók:</i>								
Tudományegyetem	99	18·0	15	2·7	16	2·9	420	76·4
Közgazdasági egyetem	25	21·4	—	—	4	3·4	88	75·2
Képzőművészeti főiskola	20	16·5	—	—	5	4·1	96	79·4

Látható — miként azt már korábban megállapítottuk —, hogy az állatorvosi főiskolára kerülnek fel a legnagyobb arányban a vidéki kisbirtokos szülők gyermekei. E fakultáson ugyanis feltűnően magas a ház- és földtulajdonos szülők aránya, amely mellett a kizárólag háztulajdonnal rendelkezők is jelentékeny százalékot képviselnek.

Fakultásonként vizsgálva a hallgatóság megoszlását, két érdekes jelenség tűnik elénk. A szegényebb sorsú vidéki szülőkről mondtuk korábban, hogy gyermekeiket főként a hittudományi, bölcsészeti karra és a képzőművészeti főiskolára küldik. S íme, bár a hittudományi kar hallgatóinak 41·5%-a szegénynek, másik 42·4%-a vagyontalannak vallja szüleit, mégis alig találunk olyan kart, ahol annyi hallgató szüleinek volna aránylag ingatlantulajdona, mint a hittudományi karon: 43·4%-nak. Hasonló a helyzet a bölcsészeti karon, ahol a hallgatók 79·0%-a vallotta szüleit szegénynek és vagyontalannak és mégis a szülők 36·2%-ának volt ingatlantulajdona. Az ingatlannal rendelkező szülőknek 24·0%-a mindkét kar hallgatóinál házbirtokos, 18·2, illetőleg 10·2%-a ház- és földbirtokos. Ezzel világossá válik, hogy a hallgatók kis tanyai házzal vagy családi otthonnal rendelkező, esetleg földműves-sorban élő szüleiket szegényeknek s vagyontalanoknak tüntették fel számlálólapjaikon.

A főiskolai hallgatók állampolgárságuk szerint.

A budapesti egyetemi és főiskolai hallgatóknak kereken 90%-a magyar állampolgár. A hátralévő 10%-ból 9·5% az utódállamokbeli, fél százalék a külföldi honoságú hallgatóságra esik.

Korábbi fejezeteink egyikében, mikor a főiskolai hallgatók születési helyét tárgyaltuk, rámutattunk arra, hogy a budapesti hallgatóságnak 31·8%-a az elszakított területeken született. Megemlítettük azt is, hogy ezek közül 14·9% az erdélyi, 11·3% a felvidéki, 5·0% a délmagyarországi és 0·6% a nyugatmagyarországi születésű. A főiskolai hallgatóknak azon része, amelyik elszakított területen született, elég nagy számmal tartotta meg az idegen állampolgárságot. Legerősebb az arány a Felvidéken született hallgatók között, akiknek 33·4%-a — 368 hallgató — megmaradt cseh-

szlovák állampolgárnak. A többi elszakított terület hallgatósága így alakul a megtartott idegen állampolgárság szerint :

	absz.	%		
az erdélyi születésűekből	459	31·7	maradt román	állampolgár
a délmagyarországiakból	89	18·3	« jugoszláv	«
a nyugatmagyarországiakból ..	15	26·8	« osztrák	«

Van ezenkívül a budapesti egyetemeknek és főiskoláknak 43 egyéb külföldi állampolgárságú hallgatója is. A külföldi állampolgárok aránya (0·4%) oly alacsony a budapesti egyetemeken és főiskolákon, hogy el kell tekintenünk azoknak főiskolánként való részletezésétől és csupán az egyes karoknál feltűnően kiemelkedő arányszámokra fogjuk a figyelmet felhívni.

Figyelemre méltó, hogy leginkább az orvosoknak, mérnököknek, állatorvosoknak készül, tehát szabad pályák felé törekvő hallgatók tartották meg az idegen állampolgárságot, valószínűleg úgy vélekedve, hogy ezeken a pályákon az utódállamokban tágabb érvényesülési terük nyílik.

Állampolgárság	Hittudományi	Jog-	Orvostan- hallgatók	Bölcsészeti	Közgazdasági	Műegyetemi
<i>1. Abszolút számban.</i>						
Csehszlovák	4	23	117	35	49	91
Román	3	30	100	39	54	170
Jugoszláv	—	6	35	3	6	29
Osztrák	—	—	3	—	2	8
<i>2. Százalékban.</i>						
Csehszlovák	4·0	1·0	5·8	5·4	4·1	4·1
Román	3·0	1·3	5·0	6·0	4·5	7·7
Jugoszláv	—	0·3	1·8	0·5	0·5	1·3
Osztrák	—	—	0·2	—	0·2	0·4

A nőhallgatóknál csak a román állampolgárok nagy arányát említjük meg, akik a bölcsészeti nőhallgatók 6·8%-át, a közgazdaságtudományi egyetemiek 4·2 és a képzőművésznők 4·1%-át teszik ki.

Az idegen állampolgároknál, ha a megélhetés szempontjából tekintjük őket, nem arra kell figyelmünket irányítanunk, hogy közülük mennyi a kereső, hanem épen ellenkezőleg, mennyi az eltartott. Ebből a számból tűnik ki ugyanis, mennyi azoknak a szülőknek a száma, akik, magasra értékelve a magyar nemzet kulturáját, a budapesti egyetemekre küldik távoli országokból gyermekeiket, vagy, azoké a szülőké akik, bár elszakadva hazájuktól idegen állampolgárokká lettek, nem sajnálják a nagyobb költséget és áldozatot, csak hogy gyermekük régi hazájuk egyetemén szerezzék meg képezését és ezzel együtt a régi haza iránt való szeretetet és ragaszkodást is megtartsa.

A főiskolai hallgatók lakóhelyük szerint.

A budapesti egyetemek és főiskolák hallgatóinak jó része az első kerületben lakik, számszerint 1912, ami az összeség 19·6%-a (a férfi hallgatók 20·2, a nőhallgatók 12·8%-a). Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy épen az I. kerületben van Budapest legnagyobb diákotthona, a Horthy Miklós kollégium, ezenkívül a budai Szent Imre kollégium és a tanárképző intézet internátusa. A diákság 14·5%-a

a VIII. kerületben talált otthont (13·9% férfi és 20·3% nő). Közel ilyen arányban — 14·2%-kal — laknak a IX. kerületben is a hallgatók, ahol az Egyetemi Diákotthon és a pesti Szent Imre kollégium fogad be nagyobb számú főiskolai hallgatót. A VII. kerületben a hallgatóságnak már csak 11·0%-a lakik. Tovább folytatva felsorolásunkat, egyre csökken a hallgatók száma a többi kerületben (VI. ker. 7·5%, II. ker. 6·0%, V. ker. 4·9%, IV. ker. szintén 4·9%, X. ker. 3·6%, III. ker. 1·7% hallgató lakik). A jobbparton helyezkedik el a hallgatók 27·3%-a, a balparton 60·6%-a, míg a pestkörnyéki falvakban 11·0%-ának van lakása. A hallgatók 0·9%-a távolabb eső községekben és Magyarország egyéb helyein lakik, 0·2%-nak pedig a felvétel idejében még nem volt, vagy egyáltalán nincsen lakása.

Ha a kerületek lakóinak számához viszonyítjuk a főiskolai hallgatók számát, a következő érdekes táblázatot kapjuk:

Az I. kerületben a lakosság 1·9%-a egyetemi és főiskolai hallgató		
a II.	« « «	1·2 « « « « «
a III.	« « «	0·3 « « « « «
A jobbparton	« « «	1·3 « « « « «
a IV.	« « «	1·8 « « « « «
az V.	« « «	0·7 « « « « «
a VI.	« « «	0·5 « « « « «
a VII.	« « «	0·6 « « « « «
a VIII.	« « «	1·0 « « « « «
a IX.	« « «	1·4 « « « « «
a X.	« « «	0·6 « « « « «
A balparton	« « «	0·8 « « « « «
Budapesten általában a	«	0·9 « « « « «

Ha az egyes jelentékenyebb főiskolák hallgatóit lakóhely szerint vizsgáljuk, két szempontot kell figyelembe venni. Ki kell emelni egyrészt a nőhallgatókat és arányszámaikat külön vizsgálni, másrészt meg kell osztani a tudományegyetem hallgatóságát fakultások szerint, mert az egyes karok elhelyezése külön épületcsoportokban lévén, különböző kerületekben gyűjti maga köré a saját hallgatóságát.

Kerület	Jog- h a t ó k	Orvostan- t a n- h a l l g a t ó k	Bölcsészeti- t a n- h a l l g a t ó k	Közgazdasági egyetemi h a l l g a t ó k	Műegyetemi h a l l g a t ó k	Férfi általában	Nő
I.	322	287	183	243	713	1.811	101
II.	162	84	31	65	159	532	55
III.	57	18	10	23	33	146	13
Jobbpart	541	389	224	331	905	2.489	169
IV.	99	63	50	54	61	421	56
V.	136	70	13	65	86	391	93
VI.	160	128	37	94	141	661	76
VII.	277	191	62	143	184	981	89
VIII.	314	378	105	152	246	1.250	160
IX.	275	476	79	168	272	1.323	61
X.	91	81	20	48	79	335	18
Balpart	1.352	1.387	366	724	1.069	5.362	553
Budapest	1.893	1.776	590	1.055	1.974	7.851	722
Szomszédos községek .	332	209	51	146	233	1.010	65
Egyéb Magyarország	65	3	7	7	6	89	1
Lakása nincsen	—	13	1	—	1	16	—

Kerület	Jog-	Orvostan	Bölcsész- tan	Közgazda- sági egyetemi	Mű- egyetemi	Férfi		Nő	
						általában		általában	
<i>2. Százalékban.</i>									
I.	14·0	14·3	28·2	20·1	32·2	20·2	12·8		
II.	7·1	4·2	4·8	5·4	7·2	6·0	7·0		
III.	2·5	0·9	1·5	1·9	1·5	1·6	1·6		
Jobbpart	23·6	19·4	34·5	27·4	40·9	27·8	21·4		
IV.	4·3	3·1	7·7	4·5	2·7	4·7	7·1		
V.	6·0	3·5	2·0	5·4	3·9	4·4	11·8		
VI.	7·0	6·4	5·7	7·7	6·4	7·4	9·7		
VII.	12·1	9·6	9·5	11·8	8·3	10·9	11·3		
VIII.	13·7	18·9	16·2	11·6	11·1	13·9	20·3		
IX.	12·0	23·8	12·2	13·9	12·3	14·8	7·7		
X.	4·0	4·0	3·1	4·0	3·6	3·7	2·3		
Balpart	59·1	69·3	56·4	59·9	48·3	59·8	70·2		
Budapest	82·7	88·7	90·9	87·3	89·2	87·6	91·6		
Szomszédos községek.	14·5	10·5	7·9	12·1	10·5	11·2	8·3		
Egyéb Magyarország	2·8	0·2	1·0	0·6	0·3	1·0	0·1		
Lakása nincsen	—	0·6	0·2	—	0·0	0·2	—		

Sajnos, a főiskolák hallgatóságának nem áll módjában közvetlenül főiskolája környékén elhelyezkedni, ami a mai nehéz és megkötött lakásviszonyok mellett nem is csoda. Csupán két számadatra tudunk rámutatni, mint amelyek kiemelkednek a többiek közül: az egyik a műegyetemi hallgatók megoszlása, ugyanis a hallgatóságának csaknem a fele — 40·9%-uk — a jobbparton, jelesen — 32·2% — az I. kerületben helyezkedett el és a másik az orvostanhallgatóknak a VIII. és IX. kerületben, a klinikák közelében való tömörülése. Az előbbi kerületben az orvostanhallgatók 18·9%-a, az utóbbiban 23·8%-a szerzett magának lakást.

A fenti táblázat egyik igen érdekes száma a jogi kar hallgatóinak az a 2·8%-a, akik Magyarország egyéb városaiban laknak. Ez a számszerint 65 hallgató csak egy részét adja a jogászok azon csoportjának, akik csak vizsgaidőben keresik fel az egyetemi várost, mert hisz a jogi kar, mint mondtuk, az egyedüli, ahol az előadások hallgatása nélkül is vizsgázhat a hallgató.

Megélhetés szempontjából vizsgálva a főiskolák hallgatóságának lakásviszonyait, azt az érdekes megfigyelést tehetjük, hogy a keresetükből élő és a keresettel bíró hallgatók leginkább a sűrűn lakott kerületekben helyezkednek el. Egyrészt, mert itt olcsóbbak a lakások, könnyebben tud a szegénysorsú főiskolai hallgató kisebb és olcsóbb hónapos szobában elhelyezkedni, másrészt mert jobban meg tudja a megélhetéséhez szükséges anyagi eszközöket szerezni s megtakaríthatja a közlekedési eszközök használatával felmerülő költségeket is. A hallgatók megélhetési viszonyait szempontjából csaknem arányosan oszlanak meg a főváros összes kerületeiben, miként azt a következő táblázat mutatja:

Kerület	Kereső		Részben kereső		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
I.	208	20·8	331	18·0	1.373	19·9
II.	58	5·8	114	6·2	415	6·0
III.	22	2·2	36	1·9	101	1·4
Jobbpart	288	28·8	481	26·1	1.889	27·3

Kerület	Kereső		Részben kereső		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
IV.....	54	5.4	54	2.9	369	5.3
V.....	38	3.8	101	5.5	345	5.0
VI.....	88	8.8	148	8.0	501	7.3
VII.....	105	10.5	227	12.3	738	10.7
VIII.....	154	15.4	260	14.1	996	14.4
IX.....	125	12.5	215	11.8	1.044	15.1
X.....	42	4.2	77	4.2	234	3.4
Balpart	606	60.6	1.082	58.8	4.227	61.2
Budapest	894	89.4	1.563	84.9	6.116	88.5
Szomszédos községek.....	89	8.9	259	14.1	727	10.5
Magyarország egyéb községei	17	1.7	17	0.9	56	0.8
Nincsen lakása	—	—	2	0.1	14	0.2

A főiskolai hallgatók előképzettsége a végzett iskolák szerint.

A főiskolai hallgatóság legnagyobb része, 83.5%-a, gimnáziumi érettségivel kerül az egyetemekre és főiskolákra; 9.3%-uk reáliskolát, 5.7%-uk pedig felső kereskedelmi iskolát végzett. Elenyésző azoknak a száma, akik egyéb iskolafajok — így a tanítóképző, felsőbb ipariskola, iparművészeti és iparrajziskola, felsőbb leányiskola, polgári, sőt elemi iskola — elvégzése után kerültek a főiskolákra. Utóbbiak főleg a képzőművészeti főiskolán fordulnak elő.

A tudományegyetemre általában a gimnáziumi érettségi bizonyítvánnyal rendelkezők iratkoznak be (95.9%). A nőhallgatóknál valamivel kisebb ez a százalék: csupán 92.4%. A műegyetemen, ahol a reáliskolai érettségi is jogot ad a rendes hallgatásra, csak 74.6% a gimnáziumi, érettségi bizonyítvány és csaknem egynegyedét (24.8) tesz ki a hallgatóságnak az a rész, aki a reáliskolát végezte el. Még ennél is gyengébb a klasszikus előképzettségű hallgatók aránya a közgazdasági egyetemen, ahol számuk a hallgatóságnak csak 54.2%-át éri el. Ezzel szemben 14.9% reáliskolát, 30.4% pedig felső kereskedelmi iskolát végzett. Legvegyesebb előképzettséget mutatnak a képzőművészeti főiskola hallgatói, ahol a felvételnél nem az végzettség, hanem a tehetség a döntő tényező. Maga a főiskola, számolva hallgatóinak igen különböző előképzettségével, az általános műveltséget nyújtó elméleti tárgyak egész sorát adja elő. A képzőművészeti főiskola hallgatói előképzettség tekintetében olyan érdekesen oszlanak meg, hogy érdemes részletes vizsgálat tárgyává tenni az erre vonatkozó adatokat.

Előképzettség	Férfi-		Nő-	
	absz.	%	absz.	%
Gimnáziumi érettségi vizsgálat	127	57.7	46	38.0
Reáliskolai érettségi vizsgálat	39	17.7	2	1.7
Felső kereskedelmi érettségi...	10	4.5	2	1.7
Tanítóképző	12	5.4	19	15.7
Felső ipariskola.....	1	0.5	—	—
Iparművészeti iskola	3	1.4	3	2.5
Iparrajziskola	1	0.5	—	—
Felsőbb leányiskola	—	—	20	16.5
Polgári iskola	24	10.9	28	23.1
Elemi iskola	1	0.5	1	0.8
Hadapródiskola	2	0.9	—	—

Fakultásonként vizsgálva a kérdést csak a bölcsészeti kar hallgatóira kell kitérnünk, mert itt vannak nagyobb eltérések az átlagos arányoktól:

Előképzettség	Férfi- hallgatók a bölcsészeti karon		Nő- hallgatók a bölcsészeti karon	
	absz.	%	absz.	%
Gimnázium.....	555	85.5	478	92.6
Reáliskola.....	48	7.4	5	1.0
Felső kereskedelmi iskola....	37	5.7	27	5.2
Tanítóképző.....	5	0.8	6	1.2

A nem gimnáziumi érettségivel rendelkező hallgatók és hallgatónők, mint ismeretes, a modern nyelvi szakokat látogatják. Ugyancsak valamelyes eltolódást okoz az előképzettség tekintetében a jogi karon az államszámvitelre beiratkozó rendkívüli hallgatók aránya is, mert az államszámviteltant reáliskolai, felső kereskedelmi iskolai, sőt tanítóképezdei oklevél birtokában is lehet hallgatni.

Ha végül megélhetésük szerint vizsgáljuk a hallgatók előképzettségét: kitűnik, hogy legnagyobb részben az eltartott hallgatók rendelkeznek a kisebb előképzettséggel. Ezekről azonban már előbb mondtuk, hogy csaknem valamennyien a képzőművészeti főiskola növendékei.

Előképzettség	Kereső		Részben kereső hallgatók		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Gimnázium.....	754	75.4	1.460	79.3	5.929	85.8
Reáliskola.....	97	9.7	182	9.9	625	9.0
Felső kereskedelmi iskola.....	126	12.6	158	8.6	267	3.9
Tanítóképző.....	5	0.5	22	1.2	25	0.4
Felső ipariskola.....	—	—	—	—	2	0.0
Iparművészeti iskola.....	—	—	—	—	7	0.1
Felsőbb leányiskola.....	—	—	2	0.1	18	0.3
Polgári iskola.....	—	—	14	0.7	38	0.5
Elemi iskola.....	—	—	—	—	2	0.0
Hadapródiskola.....	14	1.4	—	—	—	—
Katonai főreáliskola.....	—	—	2	0.1	—	—
Ludovika Akadémia.....	4	0.4	1	0.1	—	—

Főiskolai hallgatók az érettségi vizsgálat eredménye szerint.

Fentebb láttuk, milyen előképzettséggel kerülnek a hallgatók a főiskolákra. Talán nem lesz érdektelen annak a vizsgálata sem, hogy milyen eredménnyel végezték a középiskolákat és tették le az érettségi vizsgálatot.

A hallgatóknak csupán 24.8%-a érett jelesen, 30.3%-a jó eredménnyel tette le az érettségi vizsgálatot, további 42.9%-a csak érett lett, 2.0% pedig nem tett érettségi vizsgálatot. Ezek szerint tehát csak a hallgatók fele az, amely a közepes átlagnál jobb eredményt tud középiskolai tanulmányai folyamán felmutatni.

Az érettségi vizsgálatok eredményeit vizsgálva, nem érdektelen a kérdést nemek szerint is bonckés alá vennünk.

Az érettségi vizsgálat eredménye	Férfi-		Nő-	
	absz.	%	absz.	%
Jelesen érett	2.108	23.5	311	39.5
Jól érett	2.693	30.0	265	33.6
Érett	4.062	45.3	118	15.0
Érettségét nem tett	103	1.2	94	11.9

A nőhallgatóknak az eredmény tekintetében jelentkező sokkal jobb arányára vonatkozólag két körülmény szolgál magyarázatul. Az egyik, hogy a leányokat csak jeles érettségi bizonyítvánnyal veszik fel az egyetemre rendes hallgatókúl, míg a kevésbé jó eredménnyel végzett nőhallgató az első félév végén jeles kollokviumait tartozik bemutatni, hogy rendkívüli hallgatóból rendes hallgatóvá léphessen elő. A másik oka a nőhallgatók jobb arányának, hogy a középiskolák leánynövendékei szorgalmasabbak, kitartóbbak és elmerülőbbek részlettanulmányaikban, mint az ugyanazon korban levő fiútanulók.

Egyetemek, illetőleg főiskolák szerint is meglehetősen eltérő képet kapunk a hallgatók érettségi vizsgálatainak az eredményéről.

Az érettségi vizsgálat eredménye	A tudomány- egyetem	A közgazdasági egyetem	A mű- egyetem	A képzőművészeti főiskola	Az állatorvosi főiskola
	é r f i h a l l g a t ó i n á l				

1. Abszolút számban

Jelesen érett	1.106	248	708	23	23
Jól érett	1.412	402	737	49	93
Érett	2.501	556	745	91	169
Érettségét nem tett	20	2	24	57	—

2. Százalékban.

Jelesen érett	22.0	20.5	32.0	10.5	8.1
Jól érett	28.0	33.3	33.3	22.3	32.6
Érett	49.6	46.0	33.6	41.3	59.3
Érettségét nem tett	0.4	0.2	1.1	25.9	—

Mint az arányszámok mutatják, a hallgatók anyaga az érettségi vizsgálati eredmény szempontjából csaknem egyenletesen arányos a műegyetemen és leggyengébb az állatorvosi főiskolán, ahol a hallgatóknak 59.3%-a csak egyszerűen lett érett. A tudományegyetemi oktatás négy különböző tanulmányi kört foglalván magában, okvetlenül bele kell mennünk az eredményeknek karonkénti vizsgálatába is.

Az érettségi vizsgálat eredménye :	A hittudományi		A jogi		Az orvosi		A bölcsészeti	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Jelesen érett	56	56.6	384	16.8	462	23.1	204	31.4
Jól érett	25	25.2	549	24.0	633	31.6	205	31.6
Érett	18	18.2	1.348	58.8	905	45.2	230	35.4
Érettségét nem tett	—	—	9	0.4	1	0.1	10	1.6

A legszomorúbb képet a jogi kar mutatja, ha a hallgatók középiskolai érettségi vizsgálatainak eredményeit vesszük figyelembe. A hallgatósnak 58.8%-a csak egyszerűen érett ezen a karon, ezzel szemben az orvosin már csak 45.2%, a bölcsészeten

35·4%, a hittudományi karon pedig 18·2% az egyszerűen érettnak nyilvánított hallgatók aránya. Hasonlóan gyöngé eredményhez jutunk a jogi karon, ha azt vizsgáljuk, hogy a tudományegyetemre került jeles hallgatók közül hány százalék iratkozott be a jogi fakultásra.

Tudományegyetemi karok:	Az összes hallgatók		A jelesen érettségizett megoszlása	
	absz.	%	absz.	%
	Hittudományi kar	99	2·0	56
Jogtudományi kar	2.290	45·4	384	34·7
Orvostudományi kar	2.001	39·7	462	41·8
Bölcsészeti kar	649	12·9	204	18·4

Valamennyi karon, kivétel nélkül nagyobb a jelesen érett férfiak százaléka, mint az ugyanazon karra felvett összes hallgatók aránya. Csak a jogi kar mutat e tekintetben kivételt, ahol — bár a tudományegyetemi hallgatósnak csaknem a fele, 45·4%-a, iratkozott be erre a karra, — a jelesen érett ifjaknak csak 34·7%-a folytatja tanulmányait, tehát csak valamivel több, mint egyharmad rész. A hittudományi kartól eltekintve, ahol tanulmányi eredmény szempontjából erősen rostálják a felveendő hallgatókat, a bölcsészeti kar hallgatói mutatják aránylag a legjobb érettségi eredményeket. Erre a karra az összes tudományegyetemi hallgatók 12·9%-a iratkozott be, ezzel szemben a jelesen érettségizett és beiratkozott tudományegyetemi hallgatók közül 18·4% a bölcsészeti kar hallgatói között foglal helyet.

A megélhetési viszonyokat véve alapul a vizsgálódás további folyamán: kitűnik, hogy a legjobb érettségi eredményeket a főiskolai hallgatóknak az a csoportja mutatja fel, amely a szülői támogatás mellett részben a saját keresményére is rá van utalva.

Az érettségi vizsgálatok eredménye	A kereső		A részben kereső főiskolai hallgatók		Az eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Jelesen érett	219	21·9	495	26·9	1.705	24·7
Jól érett	293	29·3	576	31·3	2.089	30·2
Érett	445	44·5	719	39·0	3.016	43·6
Érettségit nem tett	43	4·3	51	2·8	103	1·5

Főiskolai hallgatók a modern nyelvek ismerete szerint.

Általánosan ismert tény, hogy szakirodalmunk aránylagosan szegény s nem egy kiváló tudósunk kénytelen munkáit idegen nyelven megjelentetni, mert a magyar tudományos irodalom istápolása finánciális szempontból nem rentabilis a kiadókra. Már maga ez a körülmény is fokozott mértékben kívánatossá teszi, hogy a főiskolákat látogató ifjúság nyelvismerete minél szélesebb körű és alaposabb legyen. Sajnos e tekintetben szomorúak a viszonyok. Ugyanis a főiskolai hallgatók 50·4%-a modern nyelvet nem beszél, s így el van zárva attól, hogy más nyelven is bővítse tudományos ismereteit. A hallgatók közül 33·9% csak egy modern nyelvet beszél, 11·5% kettőt, 3·8% hármat és csak 0·4% beszél mind a négy nyugateurópai modern nyelvet.

Ha mármost arra a kérdésre várunk feleletet, milyen arányban beszélnek egyes nyelveket a hallgatók, akkor tanácsos a férfi- és nőhallgatókat különválasztani, mert a nőhallgatók magasabb aránya előnyösen befolyásolja a százalékszámokat.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Németül beszél	4.046	45.1	517	65.6	4.563	46.8
Franciaul «	959	10.7	264	33.5	1.223	12.5
Angolul «	518	5.8	94	11.9	612	6.3
Olaszul «	128	1.4	13	1.6	141	1.4

A német nyelv nagy elterjedtségét bizonyítja, hogy a hallgatóknak az a 49.6%-a, amelyik idegen nyelvet beszél: csaknem kivétel nélkül bírja a német nyelvet is. Ugyanis a 4838 idegen nyelvet beszélő hallgató közül 4563, azaz 94.3% beszéli a német nyelvet. Hogy ez a körülmény erős nyomot hagy egész tudományos életünkön s a német hatás majdnem minden tudományos ágban jelentkezik, az természetes folyamánya a német nyelv nagy elterjedésének. Az angol és amerikai hatás alól csaknem mentes a főiskolai hallgatóság, mert a közel tízezer hallgató közül csak 612 beszéli az angol nyelvet. Amit tehát az angol kultúrából kap, azt csak másodkézből, fordítások útján szerezheti meg. Még rosszabb a helyzet az olasz nyelv szempontjából, mert ezt a nyelvet a főiskolai hallgatók közül csak 141 beszéli.

Az egyes főiskolákat tekintve, a férfi hallgatók közül legjobb a modern nyelvet beszélő hallgatók aránya a műegyetemen, 51.5%, legrosszabb az állatorvosi főiskolán, 25.0%. A nőhallgatók közül a képzőművészeti főiskolán találjuk a legmagasabb arányszámot; itt ugyanis a modern nyelvet beszélő hallgatók 72.7%-kal vannak képviselve, legkisebb az arányszámuk a tudományegyetemen: 66.0 százalék.

Főiskolák	0	1	2	3	4	Német	Francia	Angol	Olasz
	modern nyelvet beszélő hallgató					nyelvet beszélő hallgató			
a) Férfihallgatók:									
	<i>1. Abszolút számban.</i>								
Tudományegyetem	2.640	1.721	493	166	19	2.334	503	250	76
Közgazdasági egyetem . .	611	421	127	45	4	616	150	88	19
Műegyetem	1.073	769	279	89	4	931	286	166	31
Képzőművészeti főisk. . .	121	76	18	5	—	94	15	13	2
Állatorvosi főiskola	214	66	4	1	—	71	5	1	—
b) Nőhallgatók:									
Tudományegyetem	187	160	159	39	5	351	194	61	9
Közgazdasági egyetem . .	37	48	21	11	—	78	30	13	2
Képzőművészeti főisk. . .	33	47	24	15	2	88	40	20	2
a) Férfihallgatók:									
	<i>2. Százalékban.</i>								
Tudományegyetem	52.4	34.2	9.8	3.3	0.3	46.3	10.0	5.0	1.5
Közgazdasági egyetem . .	50.6	34.9	10.5	3.7	0.3	51.0	12.4	7.3	1.6
Műegyetem	48.5	34.7	12.6	4.0	0.2	42.1	12.9	7.5	1.4
Képzőművészeti főisk. . .	55.0	34.5	8.2	2.3	—	42.7	6.8	5.9	0.9
Állatorvosi főiskola	75.0	23.2	1.4	0.4	—	24.9	1.8	0.4	—
b) Nőhallgatók:									
Tudományegyetem	34.0	29.1	28.9	7.1	0.9	63.8	35.3	11.1	1.6
Közgazdasági egyetem . .	31.6	41.0	18.0	9.4	—	66.7	25.6	11.1	1.7
Képzőművészeti főisk. . .	27.3	38.8	19.8	12.4	1.7	72.7	33.1	16.5	1.7

Ha a tudományegyetem férfihallgatóit fakultásonként vizsgáljuk: legjobb eredményt a bölcsészek — 55.3% modern nyelvet beszélő hallgatóval —, leggyengébbet a hittudományi kar hallgatói — 29.3% modern nyelvet beszélő hallgatóval — mutatják fel. A műegyetemen ki kell emelni a vegyészeti szakot, ahol a hallgatóknak csaknem háromnegyed része (71.5%) beszél a modern nyelvek egyikén.

A nőhallgatók aránya, mint az már az egyes főiskolák részletezésénél kitűnt, nyelvtudás tekintetében sokkal jobb, de miután a tudományegyetemen, a bölcsészeti kart kivéve, elenyésző a számuk, a további taglalásuk mellőzhető.

Az idegen nyelvekre vonatkozólag eléggé áttekinthető képet nyújt a fent közölt táblázat, úgyhogy nem látszik szükségésnek a karonként mutatózó kisebb-nagyobb eltérések kiemelése.

Még egy érdekes szempontot kell vizsgálat tárgyává tenni, hogy a főiskolák hallgatóságának nyelvtudására vonatkozó képet plasztikusabbá tegyük és ez a hallgatók megélhetési viszonyainak a nyelvismerettel való egybevetése.

Nyelvismeret	Kereső		Részben kereső		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Nem beszél modern nyelvet	463	46.3	886	48.1	3.567	51.6
1 nyelvet beszél	380	38.0	674	36.6	2.254	32.6
2 « «	119	11.9	228	12.4	778	11.3
3 « «	35	3.5	48	2.6	288	4.1
4 « «	3	0.3	5	0.3	26	0.4
Németül beszél	505	50.5	932	50.6	3.126	45.2
Franciául «	115	11.5	204	11.1	904	13.1
Angolul «	47	4.7	133	7.2	432	6.2
Olaszul «	30	3.0	22	1.2	89	1.3

Amint az arányokból kitűnik, az idegen nyelvek tudása tekintetében legjobban állanak azok a hallgatók, akik bár keresettel rendelkeznek, hazuról is részesülnek némi támogatásban. Nem lehet itt arról beszélni, hogy ezt a láthatólag jobb arányt a gondosabb nevelés, a jobbmódú szülők hatása idézi elő, mert idegen nyelvtudás tekintetében éppen azoknak a hallgatóknak a legrosszabb az aránya, akiket teljesen hazuról tartanak el. Több helyen rámutattunk arra, hogy a hallgatóságnak legjobb rétegét éppen azok az ifjak adják, akiket a nyomorral való küzdelem nem tör ugyan meg, de a megélhetés teljes gondtalansága sem puhít el. Nem a jómódú, sem a legszegényebb osztály adja tehát ezt a legértékesebb réteget, hanem a vagyontalan kispolgári osztály.

A főiskolai hallgatók más szakokon folytatott magasabbrendű tanulmányaik szerint.

A budapesti egyetemek és főiskolák hallgatóságának 6.1%-a, (6.3% férfi- és 3.4% nőhallgató) folytatott más szakokon vagy főiskolákon magasabbfokú tanulmányokat.

Tulajdonképpen örömmel kellene üdvözölni minden olyan jelenséget, mely a fiatalabb generáció szélesebb műveltségére, sokoldalúbb felkészültségére enged következtetni. A más főiskolákat végzett egyetemi hallgatók között azonban nem egy olyan van, aki mögött már egy sikertelen elindulás árnyéka húzódik meg. Erre enged következtetni a mérnökből lett teológus, a pap, aki orvosi vagy mérnöki tanulmányokat folytat, az állatorvosból lett jogász, a mérnökből lett orvos és bölcsész, a katonatiszthól lett műegyetemi hallgató. Önkéntelenül arra a sok ifjúra kell gondolnunk,

akiknek a háború derékban törte életpályáját, vagy aki megrokkánása folytán kénytelen volt életpályát változtatni s a boldogulásnak egy más útjára lépni. Kedvezőnek kell ezzel szemben tartanunk mindenkor a megelőző magasabb tanulmányok folytatását, ha a szakok bizonyos fokig kiegészítik egymást, ha megvan közöttük a fejlődésszerű kapcsolat. Így a hittudományi és bölcsészeti, a jogi és közgazdasági, az orvosi és állatorvosi, a közgazdasági egyetem s a műegyetem közgazdasági szakosztálya olyan tudománysszakok, amelyek kiegészítik egymást s melyeknek elvégzéséből inkább a hallgató fejlődésére, mint az első életpályáján való teljes hajótörésre kell gondolnunk.

Ha főiskolák szerint tekintjük a fenti szempontból a hallgatókat, a következő táblázatot állíthatjuk össze :

Főiskola	F é r f i -		N ő -	
	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	342	60.3	18	66.7
Közgazdasági egyetem ...	105	18.5	3	11.1
Műegyetem.....	80	14.1	—	—
Képzőművészeti főiskola ..	22	3.9	6	22.2
Állatorvosi főiskola	18	3.2	—	—
Más szakot hallgatott általában	567	100.0	27	100.0

A hallgatók közül elsősorban a tudományegyetem hallgatói azok, akik más szakokon végeztek magasabbfokú tanulmányokat. Jelentékeny százalékkal szerepelnek azonban közöttük olyanok is, akik a műegyetemen vagy a közgazdasági egyetemen kezdtek újabb főiskolai tanulmányokat, mert így vélték megtalálni a jobb elhelyezkedés lehetőségét. A más főiskolát is látogatott tudományegyetemi hallgatóknak 37.1%-a a műegyetemről került a tudományegyetemre, 11.1%-a pedig a keleti, illetőleg a kereskedelmi akadémiát végezte, mielőtt a tudományegyetemre beiratkozott. A közgazdasági egyetem hallgatói közül azok, akik más szakokat is hallgattak, legnagyobb részben előzőleg a műegyetem kötelékébe tartoztak. Arányuk 37.1%. Jelentékeny a százalékos arányuk a gazdasági főiskolát — 23.8% — és a kereskedelmi akadémiát végzett hallgatóknak is — 21.0%. A műegyetemi hallgatók közül azok, akik más főiskolán is hallgattak, 16.3% a tudományegyetemen kezdte tanulmányait, 38.8% pedig katonai akadémiát végzett. Ez utóbbi arányszámot valószínűleg azok a katonatisztek szöktetik fel, akik műegyetemi tanulmányokat is végeznek, hogy a műszaki csapatokhoz kerülhessenek át. A képzőművészeti főiskolán a pályátváltoztató hallgatóknak 59.1%-a a műegyetemről került erre a főiskolára, míg az állatorvosi főiskola hasonló sorsú hallgatóinak 55.6%-a gazdasági főiskolát végzett.

Ha mármost az egyes karok szerint vizsgáljuk azokat a hallgatókat, akik más főiskolán végeztek tanulmányokat, a legerdekesebb képet a jogi kar mutatja, mert itt a más főiskolákat járt hallgatók aránya a legerősebb és a legváltozatosabb. A hallgatók 9.2%-a jött erre a karra más főiskolákról. Ha ezeket, — szám szerint 211 hallgatót, — tovább részletezzük, azt látjuk, hogy 7.1%-uk hittudományi, 13.7%-uk az orvosi, 5.7%-uk a közgazdasági tanulmányokat végezte előzőleg; 37.9%-uk a műegyetemen, 18.0% pedig a keleti és a kereskedelmi akadémián folytatott tanulmányokat. A pályát változtató bölcsészek 21.9%-a a hittudományi karon, 13.7%-a a jogi karon és 35.6%-a a műegyetemen folytatott előzőleg tanulmányokat.

Megélhetési szempontból vizsgálva a kérdést, azt találjuk, hogy

	Absz.	%
a keresők közül	124	12.4
a részben keresők közül ..	133	7.2
az eltartottak közül.....	337	4.9

változtatott életpályát. Látható, hogy százalékos megoszlás szerint a keresők között a legerősebb a pályaváltoztatók száma. Ennek okát a katonaiskolát végzett — tehát valószínűleg tényleges szolgálatban levő — hallgatók szolgáltatják, mert arányuk a más szakokon hallgatott kereső főiskolai hallgatóságnak 21.0%-a. Ennél az arányszámnál csak a műegyetemi előtanulmányokkal rendelkező hallgatók százaléka nagyobb t. i. 32.3 százalék. Ez utóbbiaknál kétségkívül anyagi nehézségek forogtak fenn, hogy a sok költséggel járó és hosszantartó műegyetemi tanulmányokat megszakították, s más főiskolán folytatták kiképezésüket.

A vidéki és külföldi főiskolákon hallgatott budapesti egyetemi hallgatók száma és a más főiskolákon hallgatott félévek.

A budapesti egyetemek és főiskolák hallgatósága másirányú tudomány-szakok időközi hallgatása mellett vidéki és külföldi főiskolákon is végzett tanulmányokat. Vidéki főiskolákon hallgatott a férfi hallgatók 3.3, a nőhallgatók 3.0%-a, külföldön pedig 1.4% férfi és 1.0% nőhallgató. Nagyobb arányszámmal szerepelnek a vidéki főiskolák közül :

	Absz.	%
Debrecen	67	14.5
Keszthely	20	4.3
Kolozsvár	37	8.0
Magyaróvár	15	3.2
Miskolc	14	3.0
Pécs	89	19.3
Sárospatak	5	1.1
Sopron	5	1.1
Szeged	26	5.6

a külföldi főiskolák közül :

	Absz.	%
Bécs.....	20	4.3
Berlin	11	2.4
Brünn	5	1.1
Grác	5	1.1
Hamburg	7	1.5
Innsbruck	12	2.6
Lipce	6	1.3
Mödling.....	14	3.0
München	8	1.7
Prága	7	1.5
Turin	6	1.3
Zágráb	7	1.5

hallgatóval. Azok a hallgatók, akik vidéken és külföldön hallgattak már több-kevesebb félévet, nem oszlanak meg arányosan az egyes főiskolák között.

Főiskolák	Vidéken		Külföldön	
	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	206	69.4	60	45.1
Közgazdasági egyetem ...	40	13.4	27	20.3
Műegyetem.....	32	10.8	42	31.6
Képzőművészeti főiskola ..	3	1.0	3	2.3
Állatorvosi főiskola	16	5.4	1	0.7

Szembetűnő, hogy a külföldön hallgató diákoknak milyen nagy százaléka esik aránylag a műegyetemre. Ez részint azzal magyarázható, hogy a kisebb értékű külföldi technikai főiskolák elvégzése után számos hallgató iratkozik be a műegyetemre, hogy néhány félévet pótlólag lehallgasson és így szerezze meg a magasabb értékű magyar mérnöki diplomát.

Azok közül a hallgatók közül, akik más főiskolákon — belföldön és külföldön — is végeztek tanulmányokat, természetesen nem valamennyi fejezte be studiumát. Fentebb nem emeltük ki külön a nőhallgatókat, mert kis számukkal nem befolyásolják jelentékenyen az összeség átlagát, ha azonban a lehallgatott félévekről beszélünk, mindenesetre különbséget kell tennünk a két nem között, mert egybefoglalásuk, mint az alább látható: torzítaná az átlagok kialakulását.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
1 félévet hallgatott	175	16·8	18	25·7	193	17·4
2 „ „	347	33·3	19	27·1	366	32·9
3 „ „	74	7·1	4	5·7	78	7·0
4 „ „	141	13·6	10	14·3	151	13·6
5 „ „	37	3·6	4	5·7	41	3·7
6 „ „	117	11·2	6	8·6	123	11·1
7 „ „	15	1·4	1	1·4	16	1·4
8 „ „	101	9·7	3	4·3	104	9·4
8-nál több „	34	3·3	5	7·2	39	3·5

Világosan kitűnik a táblázatból, hogy a hallgatók egy része beírta egy-két félév lehallgatásával s a felvétel alapján ki nem deríthető okokból félbeszakította a megkezdett főiskolai tanulmányokat. Hogy a hallgatók más szakokon (vidéki és külföldi főiskolákon) végzett tanulmányait jelentékeny részben a háború szakította meg, arra érdekes támpontot szolgáltat a félévek számának alakulása. A tanulmányok leginkább a páros számú féléveknél szakadtak meg, tehát az őszi beiratkozás maradt el, mert a hallgató akkor már katonai szolgálatot teljesített. A későbbiekben látni fogjuk, hogy a hallgatók közel 20%-a katona volt s így a tanulmányok megszakadásának ez a magyarázata nem nélkülöz minden alapot.

13·0% olyan férjhallgatóval kell azonban számolnunk, akik előző tanulmányukat befejezték és ha diplomát nem is, de az abszolutóriumot megszerezték. Ezeknél a hallgatóknál majdnem bizonyosan állítható, hogy fennforog a hajótörött egzisztencia esete, mely nem tudván boldogulni, megkezdett élet pályáján, új tanulmányok elvégzésére határozza el magát.

Ha a megélhetés szempontjából vizsgáljuk a más főiskolákon már időközben tanulmányokat folytató hallgatókat: azt látjuk, hogy a keresetükből élőknek 8·2%-a, a részben keresőknek 3·5, az eltartottnak pedig 4·5%-a esik ebbe a kategóriába. A fenti százalékokból világosan kitűnik, hogy azok a hallgatók változtattak leginkább élet pályát, akik ma már kint élnek az életben és saját erejükből tartják fenn magukat.

Lehallgatott félévek szerint így alakul az arányuk :

Félévek száma :	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
1 félévet hallgatott	24	10·7	34	16·2	135	20·0	193	17·4
2 « «	52	23·1	69	32·9	245	36·2	366	32·9
3 « «	10	4·4	14	6·7	54	8·0	78	7·0
4 « «	34	15·1	34	16·2	83	12·3	151	13·6
5 « «	6	2·7	11	5·2	24	3·5	41	3·7
6 « «	28	12·4	29	13·8	66	9·8	123	11·1
7 « «	6	2·7	—	—	10	1·5	16	1·4
8 « «	50	22·2	12	5·7	42	6·2	104	9·4
8-nál több «	15	6·7	7	3·3	17	2·5	39	3·5

A táblázat világosan igazolja a fent mondottakat. Az eltartott hallgatók csoportjában jelentékenyen magasabb azoknak a hallgatóknak az aránya, akik egy-két félévet hallgattak más főiskolákon. Talán azért, hogy tanulmányaikat kiegészítsék, talán azért, mert módjukban volt a nekik meg nem felelő tudományokat könnyűszerrel mással felcserélni. Az ötletszerűség mellett szól az is, hogy évközben — tehát páratlan félévszámmal — nagyobb arányban szakították meg tanulmányaikat, mint a másik két csoport hallgatói. Ezekkel szemben az átlagos arányt messze felülműlják a 4, 6, 8 félévet végzett, keresetükből élő és a 4, 6 félévet végzett, keresettel bíró hallgatók százalékszámai. A hallgatók e két csoportjánál több okkal beszélhetünk az életpályának megfontolt belátás alapján vagy keserű csalódás árán történt megváltoztatásáról, mint a hallgatók harmadik, teljesen eltartott csoportjánál.

Főiskolai hallgatók a kollokválások száma és a kollokviumok óraszámja szerint.

Az idevonatkozó táblázat a maga teljességében ismerteti a kereső, részben kereső és eltartott hallgatók tanulmányokban kifejtett szorgalmát a teljesített kollokviumok alapján. Köztudomású azonban, hogy az egyes főiskolákon és ezeken belül is az egyes fakultások szerint változik a kollokviumok jelentősége. A hittudományi, orvosi karon, a köz-gazdasági és műegyetemen vannak kötelező kollokviumok, melyeknek elvégzése nélkül a hallgató nem iratkozhatik be a következő félévre, vagyis elveszíti a már lehallgatott félévet. Azonkívül a tandíjmentesség elnyerésére is fel kell mutatni bizonyos óraszámú kollokviumot. Így tehát a minimális óraszámú kollokvium nem csupán ambíció és szorgalom kérdése. És mégis mi tűnik ki a számokból? Ha a képzőművészeti főiskola hallgatóitól eltekintünk — mint olyanoktól, akik részére nincsenek tulajdonképpen rendszeresítve a kollokviumok — a hallgatóknak 48·8%-a egyáltalán nem kollokvált. Általánosságban tekintve a főiskolák hallgatóit, a következő megoszlást találjuk :

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Kollokvált	4.109	45·8	467	59·3	4.576	46·9
Nem kollokvált	4.857	54·2	321	40·7	5.178	53·1

Mint már fentebb említettük, módunkban van a hallgatókat ebben a vonatkozásban a megélhetési viszonyok szerint is teljes részletességgel tanulmányozni s így eltérőleg az addig folytatott sorrendünktől, azonnal három külön csoportba foglalva fogjuk vizsgálat tárgyává tenni az elért eredményeket.

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Kollokvált	375	37.5	814	44.2	3.387	49.0	4.576	46.9
Nem kollokvált.....	625	62.5	1.027	55.8	3.526	51.0	5.178	53.1

Az egyes csoportokon belüli százalékos megoszlás világosan mutatja, hogy a megélhetés nehézségeivel küzdő hallgatónak kevesebb lehetősége marad arra, hogy tanulmányaiban elmerülhessen, mint annak, aki anyagi gondoktól mentesen tanulmányainak szentelheti minden idejét és erejét. Ha tehát arra a külföldön sokat vitatott kérdésre akarunk megfelelni, hátráltatja-e a kenyérkereső pálya az ifjúságot tanulmányaiban, akkor a mi szervezetlen diákmunkánkra való tekintettel határozott igennel kell válaszolnunk.

Ha a fenti csoportosításban az egyes főiskolák szerint vizsgáljuk a hallgatók előmenetelét, a következő arányszámokat kapjuk :

a) Férfihallgatók :	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem :								
kollokvált	179	31.6	351	34.5	1.488	43.1	2.018	40.0
nem kollokvált	388	68.4	665	65.5	1.968	56.9	3.021	60.0
Közgazdasági egyetem :								
kollokvált	93	48.9	137	53.3	439	57.7	669	55.4
nem kollokvált	97	51.1	120	46.7	322	42.3	539	44.6
Műegyetem :								
kollokvált	81	51.9	242	63.2	959	57.2	1.282	57.9
nem kollokvált	75	48.1	141	36.8	716	42.8	932	42.1
Képzőművészeti főiskola :								
kollokvált	3	6.4	2	4.7	9	6.9	14	6.4
nem kollokvált	44	93.6	41	95.3	121	93.1	206	93.6
Állatorvosi főiskola :								
kollokvált	2	22.2	19	57.6	105	43.2	126	44.2
nem kollokvált	7	77.8	14	42.4	138	56.8	159	55.8
b) Nőhallgatók :								
Tudományegyetem :								
kollokvált	15	71.4	51	67.1	332	73.3	398	72.4
nem kollokvált	6	28.6	25	32.9	121	26.7	152	27.6
Közgazdasági egyetem :								
kollokvált	2	40.0	11	61.1	52	55.3	65	55.6
nem kollokvált	3	60.0	7	38.9	42	44.7	52	44.4

Legjobban állanak kollokviumok dolgában a tudományegyetemen és a közgazdasági egyetemen a teljesen eltartott hallgatók, a műegyetemen és az állatorvosi főiskolán pedig a részben keresettel bírók. A nőhallgatók közül — (akiknek az aránya, mint látjuk, sokkal jobb) — a tudományegyetemen ugyancsak az eltartott hallgatók vezetnek, míg a közgazdasági egyetemen jobb arányt mutatnak a részben keresettel bíró hallgatók.

A tudományegyetemen az egyes karok között lényegesen eltér a kollokvium-kényszer. A hittudományi és az orvosi karon az összes, a jogi és a bölcsészeti karon pedig csak a tandíjmentes hallgatókra kötelező a kollokválás. Ehhez képest alakulnak az eredmények is. A hittudományi karon nem kollokvált a hallgatók 9·1, a jogin 72·2, az orvosin 53·9, a bölcsészeten 43·1%-a. Ha a kereseti viszonyok szerint vizsgáljuk a három utóbbi kart — a hittudományi hallgatók ugyanis mind eltartottak —, a százalékos megoszlások érdekes megfigyelésre adnak alkalmat.

	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Jogi karon :								
kollokvált	68	21·4	129	22·1	439	31·6	636	27·8
nem kollokvált	249	78·6	455	77·9	950	68·4	1.654	72·2
Orvosi karon :								
kollokvált	52	39·7	135	43·8	736	47·1	923	46·1
nem kollokvált	79	60·3	173	56·2	826	52·9	1.078	53·9
Bölcsészeti karon :								
kollokvált	59	50·0	84	69·4	226	55·1	369	56·9
nem kollokvált	59	50·0	37	30·6	184	44·9	280	43·1

A keresőkkel szemben jogászoknál 0·7%-kal javul a kollokválás aránya a részben keresők és 10·2%-kal az eltartottak javára, ehhez képest orvostanhallgatóknál, bár 4·1%-kal javul a részben keresők, de csak 3·8%-kal az eltartottak javára. Általában azt mondhatjuk, az orvostanhallgatóknál kevésbé gátlólag hat a létküzdelem az előmenetelre, mint a jogászoknál. Más képen úgy is magyarázhatjuk az orvostanhallgatók jobb kollokválási arányát, hogy közülük azok a hallgatók, akik maguk keresik kenyerüket, komolyabban fogják fel tanulmányaikat és félvén az esetleg veszendőbe menő félvéektől, szorgalmasabban kollokválnak, mint jogásztársaik. A bölcsészeknél a javulás a részben keresők javára 19·4%-os, míg ellenben az eltartottak javára csak 5·1%-os javulás írható s átlaguk így is 1·8%-kal alacsonyabb, mint a bölcsészeti kar összes hallgatóinak kollokválási átlaga. Itt újra az a tételünk nyer beigazolást, — lévén nem kötelező kollokviumokról szó, — hogy az eltartott hallgatóknak egy része nem abból az anyagból kerül ki, amelyet feltétlenül kívánatosnak kell tartanunk a tudományos élet jövő kialakulása és fejlődése tekintetében.

Vizsgálódásainkból általában az a következtetés szűrődik le, hogy legjobb a tanulmányi előmenetel a részben kereső hallgatók között, tehát azoknak a hallgatóknak az előmenetele, akik tanulnak is, dolgoznak is, akiket a becsülettel folytatott küzdelem csak megacéloz s keményebbé formál a későbbi harcra. Itt látszik meg, hogy milyen mély és nagy igazságon épül fel a német egyetemi és főiskolai hallgatóknak az a szervezkedése, mely munkát követel minden hallgatótól, de nem engedi meg, hogy ez a munka kiöjljön belőle minden életenergiát, nem engedi meg, hogy elernyessze, kifejlődésében megakassza vagy gátolja a fiatal szervezetet. Módot ad — ha talán nem is könnyebb, de emberileg megfizetett — munkára és ha mégis kidőlne, elfáradna a fiatal harcos, a vizsgálatok és szigorlatok idejére gondoskodik, hogy kölcsönökkel, betegség esetén pedig orvosi kezeléssel és üdültetéssel támogassa tagjait.

Módunkban van azt is megvizsgálni, hogy mit jelentenek mélységben azok az arányok, melyeknek terjedelmét fentebb vizsgáltuk, megállapítva a kollokváló hallgatók százalékos arányát. Abból a 47·1% főiskolai hallgatóból, akik egyáltalán kollokváltak, 20·5% sajnos csak 1—5 órából állott ki kollokviumot. Itt ismét különbséget fogunk tenni a férfi- és nőhallgatók között, mert százalékos arányuk lényeges eltéréseket mutat.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
1—5 órából kollokvált	1.898	21·2	97	12·3	1.995	20·5
6—10 „ „	753	8·4	82	10·4	835	8·6
11—12 „ „	232	2·6	85	10·8	317	3·3
13—15 „ „	448	5·0	80	10·2	528	5·4
16—20 „ „	322	3·6	95	12·1	417	4·3
20— „ „	456	5·1	28	3·5	484	5·0

A nőhallgatók láthatólag nagyobb szorgalmat tanúsítottak, mint férfikollégáik és arányszámuk csupán a 20-nál több órából való kollokviumoknál marad a férfihallgatóké mögött. Nem valószínű, hogy ez utóbbi arányszám a szorgalom lehanyaglására engedne következtetni. Sokkal hihetőbb, hogy a nőhallgatók nem terjeszkednek ki és nem merülnek el főszakuktól távolabb eső mellékstudiumokba és így a kollokviumok megmaradnak a kötelező óraszámok keretén belül.

A kollokviumok száma szerint sem az egyes főiskolák, sem a kereseti viszonyok nem mutatnak olyan lényeges eltéréseket, hogy szűkreszabott kereteink között érdemes volna azokra kitérni s ez okból csak a bölcsészeti kar hallgatóit mutatjuk be külön, mint olyanokat, akik egészen sajátos és az átlagtól nagyon eltérő képet mutatnak.

	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Egyetemi hallg. általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók :			bölcsészeti hallgatók					
1—5 órából kollokvált	1	0·9	16	13·2	32	7·8	49	7·6
6—10 „ „	14	11·9	5	4·1	32	7·8	51	7·9
11—12 „ „	11	9·3	13	10·8	34	8·3	58	8·9
13—15 „ „	20	16·9	27	22·3	56	13·7	103	15·9
16—20 „ „	7	5·9	18	14·9	48	11·7	73	11·2
20— „ „	6	5·1	5	4·1	24	5·8	35	5·4
b) Nőhallgatók :								
1—5 órából kollokvált	2	11·8	7	10·0	42	9·8	51	9·9
6—10 „ „	3	17·6	6	8·6	55	12·8	64	12·4
11—12 „ „	6	35·3	11	15·7	60	14·0	77	14·9
13—15 „ „	1	5·9	7	10·0	70	16·3	78	15·1
16—20 „ „	—	—	17	22·9	77	17·9	93	18·0
20— „ „	1	5·9	4	5·7	20	4·7	25	4·9

A kereső férfihallgatóknál két kimagasló arányszámot találunk, a 6—10 és a 13—15 órából álló kollokviumoknál. Rögtön megmagyarázható azonban a kettős kiszögélés, ha meggondoljuk, hogy a kereső hallgatónak elsősorú érdeke a tandíjmentesség megszerzése. Hat órás kollokvium elégséges a polgári iskolai tanároknál míg a 12 órát, mint minimumot, a középiskolai tanároktól követelik meg a tandíjmentesség elnyeréséhez. Ugyanezt a két erős kiszögélést figyelhetjük meg a nőhallgatóknál is.

A részben keresőknél (úgy a férfi-, mint a nőhallgatóknál) találjuk a szorgalmi kollokviumoknak aránylag legmagasabb százalékát, mely maximumát a férfihallgatóknál a 13—15, a nőhallgatóknál a 16—20 órából kollokválók csoportjában éri el.

Az eltartott hallgatóknál, különösen a férfiaknál meglehetősen csökken ez a szorgalom s a tandíjmentesség kérdése sem befolyásolja előhaladási törekvésüket, mert módjukban van azt megfizetni. Az eltartott nőhallgatók szorgalma sem a legkiválóbb s alig itt-ott haladja meg egyik-másik csoportban valami kevéssel az átlagot. Élénk bizonyosága ez annak a sokszor hangoztatott nézetnek, mely tapasztalatnak is beillik, hogy a gondtalan élet bizonyos fokig csökkenti a hallgatóság szorgalmát és a kínálkozó szórakozások elvonják a komoly, elmélyedő tanulástól.

A főiskolai hallgatók tandíjmentessége.

Szólottunk a főiskolai hallgatók kollokviumairól s ezzel kapcsolatban tegyük mármost vizsgálat tárgyává a tandíjmentesség kérdését, amelynek kedvezményében kollokvium nélkül nem részesülhetnek. A kedvezmények, melyeket a főiskolák nyújtottak, háromfélék voltak: tandíjmentesség, fél-tandíjmentesség és köztisztviselői kedvezmény (a köztisztviselők gyermekei és a tényleges szolgálatban álló köztisztviselők részére). Ha előrebocsátjuk, hogy ebben az időben a tandíjmentességet a kollokviumok, továbbá a szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvány alapján minden hallgató megszerezhetette, csodálkozva kell látnunk, hogy aránylag milyen alacsony a tandíjkezdményt élvező ifjúság aránya.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tandíjmentes	924	10·3	278	35·3	1.202	12·3
Féltandíjmentes	1.177	13·1	53	6·7	1.230	12·6
Köztiszt. kedvezményt élvez	761	8·5	121	15·4	882	9·1
Tandíjat fizető	6.104	68·1	336	42·6	6.440	66·0

A férfihallgatók közül tehát csak 23·4, a nőhallgatók közül 42·0% élt a tandíjmentesség kedvezményével, míg az összes hallgatóknak 66·0%-a megfizette a teljes tandíjat. Ez a tandíj a viszonyokhoz mérten nem volt magasnak mondható, mégis tetemes megterhelést jelentett a hallgatókra nézve olyan szerény viszonyok és élet-körülmények között, amilyenekről a későbbi fejezetek beszélni fognak.

Az egyes főiskolákon igen különbözően alakult a tandíjmentességet igénybevevő hallgatók száma.

	Tandíjmentes		Féltandíjmentes		Közt. kedv.		Tandíjfizető	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók :								
Tudományegyetem	606	12·0	537	10·7	461	9·1	3.435	68·2
Közgazdasági egyetem ..	75	6·2	292	24·2	148	12·2	693	57·4
Műegyetem	154	7·0	310	14·0	114	5·1	1.636	73·9
Képzőművészeti főiskola	61	27·7	1	0·5	4	1·8	154	70·0
Állatorvosi főiskola	28	9·8	37	13·0	34	11·9	186	65·3
b) Nőhallgatók :								
Tudományegyetem	232	42·2	40	7·3	81	14·7	197	35·8
Közgazdasági egyetem ..	23	19·7	10	8·5	39	33·3	45	38·5
Képzőművészeti főiskola .	23	19·0	3	2·5	1	0·8	94	77·7

A tandíjmentes férfihallgatók legnagyobb arányát a képzőművészeti főiskolán és a tudományegyetemen találjuk. A féltandíjmentesek leginkább a közgazdasági egyetemen és a műegyetemen hallgatók közül kerültek ki, míg a köztisztviselői kedvezmény élvezői a közgazdasági egyetemen és az állatorvosi főiskolán emelkedtek ki a legnagyobb arányszámmal. Legtöbb egész tandíjat fizető hallgatót százalékosan a műegyetem tüntetett fel.

A nőhallgatók között a tudományegyetemen volt a legtöbb tandíjmentes hallgató, a közgazdasági egyetemen a legtöbb köztisztviselő kedvezményt élvező, míg a tandíjat fizetők legnagyobb százalékos arányát a képzőművészeti főiskola nőhallgatóinál találjuk meg.

Az egyes főiskolákon belül ismét jelentékeny eltérést találunk az egyes karok között.

	Jogi		Orvosi		Bölcsészeti	
	k a r		h a l l g a t ó j a			
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tandíjmentes.....	201	8-8	191	9-5	207	31-9
Féltandíjmentes.....	190	8-3	291	14-6	56	8-6
Közt. kedvezményt élvez .	255	11-1	161	8-0	45	6-9
Tandíjat fizet.....	1.644	71-8	1.358	67-9	341	52-6

A táblázat szerint a bölcsészeti kar hallgatói vették leginkább igénybe a kollokvium és szegénységi bizonyítvány alapján engedélyezett tandíjmentességet. Az orvosi kar hallgatói megelégedtek a féltandíjmentességgel, míg a jogi kar hallgatói között a köztisztviselői kedvezményt élvezők emelkednek ki leginkább százalékos arányukkal. Korábbi fejtegetéseinkben, mikor a jogászok származásáról beszéltünk, kiemeltük, hogy különösen sok közöttük a köztisztviselőcsalád gyermeke, valamint azt is mondtuk, hogy közöttük találjuk meg legnagyobb arányban azokat a hallgatókat, akik már maguk is közszolgálatba állanak. Ezt a megállapításunkat látszik igazolni a köztisztviselői kedvezményt élvező jogi kari hallgatók elég magas százalékos aránya.

Kereseti viszonyaik szerint vizsgálva a főiskolai hallgatókat, újból más irányú megoszlásokat találhatunk a tandíjmentesség szempontjából.

	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tandíjmentes.....	136	13-6	239	13-0	827	12-0	1.202	12-3
Féltandíjmentes.....	121	12-1	251	13-6	858	12-4	1.230	12-6
Köztisztv. kedvezményt élvez	55	5-5	212	11-5	615	8-9	882	9-1
Tandíjat fizet.....	688	68-8	1.139	61-9	4.613	66-7	6.440	66-0

A keresetükből élő hallgatók között 1-3%-kal több egész tandíjmentes hallgatót találunk, mint amennyit az összes hallgatók átlagából adódó százalék mutat a tandíjmentes tanulók között. A féltandíjmentességet élvező hallgatók a részben kereső hallgatók sorában múlják felül az átlagot s a tisztviselői kedvezményt is legnagyobb százalékos arányban a hallgatók ezen csoportjánál találjuk meg. Ezzel szemben a legtöbb tandíjat fizető hallgató — százalékos arányban — nem az eltartott hallgatók csoportjából, hanem a kereső, illetőleg a keresetükből élő hallgatók sorából kerül ki. A kereső hallgatók elég nagy száma — épen a kenyérkereset gondjai következtében — nem tud olyan mértékben lekollokválni, mert hiányzik a készüléshez szükséges ideje, mint a hazulról támogatásban részesülő vagy épen eltartott egyetemi polgár s így kénytelen lemondani a tandíjmentesség kedvezményéről.

A főiskolai hallgatók tankönyvekkel és jegyzetekkel való ellátottsága.

Igen szomorú kép bontakozik ki előttünk, ha azt vizsgáljuk, hogy az egyetemi és főiskolai hallgatók mennyire vannak ellátva tankönyvekkel és jegyzetekkel. Az összes hallgatók közül csak 18·6%-nak (a nőhallgatók 14·5%-a) vannak megfelelő számban tankönyvei és 15·6%-nak (a nőhallgatók 20·5%-ának) kielégítő mennyiségű jegyzetei. Hogy mit jelentenek ezek az arányszámok, azt felesleges bővebben magyarázni. Száz hallgató közül csak tizenhétnek vannak tankönyvei és tizenötnek jegyzetei a tanulmányok folytatásához. Mit csinál vajjon a többi? A könyvtárak nagyrésze nincsen berendezve arra, hogy az ifjúságnak hosszú lejáratra adjon kölcsön könyveket, jegyzeteket pedig egyáltalán nem lehet a könyvtárakból beszerezni. Ez utóbbi körülmény szülte a jegyzetekkel űzött uzsorát. Az előbbinek pedig az a következménye, hogy egyes fontos, tanulmányi szempontból multhatatlanul szükséges és ezért nagyon keresett könyvek hosszú időkre eltűnnek a könyvtárakból s egyszerűen hozzáférhetetlenekké válnak.

A tankönyvek és jegyzetek mennyisége szerint három kategóriát állapíthatunk meg a hallgatók sorában. Az első csoportba tartoznak azok, akik teljesen, a másodikba, akik részben el vannak látva könyvekkel, illetőleg jegyzetekkel és a harmadik csoportot alkotják azok, akiknek egyáltalán nincsenek könyveik vagy jegyzeteik.

	vannak		T a n k ö n y v e i részben vannak		nincsenek	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Keresők :						
férfiak	165	17·0	310	32·0	494	51·0
nők	4	12·9	17	54·8	10	32·3
általában	169	16·9	327	32·7	504	50·4
Részben keresők :						
férfiak	248	14·3	802	46·3	682	39·4
nők	14	12·8	38	34·9	57	52·3
általában	262	14·2	840	45·6	739	40·2
Eltartottak :						
férfiak	1.289	20·6	3.217	51·4	1.759	28·0
nők	96	14·8	243	37·5	309	47·7
általában	1.385	20·0	3.460	50·1	2.068	29·9
Összes hallgatók :						
férfiak	1.702	19·0	4.329	48·3	2.935	32·7
nők	114	14·5	298	37·8	376	47·7
általában	1.816	18·6	4.627	47·5	3.311	33·9

	vannak		J e g y z e t e i részben vannak		nincsenek	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Keresők :						
férfiak	208	21·5	298	30·7	463	47·8
nők	3	9·7	17	54·8	11	35·5
általában	211	21·1	315	31·5	474	47·4
Részben keresők :						
férfiak	193	11·1	706	40·8	833	48·1
nők	18	16·5	31	28·4	60	55·1
általában	211	11·5	737	40·0	893	48·5
Eltartottak :						
férfiak	965	15·4	2.866	45·7	2.434	38·9
nők	137	21·1	219	33·8	292	45·1
általában	1.102	16·0	3.085	44·6	2.726	39·4
Összes hallgatók :						
férfiak	1.366	15·2	3.870	43·2	3.730	41·6
nők	158	20·0	267	33·9	363	46·1
általában	1.524	15·6	4.137	42·4	4.093	42·0

Szomorúan beszédes számok ezek és csak helyeselni tudjuk a német diákok szervezkedését, akik a kiadók jóvoltából külön diák-kölcsönkönyvtárat rendeztek be, mely a főiskolai hallgatóknak hosszabb — egész félévi — lejáratra ad ki könyveket, hogy ezzel enyhítse a hallgatóság kulturális nyomorát.

A fenti számokból egy különösen érdekes körülmény tűnik ki. A nőhallgatók sokkal rosszabbul vannak ellátva könyvekkel, mint a férfihallgatók és egyedül a kereső nők csoportjában mutatkozik nagyobb arány a könyvekkel részben ellátottak között, mint a férfihallgatóknál. Nem lehet ezt a kisebb arányt a nők szorgalmának rovására írni, hiszen köztudomású, hogy épen ebben múlják felül férfi kollégáikat. Leginkább azt a sajnálatos körülményt lehetne okul elfogadni, mely a tanárok előtt köztudomású, hogy a nőhallgatók legnagyobb része, főleg az, mely az előadásokat erősen látogatja, beéri az előadott anyag megőrzésével és elsajátításával s nem törekszik tudománya területét szélesebb mederben, nagyobb áttekintésben megismerni. Egy másik oka talán épen az a körülmény, hogy a nőhallgatók, miután kitartóbbak és türelmesebbek, több időt töltenek a szemináriumokban, ahol a szükséges könyvanyag nagyrésze rendelkezésükre áll.

Jegyzetek dolgában csak a keresetükből élő hallgatónők állanak százalékosan mélyen a férfihallgatók aránya alatt. A részben kereső és eltartott hallgatónők, akiket nem köt le teljesen a kenyérért való küzdelem, jegyzetek szempontjából lényegesen jobb arányszámokat mutatnak fel, mint a velük egy kategóriába tartozó férfihallgatók.

Ha mármost mélyebben akarunk behatolni abba a kérdésbe, mennyire vannak ellátva tankönyvekkel és jegyzetekkel a hallgatók, talán leghelyesebb lesz, ha arra felelünk, hogy miként alakul azoknak a hallgatóknak az aránya, akik egyáltalán nem rendelkeznek könyvekkel és jegyzetekkel.

Főiskolák	N i n c s e n e k k ö n y v e i							
	kereső		részben kereső		eltartott		általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók :								
Tudományegyetem	247	43·6	343	33·7	876	25·3	1.466	29·1
Közgazdasági egyetem ..	135	71·0	119	46·3	265	34·8	519	42·9
Műegyetem	73	46·8	176	46·0	470	28·0	719	32·5
Képzőművészeti főiskola	38	80·9	35	81·4	110	84·6	183	83·2
Állatorvosi főiskola	1	11·1	9	27·3	38	15·6	48	16·8

b) Nőhallgatók :								
Tudományegyetem	6	28·6	33	43·4	175	38·6	214	38·9
Közgazdasági egyetem ..	1	20·0	11	61·1	48	51·1	60	51·3
Képzőművészeti főiskola.	3	60·0	13	86·7	86	85·1	102	84·3

Főiskolák	N i n c s e n e k j e g y z e t e i							
	kereső		részben kereső		eltartott		általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók :								
Tudományegyetem	276	48·7	518	51·0	1.559	45·1	2.353	46·7
Közgazdasági egyetem ..	78	41·0	105	40·9	267	35·0	450	37·2
Műegyetem	72	46·1	170	44·4	430	25·7	672	30·4
Képzőművészeti főiskola	33	70·2	29	67·4	99	76·2	161	73·2
Állatorvosi főiskola	4	44·4	11	33·3	79	32·5	94	33·0

b) Nőhallgatók :								
Tudományegyetem	7	33·3	36	47·3	169	37·3	212	38·5
Közgazdasági egyetem ..	1	20·0	13	72·2	49	52·1	63	53·9
Képzőművészeti főiskola .	3	60·0	11	73·3	74	73·2	88	72·7

Ha a képzőművészeti főiskola hallgatóinak szerfelett magas arányát nem vesszük tekintetbe — amit meg is tehetünk, mert ott nem annyira nélkülözhetetlenek a könyvek és a jegyzetek, mint a többi főiskolán — azt látjuk, hogy legrosszabb helyzetben vannak könyvek dolgában a közgazdasági egyetem férfi- és nőhallgatói s legjobb arányt mutatnak ezekkel szemben az állatorvosi főiskola növendékei. Egyenesen feltűnő a könyveket teljesen nélkülöző hallgatók aránya a közgazdasági egyetem kereső férfi- és részben kereső nőhallgatóinál: 71·0, illetőleg 61·1 százalék.

Még szomorúbbak azok a számok, melyek azt mutatják, hogy az egyes főiskolák hallgatói még jegyzetekkel sem rendelkeznek. Pedig a jegyzetek megszerzése nem is mindig pénz kérdése, hanem részben a szorgalommal és az előadások látogatásával függ össze.

Nem térhetünk ki e szempontból a kérdés karok szerinti vizsgálatára, csak azt a sajnálatos körülményt említjük még meg, hogy a tudományegyetem hallgatói közül a könyveket leginkább a orvostanhallgatók, jegyzeteket pedig a jogászok nélkülözik. Ez utóbbi különbségek természetes magyarázata, hogy a jogi kar hallgatójának, aki nem igen látogatja tanárainak előadását, nincsen módjában jegyzeteket készíteni. Különösen áll ez a kereső hallgatókra, akiknek 61·8%-a teljesen nélkülözi a jegyzeteket. Vizsgák idején azután magánvállalkozóktól — szemináriumok a joghallgatók előkészítésére — kénytelenek magas áráért kölcsönvenni a szükséges jegyzeteket.

*

Láttuk, milyen szegényesen vannak a főiskolák hallgatói könyvekkel és jegyzetekkel ellátva, meglepő, hogy ezzel szemben mégis aránylag milyen nagy összeget fordítottak az év folyamán könyvek és jegyzetek beszerzésére. A hallgatóknak csak 39·9%-a nem költött semmit könyvekre és jegyzetekre (38·8% férfi- és 55·6% nőhallgató), a többi 60·1% másfél millió koronáig terjedő összeget, sőt még ennél is többet áldozott erre a célra.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
— 100 ezer K	502	5·6	99	12·6	601	6·2
100— 250 « «	1.266	14·1	102	12·9	1.368	14·0
250— 500 « «	1.999	22·3	95	12·1	2.094	21·5
500— 750 « «	764	8·5	24	3·0	788	8·1
750—1.000 « «	494	5·5	14	1·8	508	5·2
1.000—1.250 « «	150	1·7	2	0·3	152	1·6
1.250—1.500 « «	150	1·7	2	0·3	152	1·6
1.500— « «	192	2·1	12	1·5	204	2·1

Elmondhatjuk, hogy a hallgatók zöme 500 ezer koronáig kitevő összeget áldozott a vizsgálat tárgyává tett félévben tankönyvekre és jegyzetekre. Igen nagy összegek ezek, ha meggondoljuk, hogy ezért az összegért egy hónapig lakást, fűtést és világítást nyert abban az időben a hallgató s hogy körülbelül ennyi volt a hallgatók egy hónapi átlagos keresete, ha heti 20 órát dolgoztak tanulmányaik mellett. A nagyobb összegű könyvvásárlások természetesen a részben kereső és az eltartott hallgatók között a gyakoribbak. Azt mondhatjuk, hogy szinte pontosan 10%-át teszik ki a könyvvásárlók csoportjainak a kereső hallgatók és csak az 1250 ezer koronán felüli vásárlásoknál emelkedik arányuk valamivel a 10 százalék fölé.

A főiskolai hallgatóság napilapolvasás szerint.

A modern német közép- és főiskolai tantervek imperatívise előírják a diákság számára a napilapok olvasását. A középiskolákban a tanárok rendszeresen meg is tanítják a tanulókat arra, hogyan kell napilapokat olvasni. A tantervek legalább két irányú napilap olvasását írják elő és a tanárok külön megmagyarázzák az egyes nagyobb jelentőségű politikai vagy közgazdasági cikkeket előadásuk keretében.

A budapesti egyetemek és főiskolák hallgatóságát vizsgálva, azt a sajnálatos tényt kell leszögeznünk, hogy 27·8% egyáltalán semmiféle napilapot sem olvas rendszeresen. A férfihallgatóknál ez az arány kisebb, 26·7%, a nőhallgatóknál jóval magasabb: 41·5%. Lássuk, mi lehet ennek az igen rossz aránynak az oka? Nem beszélhetünk anyagi nehézségekről, mert a férfi- és nőhallgatók egyaránt látogatják a diákegyesületeket, ahová rendszeresen nem is egy, de két-három különböző irányú lap jár díjtalanul és így minden hallgató részére hozzáférhető. A férfihallgatók megfordulnak ezenkívül kávéházakban és kávémérésekben is, ahol szintén módjukban áll a napilapok áttekintése. A hallgatók e magatartása kizárólag nemtörődömségükkel magyarázható. Nem tudják mit jelent az objektív tájékozottság a napi események kérdéseiben. Még sajnálatosabb, hogy meglegszenek azzal, ha hallomásból értesülnek esetleg az őket legközelebb érintő dolgokról, társadalmi és politikai változásokról, átalakulásokról.

Az olvasott napilapok iránya szerint a hallgatóság a következőképpen oszlik meg.

Az olvasott napilapok iránya :	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Kizárólag keresztény irányú	4.378	48·8	287	36·4	4.665	47·8
« liberális «	1.086	12·1	102	12·9	1.188	12·2
« radikális «	69	0·8	18	2·3	87	0·9
Különböző irányú lapok ...	1.044	11·6	54	6·9	1.098	11·3

Az olvasott napilapok iránya elsőrendűen fontos annak a szellemi atmoszférának a megítélésére, amelyben a hallgató él. Bizonyos fokig a szülői ház tradícióinak folytatását kell benne látnunk. Érdekes, hogy míg a férfihallgatóknak közel a fele, addig a nőhallgatóknak alig több, mint a harmadrésze olvas keresztény irányú napilapot. Ezzel szemben jóval nagyobb arányban olvasnak radikális napilapot a nőhallgatók, mint férfi kollégáik. Különböző irányú napilapokat a férfihallgatók 11·6%-a, a nőhallgatóknak pedig 6·9%-a olvas; kizárólag liberális irányú napilapot mindkét nem fiatalsága közel azonos irányban olvas.

Az egyes főiskolák hallgatóságának érdeklődése a különböző irányú napilapok iránt a következő képet mutatja :

Főiskolák	Keresztény Liberális Radikális Különböző Semmiféle lapokat olvasó hallgatók				
	1. Abszolút számban.				
a) Férfihallgatók :					
Tudományegyetem	2.684	626	30	559	1.140
Közgazdasági egyetem	550	163	7	212	276
Műegyetem	937	271	25	219	762
Képzőművészeti főiskola	55	17	6	18	124
Állatorvosi főiskola	152	9	1	36	87
b) Nőhallgatók :					
Tudományegyetem	213	67	10	33	227
Közgazdasági egyetem	52	22	2	10	31
Képzőművészeti főiskola	22	13	6	11	69

Főiskolák	Keresztény	Liberális	Radikális	Különböző	Semmiféle
	Lapokat olvasó hallgatók				
a) Férfihallgatók :					
2. Százalékban.					
Tudományegyetem	53·3	12·4	0·6	11·1	22·6
Közgazdasági egyetem	45·5	13·5	0·6	17·5	22·9
Műegyetem	42·3	12·3	1·1	9·9	34·4
Képzőművészeti főiskola	25·0	7·7	2·5	8·2	56·6
Állatorvosi főiskola	53·3	3·2	0·4	12·6	30·5
b) Nőhallgatók :					
Tudományegyetem	38·7	12·2	1·8	6·0	41·3
Közgazdasági egyetem	44·5	18·8	1·7	8·5	26·5
Képzőművészeti főiskola	18·2	10·7	5·0	9·1	57·0

Figyelemre méltó, hogy a képzőművészeti főiskola hallgatóinak több mint a fele, egyáltalán nem olvas rendszeresen semmiféle napilapot és hogy éppen közöttük találjuk legnagyobb százalékban (2·5 férfi és 5% nő) a radikális lapok olvasóit. Talán nem tévedünk, ha közömbösségüket a tehetség egyoldalúságával próbáljuk magyarázni, míg a szélső irányba való elhajlásuknak oka a művészléleknek az adott viszonyokkal való mindenkor elégedetlensége lehet. A keresztényirányú napilapok a férfi hallgatók körében leginkább a tudományegyetemen, a nőhallgatók között a közgazdasági egyetemen vannak elterjedve. A liberális lapokat átlagon felüli százalékban a közgazdasági egyetem hallgatói olvassák. Vegyesirányú napilapokat is leginkább a közgazdasági egyetem férfihallgatósága, az állatorvosi főiskola és a tudományegyetem ifjúsága olvas.

Ha az olvasott napilapok irányából a hallgatók mentalitására akarunk következtetni, akkor elsősorban a kereső — keresetükből élő — hallgatókat kell szemügyre venni. A részben keresőknek és eltartottaknak ugyanis rendszeresen a szülők által vásárolt vagy előfizetett lap áll a rendelkezésükre. Ellenben a keresők közül az, aki újságot vásárol, hihetőleg saját érdeklődése alapján választja meg a lapot; itt tehát lehet bizonyos fokig meggyőződésről, világnézetéről beszélni. Ezzel szemben a hallgatók másik két csoportjánál t. i. az eltartottaknál és a részben keresőknél inkább a szülői ház mentalitására lehet következtetni az olvasott napilapok irányából.

Az olvasott lapok iránya	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Kizárólag keresztényirányú	459	45·9	878	47·7	3.328	48·2	4.665	47·8
« liberális «	106	10·6	245	13·3	837	12·1	1.188	12·2
« radikális «	8	0·8	22	1·2	57	0·8	87	0·9
Különböző irányú lapok	164	16·4	222	12·1	712	10·3	1.098	11·3
Napilapot nem olvas	263	26·3	474	25·7	1.979	28·6	2.716	27·8

Keresztényirányú lapokat az eltartott hallgatók olvasnak az átlagot meghaladó százalékban, liberális és radikális lapokat a részben keresők, többféle irányú napilapokat a keresők és részben keresők. Mint szomorú tanulság ütközik ki táblázatunkból, hogy éppen az eltartott hallgatók között találjuk a legmagasabb arányban a napilapot egyáltalán nem olvasó ifjakat.

A főiskolai hallgatók az Egyetemi könyvtár látogatása szerint.

Arra a kérdésre, hogy a főiskolai hallgatók látogatják-e az Egyetemi könyvtárat, a hallgatók 32·3%-a tagadólag válaszolt. Szomorúan kell megállapítani, hogy azt a könyvtárat, mely speciálisan a főiskolai hallgatók igényeit hivatott kielégíteni, a hallgatóknak közel egyharmadrésze teljesen elkerüli. Ezek közül a hallgatók közül nem egy jegyezte

meg e rovatnak a kitöltésénél, hogy azért nem látogatja a könyvtárt, mert az elavult. Kemény kritika rejlik e megjegyzésben, mely nem teljesen igaztalan. Amilyen tökéletes a gyűjtemény az 1897. évig, épen olyan hézagos a modern tudományos irodalom terén. Oka ennek minden esetre a legutóbbi 10 esztendő nehéz könyvvásárlási lehetősége. Azonban még ennél is súlyosabban esik a latba, hogy az Egyetemi könyvtár az elől a hallgató elől, aki nem tudja szakirodalmának bibliográfiáját a könyvtár személyzetével összeállíttatni, úgyszólván teljesen el van zárva, mert nincsen a könyvtárnak hozzáférhető szakkatalógusa, mely a fiatal kutató előtt feltárná az egyes kérdések fontosabb forrásmunkáit, hogy tetszése és szükséglete szerint kiválaszthassa a megfelelőt. Az ismeretlenebb nevű újabb kutatók munkáihoz így alig férhet hozzá az ifjúság, mert a katalógus csak betűrendes és csupán a szerzők nevei szerint van összeállítva. Az újabb tudományos eredmények megszerzése céljából kénytelen a hallgatóság a Fővárosi könyvtárhoz, a Műegyetem könyvtárához vagy más szakkönyvtárhoz fordulni. Innen van az az aránytalanság is, hogy míg a rendszeresen olvasók százaléka csak 18·6, addig azoknak az aránya, akik szükség esetén — mert hisz a tanulmányok során okvetlenül rászorulnak régebbi forrásmunkákra is — látogatják a könyvtárat, 49·2%.

A könyvtárt egyébként nemek szerinti megoszlásban a főiskolai ifjúság a következő mérvben látogatja :

	Férfi		Nő		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Rendszeresen	1.496	16·7	313	39·7	1.809	18·6
Ritkán	4.511	50·3	288	36·6	4.799	49·2
Soha	2.959	33·0	187	23·7	3.146	32·2

Ha az egyes főiskolákat vesszük tekintetbe, a fenti arányszámok így alakulnak :

	Rendszeresen		Ritkán látogatja a könyvtárat		Sohasem	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók :						
Tudományegyetem.....	838	16·7	2.627	52·1	1.574	31·2
Közgazdasági egyetem ...	207	17·1	662	54·8	339	28·1
Műegyetem	269	12·2	1.008	45·5	937	42·3
Képzőművészeti főiskola .	88	40·0	78	35·5	54	24·5
Állatorvosi főiskola	94	33·0	136	47·7	55	19·3
b) Nőhallgatók :						
Tudományegyetem	248	45·1	191	34·7	111	20·2
Közgazdasági egyetem ...	21	17·9	66	56·4	30	25·7
Képzőművészeti főiskola .	44	36·4	31	25·6	46	38·0

Nem meglepő, hogy a képzőművészeti főiskola hallgatósága olyan erős százalékban keresi fel az Egyetemi könyvtárat, mert régi, szép és nagyon értékes monografiák állanak itt rendelkezésére a képzőművészet nagyjairól. A többi főiskola hallgatósága — amint mondtuk — nem mond ugyan teljesen le a könyvtár igénybevételéről, de olvasmányait csupán bizonyos közismert forrásmunkákra szorítja és így természetesen ritkán keresi fel a könyvtárat. Érdekes, hogy a tudományegyetem nőhallgatói aránylag milyen erősen látogatják az Egyetemi könyvtárat. Korábbi fejezetünkben, mikor a hallgatók könyvekkel való ellátottságáról szólottunk, megjegyeztük, hogy a nőhallgatók aránytalanul rosszabbul vannak ellátva könyvekkel, mint férfi kollégáik. Természetes tehát, hogy a könyvtárak igénybevételével igyekeznek magukon némileg segíteni.

Kevésbé elszomorító a műegyetemi hallgatók igen kicsi arányszáma, mert tudvalevőleg a műegyetemi könyvtár nagyon jól felszerelt, igen modern könyvtár, mely rendelkezésükre áll s ahol a szakirodalom minden újabb termékét megtalálják.

Fakultások szerint vizsgálva az Egyetemi könyvtárat látogató hallgatókat, a bölcsészeket kell kiemelni, akik közül a férfiak 27·4, a nőhallgatók 46·3%-a rendszeresen látogatja az Egyetemi könyvtárat. Talán nem tévedünk, ha a bölcsészek aránylag magas százalékát arra vezetjük vissza, hogy közöttük erősebben ki van fejlődve az elméleti érdeklődés és már korán megkezdik tudományszakukban — mely rendszeren két-három alapvető tantárgyra szorítkozik — a búvárkodást.

Megélhetés szempontjából itt nem tartjuk szükségesnek a hallgatókat külön tárgyalni, mert sem a keresők, sem a részben keresők, sem az eltartottak arányszáma nem haladja meg lényegesen, de nem is marad jelentékenyen alatta az átlagos százalékos megoszlásnak.

Az irodalommal foglalkozó főiskolai hallgatók megoszlása.

Aránylag alacsony az irodalommal foglalkozó főiskolai hallgatók száma, 11·8%. A férfihallgatók 12·4 és a nőhallgatók 5·5%-a végez irodalmi téren szárnypróbálgatásokat. Ne szabad ebből az alacsony arányszámból arra következtetni, hogy a főiskolai hallgatóság tehetségtelen és nem tud irodalmi téren megfelelőt produkálni. A létért való kemény küzdelem és az irodalmi termékek elhelyezésének nehézsége nem egy fiatal és tehetséges kutatót tart vissza attól, hogy kutatásainak tudományos eredményeit nyilvánosságra hozza. Szomorú bizonyítékát adta ennek nem egy hallgató, aki a felelet mellé odajegyezte, hogy csupán az asztalfiókja számára dolgozik. Ha valamine, úgy az irodalomra áll talán leginkább az, hogy a siker, a nyomdafesték ösztönöz, új gondolatoknak, ambícióknak, kibontakozó terveknek indítójává lesz.

Szépirodalmi téren működik a hallgatóság 6·7%-a, mégpedig 6·9% férfi és 4·6% nő. Tudományos téren 5·1% és pedig 5·5% férfi- és 1·0% nőhallgató jut szóhoz.

Az egyes főiskolák hallgatóságában eléggé eltérő az irodalmilag működő hallgatók arányszáma.

	Tudományos irodalom				Szépirodalom			
	f é r f i -		n ő -		f é r f i -		n ő -	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	328	6·5	6	1·1	416	8·3	28	5·1
Közgazdasági egyetem	68	5·6	—	—	86	7·1	5	4·3
Műegyetem	72	3·3	—	—	81	3·7	—	—
Képzőművészeti főiskola	12	5·5	1	0·8	19	8·6	3	2·5
Állatorvosi főiskola	14	4·9	—	—	13	4·6	—	—

Tudományos irodalomban való működés terén a nőhallgatók elenyésző kis arányszámmal szerepelnek. Ennek egyik oka, hogy a nőhallgatókat az egyetemi tanulmányok ideje alatt jobban leköti a tanulás, mint férfikollégáikat; másik, nem kevésbé nyomós oka, hogy a nők a tudományos irodalom terén még áthághatatlanabb korláttal találkoznak, melyet a bizalmatlanság emel eléjük, mint a férfi főiskolai hallgatók. A tudományos irodalommal foglalkozó férfihallgatók aránya a legerősebb a közgazdasági egyetemen.

Az egyes fakultások közül kimagaslik a bölcsészek tudományos és szépirodalmi működése 11·2 és 9·2%-os arányával. A jogászok közül csak 4·1% működik a tudományos irodalom és 8·5% a szépirodalom terén. Tudományosan valamivel többet, szépirodalmilag kevesebbet produkálnak az orvostanhallgatók, akik közül 5·4% tudományos, 6·6% szépirodalmi működést fejt ki. A műegyetemi hallgatók sorából csak a közgazdasági szak hallgatói fejtenek ki nagyobbarányú tudományos tevékenységet. Számarányuk : 20·7%.

Megélhetés szempontjából vizsgálva a főiskolai hallgatók irodalmi működését a következő képhez jutunk :

Irodalmilag működnek :	Kereső		Részben kereső		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományos irodalomban ..	77	7·7	99	5·4	325	4·7
Szépirodalomban	71	7·1	169	9·2	411	5·9
Általában	148	14·8	268	14·6	736	10·6

Látható, hogy az irodalmi működés semmi esetre sem időfelesleg kérdése, mert épen az eltartott hallgatók, akiknek nincsenek kenyérgondjaik, veszik ki legkevésbé részüket az irodalom műveléséből. Tehát azok, akik anyagilag olyan helyzetben vannak, hogy teljesen elmerülhetnének szaktudományukban, mert megélhetésükről eltartóik gondoskodnak : termelnek a legkevesebbet. Ez is azt a sokszor hangoztatott tételünket igazolja, hogy ezeknek a hallgatóknak egy része épen azok közül az ifjak közül kerül ki, akik talán igen derék fiatal emberek, azonban a magasabb tudományok s kiképzés terén csak igen gyengén állják meg a helyüket, mert többnyire kedv és hajlam nélkül léptek tudományos pályára, a szülők és hozzátartozók túlzott ambíciójától vezéreltetve.

A főiskolai hallgatók zeneismeret szerint.

A magyar nép általában muzikális, szereti és érti is a zenét. A magasabb zenében való elmélyedés és művészi kiképzés azonban már pénz- és idő kérdése. Ez utóbbi feltétel a főiskolák hallgatóságának, különösen, ha az maga tartja fenn magát vagy a főiskolai tanulmányok mellett még kenyérkereső foglalkozást is folytat, épen olyan jelentős, elsőrangú kellék, akár a pénz.

A főiskolák hallgatóságának 55·6%-a egyáltalán nem játszik hangszereken. Ez az arányszám a férfiaknál magasabb, 57·5%, a nőhallgatóknál alacsonyabb, 34·6% csupán. A hallgatóság 44·4%-a egy vagy több hangszereken játszik.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
1 hangszereken játszik	3.114	34·7	493	62·6	3.607	37·0
2 „ „	491	5·5	19	2·4	510	5·2
3 „ „	145	1·6	2	0·3	147	1·5
4 „ „	33	0·4	1	0·1	34	0·3
5 és több „ „	31	0·3	—	—	31	0·3

A nőhallgatók közül, bár jóval nagyobb arányban játszanak egy hangszereken mint férfikollégáik, csak 0·4% ért kettőnél több hangszerhez.

Az alanti táblázat az egyes hangszerek kedveltségére is rávilágít:

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	h a l l g a t ó k					
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Zongorán játszik	1.903	21·2	478	60·7	2.381	24·4
Hegedűn «	1.919	21·4	33	4·2	1.952	20·0
Cimbalmon «	229	2·6	17	2·2	246	2·5
Fuvóhangszeren «	261	2·9	2	0·3	263	2·7
Egyéb hangszeren «	509	5·7	11	1·4	520	5·3

Látható, hogy a nőhallgatók között a zongora a legelterjedtebb hangszer, míg a férfihallgatók csaknem egyenlő arányban játszanak hegedűn és zongorán. Cimbalmon, ezen a speciális magyar hangszeren, alig különböző arányban játszanak a nő- és a férfihallgatók.

Az egyes főiskolák arányszámai olyan szabályosan követik az átlagos százalékos megoszlást, hogy az amúgyis szűkreszabott tér nem engedi meg a részletekbe való elmélyedést. Csak azt kívánjuk kiemelni, hogy legnagyobb a zeneértők aránya a képzőművészek, legsokoldalúbb a jogászok, orvosok és a vegyészek között.

Sokkal érdekesebb megfigyelésekre ad alkalmat, ha a megélhetés szempontjából vizsgáljuk a hallgatókat.

	Kereső		Részben kereső		Eltartott	
	h a l l g a t ó					
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Semmiféle hangszeren sem játszik	615	61·5	979	53·2	3.831	55·4
1 hangszeren játszik	292	29·2	693	37·6	2.622	37·9
2 « «	66	6·6	119	6·5	325	4·7
3 « «	18	1·8	29	1·6	100	1·5
4 « «	4	0·4	11	0·6	19	0·3
5 és több « «	5	0·5	10	0·5	16	0·2

Amint látjuk, zenével leginkább a részben kereső hallgatók foglalkoznak. Ezek ugyanis nincsenek annyira megterhelve az anyagi gondok által, mint a keresetükből élő hallgatók, viszont talán több az ambíció bennük, mint a teljesen eltartott hallgatókban, akik csak kevéssé vagy egyáltalán nem ismerik az életnek keserves terhét, melyre olyan jóleső vigasztalást nyújt a zene. Ezenkívül a részben kereső hallgatók egy részénél a zeneismeret igen gyakran kenyérkereseti forrást is jelent. Nem egy van közöttük, aki mozgószínházban, zenekarban működik, zeneleckéket ad, házakhoz jár multságokon tánczenét szolgáltatni és így biztosít magának sokszor egészen jelentékeny keresetet.

A főiskolai hallgatók sportolása.

Mens sana in corpore sano — mondták a régi rómaiak. Ha valaha, akkor éppen napjainkban, amikor túlteng a szellemi élet, megszűnt az általános védkötelezettség és az egészségromboló, szobáhozkötött foglalkozásra van szorítva a fiatalság legnagyobb része, nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk a főiskolai hallgatóság sportolásának. Különös gonddal kell vizsgálni a kérdést, fejleszti-e testi erejét, ellenálló-képességét, gondol-e fiatalos rugalmasságának megtartására a főiskolai hallgatóság.

Az egyetemi és műegyetemi sportklubok — a Budapesti Egyetemi Athletikai Club (BEAC), a Műegyetemi Athletikai és Football Club (MAFC) és a Műegyetemi Evezős Club (MEC) — elég nagy multra tekinthetnek vissza, de soha nem volt jelentőségük olyan nagy, mint napjainkban.

A főiskolai hallgatóság 75·4%-a (76·4% férfi- és 64·6% nőhallgató) sportol. Nem rossz ez az arányszám, de nem is kielégítő, mert a hallgatóságnak egynegyed része egyáltalában nem űz sportot. A sportok száma és az egyes sportnemek kedvelt-
sége szerint következőképen oszlik meg a hallgatóság:

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	h a l l g a t ó k				absz.	%
	absz.	%	absz.	%		
Nem sportol	2.115	23·6	279	35·4	2.394	24·6
1 féle sportot űz	1.539	17·2	104	13·2	1.643	16·8
2 « « «	1.522	17·0	157	19·9	1.679	17·2
3 « « «	1.438	16·0	115	14·6	1.553	15·9
4 « « «	1.068	11·9	89	11·3	1.157	11·9
5 « « «	693	7·7	29	3·7	722	7·4
6 « « «	336	3·8	13	1·6	349	3·6
7 és több « «	255	2·8	2	0·3	257	2·6
Vív	2.166	24·2	35	4·4	2.201	22·6
Úszik	4.603	51·3	400	50·8	5.003	51·3
Evez	2.312	25·8	195	24·7	2.507	25·7
Korcsolyázik	4.020	44·8	322	40·9	4.342	44·5
Futballozik	1.451	16·2	3	0·4	1.454	14·9
Tenniszezik	1.963	21·9	241	30·6	2.204	22·6
Egyéb sportot űz	3.741	41·7	160	20·3	3.901	40·0

A férfihallgatók közül legerősebb az egy-, a nőhallgatók között a kétféle sportot űzők százalékos aránya. Legelterjedtebb valamennyi sportág között az úzás. Úgy a férfi-, mint a nőhallgatóknak fele vallotta magáról, hogy úszik. Kisebb, de szintén kiemelkedő aránnyal szerepelnek a korcsolyázó hallgatók. Mind a két sportról elmondhatjuk, hogy aránylag a legkevesebbe kerül, legolcsóbb a hozzávaló felszerelés és lévén az egyik téli, a másik nyári, egész esztendőre való üdülést nyújt a fiatalságnak.

Az egyes főiskolák szerint nagyon eltérő a hallgatók sportolási aránya.

	0		1		2-4		5-	
	féle sportot űző hallgatók							
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók:								
Tudományegyetem	1.325	26·3	897	17·8	2.153	42·7	664	13·2
Közgazdasági egyetem	242	20·0	198	16·4	560	46·4	208	17·2
Műegyetem	379	17·1	373	16·8	1.105	49·9	357	16·2
Képzőművészeti főiskola	93	42·3	32	14·5	68	30·9	27	12·3
Állatorvosi főiskola	76	26·7	39	13·7	142	49·8	28	9·8
b) Nőhallgatók:								
Tudományegyetem	200	36·4	82	14·9	246	44·7	22	4·0
Közgazdasági egyetem	35	29·9	18	15·4	55	47·0	9	7·7
Képzőművészeti főiskola	44	36·4	4	3·3	60	49·6	13	10·7

A legrosszabb arányt a képzőművészeti főiskola férfi- és nőhallgatói és a tudományegyetem nőhallgatói képviselik. Aránylag szép eredményt mutatnak fel a műegyetem, közgazdasági egyetem férfihallgatói, akik az általában sportolók és az ötnél több

sportot űzők csoportjaiban tűnnek ki meglehetősen nagy százalékukkal. Érdekes, hogy a képzőművészeti főiskola nőhallgatói közül milyen nagy arányt képviselnek az ötnél több sportot űzők.

Az egyes fakultások egymás között nem mutatnak olyan lényeges eltérést, hogy érdemes volna részletezésük. Csak arra kívánjuk a figyelmet felhívni, hogy a vívás ma már nem a jogászok kedvelt sportja, mert a fakultás hallgatóinak csak egynegyed része folytatja.

Sokkal érdekesebben bontakoznak ki a sportoló egyetemi és főiskolai hallgatóság arányai, ha a megélhetés szempontjából vesszük őket vizsgálat alá. A kereső hallgatóknak kereken a harmadrésze, 32·2%-a, egyáltalán nem sportol. Jelentékenyen jobb arányt mutatnak az eltartottak és a legjobbat a sokszor kiemelt, részben kereső hallgatók csoportja.

	Kereső		Részben kereső		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Nem sportol	322	32·2	381	20·7	1.691	24·5
1 féle sportot űz	184	18·4	328	17·8	1.131	16·4
2 « « «	168	16·8	337	18·3	1.174	17·0
3 « « «	136	13·6	313	17·0	1.104	16·0
4 « « «	90	9·0	214	11·6	853	12·3
5 « « «	51	5·1	134	7·3	537	7·8
6 « « «	31	3·1	72	3·9	246	3·5
7 és több « «	18	1·8	62	3·4	177	2·5
Vív	216	21·6	422	22·9	1.563	22·6
Úszik	429	42·9	1.021	55·5	3.553	51·4
Evez	219	21·9	502	27·3	1.786	25·8
Korcsolyázik	355	35·5	867	47·1	3.120	45·1
Futballozik	139	13·9	302	16·4	1.013	14·7
Tenniszezik	163	16·3	398	21·6	1.643	23·8
Egyéb sportot űz	351	35·1	819	44·5	2.731	39·5

Amint a számok mutatják, a sportolás is idő- és pénzkérdés a főiskolák hallgatóságánál. A kereső hallgatók minden idejét lefoglalja a kenyérkereset gondja. Ezenfelül minden sport bizonyos felszerelést igényel és kiadással is jár. A keresetéből élő hallgató, aki sokszor a mindennapi élelmét is nehezen tudja megszerezni és lakásbérét előteremteni, nem engedheti meg magának a sporttal járó kiadások luxusát. Ezenkívül a testi és szellemi munkában kifáradt, rossztáplált és nem ritkán egészségében is megtámadott fiatal test nem is kívánja a sporttal járó testi fáradságot. A hallgató nem törekszik tervszerűen testi erejének és ellenállóképességének fejlesztésére, kevés szabad idejét inkább alvással tölti el, hogy fizikumának teherbíróképességét a másnapra látszólag növelje.

A főiskolai hallgatók társadalmi tevékenysége.

Látván a főiskolák hallgatóságának irodalmi tevékenységét, a statisztika reflektorát vetítsük most arra a társadalmi tevékenységre, melyet az ifjúság kifejt és nézzük meg, hogy mennyire vesz részt az egyesületi életben. A hallgatók 37·2%-a társadalmi, kulturális, politikai és művészeti egyesületek a tagja, míg 25·0%-uk a sportegyesületek kötelékébe tartozik. Legnagyobb részük csupán egy egyesületnek a tagja és csak 10·5%

vesz részt egynél több kulturális, 2·5% pedig egynél több sportegyesület életében. Nemek szerint olyan eltérő a hallgatók aránya, hogy nem lesz érdektelen külön ábrázolni tevékenységüket.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
0 társadalmi egyesületnek tagja	5.570	62·1	559	71·0	6.129	62·8
1 « «	2.442	27·3	161	20·4	2.603	26·7
2 « «	710	7·9	56	7·1	766	7·9
3— « «	244	2·7	12	1·5	256	2·6

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
0 sportegyesületnek tagja	6.602	73·6	715	90·8	7.317	75·0
1 « «	2.123	23·7	68	8·6	2.191	22·5
2 « «	202	2·3	4	0·5	206	2·1
3— « «	39	0·4	1	0·1	40	0·4

Az egyesületi élet láthatólag nem gyakorol nagy vonzóerőt a főiskolai hallgatóságra.

Azok a jelentősebb egyesületi csoportok, melyek a főiskolák hallgatóságát tagjaik közé sorolják, a következők :

Bajtársi egyesületek	1.416
MOVE	30
ÉME	65
Tudományos egyesületek	252
Zene «	40
Gazdasági «	117
Klubok	314
Kultúregyesületek	332
Vallásos egyesületek	1.035
Jótekonysági egyesületek	437
Ifjúsági és irredenta egyesületek	772
Politikai egyesületek	51
Leányegyesületek	87
Egyéb egyesületek	104

A bajtársi egyesületek után, melyek az egyetemek és főiskolák hallgatóságának legnagyobb százalékát foglalják magukba, jelentékeny aránnyal szerepelnek a vallásos, ifjúsági és irredenta, jótekonysági és kulturális egyesületek. Ezek tehát azok a társadalmi szervezetek, melyekben az egyetemek és főiskolák hallgatósága tevékenykedik, itt éli ki szociális és társadalmi ambícióit, innét fejti ki hatását a társadalmi életre.

Az egyes főiskolák hallgatósága, bár nem mutat feltűnő eltéréseket, mégis elég érdekesen oszlik meg egyesületi tagság szempontjából.

	Társadalmi		Sport-	
	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók :				
Tudományegyetem	1.791	35.6	1.218	24.2
Közgazdasági egyetem	452	37.4	312	25.8
Műegyetem	972	43.9	745	33.6
Képzőművészeti főiskola	62	28.2	37	16.8
Állatorvosi főiskola	119	41.7	52	18.2
b) Nőhallgatók :				
Tudományegyetem	177	32.2	52	9.5
Közgazdasági egyetem	32	27.4	10	8.5
Képzőművészeti főiskola	20	16.5	11	9.1

A műegyetem és az állatorvosi főiskola kiemelkedő százalékos arányát elsősorban a bajtársi egyesületeknek köszönheti, mely ezen a két főiskolán elég élénk tevékenységet fejt ki az ifjúság körében. Hasonlóan jelentékeny a bajtársi egyesületek hatása a tudományegyetemen, ahol az egyes fakultások keretén belül kialakult csoportokban a hallgatóság intenzív tudományos életet is él, A közgazdasági egyetem hallgatóinak nagyobb százaléka a vallásos, irredenta és ifjúsági egyesületek köréhez tartozik.

Megélhetés szempontjából vizsgálva a hallgatóságnak az egyesületi életben való tömörülését, azt látjuk, hogy a keresetükből élő hallgatók inkább a társadalmi egyesületekben, a jobb anyagi viszonyok között élő, részben kereső és eltartott hallgatók pedig inkább a sportegyesületekben tömörülnek és keresnek szórakozást.

	Társadalmi		Sport	
	absz.	%	absz.	%
Kereső hallgatók	413	41.3	216	21.6
Részben kereső hallgatók	758	41.2	517	28.1
Eltartott hallgatók	2.454	35.5	1.704	24.6

Világosan kitűnik fenti tételünk a táblázat számaiból is, mert míg a kereső hallgatók aránya a kulturális egyesületeknél 4%-kal magasabb, addig a sportegyesületeknél ugyanennyivel alacsonyabb, mint az átlagos arány.

A főiskolai hallgatóság szórakozása.

A szórakozások megválasztása bizonyos fokig fényt vet az egyén fajsúlyára, lelki és szellemi emelkedettségére vagy alacsonyrendűségére. A főiskolai hallgatóság kérdőlapjain hatféle szórakozási lehetőség vizsgáltatott ki részletesen, a kártya, a billiárd, a sakk, a mozi, a színház és a hangversenyek látogatása. A három első közül a legtöbb elmélyedést igénylő sakkjáték, a három utóbbi közül pedig a legkönnyebb fajsúlyú a mozi örvend a legnagyobb kedveltségnek.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Kártyázik	1.870	20·9	61	7·7	1.931	19·8
Billiárdozik	2.147	23·9	1	0·1	2.148	22·0
Sakkozik	5.141	57·3	105	13·3	5.246	53·8
Mozgőszínházat látogat	4.705	52·5	290	36·8	4.995	51·2
Színházba jár	4.493	50·1	423	53·7	4.916	50·4
Hangversenyre jár	2.577	28·7	260	33·0	2.837	29·1

A nőhallgatók az átlagnál gyakrabban keresik fel a színházat, több mint a fele színházbajáró. Örömmel kell megállapítani, hogy a fiatalság alig egyötöd része kártyázik s ezek közül is csupán 1·4% vallotta magáról, hogy állandóan, rendszeresen kártyázik. Valamivel erősebben vannak képviselve a hallgatók között a billiárdjátékosok és ezzel azt is mondhatjuk, hogy a kávéházba járók, mert nagyon kevés ifjúsági egyesület rendelkezik billiárdfelszereléssel. A hallgatóság 22·0%-a billiárdozik s ezek közül is csak 2·2% mondotta állandó szórakozásának ezt a játékot. Öröndetes, hogy a sakkjátékot, mely több elmélyedést és komolyabb elgondolkozást, nagyobb tervszerűséget kíván a játékosoktól, aránylag elég sok hallgató tekinti kedvelt szórakozásának. A hallgatóknak 8·5%-a azt vallotta, hogy állandóan sakkozik, tehát ebben a játékban keres üdülést kifáradt szelleme.

A fentemlített szórakozásoknál költségesebb, de könnyebben megszerezhető, mert sem gyakorlati tudást, sem elmélyedést nem igénylő, tehát igazán szórakoztató : a hangversenyek, színházak és mozik látogatása. Itt ismét feltűnő, hogy a három szórakozási nem közül a mozi, mint a legkönnyebb fajsúlyú, szerepel leginkább a hallgatók szórakozásai között. Nem mondhatjuk azt, hogy a színházat azért keresik fel kevésbé a hallgatók, mert az drágább. Ugyanis egy jobb mozijegy körülbelül egyenlő árú egy közepesen jó színházi ülőhely árával. Az UFA-mozgó helyárai 10—40.000 korona között, a Városi Színházi hat- és nyolcezer korona között mozognak. Általában azt mondhatjuk, hogy 10—15.000koronáért minden színházban kapható már jegy, viszont a harmadrendű mozik helyárai is 5—15.000 korona között variálódnak.

Az alábbi táblázatban bemutatjuk, hogy a főiskolai ifjúság egy hónap alatt milyen mérvben látogatta a színházi- és mozielőadásokat, valamint a hangversenyeket.

a) Férfihallgatók :	Mozi-		Színházi		Hangversenyen	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
1 alkalommal voltak ...	1.293	14·4	1.849	20·6	1.314	14·7
2 „ „ ...	1.444	16·1	1.417	15·8	629	7·0
3 „ „ ...	737	8·2	548	6·1	270	3·0
4 „ „ ...	463	5·2	265	3·0	128	1·4
5 „ „ ...	332	3·7	224	2·5	99	1·1
6—7 „ „ ...	155	1·7	77	0·9	55	0·6
8—9 „ „ ...	68	0·8	39	0·4	31	0·3
10— „ „ ...	213	2·4	74	0·8	51	0·6
b) Nőhallgatók :						
1 alkalommal voltak ...	95	12·1	147	18·7	125	15·9
2 „ „ ...	91	11·5	152	19·3	69	8·8
3 „ „ ...	33	4·2	59	7·5	30	3·8
4 „ „ ...	21	2·7	34	4·3	15	1·9
5 „ „ ...	22	2·8	15	1·9	6	0·8
6—7 „ „ ...	12	1·5	9	1·1	6	0·8
8—9 „ „ ...	6	0·8	3	0·4	4	0·3
10— „ „ ...	10	1·3	4	0·5	5	0·6

Látható, hogy a hallgatók átlag 1—2 szórakozásnak szentelt délutánt, estét engedhetnek meg havonta maguknak. A gyakoribb látogatások egyre csökkenő arányszámából kiszökik azoknak a hallgatóknak magasabb százaléka, akik tíznél többször voltak a fentemlített szórakozóhelyeken. Ezek között találjuk azokat a hallgatókat, akiknél e szórakozóhelyek látogatása kenyérkereseti forrás, akik a mozik és hangversenyek zenekarában működnek, vagy akik statisztálással keresik meg a tanulmányaik folytatásához szükséges létfenntartási összeget. Hangversenyekre általában jóval kevesebb hallgató jár, mert a szórakozásnak ezt a nemét csak a komoly zene élvezői választják.

Az egyes főiskolákon és nemeken belül elég jelentékeny eltolódás mutatkozik a szórakozások megválasztása szempontjából.

	Kártyázik	Billiárdozik	Sakkozók	Mozit	Színházat	Hangversenyt
	l á t o g a t					
a) Férfihallgatók :	1. Abszolút számban.					
Tudományegyetem	1.091	1.266	2.873	2.644	2.606	1.522
Közgazdasági egyetem	307	327	703	663	645	360
Műegyetem	409	453	1.318	1.152	1.027	581
Képzőművészeti főiskola ..	16	24	85	87	83	70
Állatorvosi főiskola	47	77	162	159	132	44
b) Nőhallgatók :	1. Abszolút számban.					
Tudományegyetem	41	—	78	207	309	188
Közgazdasági egyetem	11	—	15	41	59	31
Képzőművészeti főiskola ..	9	1	12	42	55	41
a) Férfihallgatók :	2. Százalékban.					
Tudományegyetem	21·7	25·1	57·0	52·5	51·7	30·2
Közgazdasági egyetem	25·4	27·1	58·2	54·9	53·4	29·8
Műegyetem	18·5	20·5	59·5	52·0	46·4	26·2
Képzőművészeti főiskola ..	7·3	10·9	38·6	39·5	37·7	31·8
Állatorvosi főiskola	16·5	27·0	56·8	55·8	46·3	15·4
b) Nőhallgatók :	2. Százalékban.					
Tudományegyetem	7·5	—	14·2	37·6	56·2	34·2
Közgazdasági egyetem	9·4	—	12·8	35·0	50·4	26·5
Képzőművészeti főiskola ..	7·4	0·8	9·9	34·7	45·5	33·9

A kártyával szórakozó hallgatók legerősebben a közgazdasági egyetemen, a billiárdozók a közgazdasági egyetemen és az állatorvosi főiskolán, a sakkozók pedig a műegyetemen jelentkeznek. A mozit látogató hallgatók közül az állatorvosi főiskola és a közgazdasági egyetem, a színházat látogatók közül ugyancsak a közgazdasági egyetem hallgatói emelkednek ki a hallgatók sorából legmagasabb arányszámukkal. A hangversenyre járó hallgatók közül elsősorban a képzőművészeti főiskola hallgatóit, másodsorban a tudományegyetem ifjúságát kell magas százalékos arányuk miatt kiemelni.

Az egyes fakultások hallgatói nem mutatnak különösebb eltérést a hallgatók szórakozásának arányszámaiban. Csak a jogi kar hallgatóira nézve kell megjegyeznünk, hogy százalékos arányuk magasabb az egyes szórakozási ágakban, mint a tudományegyetem hallgatóinak az összeségéé.

Érdeklődésre tarthat azonban számot az a vizsgálat, mely arra vet fényt, hogyan viszonylanak egymáshoz a főiskolai hallgatók szórakozásai és kereseti viszonyai.

A szórakozások nevei:	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k				Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%		
Kártyázik	153	15·3	358	19·4	1.420	20·5	1.931	19·8		
Billiárdozik	190	19·0	411	22·3	1.547	22·4	2.148	22·0		
Sakkozik	549	54·9	1.095	59·5	3.602	52·1	5.246	53·8		
Mozgósínházba jár	409	40·9	977	53·1	3.609	52·2	4.995	51·2		
Színházba jár	439	43·9	908	49·3	3.569	51·6	4.916	50·4		
Hangversenyre jár	249	24·9	595	32·3	1.993	28·8	2.837	29·1		

A kereső hallgatók között elég magas a sakkozó és a színházba járó hallgatók száma, tehát itt is kitűnik, hogy inkább a komolyabb szórakozások felé hajlanak az e csoportba tartozó ifjak. A részben keresők közül már többen járnak a moziba, mint színházba, mert ez utóbbi szórakozásnak a gyakorisága meglehetősen alatta marad az összes hallgatókra vonatkozó arányszámoknak. Az eltartott hallgatók közül 52·1% sakkozik, 22·4% billiárdozik és 20·5% kártyajátékot folytat. Mozgósínházba jár közülük 52·2% százalék, színházba közel annyi (51·6%), a hangversenyeket pedig 28·8%-uk látogatja. A szórakozások gyakoriságára vonatkozó adatok egyébként azt mutatják, hogy a részben keresők és az eltartottak csoportjának sokkal inkább van módja és ideje arra, hogy szórakozások tekintetében életét változatosabbá és kellemesebbé tegye.

A főiskolai hallgatók dohányfogyasztása.

A dohányzás ma annyira általánosan elterjedt szokás úgy a férfiak, mint a nők között, hogy még a középiskolai tanárság is a legtöbb esetben megengedi a középiskola két legfelsőbb osztályát látogató diákságnak a dohányzás élvezetét. Annál meglepőbb, hogy a főiskolai hallgatósból csak 50·1% vallja magát dohányosnak (a férfiak 53·7, a nőhallgatók 9·0%-a). A dohányzók százalékos megoszlásából kitűnik, hogy legjelentékenyebb a cigerettázók aránya: 48·6%, a szivarozóké és a pipázóké csak 2·7, illetőleg 2·8%. A cigarettázóknak legnagyobb része, 27·9%, megelégszik a napi maximális 10 cigarettával, a szivarozóknak több mint a fele, 1·7%, a napi 1—2 szivarral, úgyszintén a pipázóknak a zöme is a napi 1—2 pipát elszívók közül kerül ki. Egyedül a pipázók között emelkedik ki a szenvedélyes pipásoknak — (akik naponként ötnél több pipát is elszívnak) — valamivel nagyobb, 0·5%-os, aránya.

Az egyes főiskolákon a dohányzó hallgatók százalékosan így oszlanak meg:

a) A férfihallgatók közül:	Absz.	%
tudományegyetemen	2.778	55·1
közgazdasági egyetemen	656	54·3
műegyetemen	1.113	50·3
képzőművészeti főiskolán	84	38·2
állatorvosi főiskolán	180	63·2
b) A nőhallgatók közül:		
tudományegyetemen	37	6·7
közgazdasági egyetemen	9	7·7
képzőművészeti főiskolán	25	20·7

Amint látható, a dohányosok a férfiak között az állatorvosi főiskolán, a nők között a képzőművészeti főiskolán vannak a legerősebben képviselve.

Az egyes főiskolákat vizsgálva, inkább a szivarozók és pipázók között találunk lényegesebb eltéréseket, mert a cigarettázó hallgatónak az aránya a cigarettázás intenzitását tekintve igen közel jár az átlaghoz.

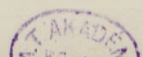
	Tudomány- egyetem		Közgazdasági		Műegyetem		Képzőművészeti főiskola		Állatorvos	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Cigarettázó férfihallgatók :										
1— 5 cigarettát szív	532	19·6	127	19·6	225	21·3	13	17·3	30	16·8
6—10 « «	1.028	37·9	238	36·7	368	34·9	26	34·7	75	41·9
11—15 « «	515	19·0	134	20·6	206	19·5	16	21·4	40	22·3
16—20 « «	381	14·0	92	14·2	157	14·9	13	17·3	19	10·6
20— « «	258	9·5	58	8·9	99	9·4	7	9·3	15	8·4
b) Szivarozó férfihallgatók :										
1 szivart szív	48	27·6	14	31·1	13	41·9	—	—	—	—
2 « «	63	36·2	16	35·6	9	29·0	3	60·0	—	—
3 « «	24	13·8	5	11·1	6	19·4	1	20·0	2	100·0
4 « «	9	5·2	2	4·4	2	6·5	—	—	—	—
5 « «	26	14·9	4	8·9	1	3·2	1	20·0	—	—
5— « «	4	2·3	4	8·9	—	—	—	—	—	—
c) Pipázó férfihallgatók :										
1 pipát szív	33	21·6	10	28·6	10	14·7	1	9·1	—	—
2 « «	40	26·1	9	25·7	24	35·3	—	—	3	60·0
3 « «	25	16·3	3	8·6	8	11·8	1	9·1	1	20·0
4 « «	12	7·9	4	11·4	5	7·3	2	18·2	—	—
5 « «	18	11·8	5	14·3	11	16·2	1	9·1	1	20·0
5— « «	25	16·3	4	11·4	10	14·7	6	54·5	—	—

Amint fentebb, az átlagos áttekintésnél mondtuk, a tíznél több cigarettát és a kettőnél több szivart elszívó hallgatók aránya elég alacsony százalékon mozog. A szivar ugyanis drágább mint a cigaretta, úgyhogy a hallgatók, akik naponként 1—2 szivart elszívnak, rendszeren még cigarettáznak is e mellett. A pipázó hallgatók között már sokkal erősebb a naponként háromnál több pipát elszívók aránya. A pipázás ugyanis a legegészségesebb módja a dohányzásnak és a legkevésbé költséges is.

Ha a kereseti viszonyok szerint vizsgáljuk a főiskolai hallgatók dohányfogyasztását, kitűnik, hogy a keresőknek 53·8, a részben keresőknek 54·5 és az eltartottnak 48·3%-a dohányzik csupán.

	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Cigarettázik	517	51·7	986	53·6	3.236	46·8	4.739	48·6
Szivarozik	34	3·4	50	2·7	174	2·5	258	2·6
Pipázik	31	3·1	48	2·6	196	2·8	275	2·8

A keresők csoportjában úgy a cigarettázó és szivarozó, valamint pipázó hallgató-ság felülmúlja az összes hallgatók átlagát, a részben keresők közül már csak a cigarettázók aránya magasabb, mint az összes hallgatók százaléka. Az eltartottnak ezzel szemben csupán a pipát szívók ütik meg az átlagos százalékot, jeléül annak, hogy nem rendelkezvén saját keresettel, a dohányzás költségeire is a szülőktől vagy a hozzátartozóktól kell pénzt kérniük.

A főiskolai hallgatók alkoholfogyasztása.

Az alkoholfogyasztás jóval nagyobb arányt ölt a főiskolai hallgatók között, mint a dohányzás. A hallgatók 65·0%-a vallja magáról, hogy alkoholt fogyaszt és pedig 67·7% férfi és 34·0% nőhallgató. Ezek közül :

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Bort és sört fogyaszt	2.992	33·4	21	2·7	3.013	30·9
Bort és pálinkát fogyaszt	1.542	17·2	28	3·6	1.570	16·1
Bort, sört és pálinkát fogyaszt	2.633	29·4	118	15·0	2.751	28·2

Csak 46·0% nem fogyaszt sohasem bort, 47·3% sört és 65·6% pálinkát. Ezzel szemben azonban csak 1·2% fogyaszt állandóan bort, 0·8% sört és 0·6% pálinkát. Az a körülbelül 2·7% hallgató, aki magát állandó szeszfogyasztónak vallja, nem nevezhető az alkoholisták csoportjának, mert, mint később ki fog tűnni, jórésztük a szülői asztalnál étkezés közben elfogyasztott egy-egy pohár borról, sörről számol be kérdőívében. Az erősebb szeszfogyasztókat talán inkább azok között a hallgatók között kell keresni, akik azt vallják magukról, hogy gyakran élnek alkohollal.

	Bort		Sört		Likőrt, pálinkát	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Állandóan	117	1·2	79	0·8	64	0·6
Gyakran	309	3·1	351	3·6	167	1·7
Néha	4.845	49·7	4.710	48·3	3.129	32·1
Soha	4.483	46·0	4.614	47·3	6.394	65·6

A bor- és sörfogyasztás aránya közel egyenlő százalékot mutat, ezzel szemben jóval alacsonyabb az arány a likőr- és pálinkafogyasztó hallgatóknál. A nők között aránylag a sörfogyasztás a csekélyebb, míg a borfogyasztás egyenlő színvonalon mozog a likőr- és pálinkafogyasztással.

Az egyes főiskolák hallgatóira körülbelül állanak azok a megfigyelések, melyeket az összes hallgatóságra nézve tettünk.

	Alkoholt		Bort		Sört		Likőrt, pálinkát	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók :								
Tudományegyetem	3.388	67·2	2.852	56·6	2.834	56·2	1.749	34·7
Közgazdasági egyetem	827	68·5	727	60·2	710	58·8	441	36·5
Műegyetem	1.480	66·8	1.252	56·5	1.217	55·0	838	37·9
Képzőművészeti főiskola	144	65·5	82	37·3	75	34·1	49	22·3
Állatorvosi főiskola	235	82·5	168	58·9	159	55·8	97	34·0
Általában	6.074	67·7	5.081	56·7	4.995	55·7	3.174	35·4
b) Nőhallgatók :								
Tudományegyetem	201	36·5	138	25·1	106	19·3	141	25·6
Közgazdasági egyetem	35	29·9	27	23·1	23	19·7	23	19·7
Képzőművészeti főiskola	32	26·4	25	20·7	16	13·2	22	18·2
Általában	268	34·0	190	24·1	145	18·4	186	23·6

Alkoholfogyasztás szempontjából elsősorban az állatorvosi főiskola hallgatói tűnnek ki, lévén ezeknek jórésze vidéki fiatalember, aki valószínűleg a szülői asztalnál szokta meg a borfogyasztást. Világosan mutatja ezt, hogy éppen a borfogyasztás terén

lépik át a hallgatók összeségére megállapított átlagot. Ők képezik a főiskolai hallgató-ság azon csoportját, amelyik legnagyobb százalékban fogyaszt bort. A sörfogyasztók közül a közgazdasági egyetem hallgatói emelkednek ki legmagasabb arányukkal. A likőr- és pálinkafogyasztók csoportjából a műegyetemi hallgatók veszik ki a leg-erősebben a részüket. Meglepő, hogy valamennyi főiskola hallgatói között a képzőművészeti főiskola hallgatói tartózkodnak aránylag leginkább a szeszes italok élvezetétől.

Az egyes karok nem mutatnak lényegesebb eltérést a főiskolák átlagától s így áttérhetünk arra a kérdésre, hogy miként alakul az alkoholfogyasztás kérdése, ha azt a megélhetési viszonyokkal egybevetve vizsgáljuk.

Szeszt fogyaszt a kereső hallgatók 63·8, a részben kereső hallgatók 67·4 és az eltartottak 64·6%-a. Amint már többször említettük, a részben keresettel rendelkező hallgatók, akiket otthonról is támogatnak, könnyebben fordítják pénzüket az italra, inkább vesznek részt a mulatságokban, mint a keresetükből élő saját magukat eltartó társaik. Ritkább közöttük az állandó szeszfogyasztó, de nagyobb az a csoport, amely gyakran és néha fogyaszt alkoholt.

		Állandóan		Gyakran		Néha		Sohasem	
		absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
		f o g y a s z t							
Bort fogyaszt :									
kereső	hallgató	13	1·3	22	2·2	473	47·3	492	49·2
részben kereső	«	16	0·9	67	3·6	948	51·5	810	44·0
eltartott	«	88	1·3	220	3·2	3.424	49·5	3.181	46·0
Sört fogyaszt :									
kereső	hallgató	10	1·0	22	2·2	536	53·6	432	43·2
részben kereső	«	13	0·7	60	3·3	946	51·4	822	44·6
eltartott	«	56	0·8	269	3·9	3.228	46·7	3.360	48·6
Likőrt és pálinkát fogyaszt :									
kereső	hallgató	7	0·7	5	0·5	259	25·9	729	72·9
részben kereső	«	8	0·4	37	2·0	584	31·7	1.212	65·9
eltartott	«	49	0·7	125	1·8	2.286	33·1	4.453	64·4

A pálinka- és likőrfogyasztás láthatólag jóval csekélyebb jelentőségű a főiskolai hallgató-ság között, mint a bor- és sörfogyasztás. Különösen alacsony a pálinka- és likőrfogyasztás a kereső hallgatók táborában.

A főiskolai hallgatók külföldi utazásaik szerint.

Franciaországi követünk, br. Korányi Frigyes mondotta egyszer a párizsi magyar diákegylet vezetőségének : »Minden külföldön élő magyar embernek egy-egy követnek kell lennie, szakadatlanul és fáradhatatlanul hirdetve a magyar igazságot és a trianoni sebeket.« Érdekes megfigyelni, hogy a világháború és a forradalmak utáni magyar diákmozgalmak egyik jellegzetes tünetévé vált a külföldi tanulmányút. A magyar főiskolai hallgató-ság korán észrevette a külföldi főiskolák fiatalsága között kifejtett propagandamunka nagy jelentőségét és már 1919-ben kiáltvánnyal fordult az egész világ ifjúságához : az élni akaró ezeréves magyar nemzet jövője nevében. A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége (MEFHOSz) 1920-ban már külön irodát állított fel a diák-külfügyek intézésére, felvéve a kapcsolatot egész Európa,

sőt Japán és Amerika diákságával is. A következő évben: 1921-ben ötven magyar főiskolai hallgatót küldöttek ki Németországba és ugyanannyi főiskolát látogató német ifjú jött hozzánk. Svájcba ment ki 40 főiskolai hallgató s 1923-ban már Finnországban szerepelnek igen nagy erkölcsi és jelentékeny anyagi sikerrel az Egyetemi Énekkarok. Ugyanebben az évben két tanulmányutat vezetnek Párizsba és egyet Lengyelországba. A kultuszminisztérium megkezdi a tárgyalásokat a berlini Collegium Hungaricum újjáteremtésére, melynek célja, hogy a tehetséges magyar ifjak egy esztendőn át folytathassák tanulmányaikat előkelő német főiskolákon.

Az egyetemi és főiskolai ifjúságnak 39·6%-a vallotta ilyenformán már a felvétel időpontjában, hogy járt külföldön. Igen nagy ez az arányszám, ha meggondoljuk, hogy az ország határai közel hat esztendőn keresztül — tehát épen azon idő alatt, melyben ez a fiatalság felserdült — el voltak zárva a világháború miatt. Ennek a 39·6% külföldön járt főiskolai hallgatónak tényleg több mint a harmadrésze bizonyította, hogy tanulmányúton volt kint külföldön.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Külföldön járt	3.574	39·9	284	36·0	3.858	39·6
Látogatás céljából	1.224	34·2	98	34·5	1.322	34·3
Szórakozás céljából	931	26·0	118	41·5	1.049	27·2
Gyógykezelés céljából	351	9·8	43	15·1	394	10·2
Tanulmányúton	1.118	31·3	110	38·7	1.228	31·8
Egyetemen	131	3·7	7	2·5	138	3·6
Kenyérkeresés céljából	24	0·7	—	—	24	0·6
Hadviselés alatt	261	7·3	—	—	261	6·8
Hadifogságban	222	6·2	—	—	222	5·8
Egyéb okból	69	1·9	18	6·3	87	2·3

A külföldön járt hallgatók által felkeresett országok között a szomszédos Ausztria szerepel a leggyakrabban. Azután következik a szintén jelentékenyen látogatott Németország, Olaszország, Románia, Cseh-Szlovákia, Jugoszlávia, Oroszország és Lengyelország. Kétségtelen, hogy e két utóbbi államba jórészt a hadifogság és a hadviselés következtében kerültek el kénytelen látogatásra egyetemi ifjaink.

Ha az egyes főiskolák szerint tekintjük a külföldet bejárt hallgatóságot, eléggé változatos kép tárul elénk.

a) Férfihallgatók:	Tudomány- egyetemi		Közgazdasági		Műegyetemi		Képzőművészeti főiskolai		Állatorvosi	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Külföldön járt	1.822	36·2	540	44·7	1.046	47·2	94	42·7	72	25·3
Látogatás céljából	660	36·2	159	29·4	352	33·7	23	24·5	30	41·7
Szórakozás céljából	466	25·6	160	29·6	274	26·2	16	17·0	15	20·8
Gyógykezelés céljából	180	9·9	53	9·8	105	10·0	8	8·5	5	6·9
Tanulmányúton	552	30·3	219	40·6	308	29·4	31	33·0	8	11·1
Egyetemen	75	4·1	19	3·5	33	3·2	4	4·3	—	—
Kenyérkeresés céljából	12	0·7	5	0·9	7	0·7	—	—	—	—
Hadviselés alatt	126	6·9	35	6·5	76	7·3	13	13·8	11	15·3
Hadifogságban	123	6·8	26	4·8	56	5·4	12	12·8	5	6·9
Egyéb okból	31	1·7	7	1·3	21	2·0	8	8·5	2	2·8

b) Nőhallgatók :	Tudomány- egyetemi		Közgazdasági		Képzőművészeti főiskolai	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Külföldön járt	177	32.2	52	44.4	55	45.5
Látogatás céljából	65	36.7	16	30.8	17	30.9
Szórakozás céljából	80	45.2	18	34.6	20	36.4
Gyógykezelés céljából	31	17.5	5	9.6	7	12.7
Tanulmányúton	75	42.4	17	32.7	18	32.7
Egyetemen	6	3.4	1	1.9	—	—
Egyéb okból	7	4.0	4	7.7	7	12.7

A fejezet elején mondottakat világosan igazolja a tanulmányúton külföldön járt hallgatók magas arányszáma. Látható, hogy mennyire életképes ez a folyamat, mely hivatva van közeledést teremteni a magyar és külföldi főiskolák hallgatósága között. A tudományegyetem, a műegyetem és az állatorvosi főiskola hallgatói leginkább látogatás, tehát családi kapcsolatok révén fordultak meg külföldi országokban, ezzel szemben a közgazdasági egyetem és a képzőművészeti főiskola hallgatói elsősorban a tanulmányutak révén keresték fel a külföldet. A nőhallgatók főleg szórakozás céljából utaztak külföldre.

Az egyes karok közül csak a bölcsészeti kart kívánjuk kiemelni, mely a tudományegyetem átlagától a legnagyobb eltérést mutatja. Szórakozás céljából a kar hallgatói közül 18.1% hallgató járt külföldön, a tudományegyetem férfi hallgatóinak átlagos 25.6%-ával szemben. 34.8% hallgató vett részt tanulmányutakon, 8.1% folytatott külföldön egyetemi tanulmányokat, tehát 4.5, illetőleg 4.0%-kal több, mint az átlag. A külföldön járt bölcsészkar hallgatók 1.9%-a kenyérkereseti célból kereste fel a külföldet ezenkívül közel 8%-kal nagyobb itt a háborúban és hadifogságban külföldön járt hallgatók aránya, mint azt a tudományegyetem hallgatóinak átlagos százaléka mutatja.

Megélhetési viszonyaikkal vetve egybe a főiskolai hallgatóság külföldi utazásait, a következő képet nyerjük :

	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Külföldön járt	446	44.6	802	43.6	2.610	37.8	3.858	39.6
Látogatás céljából	120	26.9	275	34.3	927	35.3	1.322	34.3
Szórakozás céljából	76	17.0	147	18.3	826	31.6	1.049	27.2
Gyógykezelés céljából	25	5.6	71	8.9	298	11.4	394	10.3
Tanulmányúton	126	28.3	229	28.6	873	33.4	1.228	31.8
Egyetemen	31	7.0	29	3.6	78	3.0	138	3.6
Kenyerkeresés céljából	10	2.2	8	1.0	6	0.2	24	0.6
Hadviselés alatt	88	19.7	55	6.9	118	4.5	261	6.8
Hadifogságban	81	18.2	54	6.7	87	3.3	222	5.8
Egyéb okból	24	5.4	4	0.5	59	2.3	87	2.3

Legnagyobb arányban a kereső hallgatók jártak külföldön, utazásaik célja azonban lényegesen más arányt mutat, mint a másik két csoportba tartozó kollégáiké. Egyedül a tanulmányutakból veszi ki mind a három csoport egyenlően a részét. Ez érthető is, mert ezek az utak anyagilag nem jelentenek oly nagy megterhelést és még azok a hallgatók is, akik maguk gondoskodnak mindennapi kenyérükről, némi beosztással részt vehetnek a tanulmányutakon.

A főiskolai hallgatók egészségi viszonyai.

A budapesti egyetemi és főiskolai hallgatóság egészségi viszonyainak kivizsgálására négy kérdést tett fel a statisztikai hivatal. Megkérdezte elsősorban, beteg-e a hallgató és ha igen, mi a betegsége, szenved-e valamiféle testi hibában, milyen állapotban van a fogazata és végül az egészség gondozására vonatkozólag megkérdezte, hányszor fürdött az utolsó két hét alatt.

Mindjárt az első kérdésre megdöbbenő nyíltsággal válaszolt a fiatalság. Nincsenek kötelező egészségi vizsgálataink a főiskolákon és így csak a már megállapított betegségeket vallhatta be a hallgató, melyben esetleg már huzamosabb idő óta szenvedett és melyet talán már régebben kezeltetett is. A hallgatóság 11·3%-a vallotta magát betegnek (a férfiak 11·5, a nőhallgatók 6·7%-a). Igen nagy ez az arány, mert azt mondja, hogy 1011 hallgatónak nem kielégítő az egészségi állapota. A legjelentékenyebb az összes betegségek között a tüdőcsúchurut, mely úgy a férfi-, mint a nőhallgatók között meghaladja a négy százalékot. Jelentékeny százalékkal szerepelnek az idegrendszeri bajok is, 1·6%-os aránnyal. A hallgatóság 1·5%-a egyéb alkati bajban szenved, 1·1% gyomorbajos, 0·8% szervi szívbajjal küzd, akiken kívül még 0·1%-nak szívidegessége van. A hallgatóság 0·3%-a tuberkulotikus beteg, ezeken kívül 0·1%-kal szerepelnek a maláriás, sérves és vesebajos hallgatók. A nőhallgatók között ugyanezeket a százalékokat találjuk a tüdőcsúchurutos, a tbc-s és az egyéb alkati bajban szenvedő betegek arányait vizsgálva. Ideg- és szívbajban szenved 0·4—0·4%, gyomorbajban pedig 0·6% nőhallgató.

Testi hibát a hallgatók 3·2%-a vallott be. A férfiak közül 3·4% és a nők közül 1·1%. A testi hibák közül a legjelentékenyebb százalékos arányt mutatják az alábbiak:

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Sánta	66	0·7	2	0·3	68	0·7
Félszemére vak.....	25	0·3	1	0·1	26	0·3
Nagyot hall	69	0·8	2	0·3	71	0·7
Beszédhibás	54	0·6	2	0·3	56	0·6
Egyéb testi hiba	88	1·0	2	0·3	90	0·9

A férfihallgatóknál, mint azt későbbi fejezetünkben látni fogjuk, a testi hibák nagy részét háborús sérülések okozták.

A főiskolai hallgatóság a legszomorítóbb feleletet azonban arra a kérdésre adta, hogy milyen állapotban van a fogazata. A hallgatóság 51·2%-a azt vallotta, hogy fogazata kezelésre szorul. A férfihallgatók közül 51·9%-é, a nőhallgatók közül 42·4%-é. Egészen megdöbbenő arányok ezek, hisz eltekintve a gondozatlan szájak visszatetsző látványától, a mai orvostudomány számtalan betegségnek melegágyát a beteg fogazatban találta és jelölte meg.

Utolsónak említjük a hallgatóság egészségápolásának kétségtelenül jelentős tényezőjét, a tisztasági fürdőket. A hallgatók tisztasági fürdőiről számaink a következő képet tárják elénk:

Fürdészek száma az utolsó két héten	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Nem fürdött	1.044	11.6	70	8.9	1.114	11.4
1 ízben fürdött.....	2.379	26.5	57	7.2	2.436	25.0
2 « «	3.406	38.0	326	41.4	3.732	38.3
3 « «	859	9.6	86	10.9	945	9.7
4 « «	484	5.4	84	10.6	568	5.8
5 « «	196	2.2	29	3.7	225	2.3
6 « «	116	1.3	28	3.6	144	1.5
7 « «	49	0.5	2	0.3	51	0.5
8 « «	32	0.4	8	1.0	40	0.4
9 « «	9	0.1	—	—	9	0.1
10 « «	68	0.8	15	1.9	83	0.8
Mindennap megfürdött...	324	3.6	83	10.5	407	4.2

Ha a főiskolai hallgatóság tisztálkodását vesszük figyelembe, nem szabad megfeledkezni arról, mit jelentenek azok az arányszámok, hogy a főiskolai hallgatók 11.4%-a egyáltalán nem, 63.3%-a pedig legfeljebb hetenkint egyszer fürdött meg. Mit jelent a szappan és melegvíz hiánya azoknál a hallgatóknál, akiknek nagy része, majd később látni fogjuk, 1—2 inggel rendelkezik csupán. Szinte megindítóak azok a megjegyzések, amelyeket a hallgatók e rovat kitöltéséhez fűztek. Az egyik csillag alatt jegyezte meg: »Fürödni nincsen módomban, de fehéreneműmet állandóan magam mosva iparkodom tisztán tartani magamat.« A másik: »Fürödni nem tudok, de igen gondosan mosakszom.« És még sok-sok ehhez hasonló szerény, mentegető megjegyzés volt a feltett kérdés megválaszolásához fűzve, mindmeggannyi tisztos szegénységről téve tanuságot.

Ha mármost az egyes főiskolák szerint vizsgáljuk a főiskolai hallgatók egészségi viszonyait, a következő arányszámokat kapjuk:

a) Férfihallgatók:	A főiskola hallgatói közül beteg		A beteg hallgatók közül a főiskolára esik	Az összes hallgatók közül
	absz.	%	%	%
Tudományegyetem	510	10.1	49.4	56.2
Közgazdasági egyetem ..	144	11.9	13.9	13.5
Műegyetem	275	12.4	26.6	24.7
Képzőművészeti főiskola .	50	22.7	4.8	2.4
Állatorvosi főiskola	55	19.3	5.3	3.2
Nőhallgatók:				
Tudományegyetem	43	7.8	64.2	69.8
Közgazdasági egyetem ..	11	9.4	16.4	14.9
Képzőművészeti főiskola .	13	10.7	19.4	15.3

A férfihallgatók közül a tudományegyetemen 10.1%, a képzőművészeti főiskolán 22.7% beteg, a nőhallgatók közül a tudományegyetemen 7.8%, a képzőművészeti főiskolán pedig 10.7%. A beteg férfihallgatók közül legtöbb esett a tudományegyetemre: 49.4%, a műegyetemre 26.6% s a képzőművészeti főiskolára 4.8%. A beteg nőhallgatók közül 64.2% a tudományegyetemre, 19.4% a képzőművészeti főiskolára és 16.4% a közgazdasági egyetemre jutott.

Testi hibák és a fogazat épsége szempontjából vizsgálva a hallgatókat, a következő százalékos megoszlást nyerjük :

	Testi hibában szenvedő hallgatók		Kezelésre szoruló fogazatú	
	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók :				
Tudományegyetem	133	2.6	2.332	45.3
Közgazdasági egyetem ..	44	3.6	630	35.7
Műegyetem	99	4.5	1.352	61.1
Képzőművészeti főiskola.	18	8.2	145	65.9
Állatorvosi főiskola	8	2.8	196	68.8
b) Nőhallgatók :				
Tudományegyetem	6	1.2	232	42.2
Közgazdasági egyetem ..	2	1.2	50	42.7
Képzőművészeti főiskola	1	0.8	52	43.0

Itt is azt a tételt látjuk beigazolva, hogy a képzőművészeti főiskola hallgatói állanak a leggyengébben egészség dolgában. Egyedül az állatorvosi főiskola hallgatóiról bizonyosodott be, hogy itt még többnek szorul a fogazata kezelésre.

Végül vessünk még egy rövid pillantást a tisztasági fürdőkre főiskolák szerinti megoszlásban.

	Nem fürdött		1				2		Több-	
	absz.	%	két hét alatt		izben fürdőtt		absz.	%	absz.	%
			absz.	%	absz.	%				
a) Férfihallgatók :										
Tudományegyetem	560	11.1	1.271	25.2	1.949	38.7	1.259	25.0		
Közgazdasági egyetem ..	163	13.5	278	23.0	431	35.7	336	27.8		
Műegyetem	228	10.3	677	30.6	845	38.2	464	20.9		
Képzőművészeti főiskola.	41	18.6	47	21.4	77	35.0	55	25.0		
Állatorvosi főiskola	52	18.2	106	37.2	104	36.5	23	8.1		
b) Nőhallgatók :										
Tudományegyetem	41	7.5	47	8.5	227	41.3	235	42.7		
Közgazdasági egyetem ..	9	7.7	5	4.3	56	47.9	47	40.1		
Képzőművészeti főiskola.	20	16.5	5	4.1	43	38.5	53	40.9		

Legjobb az arány a férfihallgatók között a közgazdasági egyetemen, a nők között a tudományegyetemen. Itt ugyanis a legkisebb azoknak a hallgatóknak a százaléka, akik a két hét alatt egyszer sem fürödtek meleg vízben és legnagyobb az aránya a hallgatók azon csoportjának, amely kétszernél többször is fürdőtt ez alatt az idő alatt.

Karok szerint vizsgálva a fürdészek számát ez a tudományegyetemen a következőképpen alakul ki előttünk :

	Nem fürdött		Kétszernél többször fürdőtt	
	absz.	%	absz.	%
Joghallgató	222	9.2	685	29.9
Orvostanhallgató	282	14.1	414	20.7
Bölcsész	55	8.5	157	24.2

Megdöbbenő, hogy épen az orvosnövendékek között találjuk a legrosszabb arányszámokat a tisztasági fürdők tekintetében. Talán nem tévedünk, ha itt súlyos anyagi helyzetükre utalunk, mert nem hihető, hogy épen az az ifjúság, mely hivatásánál fogva foglalkozik majd az egészség ápolással, a legkevesebb gondot fordítaná a tisztaságra, mely az egészség fenntartásának legelsőrangú tényezője.

Megélhetés szempontjából vizsgálva a hallgatóság egészségi viszonyait, azt látjuk, hogy a kereső hallgatóknak 19.5, a részben keresőknek 13.6 és az eltartottaknak 9.5%-a a beteg. Tehát több mint kétszer olyan nagy a beteg hallgatók százalékos aránya az önmagukat eltartó hallgatók között, mint azoknál, akiket hozzátartozóik tartanak el. Kegyetlen világossággal tárja elénk ez a tény azt a sokszor hangoztatott igazságot, hogy milyen súlyos teherterhelés a teljesen magára utalt hallgatónál a létfenntartás kérdése. Különösen nálunk, ahol a diákmunka még megszervezetlen, ahol a főiskolai hallgatóság a legképtelenebb munkákra is vállalkozik, csak hogy a tanulmányok folytatásához szükséges, igen alacsony létminimumot biztosítsa. Ez a kettős megterhelés, mely rendesen kapkodó és túleröltető, idő előtt felőrli a fiatal szervezetet és nem egy hallgatót szőlított már el az élők sorából a nehezen bevégzett tanulmányok jutalmaképpen. Valamennyi betegség jóval erősebb százalékban mutatkozik a kereső hallgatók között, mint a másik két csoportban.

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tbc	6	0.6	4	0.2	17	0.2
Tüdőcsúcsburult	74	7.4	99	5.4	218	3.2
Alkati bajok	22	2.2	36	2.0	89	1.3
Idegbaj	34	3.4	36	2.0	87	1.3
Szervi szívbaj	11	1.1	18	1.0	59	0.9
Gyomorhaj.	16	1.6	31	1.7	64	0.9

A testi hibában szenvedők legmagasabb százalékban a részben keresők között fordulnak elő: 4.4%, a keresők között 3.3, míg az eltartottaknál 2.9%-os az arányuk.

Hasonlóan a részben keresők között találjuk legnagyobb százalékban azokat a hallgatókat, akiknek fogazata kezelésre szorul. Arányuk az e csoportba tartozó hallgatók 57.9%-a. A keresők közül kezelésre szorul a fogazata 57.4, az eltartottakból 48.5%-nak.

Mielőtt befejeznénk szemlélődésünket, még a hallgatók fürdéséről kívánunk néhány százalékszámot közölni a megélhetési viszonyokkal egybevetve.

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Egyszer sem fürdött	159	15.9	239	13.0	716	10.3	1.114	11.4
1 ízben fürdött	312	31.2	530	28.8	1.594	23.1	2.436	25.0
2 „ „	333	33.3	633	34.4	2.766	40.0	3.732	38.3
3 „ „	65	6.5	183	9.9	697	10.1	945	9.7
„ „	51	5.1	102	5.5	415	6.0	568	5.8
4 — „ „	38	3.8	93	5.1	421	6.1	552	5.6
Naponkint	42	4.2	61	3.3	304	4.4	407	4.2

A kereső hallgatók aránya mindenütt — kivéve a naponkint fürdő hallgatókat — alatta marad azoknak az arányoknak, amelyeket a hallgatóság egésze mutat. Ez utóbbi csoport, akik a hallgatók közül minden nap megfürdenek, kétségkívül az önálló háztartással bíró végleges állásba levő hallgatókból alakul ki. Hasonlóan az átlagos arányszámok alatt marad a részben kereső hallgatók csoportja is. Egyedül az eltartott hallgatóknál találunk valamivel jobb arányokat, mint amelyeket a főiskolák hallgatóságának összeségére nézve idevonatkozólag megállapítottunk.

A főiskolai hallgatók lakásvizonyai.

A korábbi fejezetek egyikében már említettük, hogy a budapesti egyetemeken és főiskolákon tanuló hallgatóknak szülei elég nagy számmal élnek vidéken. A hallgatóság 37·2%-ának lakik csak Budapesten a szülője, míg a többi (kétharmadrésze a hallgatósnak) kénytelen a szülői házon kívül leélni a diákéveket. A főiskolai hallgatóság lakásvizonyairól elmondhatjuk, hogy szinte determinálják a tanulmányi évek lefolyását. A tömegszállások és a fűtetlen hónapos szobák lehetetlenné teszik a hallgatóság számára az otthoni zavartalan tanulást, elhanyagolják tehát tanulmányait és meghúzódnak a füstös, rosszlevegőjű, de legalább meleg kávéházakban és kávémerésekben. Az egyetemek és a könyvtárak helyiségei sem állanak a mostoha viszonyok következtében fűtésileg azon a fokon, mint a békebeli években; a hallgatóság zavartalanul itt sem tanulhat. Sőt igen gyakran otthon a szülői házban sem, mert a középosztályú családok sem fűthetik mindenkor az egész lakást, összezsúfólik a család s így megnehezíti a hallgatónak a tanulmányokban való zavartalan elmerülést.

Lakásvizonyaik szerint a hallgatók a következőképen oszlanak meg:

A hallgatók jelenlegi lakásukban	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Családtagok szülőknél, rokonoknál.....	4.273	47·7	509	64·6	4.782	49·0
Albérlok idegeneknél	2.106	23·5	62	7·9	2.168	22·2
Albérlok rokonnál	362	4·0	9	1·1	371	3·8
Internátusi tagok	1.078	12·0	109	13·8	1.187	12·2
Externátusi tagok	644	7·2	68	8·6	712	7·3
Főbérlok.....	235	2·6	24	3·1	259	2·7
Munkaadójuknál laknak	108	1·2	7	0·9	115	1·2
Katonai laktanyában laknak	148	1·7	—	—	148	1·5
Egyéb helyen laknak	8	0·1	—	—	8	0·1
Albérlok	2.375	26·5	70	8·9	2.445	25·0
Ágybérlok	93	1·0	1	0·1	94	1·0

A táblázat adatai szerint a hallgatóknak alig a fele él mint családtag hozzátartozói otthonában. Egy negyedrésziük albérló, egy ötödrésziük pedig az internátusok, externátusok és a diáklaktanyák lakója. A nőhallgatók között valamivel jobb az arány, mert itt tíz százalékon alul marad az albérlok száma és csak egy ötödrésziük az internátusok vagy externátusok lakója. Magasabb arányban vannak képviselve a főbérlok között is és kereken fél százalékkal múlják felül a főbérlo férfikollégákat.

Elég jelentékeny eltéréseket találunk az egyes főiskolák hallgatói között, ha a lakásvizonyaik szempontjából vizsgáljuk őket.

Férfihallgatók	Tudomány- egyetem		Közgazdasági		Műegyetem		Képzőművészeti főiskola		Állatorvosi	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Családtagok szülőknél, rokonoknál	2.462	48·9	606	50·2	1.045	47·3	101	45·9	59	20·7
Albérlo, idegennél	1.118	22·2	287	23·8	533	24·1	56	25·5	112	39·3
Albérlo, rokonnál	239	4·7	46	3·8	75	3·4	2	0·9	—	—
Internátusi tagok	687	13·6	91	7·5	220	9·9	17	7·7	63	22·1
Externátusi tagok	257	5·1	67	5·5	264	11·1	23	10·5	33	11·6
Főbérlok.....	129	2·6	57	4·7	34	1·5	14	6·4	1	0·3
Munkaadójuknál laknak	65	1·3	20	2·7	13	0·6	5	2·2	5	1·8
Katonai laktanyában laknak...	75	1·5	33	1·7	26	1·2	2	0·9	12	4·2
Egyéb helyen laknak	4	0·1	1	0·1	3	0·1	—	—	—	—
Albérlok	1.310	55·1	320	13·5	585	24·6	50	2·1	110	4·6
Ágybérlok	47	50·5	13	14·0	23	24·7	8	8·6	2	2·2

A családban élő hallgatók aránya a legerősebb a közgazdasági egyetemen, ahol a hallgatók fele, legrosszabb az állatorvosi főiskolán, ahol a hallgatóknak csak egyötödrésze tartozik ebbe a csoportba. Természetes, hogy ezzel szemben az utóbbi főiskolán találjuk a legerősebb százalékban az albérletben és az internátusban lakó hallgatókat. Ha az állatorvosi főiskola hallgatóinak igen magas arányszámától — amit a vidéken lakó szülők nagy száma okoz — eltekintünk, azt mondhatjuk, hogy a többi főiskolán egyenletesen 26—27% körül mozog az albérletben lakó hallgatók aránya. Az internátusi tagok jelentékeny százalékot képviselnek a tudományegyetem hallgatóinak sorában. Itt elsősorban a papnevelő szemináriumra kell gondolnunk. Az externátusok tagjai közel egyenlő arányban vannak képviselve a műegyetemi, képzőművészeti és az állatorvosi főiskola hallgatói között. Externátusoknak nevezzük azokat az intézményeket, amelyekben a bentlakó hallgató csak lakást kap és nincs ellátása. Ilyenek a sasadi laktanya, a hallgatók és magánosok által fenntartott diákokthoz stb.

A nőhallgatók főiskolánkénti megoszlása nem mutat olyan feltűnő eltéréseket az átlagos megoszlástól, hogy érdemes volna vele külön foglalkozni. Ezzel szemben a tudományegyetemi hallgatók fakultás szerinti megoszlása olyan jelentékeny eltérést mutat, hogy a jogi, orvosi és bölcsészeti kart kénytelenek vagyunk részletesen ismertetni.

	Jogi		Orvosi		Bölcsészeti		Tudományegyetem	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	ált. %
Családtagok szülőknél, rokonoknál	1.474	64.4	783	39.2	203	31.3	2.462	48.9
Albérlők idegennél	346	15.1	630	31.5	141	21.7	1.118	22.2
Albérlők rokonnál	158	6.9	55	2.7	26	4.0	239	4.7
Internátusi tagok	92	4.0	304	15.2	195	30.0	687	13.6
Externátusi tagok	79	3.5	148	7.4	30	4.6	257	5.1
Főbérlők	82	3.6	19	1.0	28	4.4	129	2.6
Munkaadójuknál laknak ...	21	0.9	30	1.5	14	2.2	65	1.3
Katonai laktanyában laknak.	37	1.6	28	1.4	10	1.5	75	1.5
Egyéb helyen laknak	—	—	2	0.1	2	0.3	4	0.1
Az albérlők közül	489	37.3	661	50.5	159	12.1	1.310	100.0
Az ágybérlők közül	15	31.9	24	51.1	8	17.0	47	100.0

A jogi kar hallgatói közül 15.5%-kal többen, a bölcsészeti kar hallgatóiból 17.6%-kal kevesebben laknak a szülői háznál, mint átlag az összes tudományegyetemi hallgatók. Az orvosi kar hallgatóinak igen erős hányada albérletben, a bölcsészeké pedig internátusokban lakik. A főbérli és a munkaadónál lakó hallgatók aránya a legmagasabb a bölcsészeti kar hallgatóinál, ez utóbbiak kétségkívül tanításért kapnak lakást és esetleg ellátást is, mint azt a későbbi tárgyalás folyamán látni fogjuk.

Megélhetés szempontjából vizsgálva a hallgatókat, a következő arányokra bukkanunk:

	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Családtagok szülőknél, roko- noknál	71	7.1	1.059	57.6	3.652	52.8	4.782	49.0
Albérlok idegennél	369	36.9	382	20.7	1.417	20.5	2.168	22.2
Albérlok rokonnál	62	6.2	75	4.1	234	3.4	371	3.8
Internátusi tagok	52	5.2	122	6.6	1.013	14.6	1.187	12.2
Externátusi tagok	151	15.1	144	7.8	417	6.0	712	7.3
Főbérlok	206	20.6	17	0.9	36	0.5	259	2.7
Munkaadójuknál laknak ...	73	7.3	39	2.1	3	0.1	115	1.2
Katonai laktanyában laknak	16	1.6	—	—	132	1.9	148	1.5
Egyéb helyen laknak	—	—	2	0.1	6	0.1	8	0.1
Lakásuk nincsen	—	—	1	0.1	3	0.1	4	0.0
Az albérlok közül	411	41.1	440	23.9	1.594	23.1	2.445	25.0
Az ágybérlok közül	20	2.0	17	0.9	57	0.8	94	1.0

A kereső hallgatók legnagyobb része, mint azt a fenti táblázat igazolja, albérlo, főbérlo és diákokthozban lakó hallgató. A részben kereső hallgatók között a legtöbb a családtag és az albérlo, ezzel szemben az eltartott hallgatóknak elég magas százaléka esik — e két kategórián kívül — az internátusok tagjaira is. A munkaadójánál lakó hallgató, akit az eltartottak között mutatunk ki, atyjának munkájában vesz részt és mint ilyen, nem számítható tulajdonképpen a keresettel bíró hallgatók közé.

Az albérletben lakó főiskolai hallgatók lakásviszonyai.

Korábbi fejezetünkben már leszögeztük, hogy a hallgatóknak 26%-a (27.5% férfi és 9.0% nőhallgató) albérletben lakik. A statisztikai hivatal kérdőíve az albérletben lakó hallgatókhoz további négy kérdést intéz: tudakolja, hogy hányadmagával lakik a hallgató az albérleti szobában és hogy mennyire fűti szobáját télen. Megkérdezi továbbá, mit fizet a hónapos szobáért és végül, hol étkezik. Ez utóbbi kérdéseket a következő fejezeteinkben fogjuk tárgyalni.

Az albérletben lakó főiskolai hallgatóknak csak 37.5%-a lakik egyedül az albérleti szobában. (A férfihallgatók 37.2, a nőhallgatók 47.9%-a.) Kettőre következtethetünk e jelenségből. Egyrészt az albérleti szobák magas árára, másrészt a főiskolai hallgatók szegénységére. Sajnos, mindkét irányú feltevésünk igaz s a hallgatók 62.5%-a még egy kis fülkét sem vallhat kizárólagosan a saját tulajdonának, hanem kénytelen azt másokkal, igen sok esetben nem is főiskolai hallgatótársával megosztani. A lakótársak száma szerint vizsgálva az albérletben lakó főiskolai hallgatókat, a következő eredményre jutunk:

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Egyedül lakik szobájában	918	37.2	34	47.9	952	37.5
1 lakótársa van	1.190	48.2	27	38.0	1.217	47.9
2 „ „	279	11.3	8	11.3	287	11.3
3 „ „	54	2.2	1	1.4	55	2.2
4 „ „	22	0.9	—	—	22	0.9
5 és több lakótársa van	5	0.2	1	1.4	6	0.2

A legtöbb hallgató másodmagával bérlí az albérleti szobát, így könnyítve a lakbér terhén; 11·3% még nehezebb viszonyok között él s két másik lakótárral kénytelen megosztani lakószobáját.

A szűkös lakásviszonyokra még jobban rávilágít s erősebben fedi fel a hallgatók szegénységét az a körülmény, hogy a főiskolai hallgatóknak csak 30·8%-a (30·5% férfi- és 40·9% nőhallgató) engedheti meg magának azt az elemi szükségletet, hogy szobáját télen rendszeresen fűtse.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Rendszeresen fűttet	752	30·5	29	40·9	781	30·8
Néha fűttet	804	32·6	12	16·9	816	32·1
Nem fűttet	846	34·3	26	36·6	872	34·3

A legszomorúbb, hogy a gyengébb szervezetű nőhallgatóknak is csak egy harmad-része jut fűtött szobához.

Az egyes főiskolákon bizonyos fokú eltéréseket találunk, ha a hallgatókat szobatársaik szempontjából vizsgáljuk.

	Egyedül lakik		h a l l g a t ó k									
	absz.	%	1		2		3		4		5 és több	
a) Férfihallgatók:			absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	530	39·1	623	45·9	166	12·2	24	1·8	11	0·8	3	0·2
Közgazdasági egyetem	126	37·8	163	49·4	33	9·9	9	2·7	2	0·6	—	—
Műegyetem	205	33·7	317	52·1	65	10·7	15	2·5	6	1·0	—	—
Képzőművészeti főiskola ...	21	36·3	27	46·6	5	8·6	2	3·4	2	3·4	1	1·7
Állatorvosi főiskola	36	32·1	60	53·6	10	8·9	4	3·6	1	0·9	1	0·9
b) Nőhallgatók:			absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	20	45·5	20	45·5	4	9·0	—	—	—	—	—	—
Közgazdasági egyetem	5	38·5	5	38·5	2	15·3	1	7·7	—	—	—	—
Képzőművészeti főiskola ..	9	64·3	2	14·3	2	14·3	—	—	—	—	1	7·1

Egyik főiskolán sem éri el a 40·0%-ot azoknak a férfihallgatóknak a száma, akik maguk lakják albérleti szobájukat, ezzel szemben mindegyik főiskolán a hallgatóknak körülbelül fele egy-egy lakótárral osztja meg szobáját. A műegyetemi hallgatóknak több mint tíz százaléka két lakótárral kénytelen osztozni albérleti szobáján. Három és ennél több lakótársat legnagyobb arányban a képzőművészeti főiskola növendkeinél találunk. Sőt ezek között az ifjak között elég nagy arányban szerepelnek az ágybérlo hallgatók is.

Még szomorúbbá válik a kép, ha azt tesszük vizsgálat tárgyává, hogy milyen mértékben fűtik az egyes főiskolák hallgatói albérleti szobáikat.

	Rendszeresen		Ritkán		Sohasem	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
a) Férfihallgatók:			fűti szobáját télen a hallgató			
Tudományegyetem	416	30·7	439	32·4	463	34·1
Közgazdasági egyetem	114	34·2	98	29·4	113	33·9
Műegyetem	182	29·9	183	30·1	228	37·5
Képzőművészeti főiskola	13	22·4	31	53·4	12	20·7
Állatorvosi főiskola	27	24·1	53	47·3	30	26·8
b) Nőhallgatók:						
Tudományegyetem	22	50·0	5	11·4	16	36·4
Közgazdasági egyetem	5	38·5	4	30·8	3	23·1
Képzőművészeti főiskola	2	14·3	3	21·4	7	50·0

Legrosszabbak a fűtési viszonyok a képzőművészeti főiskola férfi- és nőhallgatói között, ahol csak 22·4% férfi- és 14·3% nőhallgató tudja rendszeresen fűtetni albérleti szobáját. Valamivel jobb a helyzete az állatorvosi főiskola hallgatóinak, ahol 24·1 és a műegyetem hallgatóinak, akik közül 29·9% tud meleg szobáról gondoskodni. A férfi-hallgatók, ha a rendszeres fűtés szempontjából vizsgáljuk őket, egyik főiskolán sem érik el a 35 százalékot. Mit jelent ez? Nem kevesebbet, mint hogy a hallgatóknak csak harmadrésze tud albérleti szobájában tartózkodni nappal, míg a másik két-harmadrész kénytelen a napnak épen a tanulásra alkalmas óráit lakásán kívül eltölteni. Hogy mit érthetünk ez alatt a megállapítás alatt: lakáson kívül, azt sajnos tudjuk. Jó esetben könyvtárakban, szemináriumokban és az egyetem itt-ott üresen álló tantermeiben húzódnak meg ezek a hallgatók, rosszabb esetben kávéházakban, kávémérésekben és hasonló helyeken töltik el idejüket. Ezek a helyek természetesen nemcsak a hallgatók tanulmányi előmenetelét nem segítik elő, hanem sok esetben erkölcsi életükre is káros befolyást gyakorolnak.

A kötet táblázatos része a kereső hallgatókat részletesen taglalja a lakásviszonyok szempontjából és így megelégszünk, hogy itt csak általánosságban beszéljünk a hallgatók megélhetési viszonyai szerinti három csoportról, párhuzamba állítva azokat lakásviszonyaikkal.

	Kereső		Részben kereső		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Egyedül laknak szobáikban	193	44·8	146	32·0	613	37·1
1 lakótárral laknak	175	40·6	230	50·3	812	49·2
2 " "	48	11·1	61	13·4	178	10·8
3 " "	9	2·1	11	2·4	35	2·1
4 " "	5	1·2	7	1·5	10	0·6
5 és több lakótárral laknak	1	0·2	2	0·4	3	0·2

A kereső hallgatók között találjuk aránylag a legjobb viszonyokat. Hogy ezek a szobák, amelyeket a hallgató saját erejéből bérel és melyekben egyedül vagy másodmagával lakik, milyenek, arról nincsen részletesebb ismeretünk. Minden esetre, ahogy az későbbi kutatásainkból ki fog tűnni, szerény és olcsó szobák ezek, de a minimális szükségletet s főleg a csendet, az elvonulás lehetőségét biztosítják lakóiknak. Legrosszabb helyzetben vannak ebből a szempontból a részben kereső hallgatók, akiknek alig egyharmada lakja egyedül lakószobáját, a felénél több egy társával, a többi pedig két és több lakótársával osztja meg azt.

	Kereső		Részben kereső		Eltartott	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Rendszeresen fűtik szobájukat	133	30·9	101	22·1	547	33·1
Ritkán " "	164	38·1	162	35·5	490	29·7
Sohasem " "	125	29·0	182	39·8	565	34·2

A szoba fűtése szempontjából azt látjuk, hogy a kereső hallgatók, ha rendszeresen nem is, de legalább itt-ott iparkodnak maguknak melegszobát teremteni. Ezzel szemben a részben kereső hallgatók közel negyven százaléka egyáltalán nem tudja fűtetni albérleti szobáját. Elég nagy az aránya az eltartott hallgatók között is azoknak, akik fűtetlen szobában laknak, nem egyszer annak dacára, hogy hozzátartozóik ellátásukról a viszonyokhoz mérten gondoskodnak.

A főiskolai hallgatók havi lakbére (szobabére.)

Fentebb már láttuk, hogyan laknak az albérletben lakó főiskolai hallgatók, most azt fogjuk megvizsgálni, mit fizetnek és miben részesülnek a fizetett szobabér fejében lakásadóiktól ellenszolgáltatásképpen. Az albérletben lakó hallgatók természetesen meglehetősen eltérő összegeket fizetnek lakbér fejében a szerint, hogy csak lakást, — lakást és takarítást, — lakást, fűtést, világítást és takarítást, — lakást, fűtést, világítást, takarítást és reggelit is kapnak. Ezen szempontokat véve alapul, a hallgatók a következő arányban oszlanak meg:

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Csak lakásban részesül	727	29.5	16	22.5	743	29.3
Lakást és takarítást kap	979	39.7	43	60.6	1.022	40.2
Lakást, fűtést, világítást és takarítást kap	696	28.2	12	16.9	708	27.9
Lakást, fűtést, világítást, takarítást és reggelit kap	53	2.1	—	—	53	2.1
Ismeretlen	13	0.5	—	—	13	0.5

Láthatólag legnagyobb aránnyal — 39.7%-kal — azok a hallgatók szerepelnek, akik albérleti szobájukat takarítással együtt bérelik ki. Különösen magas ez az arányszám a nőhallgatók között, ahol meghaladja a hatvan százalékot. A hallgatóknak közel harmadrésze takarítás nélkül béreli szobáját, azaz magára vállalja a takarítással járó terheket vagy külön díjazza a háztartási alkalmazottat — ha ilyen van a lakást bérbeadó családnál. Általában azt mondhatjuk, hogy azok a hallgatók, akik takarítás nélkül bérelik szobáikat, nagyon szerény berendezésű szobákkal érhetik be, mert rendesebben bútorozott szobáknál a háziak nem bízzák lakóik kényére-kedvére, hogy mikor és mennyire takarítják, tartják tisztán és rendben a bérleményt, hanem valamivel magasabb árat számítva, maguk gondoskodnak az albérletbe adott szobának és berendezésének tisztán és jókarban tartásáról. Alig is találunk ezek között a szobák között olyant, amelyik 7—8 százezer koronánál drágább lenne. Átlagos áruk a 1—4 százezer korona között mozog.

*

Hogy az egyes főiskolák hallgatói mit nyernek lakbérük fejében ellenszolgáltatásképpen, arról az alább következő táblázat ad tájékoztatást. A nőhallgatók aránya nem mutat olyan jelentékeny eltérést az átlagtól, hogy érdemes volna részletesebben foglalkozni velük, s így csupán a férfihallgatókat fogjuk részletezni.

	Csak lakást		Lakást és takarítást		Lakást, fűtést, világítást és takarítást		Lakást, fűtést, világítást, takarítást, és reggelit	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	375	27.6	638	47.0	313	23.1	25	1.8
Közgazdasági egyetem	106	31.8	76	22.8	134	40.3	12	3.5
Műegyetem	186	30.6	188	20.9	217	35.7	15	2.5
Képzőművészeti főiskola	17	29.3	18	31.0	22	37.9	1	1.8
Állatorvosi főiskola	43	38.4	59	52.7	10	8.9	—	—

A tudományegyetem és az állatorvosi főiskola albérletben lakó hallgatóinak legnagyobb százaléka a szobát csupán takarítással bérlí, míg a közgazdasági egyetem, műegyetem és a képzőművészeti főiskola hallgatóinak albérletben lakó tagjai inkább olyan szobákat bérelnek, melyekhez a takarításon kívül fűtés és világítás is jár.

Ennél sokkal jelentősebb megfigyelésekre ad alkalmat, ha a főiskolák hallgató-ságát megélhetési viszonyaik szerint csoportosítva vizsgáljuk.

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k				Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%		
Csak lakásban részesül	137	31.8	125	27.3	481	29.1	743	29.3		
Lakást és takarítást kap	83	19.3	113	24.7	826	50.0	1.022	40.2		
Lakást, fűtést, világítást és takarítást kap ..	188	43.6	205	44.9	315	19.1	708	27.9		
Lakást, fűtést, világítást, takarítást és reggelit kap	10	1.3	14	3.1	29	1.8	53	2.1		

A kereső és a részben kereső hallgatóknak közel 45 százaléka az olyan szobákban helyezkedik el, ahol a szobabérben a fűtés, világítás és a takarítás is bennfoglaltatik. Ha visszaemlékezünk a korábbi fejezetre, melyben az albérletben lakó főiskolai hallgatók arra feleltek, mennyire fűtik a lakásukat, meg fogjuk érteni, hogy a fűtéssel albérletbe adott szoba nem jelenti mindenkor az állandó és elégséges meleget nyújtó fűtést. Ebből magyarázható, hogy van közöttük elég nagy számmal olyan, melynek bére nem sokkal magasabb azon szobák béreinel, melyeket csak takarítással adtak bérebe. Az eltartott hallgatóknak fele ezzel szemben olyan albérleti szobákban lakik, ahol a lakbérben csak a takarítás foglaltatik benn. Ezek a hallgatók nem tartván elégségesnek és megbízhatónak az előre kikötött fűtést, ha tehetik, saját számlájukra fűtenek és világítanak.

*

Vizsgáljuk meg mármost, mit fizetnek, az albérletben lakó főiskolai hallgatók a fentebb ismertetett szolgáltatásokért. Szem előtt tartva azt a körülményt, hogy a keresettel rendelkező — de nem önmagát eltartó — hallgatóknak havi keresményei, mint azt később látni fogjuk, ritkán haladják meg az 500.000 koronát, ennél az összeg-nél kíséreljünk meg határvonalat húzni a szobabérekben, mint középarányos bérben.

	Összes hallgatók száma		—500.000 k o r o n á t f i z e t		500.000—	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Csak lakásért	743	29.3	609	24.0	96	3.8
Lakásért és takarításért	1.022	40.2	791	31.2	211	8.3
Lakás, fűtés világítás és takarításért	708	27.9	553	21.8	148	5.8
Lakás, fűtés, világítás, takarítás és reggeliért .	53	2.1	37	1.4	14	0.5

A táblázat szerint a csak lakást bérlők 82.0%-a 500.000 koronán aluli bért fizet. Azoknak a hallgatóknak, akik lakást és takarítást kapnak 77.4, akik lakást, fűtést, világítást és takarítást nyerne, 78.1 és végül azoknak a hallgatóknak, akik lakásban, fűtésben, világításban, takarításban és reggeliben is részesülnek, lakás-adójuktól 69.8%-a fizet 500.000 koronáig terjedő szobabért.

Az 500.000-től 1.000.000 koronáig terjedő szobabéreket inkább csak azoknál az albérleti szobáknál találjuk meg, amelyeknél a hallgatók a lakáson és takarításon kívül egyéb szolgáltatásokban is részesültek. Egy millió koronánál magasabb bérek minden kategóriában csak elvétve, egyes esetekben találhatók. Ez érthető is, mert a közepesen fizetett köztisztviselőnek sem igen terjed 1.000.000 koronánál magasabbra a havi fizetése, tehát igen jó anyagi viszonyok között kellett annak a hallgatónak lennie, aki egyedül a lakásáért és az ezzel járó kényelemért ilyen nagy összeget tudott kifizetni.

Hogy a kereseti viszonyok szerint mennyit áldoznak általában a szobák bérére a hallgatók, arról az alábbi táblázat nyújt felvilágosítást.

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k				Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%		
Csak lakásért fizet :										
—500.000 koronát	88	20·4	115	25·2	406	24·6	609	24·0		
500.000— «	45	10·4	9	1·9	42	2·5	96	3·8		
Lakásért és takarításért fizet :										
—500.000 koronát	48	11·2	85	18·6	658	39·9	791	31·2		
500.000— «	33	8·3	28	6·1	150	9·1	211	8·3		
Lakásért, fűtésért, világításért és takarításért fizet :										
—500.000 koronát	97	22·5	186	40·7	270	16·4	553	21·8		
500.000— «	89	20·6	19	4·2	40	2·4	148	5·8		
Lakásért, fűtésért, világításért, takarításért és reggeliért fizet :										
—500.000 koronát	4	0·9	11	2·4	22	1·3	37	1·4		
500.000— «	4	0·9	3	0·7	7	0·4	14	0·5		

Láthatólag a kereső hallgatók áldoznak aránylag legtöbbet lakásukért, mert közöttük találjuk a legnagyobb százalékkal az 500.000 koronánál nagyobb albérleti bért fizetőket. Táblázatunk szerint a csak lakást bérlő kereső hallgatók harmada, a lakást és takarítást kívánó hallgatók közel kétharmada, a lakáson kívül fűtést, világítást és takarítást élvező hallgatók fele fizet 500.000 koronánál magasabb szobabért.

Legkevesebbet költhetnek lakásra az albérletben lakó részben kereső hallgatók. Ez érthető is, mert a részben kereső hallgatók rendszerint rosszul díjazott alkalmi munkákból fedezik a megélhetésükhöz szükséges azon összeget, melyet hozzátartozóik nem tudnak rendelkezésükre bocsátani.

Az albérletben és externátusban lakó főiskolai hallgatók élelmezési viszonyai.

Láttuk, hogyan laknak és mit fizetnek az albérletben lakó főiskolai hallgatók szobáikért ; most vessünk egy pillantást arra, hogy hol és hogyan étkeznek azok a hallgatók, akik saját maguk kénytelenek élelmezésükről gondoskodni. Táblázatunk részletesen tárgyalja a hallgatók ebéd-, vacsora- és reggeliző helyét és az étkezéseket. Ezenkívül külön is foglalkozik a kereső hallgatók élelmezési viszonyaival. Ez utóbbinak teljes részletességgel való tárgyalására — helyszüke miatt — nem fogunk kitérni.

Összes hallgatók	Reggelizik			Ebédel			Vacsorázik		
	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt
a) Abszolút számban									
Kávéházban	101	—	101	—	—	—	—	—	—
Tejcsarnokban	187	1	188	1	—	1	152	2	154
Kávémérésben	124	1	125	—	—	—	—	—	—
Vendéglőben	—	—	—	427	9	436	261	1	262
Kifőzésben	—	—	—	309	6	315	149	—	149
Diákmenzán	—	—	—	1.584	74	1.658	545	7	552
Rokonoknál	—	—	—	311	5	316	330	6	336
Lakásadónál	—	—	—	237	20	257	214	22	236
Saját háztartásban	—	—	—	36	2	38	39	1	40
Munkaadónál	—	—	—	31	7	38	73	5	78
Otthon meletet	627	72	699	—	—	—	—	—	—
« hideget	531	11	542	24	8	32	1.059	90	1.149
« vegyesen	725	46	771	—	—	—	—	—	—
Egyéb helyen	—	—	—	109	10	119	46	1	47
Seholsem	933	15	948	7	—	7	127	2	129
Ismeretlen	—	—	—	152	5	157	233	9	242
b) Százalékban									
Kávéházban	3·1	—	3·0	—	—	—	—	—	—
Tejcsarnokban	5·8	0·7	5·6	0·0	—	0·0	4·7	1·4	4·6
Kávémérésben	3·8	0·7	3·7	—	—	—	—	—	—
Vendéglőben	—	—	—	13·2	6·2	12·9	8·1	0·7	7·8
Kifőzésben	—	—	—	9·6	4·1	9·3	4·6	—	4·4
Diákmenzán	—	—	—	49·1	50·7	49·2	16·9	4·8	16·4
Rokonoknál	—	—	—	9·6	3·4	9·4	10·2	4·1	9·9
Lakásadónál	—	—	—	7·4	13·7	7·6	6·6	15·0	7·0
Saját háztartásban	—	—	—	1·1	1·4	1·1	1·2	0·7	1·2
Munkaadónál	—	—	—	1·0	4·8	1·1	2·3	3·4	2·3
Otthon meletet	19·4	49·3	20·7	—	—	—	—	—	—
« hideget	16·5	7·5	16·1	0·7	5·5	1·0	32·8	61·6	34·0
« vegyesen	22·5	31·5	22·8	—	—	—	—	—	—
Egyéb helyen	—	—	—	3·4	6·8	3·5	1·4	0·7	1·4
Seholsem	28·9	10·3	28·1	0·2	—	0·2	4·0	1·4	3·8
Ismeretlen	—	—	—	4·7	3·4	4·7	7·2	6·2	7·2

Szomorú számoszlopok ezek. Nézzük elsősorban a reggeli táplálkozást. A legmegdöbbentőbb, hogy a főiskolai hallgatóknak harmadrésze egyáltalán nem reggelizik, másik harmadrésze néha hideget, máskor valami meleget reggelizik, tehát a reggeli étkezés semmi esetre sem szolgálja kielégítő módon a hallgató egészségi követelményeit. Csupán egy harmadrészenek jut meleg reggelire, mielőtt napi munkáját megkezdené.

Hasonlóan komor képet látunk, ha a hallgatók déli étkezését vesszük tekintetbe. Közel 50 százalék ebédel a diákmenzákön. Hogy mit jelent a menzacoszt a fejlődő, fiatal szervezetnek, azt, úgy hiszem felesleges bővebben magyarázni. Még abban az esetben is, ha az étel kellő mennyiségű, úgy hogy a fejlődő, fiatal szervezet éhségét csillapítani tudja vele, tápláló érték dolgában semmi esetre sem nevezhető kielégítőnek, hisz tömegfőzésről lévén szó, különösen zsírtartalom dolgában hagy sok kívánnivalót hátra. Ezenkívül az ételek izessége és változatossága sem nevezhető mindenkor elsőrangúnak. A hallgatók 12·9%-a ebédel vendéglőben. Semmi esetre sem szabad a jólhangzó »vendéglő« elnevezés alatt elsőrendű éttermekre gondolni, mert a vendéglők-

ben étkező hallgatóknak nagyrésze kültelki kis-, harmad- és negyedrangú éttermekben étkezik, sőt 9·3%-a kifőzésben fogyasztja el délebedjét. Felesleges mondanunk, hogy ezek a hallgatók sincsenek jobban ellátva, mint a másik két csoportban felsoroltak. A hallgatóknak alig 20%-a étkezik háznál, mégpedig rokonoknál, lakásadóknál, munkaadónál és a saját háztartásában. Talán csak arról az 1·1%-ról állapíthatjuk meg több-kevesebb biztonsággal, hogy rendszeren étkezik, akinek saját háztartása van.

A férfihallgatók 0·7%-a, a nőhallgatók 5·5%-a hideget ebédel, a hallgatók 0·2%-a pedig bevallja, hogy egyáltalán nem jut ebédhez. Ezenkívül a hallgatóság 4·7%-ának az étkezési helye ismeretlen. Talán nem tévedünk, ha ezeknek jórészeről feltesszük, hogy sehol sem ebédelnek és csupán szégyenérzetük tiltotta, hogy a kérdésre őszinte feleletet adjanak.

Az esti étkezés dolgában sem állanak sokkal jobban a főiskolai hallgatók. A hallgatók 34·1%-a otthon hideget vacsorázik (a nőhallgatók 61·6%-a), ami alatt darab kenyeret és pár deka húst vagy sajtot kell értenünk. 16·4% vacsoráját a menzán fogyasztja el, 10% rokonoknál, 7% a lakásadójánál, 7·8% pedig a már fentebb említett olcsó vendéglőkben vacsorázik.

Az egyes főiskolák hallgatósága jelentékeny különbséget mutat az étkezés tekintetében. Túlságosan terjedelmes lenne, ha főiskolánként akarnók felsorolni a hallgatók étkezési helyeit, így csupán a legfeltűnőbb százalékos arányok leközlésére fogunk szorítkozni. Az alább következő táblázatunkban is kizárólag a férfihallgatókat fogjuk tárgyalni, mert a kisszámú (146) nőhallgató alig befolyásolja főiskolánként az arányokat s így megoszlásuk kiemelése szükségtelen.

Férfihallgatók	Tudomány- egyetem		Közgazdasági egyetem		Műegyetem		Képzőművészeti főiskola		Állatorvosi	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Reggelizik :										
Otthon hideget	237	14·1	61	14·5	190	21·4	15	17·4	28	18·7
« meleget	347	20·6	90	21·4	154	17·4	15	17·4	21	14·0
« vegyesen ...	384	22·8	101	24·0	197	22·2	19	22·1	24	16·0
seholsem	494	29·3	92	21·9	245	27·7	31	36·0	71	47·3
Ebédel :										
vendéglőben	273	16·2	84	20·0	63	7·1	5	5·8	2	1·3
kifőzésben	205	12·2	43	10·2	50	5·6	6	7·0	5	3·3
diákmenzán	638	37·8	155	36·9	621	70·1	50	58·1	120	80·0
rokonoknál	210	12·5	34	8·1	50	5·6	7	8·1	10	6·7
seholsem	4	0·2	1	0·2	1	0·1	1	1·2	—	—
Vacsorázik :										
vendéglőben	160	9·5	64	15·2	26	2·9	8	9·3	3	2·0
diákmenzán	272	16·1	55	13·1	139	15·7	10	11·6	69	46·0
rokonoknál	213	12·6	33	7·9	60	6·8	6	7·0	18	12·0
otthon hideget	446	26·5	130	31·0	415	46·8	27	31·4	41	27·3
seholsem	68	4·0	12	2·9	32	3·6	11	12·8	4	2·7

A reggelit láthatóan az állatorvosi főiskola és a képzőművészeti főiskola hallgatói nélkülözik leginkább, míg hideg reggelit a műegyetem hallgatói fogyasztanak legnagyobb százalékban.

A menzákön ebédelő hallgatók jelentékenyebb arányát az állatorvosi főiskola, a műegyetem és a képzőművészeti főiskola hallgatói szolgáltatják s vendéglőben a közgazdasági egyetem hallgatói ebédelnek a legnagyobb százalékban.

Hideg vacsorát fogyaszt el otthon a műgyetem albérletben és externátusokban lakó hallgatóinak közel a fele. A nem vacsorázó hallgatók aránya pedig legmagasabb a képzőművészeti főiskola hallgatói között.

Nincsen összefoglalásunk a három étkezésről, bár meggyőződésünk, hogy szép számmal találkozának a hallgatók között olyanok is, akik napi egyszeri vagy legfeljebb kétszeri étkezéssel kénytelenek beérni. Aki ismeri a főiskolák hallgatóinak életmódját, az előtt nem titok, hogy hányszor fogyasztja el a hallgató a magával hozott hideg ételt valamelyik, dél alatt üresen álló tanteremben vagy a diákegyesület helyiségében. A családi név vagy az apa társadalmi állása nem egy hallgatót gátolt meg abban, hogy őszinte vallomást tegyen életviszonyairól. A kérdőív megfelelő rovatába azt írta bele egyik-másik, hogy nem mindig egy helyen étkezik, vagy hogy étkezési helyét ne kelljen bevallania, üresen hagyta a rovatot.

Megélhetés szempontjából szintén csak a fenti összefoglalt csoportok étkezési viszonyait kívánjuk bemutatni.

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k				Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%		
Reggelizik :										
otthon hideget	73	11·3	111	17·3	358	17·2	542	16·1		
« meleget	131	20·3	116	18·0	452	21·7	699	20·7		
« vegyesen	136	21·0	147	22·9	488	23·4	771	22·8		
sehohsem	222	34·3	199	30·9	527	25·3	948	28·1		
Ebédél :										
vendéglőben	78	12·1	51	7·9	307	14·7	436	12·9		
kifőzésben	59	9·1	71	11·0	185	8·9	315	9·3		
diákmenzán	267	41·3	354	55·1	1.037	49·7	1.658	49·2		
rokonoknál	52	8·0	60	9·3	204	9·8	316	9·4		
sehohsem	—	—	3	0·5	4	0·2	7	0·2		
Vacsorázik :										
vendéglőben	47	7·3	27	4·2	188	9·0	262	7·8		
diákmenzán	103	15·9	101	15·7	348	16·7	552	16·4		
rokonoknál	51	7·9	87	13·5	198	9·5	336	9·9		
otthon hideget	176	27·2	219	34·1	754	36·2	1.149	34·0		
sehohsem	41	6·3	28	4·4	60	2·9	129	3·8		

Táplálkozás tekintetében egyenlően rosszul állanak a kereső és a részben kereső hallgatók, csupán az eltartott hallgatóknál mutatkozik valamivel jobb arány az átlagnál. Láthatólag leginkább a reggeli étkezést takarítják meg a hallgatók, melyet esetleg előadások közben egy-egy zsemlyével vagy darab kenyérrel próbálnak pótolni. A nem ebédelő hallgatók aránya mindegyik kereseti csoportnál a tizedszázalékokban mozog. Ezzel szemben a nem vacsorázó hallgatók 3·8%-os aránya száznál több hallgatót jelent.

Főiskolai hallgatók az élelmezésre fordított havi összeg nagysága szerint.

Az albérletben és externátusban lakó hallgatóknak, akik maguk gondoskodnak élelmezésükről, jelentékeny gondot okoz szerény büdzsájukben a szobabéren kívül az élelmezési költségek tétele is. Feldolgozási táblázatainkban a legnagyobb részletességgel állapítottuk meg azt a skálát, mely arra van hivatva felelni, mekkora

az az összeg, melyet a hallgatóknak ezen csoportja ennek a legfontosabb élet-szükségletnek a kielégítésére fordít. Bármilyen hihetetlenül hangzik is, a főiskolai hallgatók közül közel 300 (8·7%) 150.000 koronánál kevesebbet költ el egy havi ételmezésére. Ezeknél ellátásukban természetesen jelentékeny szerepet játszik a hazuról küldött ételmiszer csomag is, mely a hallgatók nagyrészénél havonta egyszer kiegészítőként mégis csak jelentkezik. Van azonban még így is 40 olyan hallgató (köztük 2 nő), akik keresetükből élnek és hazuról semminemű támogatásban nem részesülve kizárólag ebből a még csak minimálisnak sem nevezhető, összegből tartják fenn magukat.

Hogy megértsük, mit jelent ételmezésre havi 150.000 koronát fordítani, álljon itt néhány árucikknek 1924. december havi átlagára. Mindenkor a legolcsóbb, tehát a legsilányabb rendű dolgok árait fogjuk feltüntetni.

	Kilogrammonként
Leveshús (szegye)	27.928 korona
Borjú szegye	43.614 «
Sertésoldalas	38.084 «
Kolbász, nyers	55.105 «
Szafaládé	45.800 «
Párizsi	47.381 «
Füstölt szalonna	46.409 «
Tepertő	46.145 «
Tej (literje)	5.800 «
Vaj	70.160 «
Tehéntúró	16.842 «
Kenyér (községi, félbarna)	6.400 «
Burgonya, fehér	2.018 «
Tojás (1 darab)	2.409 «

Megdöbbenve kérdezhetjük, miből élt mit fogyasztott az a főiskolai hallgató, akinek még napi egy kilogramm kenyérré sem jutott. A menzák és a népkonyhák, bár minimális árakon bocsátottak meleg ételt a hallgatók rendelkezésére (a Nép-szállóban egy ebéd 4000 korona volt), ez az összeg mégis feltételezve, hogy ingyen jegyet is kapott a hallgató a menzára, csak napi egyszeri étkezést jelenthetett számára.

Hogy alakulnak tehát a főiskolai hallgatók ételmezési kiadásai?

Az ételmezésre fordított egy havi összeg	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
— 150.000 K...	283	8·8	11	7·5	294	8·7
150.000— 200.000 « ...	145	4·5	12	8·2	157	4·7
200.000— 300.000 « ...	408	12·6	16	10·9	424	12·6
300.000— 400.000 « ...	337	10·4	22	15·1	359	10·6
400.000— 500.000 « ...	358	11·1	20	13·7	378	11·2
500.000— 600.000 « ...	252	7·8	6	4·1	258	7·6
600.000— 700.000 « ...	164	5·0	3	2·1	167	4·9
700.000— 800.000 « ...	158	4·9	7	4·8	165	4·9
800.000— 900.000 « ...	100	3·1	3	2·1	103	3·1
900.000—1,000.000 « ...	141	4·3	—	—	141	4·2
1,000.000—1,500.000 « ...	254	8·0	7	4·8	261	7·7
1,500.000—	77	2·4	1	0·7	78	2·3
Tanítás fejében	50	1·5	—	—	50	1·5
Kiszolgálásért	2	0·1	—	—	2	0·1
Egyéb munkáért	33	1·0	7	4·8	40	1·2
Ismeretlen	466	14·4	31	21·2	497	14·7

A hallgatóknak 35—40%-a alig 200.000—500.000 koronát költ havi élelmezésére, vagyis napi 6—16.000 koronát. 13% még ennél is kevesebbet és 34·7% csupán az, amelyik többet költethet ennél az összegnél havonként élelmezésére. A hallgatók 2·8%-a munkájáért természetben kapja az élelmezést, 14·7% pedig nem adta meg az élelmezésre fordított összeg nagyságát. A hallgatók ez utóbbi csoportjának nem egy tagját a szégyenérzés tarthatta vissza attól, hogy nyíltan feleljen erre a fontos kérdésre.

Feltűnő, hogy mennyivel szerényebb a nőhallgatók által az élelmezésre fordított összeg nagysága. Ugyanis 15·7% százalékuk még a havi 200.000 koronás átlagon is alul marad, 39·7%-uk 2—500.000 koronát költ el és csak 18·6% van abban a helyzetben, hogy ennél magasabb összeget fordíthasson havonként táplálkozására. A nőhallgatók közül egy ötödrész hagyta válasz nélkül a kérdőívnek idevonatkozó kérdőpontjait.

Az élelmezésre fordított összegek igen különbözően alakulnak, ha az egyes főiskolák hallgatóit vesszük bonckés alá. A nőhallgatók aránylag kis számára való tekintettel, úgy mint a lakberek tárgyalása folyamán, eltekintünk részletezésüktől. A férfighallgatók százalékos megoszlása pedig következőképpen alakul:

Az élelmezésre fordított egy havi összeg	Tudomány- e g y e t e m		Közgazdasági		Műegyetem		Képzőművészeti		Állatorvos	
			h a l l g a t ó j a				f ő i s k o l a			
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
— 200.000 K	137	8·1	29	6·9	223	25·2	12	14·0	27	18·0
200.000— 300.000 «	198	11·8	35	8·3	123	13·9	5	5·8	47	31·4
300.000— 400.000 «	158	9·4	49	11·7	108	12·2	1	1·2	21	14·0
400.000— 500.000 «	201	11·9	47	11·2	96	10·8	6	7·0	8	5·3
500.000— 600.000 «	164	9·7	27	6·4	55	6·2	3	3·5	3	2·0
600.000— 700.000 «	103	6·1	28	6·7	27	3·0	2	2·3	4	2·7
700.000— 800.000 «	89	5·3	24	5·7	35	4·0	—	—	10	6·7
800.000— 900.000 «	56	3·3	13	3·1	25	2·8	4	4·7	2	1·3
900.000—1,000.000 «	96	5·7	18	4·3	22	2·5	—	—	5	3·3
1,000.000—1,500.000 «	158	9·4	44	10·5	45	5·1	5	5·8	2	1·3
1,500.000— «	31	1·8	19	4·5	26	2·9	1	1·2	—	—
Tanítás fejében	38	2·3	9	2·1	1	0·1	2	2·3	—	—
Kiszolgálás fejében	—	—	2	0·5	—	—	—	—	—	—
Egyéb munkáért	22	1·3	4	1·0	2	0·2	4	4·6	1	0·7
Ismeretlen	235	13·9	72	17·1	98	11·1	41	47·7	20	13·3

Ha számoszlopainkat, úgy mint fentebb, három részre osztjuk, azt látjuk, hogy 200.000 koronánál kisebb összegből él meg a műegyetemi hallgatók egynegyedrészre. Visszaemlékezve az előző fejezetre — tudjuk, hogy éppen ennek a főiskolának a hallgatósa 70 százalékban a menzán ebédel. Ez az oka, hogy éppen itt költenek a hallgatók olyan minimális összeget az étkezésre. Feltűnően nagy a legszerényebb csoportnak százalékos aránya az állatorvosi és a képzőművészeti főiskola növendékei között (ez utóbbiaknak csaknem a fele válaszatlanul hagyta ezt a kérdést). Ezzel szemben legjobb az arány a közgazdasági egyetemen, ahol a hallgatóknak alig hét százaléka él ilyen nagyon szerény viszonyok között.

A második csoportba osztottuk be azokat a hallgatókat, akik havi 2—500.000 koronát fordítottak az élelmezésükre. Ezek az egyes főiskolák szerint következőképpen oszlanak meg: a tudományegyetemre jut 33·1, a közgazdasági egyetemre 31·2 százalék,

a műegyetemen 36·9%, a képzőművészeti főiskolán 14·0%, végül az állatorvosi főiskolán 50·7 százalék az arányuk. Korábban láttuk, hogy az állatorvosi főiskola hallgatói nagyobb részben vidéki ifjakkól kerülnek ki, akik között elenyészően kis számmal szerepelnek a keresetükből élő hallgatók, akiket hozzátartozóik valószínűleg természetbeni segítséggel sűrűbben támogatnak.

Lássuk végül a harmadik csoportot, azokat a hallgatókat, akik 500.000 koronánál nagyobb összeget költhetnek élelmezésükre. A tudomány- és a közgazdasági egyetem hallgatóinak egyaránt 41 százaléka esik ebbe a csoportba, a műegyetemi hallgatók közül már csak 26·5, míg a képzőművészeti és az állatorvosi főiskola növendékeiből csak 17·5, illetőleg 17·3% tartozik ide.

Megélhetési viszonyaikat véve alapul, a hallgatóknak albérlésben és externátusban lakó csoportja eléggé jelentékeny eltéréseket mutat az átlagos arányszámoktól.

Az élelmezésre fordított havi összeg nagysága	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
— 200.000 K	65	10·1	111	17·3	275	13·2	451	13·4
200.000— 300.000 «	61	9·4	102	15·9	261	12·5	424	12·6
300.000— 400.000 «	63	9·7	68	10·6	228	10·5	359	10·6
400.000— 500.000 «	60	9·3	71	11·0	247	11·8	378	11·2
500.000— 600.000 «	46	7·1	52	8·1	160	7·7	258	7·6
600.000— 700.000 «	35	5·4	31	4·8	101	4·9	167	4·9
700.000— 800.000 «	28	4·3	46	7·1	91	4·4	165	4·9
800.000— 900.000 «	25	3·9	12	1·9	66	3·2	103	3·1
900.000—1,000.000 «	30	4·6	17	2·6	94	4·5	141	4·2
1,000.000—1,500.000 «	45	7·0	34	5·3	182	8·7	261	7·7
1,500.000— «	14	2·2	6	0·9	58	2·8	78	2·3

Eddigi vizsgálódásaink folyamán mindinkább szemünkbe ötlött úgy a kereső, mint a részben kereső hallgatóknak csoportjukon belül való kettős tagozódása. A keresők között megtaláljuk a végleges állásban levő, rendezett viszonyok között élő, aránylag jól javadalmazott ifjakat, ezzel szemben itt találjuk meg a legkeményebben küzdő, magaerejére hagyott, sokszor a legnagyobb nyomorral harcoló fiatalságot. Hasonlóan kettős tagozódást mutat a részben keresők csoportja is. Egyrészüknél a kereset csak zsebpénz az otthoni ellátottság mellett, míg egy másik részüknek az otthoni segítség az a mentőgerenda, mely nélkül kevés keresetük mellett feltétlenül a legnagyobb nyomor lenne osztályrészük.

Az egyes csoportoknak ezt a ketté oszlását a főiskolai hallgatóság minden egyes szociális kérdésénél megtaláljuk, de fellelhetjük az előmenetelt, a szorgalmat és a tanulmányokban való elmerülést vizsgáló kérdések taglalásánál is.

Ha a fentebb mondottakat figyelembe véve kíséreljük meg három szűkebb és jobban áttekinthető csoportba foglalni a hallgatóságot, a következő százalékos arányokat kapjuk:

Az élelmezésre fordított havi összeg nagysága	Kereső		Részben kereső		Eltartott		Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
—200.000 K	65	10·1	111	17·3	275	13·2	451	13·4
200.000—500.000 «	184	28·4	241	37·5	736	35·2	1.161	34·4
500.000— «	223	34·5	198	30·7	752	36·2	1.173	34·7

A kereső hallgatóknak egy része, mint azt láttuk és látni fogjuk, mindenben takarékoskodik, de gondos előrelátással arra törekszik, hogy táplálkozásában bizonyos szerény, de legalább némileg normális viszonyokat érjen el. Átlagos arányuk, csaknem azt lehetne mondani, valamivel jobb a hallgatók összeségére érvényes aránynál. Megdöbbentő ezzel szemben a részben keresők feltűnően gyenge százalékos megoszlása, 54·7%-uk fordít 500.000 koronánál kisebb összeget ételmezésre. Hogy ez mit jelent, arról már beszéltünk, most csak azt kívánjuk hozzáfűzni, hogy a hallgatóságnak éppen ebből a csoportjából kerül ki az a réteg, amelyik, mint azt később látni fogjuk, szabályozatlan munkaidő mellett rendszertelen, sokszor nem is értelmi viszonyainak megfelelő munkával és gyenge táplálkozással örli fel idő előtt szevezetét.

A diákotthonban és internátusban lakó főiskolai hallgatók.

A főiskolai hallgatóknak 19·5%-a (19·2% férfi- és 22·4% nőhallgató) diákotthonokban és internátusokban lakik. A budapesti diákotthonok általában két típust mutatnak. Az egyik az externátus, amelyben a hallgató csupán lakásban részesül, ezekről már fentebb beszéltünk, a másik típus internátus jellegű, csupán az étkezések igénybevétele van a hallgatók tetszésére bízva, azaz nem kötelező. A diákotthonok havi díjai 50.000-tól 700.000 koronáig, míg az internátusi díjak 200.000-tól 2.000.000 koronáig terjednek. A főiskolai hallgatók, akik ezekben az otthonokban és internátusokban laknak, fizetőkre, féldíjat fizetőkre és ingyenes növendékekre oszlanak.

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Egész díjat fizető	1.225	71·2	172	97·2	1.397	73·6
Féldíjat fizető	116	6·7	1	0·5	117	6·1
Ingyenes.....	381	22·1	4	2·3	385	20·3

Az egész és féldíjat fizető hallgatók, akik csak lakást, fűtést és világítás nyernek az otthonokban, a következőképpen oszlanak meg :

A fizetett díj nagysága	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
— 50.000 K	67	13·0	—	—	67	11·5
50.000—100.000 «	289	56·2	11	15·6	300	51·3
100.000—150.000 «	26	5·1	17	23·9	43	7·3
150.000—200.000 «	32	6·2	41	57·7	73	12·5
200.000—300.000 «	54	10·5	—	—	54	9·2
300.000—400.000 «	17	3·3	—	—	17	2·9
400.000—500.000 «	3	0·6	—	—	3	0·5
500.000—600.000 «	3	0·6	—	—	3	0·5
600.000—700.000 «	1	0·2	—	—	1	0·2
Ingyenes.....	1	0·2	—	—	1	0·2
Ismeretlen	21	4·1	2	2·8	23	3·9

Ezzel szemben azok a hallgatók, akik internátusokban laknak, a teljes ellátásért a következő díjakat fizetik:

	Férfi-		Nő-		Együtt	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
— 200.000 K	50	6.0	—	—	50	5.4
200.000— 300.000 «	10	1.2	—	—	10	1.1
300.000— 400.000 «	25	3.0	—	—	25	2.7
400.000— 500.000 «	9	1.1	1	1.0	10	1.1
500.000— 600.000 «	90	10.9	—	—	90	9.7
600.000— 700.000 «	72	8.7	8	7.8	80	8.6
700.000— 800.000 «	116	14.0	6	5.9	122	13.1
800.000— 900.000 «	47	5.7	3	2.9	50	5.4
900.000—1,000.000 «	96	11.6	42	41.2	138	14.9
1,000.000—1,100.000 «	117	14.2	9	8.8	126	13.6
1,100.000—1,200.000 «	72	8.7	8	7.8	80	8.6
1,200.000—1,300.000 «	15	1.8	1	1.0	16	1.7
1,300.000—1,400.000 «	51	6.2	—	—	51	5.5
1,400.000—1,500.000 «	15	1.8	1	1.0	16	1.7
1,500.000— «	8	1.0	6	5.9	14	1.4
Ingyenes.....	2	0.2	2	2.0	4	0.4
Ismeretlen	32	3.9	15	14.7	47	5.1

A férfihallgatók közül, mint azt az első táblázat mutatja, közel egynegyed-rész, míg az internátusban lakó nőhallgatóknak csak két százaléka az ingyenes növendék. A féldíjat fizetők százalékos aránya olyan alacsony, hogy azokat belefoglaltuk a részletes skálába.

Számainkat vizsgálva, általában azt mondhatjuk, hogy a diákokthozban lakó férfihallgatók csekély kivétellel 50—300.000, a nőhallgatók pedig valamennyien az 50—200.000 koronás díjak fizetői közül kerülnek ki. Szorosabban véve a csoportok határait, a férfihallgatóknak több mint a fele 50—100.000, a nőhallgatóknak hasonlóképpen több mint a fele a 150—200.000 koronáig terjedő skálafokok közé esik. Ezekért az összegekért természetesen nem külön szobát kap a hallgató vagy hallgatónő, hanem másod-, harmadmagával lakja szobáját. A férfihallgatóknál nem ritkán közös hálótermekben helyezkednek el a hallgatók. Ez utóbbi esetekben rendszeren egy étkező-helyiség és egy tanuló helyiség is áll az ifjúság rendelkezésére.

Különböző ellátást, a legegyszerűbbtől a legjobbig, nyújtanak az internátusok a gondjaikra bízott hallgatóknak. Igaz, hogy elenyészően alacsony azon hallgatók száma, akik 1,100.000 koronánál magasabb összeget fizetve, külön szobát és kifogástalan ellátást biztosíthatnak maguknak. A nőhallgatók, akik internátusokban laknak, lévén rendszeren vidéken lakó jobbmódú szülők gyermekei, aránylag többet áldoznak lakásukra és étkezésükre, mint a férfihallgatók. Míg a férfihallgatóknak ugyanis a legnagyobb százaléka az 5—6, 7—8 ezer és a 900—1,100.000 koronát fizető internátusi tagokra esik, addig a nőhallgatók között alig van olyan, aki 700.000 koronánál kevesebbet fizetne lakás és ellátás fejében az internátusokban, a hallgatóknak közel fele pedig a 900.000—1,000.000 koronát fizetők csoportjába sorakozik. Hogy kiküszöböljük a nőhallgatók jobb arányának az átlagra kifejtett deformáló hatását, az egyes főiskolákra vonatkozó vizsgálatainkban elhagyjuk a nőhallgatókat és csak a férfihallgatókat fogjuk tárgyalni.

Igen különböző az egyes főiskolákon a hallgatók megoszlása az internátusi díjfizetés szempontjából.

Férfihallgatók	Egész		Fél-		Ingyenes	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	603	63.9	83	8.8	258	27.3
Közgazdasági egyetem	118	74.7	4	2.5	36	22.8
Műegyetem	423	87.4	24	5.0	37	7.6
Képzőművészeti főiskola	22	55.0	1	2.5	17	42.5
Állatorvosi főiskola	59	61.5	4	4.1	33	34.4

Az ingyenes hallgatók aránya legnagyobb a képzőművészeti főiskolán. Eddigi vizsgálódásaink során megfigyelhettük, hogy azoknál a kérdéseknél, melyek a hallgatók anyagi viszonyaival állanak összefüggésben, mennyire előnytelen mindenkor a képzőművészeti főiskola hallgatói által nyújtott kép. Szerényebb családokból származván, hazulról nem igen kaphatnak segítséget, tanulmányaik meglehetősen igénybeveszik idejüket, keresetre nem sok alkalmuk nyílik, s ha mindehhez hozzászámítjuk a fiatal művésznövendékeknek kevésbé reális életfelfogását, szinte természetesnek látszik, hogy éppen közöttük található fel a fővárosi diáknymor leg-szomorúbb képe.

Korábban, mikor az internátusokban lakó hallgatókról általában megállapítottuk, hogy mit fizetnek lakásért élelmezés nélkül, bizonyos kiugrásokot találtunk a bérskálában. Ha most ezeket tesszük meg részletesebb vizsgálódásaink alapjául, a százalékos arányok a következőleg alakulnak :

Férfihallgatók	-50.000		50—100.000		100.000—	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	29	14.8	84	42.8	67	34.2
Közgazdasági egyetem	10	21.3	28	59.6	9	19.1
Műegyetem	16	7.0	162	71.1	44	19.3
Képzőművészeti főiskola	1	10.0	2	20.0	7	70.0
Állatorvosi főiskola	11	33.3	13	39.4	9	27.3

A képzőművészeti főiskola arányszáma bizonyos fokig eltorzultan jelentkezik, mert 10 hallgatójáról szól csupán. Ha ettől az egy adattól eltekintünk, kitűnik, hogy — mint azt az összes hallgatók megoszlásánál is láttuk 50—100.000 korona az összeg nagy általánosságban, amelyet a hallgatók a diákokthoz hasonlóan szobáért, fűtésért és világításért fizetnek.

Nézzük mármost az internátusok növendékeit főiskolák szerint.

Férfihallgatók	-500.000		500.000—1,000.000		1,000.000—1,500.000		1,500.000—	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Tudományegyetem	79	16.1	267	54.6	125	25.4	5	1.0
Közgazdasági egyetem	2	2.6	32	42.7	36	48.0	3	4.0
Műegyetem	8	3.7	106	48.4	102	46.5	—	—
Képzőművészeti főiskola	4	30.8	7	53.8	1	20.0	—	—
Állatorvosi főiskola	1	3.3	9	30.0	6	7.7	—	—

A képzőművészeti főiskolán megint csak 13 azoknak a hallgatóknak a száma, akik internátusokban laknak és így kimagaslóan gyenge százalékos arányuk nem sokat mond. Sokkal jelentékenyebb a tudományegyetemi hallgatók százalékos megoszlása, különösen, ha a műegyetem és még inkább a közgazdasági egyetem hallgatóival állítjuk szembe. A tudományegyetem internátusban lakó hallgatói közül ugyanis alig több, mint az egynegyedrészt fizethet csak 1,000.000 koronánál többet az internátusokban ellátás és lakás fejében. Ezzel szemben a műegyetemi hallgatóknak majdnem a fele, a közgazdasági egyetem hallgatóinak pedig több, mint a fele 1,000.000 koronánál drágább internátusi helyeket foglal el.

Végezetül vessünk még egy pillantást az internátusokban és diákokthonokban lakó hallgatókra abból a szempontból, hogy miből fedezik internátusi díjaikat s ha önmagukat tartják el: milyenek a kereseti viszonyaik. Itt már élesen kitűnik a szegény kereső hallgatók csoportja, akik mint ingyenes tagok helyezkednek el a diákokthonokban és internátusokban.

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k				Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
Egész díjat fizet	71	35.0	218	82.0	1.108	77.5	1.397	73.6
Fél « «	21	10.3	27	10.1	69	4.8	117	6.1
Ingyenes.....	111	54.7	21	7.9	253	17.7	385	20.3

Még élesebben kiütözköznek az arányok, ha a hallgatók egyes csoportjai által fizetett összegeket vesszük figyelembe.

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k				Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
— 50.000 K	8	15.7	12	8.6	47	11.9	67	11.5
50.000—100.000 «	23	45.1	85	60.7	192	48.7	300	51.3
100.000— «	20	39.2	33	23.6	141	35.8	194	33.1

A kereső hallgatók közül, — ha azt a 19.6%-ot levonjuk a 100.000 koronánál többet fizetők százalékából, akik 100—150.000 koronát fizetnek lakásukért fűtéssel és világítással a diákokthonokban, — csupán 19.6% azon hallgatók aránya, akik 150.000 koronánál nagyobb összeget tudnak fizetni eltartásuk fejében. Hasonlóan nehéz viszonyokra vall a részben kereső hallgatók aránya is, akik közül 23.6%-nak telik csak 100.000 koronánál nagyobb összeg lakásra. Az átlagnál magasabb díjakat csak az eltartott hallgatók fizethetnek.

A teljes ellátással járó internátusi díjakra — mint mondtuk — a hallgatók legnagyobb részben átlag 500.000 és 1,000.000 korona közötti összeget fordítanak.

	Kereső		Részben kereső h a l l g a t ó k				Általában	
	absz.	%	absz.	%	absz.	%	absz.	%
— 500.000 K	13	31.7	15	14.3	67	8.5	95	10.3
500.000—1,000.000 «	20	48.8	66	62.9	394	50.3	480	51.7
1,000.000—1,500.000 «	4	9.7	16	15.2	269	34.4	289	31.1
1,500.000— «	—	—	1	0.9	13	1.7	14	1.4

Az 500.000 korona internátusi díjat fizető hallgatók csoportjában legerősebben a keresők ütnek el az összes hallgatók átlagától, mert azt 21.4%-kal múlják felül. Láthatólag az internátusokban élő kereső hallgatók között igen nagy a szegénysorsú

ifjak száma. Hasonlóan magasabb a részben keresők átlaga az egy millió aluli, ezzel szemben az eltartottaké az egymillió felüli kategóriában.

Végül kivonatosan adjuk azon internátusok és externátusok felsorolását, amelyekben a főiskolai hallgatóság nagyobb számban talált a felvétel évében elhelyezkedésre :

Az internátus vagy externátus megnevezése	Kereső	Részben kereső	Eltartott
	h a l l g a t ó k		
Az általános egyetemi segítőegyesület diákotthona (férfi)	13	7	12
Bethlen Margit internátus (nő)	7	2	2
Bethlen István internátus (férfi)	6	9	21
Budai Szent Imre-kollégium (férfi)	2	6	145
Diákok háza (férfi)	—	3	14
Egyetemek kórház egyletének internátusa (férfi)	7	2	1
Evangéliumi keresztyén diákszövetség otthona (férfi és nő) ...	—	4	44
Báró Eötvös-kollégium (férfi)	17	12	56
Fasori református internátus (férfi)	7	5	6
Ferenc József tanítók háza (férfi és nő)	9	17	87
Horthy Miklós-kollégium (férfi)	82	86	220
Kalazantinum (férfi)	—	—	27
Képzőművészeti főiskola ideiglenes intézete (férfi)	7	—	4
Központi papnevelő intézet (férfi)	—	—	79
Lazaristák rendháza (férfi)	—	—	4
Lorántffy Zsuzsánna-kollégium (nő)	—	—	6
Luther-otthon (férfi)	1	6	42
M. kir. állatorvosi nevelőintézet (férfi)	—	—	53
Mansz Sarolta leányotthon (nő)	3	12	47
Martha Mater diákotthon (férfi)	7	6	13
Kollégium Marianum (nő)	—	3	37
Kollégium Medicum (férfi)	8	17	73
Országos bírói és ügyvédi internátus (férfi)	2	4	22
Piarista-rendház (férfi)	—	5	4
Premontrei intézet (Norbertinum) (férfi)	—	—	5
Ráday-utcai Szent Imre-kollégium (férfi)	6	20	230
Református teológiai internátus (férfi)	—	—	51
Szent Anna kollégium (nő)	1	9	9
Szepesi diákotthon (férfi)	1	1	8
Tanítóképző intézet (férfi)	—	5	—

A főiskolai hallgatók ruházati viszonyai.

Statisztikai felvételünk igen kimerítően dolgozza fel a főiskolai hallgatók ruházati viszonyait. Ha korábban a főiskolai ifjúság lakás- és élelmezési viszonyairól szólva azt mondtuk, hogy azok igen szerények, sokkal inkább állíthatjuk ezt ruházati viszonyaikra vonatkozólag.

A hallgatóknak kb. 20%-a katona volt, ezeknek a ruházata a háború alatt részint elkopott, részint a viszontagságok közben elkallódott. A magas ruhaárak lehetetlenné tették, hogy a frontról visszatérő hallgatók kiegészítsék ruhátaikat, az egyre csökkenő köztisztviselői fizetésekkel rendelkező szülők pedig képtelenek voltak ellátni a legszükségesebbel is főiskolákon tanuló gyermekeiket. Álljanak itt a főbb ruházati cikkek 1925. évi árai, hogy némileg fogalmat alkothassunk azok beszerzésének nehézségeiről.

	1914-ben	1925-ben
	k o r o n a	
Férfiöltöny (gyapjúból)	32.—	700.000
Felöltő	32.—	700.000
Télikabát	50.—	1,400.000
Színes puhaing (zefír)	6.—	180.000
Ing (pamutvászon)	6.—	180.000
Alsónadrág (köpper)	5-50	150.000
Zsebkendő (1 tucat pamutbatszt)	8.—	240.000
Nyakkendő, hosszú (félselyem)	3.—	90.000
Puhakalap (lóden)	6.—	200.000
Sapka	3.—	80.000
Pamutzokni	—70	28.000
Kesztyű, szövött, nyári	2-30	75.000
Férfiing mosatása és vasalása	—70	12.000

Látható, hogy mit jelent tetőtől-talpig felöltözni az olyan fiatalembernek, akinek jövedelme nem terjed túl a havi 1,000.000 koronán, melyből lakását és ételmezését is fedezni kénytelen.

Ilyen viszonyok mellett egyáltalában nem meglepő, hogy a hallgatóknak csak 61-6%-a van felöltővel és télikabáttal ellátva, 8-1%-ának csak felöltője, 26-7%-nak csak télikabátja van, 1-1%-nak pedig sem felöltője, sem télikabátja sincsen.

Igen érdekes párhuzambaállítást közlünk a főiskolai hallgatókról, munkánk táblázatos részében, melyben a hallgatókat ruházatuk felszerelése szerint csoportosítjuk. Nem terjeszkedhetünk itt ki ennek a kombinatív táblázatnak a százalékos ismertetésére, beszélnek az abszolút számok is elég hangosan a főiskolai hallgatóság ruhanyomoráról. Van olyan hallgató, akinek rajta levő ruháján, egy ingén és egy pár cipőjén kívül semmije sincsen. Önkénytelenül támad fel a kérdés, hogyan küzdi át az ilyen hallgató a téli hónapokat, miként áll ellen a fagy szigorának?

A táblázat »b) részletezése« számszerint vizsgálja a hallgatóság csaknem teljes ruhatarát. Lássuk, mit mutatnak ezek a számok.

	0	1	2	3	6	12
	ruhadarabbal rendelkező hallgatók száma					
	1. Abszolút számban.					
Tavaszi öltöny	2.528	5.088	1.139	166	8	—
Nyári öltöny	3.184	4.233	1.095	274	44	—
Téli öltöny	882	5.265	2.193	475	18	—
Felöltő	2.708	5.843	403	34	1	—
Télikabát	898	7.756	329	17	—	—
Nappali ing	—	42	369	1.098	2.772	870
Hálóing	597	595	2.145	1.736	1.771	289
Alsónadrág	34	61	460	1.064	2.983	818
Törülköző	1.373	203	1.318	1.415	1.800	393
Zsebkendő	—	22	81	127	1.312	2.237
Gallér	574	62	114	175	1.130	1.431
Nyakkendő	557	307	999	1.502	969	207
Kézeltő	3.126	709	1.122	877	825	236
Harisnya	—	105	343	705	1.938	1.078
Cipő	—	1.400	3.559	2.125	272	12

	0	1	2	3	6	12
	ruhadarabbal rendelkező hallgatók száma					
	<i>2. Százalékban.</i>					
Tavaszi öltöny	25.9	52.2	11.7	1.7	0.1	—
Nyári öltöny	32.6	43.4	11.2	2.8	0.5	—
Téli öltöny	9.0	54.0	22.5	4.9	0.2	—
Felöltő	27.8	59.9	4.1	0.3	0.0	—
Télikabát	9.2	79.5	3.4	0.2	—	—
Nappali ing	—	0.4	3.8	11.3	28.4	8.9
Hálóing	6.1	6.1	22.0	17.8	18.1	3.0
Alsónadrág	0.3	0.6	4.7	10.9	30.6	8.4
Törülköző	14.1	2.1	13.5	14.5	18.5	4.0
Zsebkendő	—	0.2	0.8	1.3	13.5	22.9
Gallér	5.9	0.6	1.2	1.8	11.6	14.7
Nyakkendő	5.7	3.1	10.3	15.4	9.9	6.7
Kézeltő	32.0	7.3	11.5	9.0	8.5	2.4
Harisnya	—	1.1	3.5	7.2	19.9	11.0
Cipő	—	14.3	36.5	21.8	2.8	0.1

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy közel 10.000 főiskolai hallgató ruházati viszonyairól számolunk be, s így egy-egy százalék majdnem 100 ifjút jelent, a tízszázalékos arány mögött pedig 1000 egyetemi és főiskolai hallgató húzódik meg. Ha a százalékos arányt abszolút számokkal fejezzük ki, egészen megdöbbentő dolgok tűnnek elénk. Így 2708 hallgatónak nincs felöltője, 898-nak télikabátja, 42-nek csak egy nappali inge van, 62-nek egyetlen gallérja, 597-nek nincsen hálóinge, 22 csak egyetlen zsebkendővel rendelkezik, 1373-nak nincsen törülközője, 105-nek csak egy pár harisnyája és 1400-nak csupán egy pár cipője van. Ezek az alsó határok. Ha a felső határokat vizsgáljuk a következő kép tárul elénk. Kiderül hogy csak 5238 hallgatónak van egy tucat vagy ennél több zsebkendője és 1239-nek ugyanennyi harisnyája; 870-nek egy tucat nappalinge, 289-nek hálóinge, 818-nak alsónadrágja, 1431-nek gallérja. Ezeknél a számoknál nem szabad megfeledkezni arról, hogy a nőhallgatók a maguk kétségtelenül gazdagabb, mert olcsóbb és házilag előállítható ruhatárukkal, némileg még el is mossák a legélesebb ellentéteket. A keresetükből élő férfihallgatóknál már csak az öt-tíz százalék között mozog (50—100 hallgató) azoknak az aránya, akik egy-egy tucat fehérneműt mondhatnak magukénak. Nem merülhetünk el ezeknek a számoknak a részletes ismertetésében, mert erről a kérdésről egy újabb tanulmányt lehetne írni, csupán utaljuk az olvasót a táblázatok abszolút számaira, melyek minden szónál ékeesebben bizonyítják, hogy talán sohasem volt olyan nagy a főiskolák hallgatóságának szegénysége és nyomora, mint a háborút követő években.

Főiskolai hallgatók a beszámítható félévek száma szerint.

Végigkísértük a budapesti főiskolák hallgatóságát demográfiai és szociális viszonyaikon, lássuk mármost, hogy a küzdelmes tanulóévek alatt milyen eredményt ért el az ifjúság s mennyi azoknak a lehallgatott féléveknek a száma, amelyek tényleg beszámítanak a főiskolai hallgatók tanulmányaiba.

Állítsuk e célból szembe a leckekönyvbe felvett féléveket a beszámítható, tehát érvényes félévek számával.

Lehallgatott félévek (összes hallgatók)	0	1	2	3	4	5	6	7	8—
--	---	---	---	---	---	---	---	---	----

1. Abszolút számban.

0	214	—	—	—	—	—	—	—	—
1	35	2.149	—	—	—	—	—	—	—
2	1	20	126	—	—	—	—	—	—
3	7	68	111	1.506	—	—	—	—	—
4	—	1	6	17	93	—	—	—	—
5	4	39	25	180	127	1.370	—	—	—
6	—	3	2	7	5	15	83	—	—
7	2	20	12	70	21	272	133	1.347	—
8	—	3	1	6	1	3	14	18	23
9	7	20	5	24	10	107	17	204	491
10	1	3	1	6	—	19	7	45	84
11	—	4	1	4	4	7	2	16	23
12—	6	38	8	30	17	59	25	80	187

2. Százalékban.

0	99.5	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1.6	98.3	—	—	—	—	—	—	—
2	0.7	13.6	85.7	—	—	—	—	—	—
3	0.4	4.0	6.6	88.9	—	—	—	—	—
4	—	0.9	5.1	14.5	79.5	—	—	—	—
5	0.2	2.2	1.4	10.3	7.3	78.5	—	—	—
6	—	2.6	1.7	6.1	4.3	13.1	72.2	—	—
7	0.1	1.1	0.6	3.7	1.1	14.5	7.1	71.7	—
8	—	4.3	1.4	8.6	1.4	4.3	20.0	25.7	32.9
9	0.8	2.3	0.6	2.7	1.1	12.1	1.9	23.0	55.4
10	0.6	1.8	0.6	3.6	—	11.5	4.2	27.1	50.6
11	—	6.6	1.6	6.6	6.6	11.5	3.2	26.2	37.7
12—	1.3	8.3	1.7	6.5	3.7	12.9	5.4	17.4	40.8

A fenti táblázat azt mutatja, hogy száz olyan hallgató közül, aki tizenkét és több féléven át volt a főiskolák hallgatója, csak 41 hallgató rendelkezik 8 vagy ennél több beszámítható félévvel. Ez a megállapításunk azt jelenti, hogy azoknak a hallgatóknak, akik több mint hat esztendeje látogatják a főiskolát, közel a fele nem mutathat fel annyi eredményt, amennyit tulajdonképpen 4 évi tanulással minden szorgalmas hallgató elérhet. Tanulmányi szempontból tehát két esztendő nyomtalanul kiesett az életükből s ez a két év a hallgatók tanulmányi vesztesége. A kilencedféléves hallgatóknak csak 32.9%-a rendelkezik 8 beszámítható félévvel. A nyolcadféléves hallgatók közül már 71.7%-nak van hét beszámítható féléve. Innen visszafelé haladva az arány állandóan javul és lassan-lassan egyre kisebbé válik a lehallgatott és beszámítható félévek közötti különbség. A lehallgatott és érvényes félévek viszonyában bizonyos szabályszerű hullámzást figyelhetünk meg a páros féléveknél. Ugyanis az évvégi (tehát a második, negyedik, stb. félévben) vizsgálatok és kollokviumok azok a kritikus időpontjai a diákéletnek, melyben kitűnik mennyit ér munkája, szorgalma, kitartása és tudása, melyekről tanuságot kell tennie.

Keresetükből élő és keresettel bíró főiskolai hallgatók a heti munkaórák és a hallgatásra felvett heti órák száma szerint.

Végezetül, hogy teljes képet nyerjünk a főiskolák hallgatóságáról, vessünk egy pillantást arra a viszonyra, amelyet a keresetükből élő és keresettel is rendelkező hallgatók hallgatásra felvett óraszámai mutatnak, ha egybevetjük az általuk hallgatásra hetenkint felvett órák számát azon heti órák számával, amelyet a megélhetésük biztosítása érdekében különböző irányú kenyérkereső munkában eltöltenek.

Hallgatók száma heti
Heti munkaórák száma --20 21—30 31—36 37—42 43—48 49— Ism. Összesen
főiskolai leckeórával

a) Abszolút számban.

— 6	19	130	104	122	58	28	15	476
7—12	20	154	76	95	65	25	19	454
13—18	9	75	49	42	22	7	17	221
19—24	14	63	41	34	16	9	12	189
25—30	22	118	38	17	15	5	13	228
31—36	46	127	39	21	10	7	18	268
37—42	12	84	31	11	7	1	17	163
43—48	34	125	32	14	7	1	22	235
49—54	8	53	14	9	2	1	9	96
55—60	17	85	25	10	1	3	13	154
Ismeretlen	27	104	77	69	38	18	24	357

b) Százalékban.

1. Hallgatott órák szerint.

— 6	8.3	11.6	19.8	27.5	24.1	26.7	8.3	16.8
7—12	8.8	13.8	14.4	21.4	27.0	23.8	10.6	16.0
13—18	3.9	6.6	9.3	9.5	9.1	6.7	9.5	7.8
19—24	6.1	5.6	7.8	7.4	6.2	8.6	6.7	6.6
25—30	9.6	10.5	7.2	3.8	6.2	4.8	7.3	8.0
31—36	20.2	11.4	7.4	4.7	4.1	6.7	10.1	9.4
37—42	5.3	7.5	5.9	2.5	2.9	0.9	9.5	5.7
43—48	14.9	11.2	6.1	3.2	2.9	0.9	12.3	8.3
49—54	3.5	4.7	2.7	2.0	0.8	0.9	5.0	3.4
55—60	7.5	7.6	4.8	2.3	0.4	2.9	7.3	5.4
Ismeretlen	11.9	9.5	14.6	15.7	16.3	17.1	13.4	12.6

2. Heti munkaórák szerint.

— 6	4.0	27.3	21.8	25.6	12.2	5.9	3.2	—
7—12	4.4	33.9	16.8	20.9	14.3	5.5	4.2	—
13—18	4.1	33.9	22.2	19.0	9.9	3.2	7.7	—
19—24	7.4	33.3	21.7	18.0	8.5	4.8	6.3	—
25—30	9.6	51.8	16.7	7.4	6.6	2.2	5.7	—
31—36	17.2	47.4	14.6	7.8	3.7	2.6	6.7	—
37—42	7.4	51.5	19.0	6.8	4.3	0.6	10.4	—
43—48	14.5	53.2	13.6	6.0	3.0	0.4	9.3	—
49—54	8.3	55.2	14.6	9.4	2.1	1.0	9.4	—
55—60	11.0	55.2	16.2	6.5	0.6	2.0	8.5	—
Ismeretlen	7.6	29.1	21.6	19.3	10.6	5.1	6.7	—
Összesen	8.0	39.4	18.5	15.6	8.5	3.7	6.3	—

Miként a táblázat adataiból kitűnik a főiskolai hallgatóknak 8·0%-a csak heti 20 órát vagy még kevesebb óraszámot vett fel leckeönyvébe; a hallgatóság 39·4%-a már 21—30 heti óra hallgatására kötelezte magát s az ifjúságnak közel egy ötöde (18·5%) 31—36 leckeórára iratkozott be. Azoknak a hallgatóknak az száma, akik heti 37 vagy ennél több, magasabb óraszámot hallgatnak, azaz napi 6 óránál többet vesznek fel leckeönyvükbe, egyre csökkenő arányt mutat. Heti 37—42 órással szerepel a főiskolai hallgatók 15·6%-a, 43—48 órával már csak 8·5% s ennél is magasabb órással csupán 5·9%, tehát majdnem minden 10-ik hallgató.

Korábban már szó volt a diákmunka szervezetlenségéről, melyet még jobban megvilágít a fenti táblázat. Adataiból világosan kitűnik, mennyi felesleges időt és energiát fordítanak a hallgatók arra, hogy megszerezzék megélhetési szükségleteiket, melyek leggyakrabban amúgy is a minimálisra vannak redukálva. Az ifjúság egyharmadrészének (32·8%), kenyérkereseti elfoglaltsága heti 12 órára terjed. Ebben a csoportban foglalnak helyet a tanítással foglalkozó hallgatók, akik napi 1—2 órai elfoglaltságuk mellett rendszeresen hallgathatják még az előadásokat, abban az esetben is, ha a hallgatásra felvett leckeórák száma a napi 6—8 órát meghaladja. A heti 31—48 órát kenyérkereső munkával eltöltő hallgatók — akik szintén elég jelentékeny arányban szerepelnek (23·4%) — legnagyobb része már csak a kötelező, maximálisan 30 leckeórát vette fel leckeönyvébe. A hallgatók e csoportja legnagyobbbrészt rendszeres hivatali munkát végez, mely a nap meghatározott szakához van kötve, úgyhogy ezeknél kétséges, vajjon a kötelező kollégiumokat tényleg hallgatják-e? A hallgatók vallomásaiból kitűnik, hogy közel 10% még ennél is többet, sokszor napi 10 órát kénytelen kenyérkereső munkával eltölteni, hogy megélhetését biztosítsa. Természetesen ilyen elfoglaltság mellett képtelen a hallgató a főiskola látogatására még abban az esetben is, ha — mint az a zenekarokban működő hallgatóknál gyakran előfordul — munkaórái belenyúlnak az éjtszakába. Ezek között a hallgatók között természetesen elenyészően csekély azoknak a száma, akik az előírt kötelező leckeóráknál magasabb óraszámot vesznek fel, mert napi 10 órai kenyérkereső elfoglaltság mellett igen nehéz feladat még főiskolai tanulmányokkal is foglalkozni.

A hallgatóknak abból a csoportjából, amely beírta a heti 20 órai egyetemi előadással, 20·2%, hetenkint 31—36, 14·9%, sőt 43—48 órát is dolgozik. E hallgatókkal szemben azok közül, akik 49 vagy még ennél is több leckeórát vettek fel indexükbe, elenyészően kicsiny azoknak az aránya, akik heti 12 óránál többet fordítanak kenyérkereső munkára. Legarányosabban oszlik meg munkaidő szempontjából az a csoport, amelynek egyetemi leckeórái a 21—30 óra közé esnek. Itt csakúgy megtaláljuk a minimális, heti 6 órát dolgozó hallgatókat, mint azokat, akik 49 órát vagy még ennél is többet dolgoznak hetenkint.

A főiskolai hallgatók kereseti viszonyai, megélhetésükre fordított összeg és a szülői támogatás összege.

Többször említettük, hogy a főiskolai hallgatók milyen tetemes összegeket fordítanak lakásra, ételmezésre és ruházatra; talán nem lesz érdektelen, ha néhány szóban megemlékezzünk arról is, hogyan alakulnak ezek a kiadások a főiskolai hallgatók kereseti viszonyaival egybevetve.

A felvétel 1925. év januárjában történt, amikor az aranykorona hivatalos szorzószáma 17.000 volt, mellyel szemben ezer papírkorona vásárlóképesége csupán 4-81 aranykoronának felelt meg. Ugyanekkor a dollár pénzértéke 73.000, áruértéke 73.380 papírkoronát tett ki, míg egy angol font 340.000 papírkoronával volt egyenértékű.

A tisztviselői fizetések, a világháborút követő gazdasági összeomlás idejében majdnem állandóan alatta voltak annak az összegnek, amelyre a tisztviselőcsaládoknak létfenntartásuk céljából szükségük volt. A fővárosonál például a legalsó fizetési osztályokban a következőképpen alakultak a fizetések az 1924 év végén:

Fizetési osztály	Fizetési fokozat	Havi fizetés	
		aranykorona	Lakbér
Végleges alkalmazottaknál			
X.	1.	115	43
	2.	110	43
	3.	100	43
XI.	1.	95	38
	2.	90	38
	3.	86	38

Fizetési osztály	Havi fizetés	
	aranykorona	Lakbér
Ideiglenes hivatalnokoknál		
VII.	77	28
VIII.	74	28
IX.	70	28
X.	65	28
Elemi iskolai tanítóknál		
IX.	78	33
Polgári iskolai tanároknál		
IX.	86	38
Középiskolai tanároknál		
V.	140	43
VI.	120	43
VII.	110	43

A fizetéseket aranykoronában számították, melynek mint jeleztük, átszámítási kulcsa 17.000 volt. A középiskolai tanár tehát, ha sikerült a fővárosonál végleges minőségben elhelyezkednie, 1,870.000 koronát keresett havonként. A közigazgatási pályán elinduló, középiskolát végzett ifjú havi fizetése, mint ideiglenes hivatalnoké 1,105.000, a kinevezett segédfogalmazóé 1,462.000 korona volt. A magántisztviselők kezdőfizetése, miután külön lakbért nem kaptak, átlagosan 1,400.000 koronában volt megállapítva. Láthatólag alacsony jövedelmek a felsoroltak mind, amelyek alig közelítették meg a létfenntartási index nivóját.

Az élelmiszerek és ruházati cikkek áráról már korábbi fejezeteinkben megemlékeztünk. Azt is láttuk, mennyibe került a főiskolai hallgatóknak a lakása. Hogy a főiskolai ifjúság anyagi helyzetéről tiszta képet nyerjünk, álljon még itt az általuk megkeresett összegeknek a megélhetésre fordított összegekkel való viszonya.

Megélhetésre fordított összegek	—500.000	500.000—1,000.000	1,000.000—1,500.000	1,500.000—	Ismeretlen
	papírkorona keresettel rendelkező hallgatók				
a) Abszolút számban :					
— 500.000 ...	94	11	1	—	7
500.000—1,000.000 ...	26	219	30	11	11
1,000.000—1,500.000 ...	2	12	159	34	5
1,500.000—	—	8	10	301	20
Ismeretlen	—	—	—	—	39
b) A kereset összegének százalékában :					
— 500.000 ...	77·1	4·4	0·5	—	8·5
500.000—1,000.000 ...	21·3	87·6	15·0	3·2	13·4
1,000.000—1,500.000 ...	1·6	4·8	79·5	9·8	6·1
1,500.000—	—	3·2	5·0	87·0	24·4
Ismeretlen	—	—	—	—	47·6
c) A megélhetés összegének százalékában :					
— 500.000 ...	83·2	9·7	0·9	—	6·2
500.000—1,000.000 ...	8·8	73·7	10·1	3·7	3·7
1,000.000—1,500.000 ...	0·9	5·7	75·0	16·0	2·4
1,500.000—	—	2·4	2·9	88·8	5·9
Ismeretlen	—	—	—	—	100·0

A táblázat adataiból világosan kitűnik, hogy a keresetükből élő hallgatóknak háromnegyedrésze fel is élte keresetét. Abban a csoportban, amelyben kiadások tételei a kereset összegénél alacsonyabban alakultak, olyan hallgatókat találunk, akik csekély jövedelmükből még féltre is tettek valamit ruházatra, esetleg vizsgálati vagy szigorlati díjakra. A jövedelmüknél többet költő hallgatók, vagy megtakarított tőkájüket éltek fel, vagy adóságokkal iparkodtak könnyíteni szorult anyagi helyzetükön. A hátrább található táblázatos rész skálás kimutatásai azt igazolják, hogy ezek a túlkiadások legtöbbszörre alig egy-két százezer koronával haladták meg a hallgatók által megkeresett összegeket.

Másképpen alakulnak ezek a számok, ha azokat a hallgatókat tesszük vizsgálat tárgyává, akik keresetük mellett otthonról is élveztek bizonyos anyagi támogatást. A hallgatóknak ezen csoportjáról már korábban elmondottuk, hogy legnagyobb részének keresete az alkalmi munkákból adódott és így természetesen alacsonyabb színvonalon mozgott, mint a keresetükből élő hallgatóké, akik közül nem egy már a tanulmányok folytatásának ideje alatt rendszeres állást töltött be.

Megélhetésre fordított összegek	—500.000	500.000—1,000.000	1,000.000—1,500.000	1,500.000—	Ismeretlen
	papírkorona keresettel rendelkező hallgatók				
a) Abszolút számban :					
— 500.000 ...	98	9	3	—	18
500.000—1,000.000 ...	271	79	2	2	18
1,000.000—1,500.000 ...	74	69	17	4	2
1,500.000—	17	43	16	27	4
Ismeretlen	1	1	—	—	10
b) A kereset összegének százalékában :					
— 500.000 ...	21·2	4·5	7·9	—	34·6
500.000—1,000.000 ...	58·8	39·3	5·3	6·1	34·6
1,000.000—1,500.000 ...	16·1	34·3	44·7	12·1	3·9
1,500.000—	3·7	21·4	42·1	81·8	7·7
Ismeretlen	0·2	0·5	—	—	19·2
c) A megélhetés összegének százalékában :					
— 500.000 ...	76·6	7·0	2·3	—	14·1
500.000—1,000.000 ...	72·9	21·3	0·5	0·5	4·8
1,000.000—1,500.000 ...	44·6	41·6	10·2	2·4	1·2
1,500.000—	15·9	40·2	15·0	25·2	3·7
Ismeretlen	8·3	8·3	—	—	83·4

A kereset és a megélhetés viszonyának kialakulásában itt már világosan jelentkezik az otthonról jövő támogatás arányt befolyásoló hatása. Természetesen a hozzátartozók részéről nyújtott támogatás összege nagyság tekintetében igen változó képet mutat s mint azt alább látni fogjuk, 500.000 koronánál kisebb összegtől kezdődőleg egészen 3—4 millió koronáig emelkedik. A keresettel rendelkező hallgatóknak csak 39·0%-a vallott be állandó keresetet, a többi 61·0% csak annyit jegyzett meg, hogy a szülői támogatást saját keresetével iparkodik kiegészíteni. Ennek a bizonyára időszakos, alkalmi keresetnek azonban nem jelölte meg az egy hónapra eső összegét. Elenyészően alacsony azoknak a hallgatóknak a száma, akik még a kereset összegét sem használják fel a maga teljességében megélhetésükre. Táblázatunkból számszerűen nem mutatható ki, de a kérdőívek válaszrovataiból sok helyen világosan kitűnik, hogy a hallgató, az otthonról élvezett természetbeni támogatás fejében keresetével szüleit támogatja, rokonait segítyezi és így egyszemélyben támogatott és támogató is.

A szülői támogatás összege egyébként a következőképpen aránylik a megélhetésre fordított összegekhez:

Megélhetésre fordított összegek	—500.000	500.000—1,000.000	1,000.000—1,500.000	1,500.000—	Ismeretlen
	papírkorona támogatásban részesülő hallgatók				

a) Abszolút számban:

— 500.000 ...	104	7	—	—	17
500.000—1,000.000 ...	229	110	6	—	27
1,000.000—1,500.000 ...	48	82	23	3	10
1,500.000— ...	16	38	17	28	8
Ismeretlen	5	1	1	—	5

b) A támogatás összegének százalékában:

— 500.000 ...	25·9	2·9	—	—	25·4
500.000—1,000.000 ...	57·0	46·2	12·8	—	40·3
1,000.000—1,500.000 ...	11·9	34·5	48·9	9·7	14·9
1,500.000— ...	4·0	16·0	36·2	90·3	11·9
Ismeretlen	1·2	0·4	2·1	—	7·5

c) A megélhetés összegének százalékában:

— 500.000 ...	81·2	5·5	—	—	13·3
500.000—1,000.000 ...	61·6	29·6	1·6	—	7·2
1,000.000—1,500.000 ...	28·9	49·4	13·9	1·8	6·0
1,500.000— ...	15·0	35·5	15·9	26·1	7·5
Ismeretlen	41·6	8·4	8·4	—	41·6

Ha megkíséreljük a fenti számokat elemezni, kitűnik, hogy a támogatásban részesülő kereső hallgatóknak is csupán elenyészően kis százaléka költ 1,000.000 koronánál nagyobb összeget megélhetésére. Itt újból fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a részben kereső hallgatók által a megélhetésre fordított összegként megjelölt számok nem jelentik mindenkor azt is, hogy a hallgató tényleg ebből az összegből él meg. A szülők és a család természetbeni támogatása ugyanis nem mérhető fel pénzben és nem alaptalan az a feltevés, hogy a részben kereső, tehát a hazuról is támogatott és keresettel rendelkező hallgatók között kell keresni a főiskolák átlagosan legjobb anyagi viszonyok között élő rétegét.

A főiskolai hallgatók katonai szolgálata.

A főiskolai hallgatóságnak 19·1%-a katonai szolgálatot teljesített a világháború alatt. Ezeket az ifjakat részint az iskola, részint az egyetem padjaiból szólították el a Haza védelmére. Az első csoport tehát meg sem kezdte, a másik pedig megszakította főiskolai tanulmányait. Sokat megmagyaráznak ezek a számok. Megértjük belőlük, miért idősebbek ezen évfolyamok egyetemi hallgatói, miért nem mutathatnak fel elsőrendű tanulmányi eredményeket s miért folytatnak olyan súlyos küzdelmet a diploma megszerzése érdekében.

A hadviseltek 70·9%-a a gyalogságnál, 15·3%-a a tüzérségnél szolgált. Körülbelül négy százalékkuk lovassághoz, 9·8% a műszaki csapatokhoz és egyéb fegyvernemekhez volt beosztva.

A szolgálat időtartama szerint vizsgálva a katonaviselt hallgatókat, azt látjuk, hogy 10·7% félévig, 18·4% egy évig, 19·5% két esztendeig, 13·6% három, 12·8% négy, 15·6% pedig négy évnél hosszabb ideig teljesített katonai szolgálatot. Ezekon kívül 9·3% még jelenleg is katonai szolgálatot teljesít.

A hallgatók legnagyobb része mint közlegény (23·6%) vagy altiszt (37·3%) szerelt le. Hadnagyi rangot ért el 14·5%, főhadnagyit 5·1% és mint százados hagyta el a katonaságot a főiskolai hallgatók 0·8%-a.

A katonai szolgálatot teljesítő hallgatóknak 48·7%-a nem volt fronton, 14·2%-uk félévet, 13·2% egy évet, 12·2% kettőt, 7·1% hármát, 4·6%-uk pedig három évnél többet töltött el harcvonali szolgálatban.

Hadifogságba esett a katonai szolgálatot teljesített jelenlegi főiskolai hallgatók 14·1%-a. Ezek közül 3·9% egy évet, 3·2% kettőt, 1·7% hármát, 1·4% négyet és 3·9% négynél több évet töltött el hadifogságban. A hadifoglyok legnagyobb százaléka — 55·0% — Oroszországban töltötte el fogságát, 28·1% olasz, 12·4% pedig román hadifogoly volt.

A katonai szolgálatot teljesített főiskolai hallgatók közül 17·1% sebesülten tért vissza a frontról s 22·9% fertőző betegségben is szenvedett. A fertőző betegségek közül elsősorban a hasi hagymázt, vérhast és a maláriát kell megemlíteni, mint olyanokat, amelyeken a hallgatók legnagyobb százaléka esett át.

Legfelső elismerésben a volt katona hallgatók 30·2%-a részesült a világháborúban. Legnagyobb részük a Károly-csapatkeresztet, a bronz és ezüst vitézségi érmet nyerte el, volt azonban közöttük nem egy olyan is, aki a legmagasabb katonai kitüntetésekot szerezte meg vitézségével. Így 20 hallgató az arany vitézségi érmet, 4 a vaskoronarendet, 2 a Mária Terézia-rend lovagkeresztjét nyerte el hősiességének jutalmaként.

A kitüntetett hallgatók mellett azonban nem szabad megfeledkeznünk azokról a hallgatókról sem, akik rokkantan tértek meg a világháborúból. Ezeknek az aránya 6·6%. Béna kéz, csonka láb, félszem és süketség lesz emlékeztetőjük a nagy világháborúra. A rokkant hallgatók háromnegyed részénél egyébként 20—50 százalékos rokkantsági fokot állapítottak meg a rokkantság mérvét elbíró bizottságok.

Bár nincsen számszerű adatunk, mégis hálásan kell megemlékeznünk azokról az egyetemi és főiskolai hallgatókról, akik fiatal életüket áldozták fel hazájuk védelmében, akik elestek az idegen harctereken vagy forró vérükkel öntözték a hazai rögtöt abban a hősi harcban, melyet a magyar nemzet a világháborúban folytatott.

TÁBLÁZATOK. — TABELLEN.

1. Főiskolai hallgatók kora, hitfelekezete, családi állapota és anyanyelve.

Megnevezés	H a l l g a t ó k												Közpötvészeti főiskola Hochschule für bildende Künste					
	fi — männlich											együtt insgesamt						
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum												
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi	Juristische	Orvos- tudományi	Medizinische	Bálcészet- tudományi	Philosophische	Közgazdaság- tudományi	Közlekedés- tudományi	Építészeti	Architektische			Gépészmérnöki	Vegyeszeti	Chemische	Mémöki	Allgem. Ingenieure
kar — Fakultät					Közgazdaság-tudományi kar	Közlekedés- tudományi Fakultät	szakosztály — Sektion						Közpötvészeti főiskola Hochschule für bildende Künste					
1. A születés éve szerint.																		
1908.	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—
1907.	1	34	12	—	3	50	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	
1906.	8	277	124	43	43	452	—	—	—	42	20	—	—	—	—	—	—	
1905.	15	369	237	51	51	672	—	—	—	46	181	13	—	—	—	—	—	
1904.	13	392	280	85	85	770	—	—	—	50	260	16	—	—	—	—	—	
1903.	18	343	358	111	111	830	—	—	—	248	247	17	—	—	—	—	—	
1902.	24	279	338	81	81	722	—	—	—	49	247	27	—	—	—	—	—	
1901.	14	170	266	67	67	517	—	—	—	34	133	34	—	—	—	—	—	
1900.	2	114	159	50	50	325	—	—	—	5	66	30	—	—	—	—	—	
1899.	2	79	83	28	28	192	—	—	—	12	9	43	—	—	—	—	—	
1898.	—	35	34	21	21	90	—	—	—	9	9	39	—	—	—	—	—	
1897.	2	39	33	19	19	93	—	—	—	4	7	14	—	—	—	—	—	
1896.	—	32	26	18	18	76	—	—	—	2	6	11	—	—	—	—	—	
1895.	—	18	11	20	20	49	—	—	—	1	3	4	—	—	—	—	—	
1894.	—	15	13	12	12	40	—	—	—	2	2	3	—	—	—	—	—	
1893.	—	15	6	4	4	25	—	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	
1892.	—	17	5	10	10	32	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
1891.	—	13	5	5	5	23	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	
1890.	—	5	3	3	3	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1889.	—	8	1	2	2	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1888.	—	8	2	3	3	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1887.	—	3	—	5	5	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1886.	—	8	1	1	1	10	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
1885.	—	3	—	1	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1884.	—	5	—	2	2	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1883.	—	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1882.	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1881.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1880.	—	3	1	2	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1879.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1877.	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1875.	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1874.	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1873.	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1871.	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1866.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220	—	—	—	—	
2. Hitfelekezet szerint.																		
Róm. kath.	92	1.402	1.285	402	3.181	739	37	201	763	118	218	1.337	132	—	—	—	—	
Görög keleti	7	30	37	9	83	18	1	—	16	3	3	23	3	—	—	—	—	
Ag. evangélikus	—	2	15	5	22	6	—	—	8	2	4	15	1	—	—	—	—	
Református	—	212	185	64	461	94	9	32	140	27	41	249	19	—	—	—	—	
Unitárius	—	403	357	129	889	216	6	34	246	34	60	380	44	—	—	—	—	
Izraelita	—	15	13	1	29	3	1	2	7	4	1	15	2	—	—	—	—	
Anglikán	—	226	108	37	371	130	4	24	113	12	39	192	19	—	—	—	—	
Baptista	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Örmény kath.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mohammedán	—	—	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220	—	—	—	—	
3. Családi állapot szerint.																		
Nem házas	99	2.150	1.968	611	4.828	1.136	50	291	1.285	197	355	2.178	206	—	—	—	—	
Házas	—	139	31	35	205	69	7	5	8	3	10	33	11	—	—	—	—	
Elvált	—	1	2	3	6	2	1	—	1	—	1	3	3	—	—	—	—	
Özvegy	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ismeretlen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220	—	—	—	—	
4. Anyanyelv szerint.																		
Magyar	97	2.276	1.944	637	4.954	1.191	57	296	1.268	198	357	2.176	214	—	—	—	—	
Német	2	11	44	9	66	10	1	—	20	—	5	26	2	—	—	—	—	
Tót	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Román	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Horvát	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szerb	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bolgár	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Csen	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Eszt	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Orosz	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Török	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Olasz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Francia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Angol	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220	—	—	—	—	

Alter, Konfession, Familienstand und Muttersprache der Hochschulhörer.

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h								Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung					
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kör. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						együtt Insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät			Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen		Keresetből élő Vom Erwerb lebende	részen teilweise	egészben gänzlich		
		Jog- és állam- tudományi jurisztische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	kar - Fakultät														
1	87					7	7			10				1			1	1908.	
18	838					63	63			82				1			84	1907.	
34	1.240					79	79			109				18			790	1906.	
51	1.399					88	88			121				40			1.080	1905.	
49	1.520		1			95	99			130				71			1.172	1904.	
46	1.216		2			68	69			108				99			1.252	1903.	
37	869			2		36	39			62				118			935	1902.	
20	553			1		24	33			55				81			611	1901.	
10	352			1		22	24			34				67			387	1900.	
5	171			1		10	14			17				57			216	1899.	
5	172					4	5			11				36			95	1898.	
4	130					6	6			11				36			94	1897.	
2	78					3	3			8				35			68	1896.	
1	65					3	3			7				16			31	1895.	
	49					1	1			4				9			26	1894.	
	50					2	2			3				33			11	1893.	
	41					1	1			2				20			19	1892.	
	20					1	1			2				43			7	1891.	
	22									2				22			14	1890.	
	17		1				1			2				17			4	1889.	
	14						2			19				11			3	1888.	
	13					1	2			17				10			4	1887.	
	10					1	1			14				11			2	1886.	
	11						1			11				9			2	1885.	
	2									12				8		3	1	1884.	
	4									3				2			2	1883.	
	3									1				4			1	1882.	
	9									5				5				1881.	
	1									9				8			1	1880.	
	1									1							1	1879.	
	1									2				1				1877.	
	1									1				1				1875.	
	3									3				3				1874.	
	1									1				1				1873.	
	2									2				2				1871.	
	1									1				1				1866.	
285	8.966		7		27	516	550		117	121		788	9.754	1.000		1.841	6.913	Zusammen	
175	5.564		3		16	333	352		71	62		485	6.049	635		1.170	4.244	1. Nach Konfession.	
7	134				1	1	2			1		5	139	18		22	99	Röm. kath.	
1	45				1	3	4		2	3		7	52	9		34	9	Griechisch kath.	
26	849				3	44	47		9	9		65	914	73		160	681	Griechisch orient.	
62	1.591		1		5	79	85		16	17		118	1.709	205		267	1.237	Protestanten A. K.	
5	54									2		2	56	11		17	28	Reformierte	
9	721		3		1	55	59		16	30		105	826	49		196	581	Unitarier	
1						1	1					1	2				2	2	Israeliten
1													3				3	3	Anglikaner
1													1				1	1	Baptisten
3													3				3	3	Armenisch kath.
285	8.966		7		27	516	550		117	121		788	9.754	1.000		1.841	6.913	Mohammedaner	
																			Zusammen
275	8.623		6		24	506	536		115	107		758	9.381	772		1.779	6.830	3. Nach Familienstand.	
10	328				2	9	12		2	10		24	352	219		61	72	Ledig	
	14				1	1	2			4		6	20	9		10	10	Verheiratet	
	1												1			1	1	1	Geschieden
																			Verwitwet
																			Unbekannt
285	8.966		7		27	516	550		117	121		788	9.754	1.000		1.841	6.913	Zusammen	
																			Zusammen
283	8.818		7		26	511	544		114	119		777	9.595	979		1.809	6.807	4. Nach Muttersprache.	
1	105					4	4		1	2		7	112	15		23	74	Ungarn	
4													4				3	3	Deutsche
1													2				1	1	Slowaken
1													1				1	1	Rumänen
3													3				2	2	Kroaten
1													1				1	1	Serben
1													3				2	2	Bulgaren
1	13				1					1			14				12	12	Böhmen
2										1			2				2	2	Estländer
3										1			3				3	3	Russen
3													6				2	2	Türken
4													3				3	3	Italiener
2													4				2	2	Franzosen
3													3				1	1	Engländer
285	8.966		7		27	516	550		117	121		788	9.754	1.000		1.841	6.913	Zusammen	

2. Főiskolai hallgatók születési helye.

		H a l l g a t ó k											
		fi — männlich											
		Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum						
Megnevezés	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészet- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architektische	Gépészmérnöki Maschinen- Ingenieure	Vegyeszeti Chemische	Mérnöki Allgem. Ingenieure	együtt insgesamt	Köznevelés Hochschule für Bildende Künste
		kar — Fakultät											
A) Magyarország.													
V á r m e g y é k	Abauj-Torna	—	3	4	1	8	5	—	1	7	1	10	—
	Arad	—	2	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	Bács-Bodrog	—	5	5	—	10	—	—	—	—	—	6	1
	Baranya	2	8	19	5	34	12	2	1	12	2	21	4
	Békés	4	38	52	12	106	19	1	6	26	3	40	5
	Bereg	—	—	2	—	2	—	—	—	1	—	1	—
	Bihar	—	13	7	5	25	8	—	—	7	—	7	—
	Borsod	1	10	18	6	35	5	2	4	15	1	24	1
	Csanád	—	9	11	2	22	12	1	3	12	2	19	1
	Csongrád	1	10	10	1	22	6	2	1	9	1	14	1
	Esztergom	2	14	7	1	24	5	—	5	6	1	24	2
	Fejér	—	26	26	8	60	16	3	2	8	1	44	3
	Gömör	—	2	1	1	4	1	—	—	—	—	1	—
	Győr	1	8	12	4	25	10	—	1	1	—	2	—
	Hajdu	2	9	15	7	33	7	2	1	5	—	10	3
	Heves	2	33	9	9	66	26	1	4	21	2	33	1
	Hont	—	10	6	—	16	2	—	1	2	2	3	—
	J.-N.-K.-Szolnok	2	62	66	16	146	19	—	3	26	3	12	6
	Komárom	1	20	15	8	44	5	—	2	10	—	13	1
	Moson	1	4	9	6	20	2	—	1	2	1	5	—
	Nógrád	2	43	17	8	70	14	—	1	11	2	16	4
	Pest-Pilis-Solt-Kiskun	6	214	144	39	403	92	4	17	73	14	17	125
	Somogy	1	36	57	15	109	21	1	6	30	4	44	5
	Sopron	4	18	21	11	54	2	1	8	2	2	13	1
	Szabolcs	2	20	29	14	65	17	—	3	14	2	7	26
	Szatmár	2	13	20	6	41	6	—	—	1	—	2	3
Tolna	2	36	46	13	97	18	—	2	11	1	14	4	
Torontál	—	2	—	1	3	2	—	1	1	—	3	—	
Ung	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
Vas	5	77	47	18	147	34	—	6	28	3	68	3	
Veszprém	4	52	35	8	99	13	1	6	18	2	44	4	
Zala	9	66	47	14	136	20	1	3	17	7	55	3	
Zemplén	3	13	28	7	51	3	—	6	14	—	22	4	
Törvényhatósági városok.	Baja	3	5	12	3	23	—	2	3	—	—	5	1
	Budapest	13	721	356	131	1.221	317	19	96	321	50	81	567
	Debrecen	—	8	5	1	14	9	—	5	16	2	7	30
	Győr	—	24	17	3	44	17	1	4	5	—	3	13
	Hódmezővásárhely	—	2	8	1	11	3	—	1	6	1	1	9
	Kecskemét	—	4	13	5	22	5	—	10	1	2	13	—
	Miskolc	1	12	12	3	28	8	—	6	7	2	4	19
	Pécs	1	8	11	3	23	10	—	4	10	3	5	22
	Sopron	—	10	7	6	23	5	—	2	6	1	9	—
	Szeged	1	12	11	5	29	9	—	7	17	2	7	33
Székesfehérvár	—	24	10	5	39	6	1	5	9	2	17	3	
Jelenlegi Magyarország össz.	79	1.695	1.273	413	3.460	804	43	219	810	122	204	1.398	144
B) Magyarországból													
Ausztriához	3	12	11	4	30	8	—	1	5	2	1	10	1
Jugoszláviához	1	90	136	30	257	55	—	14	64	3	21	102	11
Romániához	2	257	291	98	648	190	6	40	239	38	83	406	33
Cseh-Szlovákiához	13	215	260	97	585	136	7	21	135	30	45	238	23
Együtt	19	574	698	229	1.520	389	14	76	443	73	150	756	68
C) Külföld.													
E u r o p a.	Anglia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bulgária	—	1	4	1	6	—	—	4	—	—	1	6
	Cseh-Szlovákia	—	3	2	1	6	—	—	1	—	1	2	3
	Esztorozság	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—
	Franciaország	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Jugoszlávia	1	—	3	1	5	—	1	3	—	—	1	5
	Lengyelország	—	2	—	—	2	—	—	1	—	—	—	1
	Német-Ausztria	—	4	6	1	11	8	—	12	—	2	2	15
	Németbirodalom	—	1	3	1	5	—	—	6	—	1	1	8
	Olaszország	—	2	3	1	5	—	—	8	—	—	—	9
	Oroszország	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3	4
	Románia	—	3	2	—	5	—	—	1	—	—	2	3
Svájc	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Törökország	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
Ukrajna	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
Egyesült Államok	—	2	5	—	7	—	—	1	1	—	2	1	
Egyéb Amerika	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
Külföld összesen	1	21	30	7	59	15	1	1	41	5	12	60	8
Mindössze	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220

3. Főiskolai hallgatók szülőinek lakóhelye.

Megnevezés	H a l l g a t ó k												
	fi — männlich												
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaság- tudományi Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volks- wirtschaftliche	Építészeti Architektische	Gépészmérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allg. Ingenieure	együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion								
A) Magyarország.													
1. Vármegyék.													
Abauj-Torna	—	5	4	1	10	5	—	1	5	—	1	7	—
Arad	1	4	1	1	7	4	—	—	1	—	1	7	—
Bács-Bodrog	—	4	5	2	11	5	—	—	5	—	10	—	1
Baranya	2	6	15	9	32	8	—	—	7	4	7	18	2
Békés	2	29	59	15	105	17	—	6	18	3	5	32	3
Bereg	—	1	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Bihar	—	5	8	2	15	7	—	1	—	—	—	5	—
Borsod	1	8	25	5	39	9	2	3	13	2	1	21	—
Csanád	—	10	8	3	21	12	1	2	7	3	1	14	2
Csongrád	1	12	8	1	22	6	1	1	7	1	1	11	1
Esztergom	3	12	9	—	24	5	—	5	7	2	4	18	3
Fejér	—	21	16	8	45	14	2	5	4	1	3	15	1
Gömbör	—	—	2	—	2	—	—	—	1	—	—	2	—
Győr	1	4	13	4	22	8	—	—	1	—	1	11	—
Hajdu	1	6	12	6	25	3	2	—	6	—	—	9	4
Heves	3	26	39	13	81	25	—	4	20	2	5	31	—
Hont	—	8	6	1	15	2	—	—	1	—	—	1	—
J.-N.-K.-Szolnok	2	68	66	22	158	21	1	20	8	2	10	33	7
Komárom	1	24	17	9	51	2	—	—	—	—	—	11	1
Moson	1	6	7	7	21	6	—	—	3	—	3	8	1
Nógrád	2	44	17	5	68	12	1	1	12	3	1	18	—
Pest-Pilis-Solt-Kiskun	5	387	245	73	710	156	9	26	153	16	46	250	14
Somogy	3	28	47	11	89	15	1	1	21	3	5	31	4
Sopron	5	14	16	9	44	5	—	—	8	2	1	11	—
Szabolcs	2	21	35	11	69	16	—	2	21	2	4	29	1
Szatmár	3	11	20	3	37	5	—	—	2	—	1	3	—
Tolna	2	26	39	10	77	12	1	3	17	—	—	21	2
Torontál	1	1	—	—	2	2	—	—	2	—	—	2	—
Ung.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Vas	6	70	42	17	135	29	—	4	30	2	7	43	2
Veszprém	4	49	35	11	99	13	1	6	17	4	5	33	5
Zala	7	68	39	18	132	19	1	5	15	5	7	33	3
Zemplén	4	7	29	4	44	4	—	5	11	—	6	22	4
2. Törvényhatósági városok.													
Baja	2	3	12	3	20	1	—	2	5	—	5	12	—
Budapest	18	1.012	556	192	1.778	479	25	120	480	72	110	807	100
Debrecen	—	4	1	6	11	10	—	5	18	—	8	35	2
Győr	1	20	22	2	45	14	—	6	8	—	3	17	2
Hódmezővásárhely	—	2	8	—	10	2	—	—	7	—	1	8	—
Kecskemét	—	1	11	4	16	2	—	—	7	1	2	10	2
Miskolc	1	3	19	1	24	9	—	9	7	1	2	19	4
Pécs	1	1	9	2	13	15	1	9	14	1	1	26	2
Sopron	—	17	5	6	28	4	—	3	3	2	2	10	—
Szeged	—	1	3	3	7	3	—	6	16	4	9	35	5
Székesfehérvár	—	27	14	8	49	16	3	5	14	5	—	27	4
Együtt	86	2.076	1.547	508	4.217	1.002	51	249	1.025	152	271	1.748	183
B) Magyar-ország (csatlólt része)													
Ausztriához	1	2	8	1	12	3	—	1	1	—	—	2	—
Jugoszláviához	—	28	75	14	117	25	—	5	29	3	11	48	3
Romániához	3	107	192	62	364	100	5	27	152	21	57	262	20
Cseh-Szlovákiához	9	75	161	57	302	72	2	12	73	22	20	129	9
Együtt	13	212	436	134	795	200	7	45	255	46	88	441	32
C) Külföld.													
1. Európa.													
Bulgária	—	—	5	1	6	—	—	—	4	—	2	7	—
Cseh-Szlovákia	—	—	1	1	2	1	—	—	1	—	—	1	—
Esztország	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—
Franciaország	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Jugoszlávia	—	—	1	1	2	—	—	1	1	—	—	2	—
Lengyelország	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—
Német-Ausztria	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
Olaszország	—	—	2	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
Oroszország	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Románia	—	—	—	1	1	—	—	—	3	—	3	4	1
Svájc	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—
Törökország	—	—	1	1	2	1	—	—	1	—	—	1	—
2. Más világrészek.													
Egyesült Államok	—	—	6	2	8	1	—	—	2	—	—	2	4
Együtt	—	2	18	7	27	6	—	2	14	2	7	25	5
Mindössze	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220

Wohnort der Eltern der Hochschulhörer.

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h							Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung		
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste			összesen zusammen	részen teilweise		egészben gänzlich	
		Jog- és állam- tudományi Jurisfische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	kar - Fakultät									
													A) Ungarn. 1. Komitate.		
4	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17 Abauj-Torna		
—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 Arad		
1	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18 Bács-Bodrog		
3	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53 Baranya		
6	163	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	136 Békés		
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 Bereg		
2	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22 Bihar		
2	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42 Borsod		
—	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43 Csanád		
1	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37 Csongrád		
2	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45 Esztergom		
4	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62 Fejér		
1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 Gömör		
5	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33 Győr		
2	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27 Hajdú		
5	142	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120 Heves		
—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13 Hont		
11	230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187 J.-N.-K.-Szolnok		
4	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49 Komárom		
1	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26 Moson		
4	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78 Nógrád		
37	1.167	1	7	54	62	17	8	87	1.254	102	260	892	Pest-Pilis-Solt-Kiskún		
9	148	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110 Somogy		
5	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57 Sopron		
4	119	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96 Szabolcs		
5	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41 Szatmár		
5	117	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91 Tolna		
—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 Torontál		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 Ung		
5	214	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	166 Vas		
7	157	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	112 Veszprém		
6	193	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	131 Zala		
4	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59 Zemplén		
													2. Munkizipalstädte.		
3	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27 Baja		
41	3.205	6	6	277	289	61	79	429	3.634	280	761	2.593	Budapest		
2	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 Debrecen		
2	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43 Győr		
1	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 Hódmezővásárhely		
4	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 Kecskemét		
2	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29 Miskolc		
2	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50 Pécs		
—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11 Sopron		
—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 Szeged		
4	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9 Székesfehérvár		
206	7.356	7	24	453	484	103	111	698	8.054	731	1.523	5.800	Insgesamt		
—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11 an Österreich		
11	204	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	134 an Jugoslawien		
35	781	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	507 an Rumänien		
32	544	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	411 an die Tschecho-Slowakei		
78	1.544	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.063 Insgesamt		
													C) Ausland. 1. Europa.		
—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11 Bulgarien		
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 Tschecho-Slowakei		
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 Estland		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 Frankreich		
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 Jugoslawien		
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 Polen		
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 Deutsch-Österreich		
—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 Italien		
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 Russland		
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 Rumänien		
—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 Schweiz		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 Türkei		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2. Andere Weltteile.		
—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13 Vereinigte Staaten		
1	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50 Insgesamt		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Überhaupt		

4. Főiskolai hallgatók szülőinek foglalkozása, vagyoni állapota és ingatlantulajdona.

Megnevezés	H a l l g a t ó k												Közömvézteli főiskola Hochschule für bildende Künste	
	fi — männlich													
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt inzesamt		Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architektsche	Gépméternöki Maschinen- ingenieure	Vegyszereti Chemische	Méternöki Allg. Ingenieure	együtt Inzesamt		
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion						együtt Inzesamt			
1. A szülők foglalkozása szerint.														
I. Őstermelés.														
A) Mezőgazd. és kertészet.														
Nagybirtokos	—	5	—	—	5	19	—	2	—	1	—	1	4	—
{ 100—1000 h.	—	34	36	7	77	54	—	1	—	16	—	8	28	—
{ 50—100 h.	1	23	38	2	64	13	—	—	1	7	—	4	12	—
{ k. m. n.	—	4	3	—	7	8	—	—	—	5	—	—	5	—
Haszonbérli	1	7	4	1	13	14	—	—	1	1	—	—	2	—
Kisbirtokos, kisbérli	5	47	97	17	166	30	—	—	6	31	3	7	47	2
Kisbirtokos-napszámos	10	31	54	9	104	18	—	—	2	17	—	2	27	2
Részes-földműves	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Majoros, juh- és baromfi- tenyésztő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gazdasági tisztviselő	2	18	30	3	53	25	1	—	1	20	1	—	23	—
Gazdasági cseléd	2	—	3	1	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Mezőgazdasági munkás	4	11	17	16	48	5	1	—	—	10	1	3	15	3
Ónálló kertész	—	1	1	1	3	1	—	—	2	—	—	1	4	—
Kertészsegéd	—	—	3	1	4	—	—	—	—	3	1	—	4	1
B) Erdészet.														
Tisztviselő	—	3	4	—	7	—	—	—	—	2	—	1	3	—
Segédszemélyzet	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—
C) Egyéb őstermelő.														
Ónálló és s. cs.-tag	1	—	2	—	3	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Segédszemélyzet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Bányászat, ipar és forgalom.														
A) Bányászat és kohászat.														
Ónálló	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Tisztviselő	—	7	8	2	17	1	—	—	—	1	—	2	3	—
Segédszemélyzet	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1
B) Ipar.														
a) Ónállók.														
Asztalos, ács, bognár, esztergályos	3	10	36	5	54	7	2	8	10	1	6	27	3	3
Borbély és fodrász	1	2	6	2	11	7	—	3	1	—	—	4	—	—
Cipész és csizmadia	—	13	29	8	50	9	—	1	6	1	4	12	1	1
Kocsmáros, vendéglős és kávés	4	24	28	3	59	18	1	4	16	1	2	24	1	2
Kovács, lakatos stb.	1	7	10	5	23	3	—	1	14	1	2	18	—	2
Kőműves	—	2	3	3	8	—	—	7	1	—	—	8	—	—
Könyv- és könyvnyomdász	—	1	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mészáros és hentes	—	9	16	—	25	7	—	—	9	1	—	10	—	—
Molnár	2	5	9	1	17	6	—	1	12	2	3	18	1	1
Pék	—	1	3	2	6	—	—	1	3	—	—	4	—	1
Szabó, varrónő, himzőnő stb.	—	19	24	8	51	9	—	3	14	2	6	25	3	3
Szűcs	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—
Takács, posztó- és szőnyeg- szövő	1	25	—	10	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb iparágak	1	33	36	13	83	22	—	36	40	7	14	97	7	7
b) Tisztviselő														
	1	32	46	4	83	37	5	20	63	8	17	113	1	1
c) Segédszemélyzet.														
Asztalos, ács, bognár és esztergályos	—	1	5	2	8	3	—	3	7	—	1	11	—	—
Borbély és fodrász	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cipész és csizmadia	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—
Kocsmáros stb.	—	2	3	—	5	—	—	1	6	—	1	8	—	—
Kovács, lakatos stb.	1	13	16	3	33	10	1	5	24	—	1	31	4	4
Kőműves	1	1	1	2	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Könyv- és könyvnyomdász	—	3	2	2	7	2	—	1	3	1	—	5	—	—
Mészáros és hentes	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—
Molnár	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—	2	—	—
Pék	—	1	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szabó, varrónő stb.	—	2	—	—	2	3	—	—	4	—	1	5	—	—
Szűcs	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—
Takács, posztószövő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb iparágak	1	10	9	1	21	6	—	1	3	—	1	5	3	3

Beruf, Vermögensstand und Immobilienbesitz der Eltern der Hochschulhörer.

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h										Halगतók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetéből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung		
Állatorvosi főiskola Veterinar-Hochschule	összesen zusammen	Kör. m. Pázmány-Tudományegyetem K. und. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar	Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	részből teilweise			egészben gänzlich				
		Jog- és államtudományi Juristische	Orvos-tudományi Medizinische	Bölcsész-tudományi Philosophische	együtt insgesamt	kar — Fakultät												
—	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1. Nach Beruf der Eltern.
6	165	—	—	—	1	—	—	—	3	31	1	29	I. Urproduktion.					
6	96	—	—	—	1	—	—	—	2	167	6	153	A) Landwirtschaft.					
—	20	—	—	—	—	—	—	—	3	98	3	93	Grossgrundbesitzer					
—	29	—	—	—	—	—	—	—	3	23	1	20	Grundbesitzer { 100—1000 J. { 50—100 J. { o. n. B.					
10	255	—	—	—	3	—	—	—	6	30	1	28	Pächter					
11	162	—	—	—	1	—	—	—	1	261	16	211	Kleingrundbesitzer					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	163	16	120	Kleingrundbesitzer, Tagl. Teilhaber					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Milchmeier etc.					
8	109	—	—	—	2	—	—	—	2	111	8	93	Landwirtschaftl. Beamte					
2	9	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	6	" Gesinde					
6	77	—	—	—	2	—	—	—	3	80	21	43	" Arbeiter					
—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	6	Selbständiger Gärtner					
—	9	—	—	—	—	—	—	—	1	11	1	8	Gartnergehilfen					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	B) Forstwesen.					
—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	10	Beamte					
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	Hilfspersonal					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	C) Sonstige Urproduktion.					
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	Selbständige, Familienmitgl. Hilfspersonal					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	II. Bergbau, Industrie, Handel, Verkehr.					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	A) Bergbau.					
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	Selbständige					
2	23	—	—	—	1	—	—	—	2	25	—	4	Beamte					
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	Hilfspersonal					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	B) Industrie.					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	a) Selbständige.					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Tischler, Zimmerleute, Wagner, Drechsler					
1	92	—	—	—	4	—	—	—	6	98	11	23	Barbiere u. Friseure					
—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	22	2	3	Schuhmacher					
2	74	—	—	—	3	—	—	—	5	79	7	22	Gastwirte, Restaurateur, Cafétiers					
7	109	—	—	—	—	—	—	—	—	109	5	17	Schmiede, Schlosser					
2	48	—	—	—	—	—	—	—	1	49	6	11	Maurer					
3	19	—	—	—	1	—	—	—	1	20	2	4	Buch- u. Steindrucker					
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	Fleischhauer u. Selcher					
7	49	—	—	—	3	—	—	—	6	55	2	11	Müller					
1	43	—	—	—	—	—	—	—	—	43	2	3	Bäcker					
1	12	—	—	—	1	—	—	—	1	13	1	1	Schneider, Näherinnen					
2	90	—	—	—	2	—	—	—	3	93	7	32	Kürschner					
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	Weber, Tuchmacher					
—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—	40	Sonstige Industriezweige					
3	212	—	—	—	13	—	—	—	6	236	10	186	b) Beamte					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	c) Hilfspersonal.					
—	236	—	—	—	15	—	—	—	4	257	33	172	Tischler, Zimmerl. etc.					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	8	Barbiere u. Friseure					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Schuhmacher					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gastwirte, Rest., Cafétiers					
1	79	—	—	—	2	—	—	—	2	81	9	19	Schmiede, Schlosser					
—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	1	Maurer					
—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	14	3	4	Buch- u. Steindrucker					
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	Fleischhauer u. Selcher					
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	Müller					
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	Bäcker					
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	Schneider, Näherinnen					
1	11	—	—	—	1	—	—	—	1	12	—	2	Kürschner					
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	Weber, Tuchmacher					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sonstige Industriezweige					
—	35	—	—	—	—	—	—	—	1	36	4	10						

4. sz. tábla. (Vége.)

Megnevezés	H a l l g a t ó k												
	f i - m ä n n l i c h												
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Elíteltudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészet- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi Kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volk- wirtschaftliche	Építészeti Architektsiche	Gépezsmérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allg. Ingenieure	együtt insgesamt	Köznevelési Főiskola Hochschule für Bildende Künste
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion								
C) Kereskedelem.													
Önálló	3	86	82	17	188	68	2	14	52	10	16	94	9
Tisztviselő	4	198	74	28	304	102	—	12	70	8	20	110	9
Segédszemélyzet	1	6	4	1	12	4	1	2	9	2	4	18	—
D) Közlekedés.													
Önálló	2	—	3	—	4	2	—	—	3	—	1	4	—
Vasúti tisztviselő	1	86	52	14	154	41	1	10	47	7	18	83	4
Posta- és táviradi tisztviselő	1	37	29	5	72	13	1	1	13	4	4	23	—
Egyéb tisztviselő	—	3	1	—	4	5	—	—	4	—	1	5	—
Díjnok	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Vasúti szolgáló	3	18	13	3	37	9	—	4	11	—	3	18	—
Posta- stb. szolgáló	—	13	8	4	25	5	—	—	4	—	—	5	1
Egyéb segédszemélyzet	2	—	—	1	3	—	—	—	1	—	1	1	—
III. Közszolgálati ágak.													
A) Polgári közzszolgálati ágak.													
a) Önállók és tisztviselők.													
Állami tisztviselő	5	302	117	32	456	84	7	19	80	17	33	156	20
Várm. és városi tisztviselő	2	105	42	14	163	22	2	2	14	4	7	29	4
Közégségi tisztviselő	1	40	26	3	70	14	—	—	10	—	3	13	1
Ügyvéd, segéd, jelölt	—	86	20	8	114	15	1	5	22	4	3	35	2
Orvos, gyógyszer-, szülésznő	—	64	132	47	243	12	2	4	28	10	1	45	7
Középsiskolai tanár	1	23	20	18	62	5	—	1	21	5	1	28	—
Népiszkolai tanító	3	50	81	30	164	22	2	2	36	7	15	62	8
Pap, szerzetes, apáca	1	33	29	27	90	11	2	1	18	6	3	30	—
Egyéb közzszolgálati ágak	—	78	82	34	194	45	9	14	69	11	18	121	16
b) Díjnok													
—	—	6	—	—	6	—	—	—	1	—	—	1	—
c) Szolga													
—	1	14	14	12	41	15	—	1	14	2	3	20	2
B) Véderő.													
Tiszt és tisztviselő	—	15	12	11	38	15	—	6	32	1	10	49	4
Altiszt	—	9	4	1	14	2	—	—	2	1	—	3	1
Legénység	—	2	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Különböző napszámok.													
V. Házi cseléd													
—	2	—	2	1	5	—	—	—	—	—	1	1	2
VI. Egyéb foglalkozás.													
14	157	171	69	411	122	5	—	28	102	15	26	176	49
Nyugdíjasok:													
1. Köztisztviselő	2	257	233	54	546	108	8	32	123	22	31	216	24
2. Tanár, tanító	—	40	53	17	110	15	1	7	16	5	5	34	5
3. Közzszolgálati altiszt	—	24	19	7	50	20	—	3	11	1	8	23	5
4. Egyéb nyugdíjas	6	96	53	29	184	84	—	17	124	22	37	200	10
Ismeretlen	1	34	31	18	84	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
2. A szülők életbenléte szerint.													
Atya él, anyja él	59	1.622	1.499	411	3.591	823	37	213	935	137	259	1.581	134
Atya él, anyja nem él	13	135	99	46	293	100	10	29	83	17	23	162	13
Anyja él, atya nem él	24	460	350	160	994	238	9	47	245	38	75	414	55
Atya és anyja nem él	3	73	53	32	161	47	2	7	31	8	9	57	18
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
3. A szülők vagyoni állapota szerint.													
Gazdag	1	25	1	4	31	13	2	1	4	2	—	9	—
Jómódu	12	478	418	112	1.020	265	9	70	222	38	48	387	19
Vagyontalan	42	1.178	969	274	2.463	574	32	141	624	94	184	1.075	106
Szegény	44	609	613	259	1.525	356	15	84	444	66	134	743	95
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
4. A szülők ingatlan-tulajdona szerint.													
Háza van	24	416	403	156	999	215	8	113	290	41	58	510	37
Földje van	1	68	67	13	149	54	—	3	36	11	14	64	2
Földje és háza van	18	218	334	66	636	146	10	16	98	12	41	177	11
Sem háza, sem földje nincs	56	1.588	1.197	414	3.255	793	40	164	870	136	253	1.463	170
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220

5. Főiskolai hallgatók állampolgársága, lakóhelye, előképzettsége és nyelvismerete.

Megnevezés	H a l l g a t ó k														
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum								
	Hittudományi	Jog- és állam- tudományi	Orvos- tudományi	Bölcsészet- tudományi	Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi	Közgazdaság- tudományi	Építészeti	Architektische	Gépész-mérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	együtt insgesamt	Köznevelési Hochschule für bildende Künste
	Theologische	Juristische	Medizinische	Philosophische	Fakultät		Fakultät								
kar — Fakultät						szakosztály — Sektion									
A) Állampolgárság.															
Magyar	92	2.230	1.736	570	4.628	1.094	54	267	1.096	178	302	1.897	199		
Osztrák	—	—	3	—	3	2	—	—	7	—	1	2	1		
Csehszlovák	4	23	117	35	179	49	1	8	54	14	14	91	8		
Román	3	30	100	39	172	54	3	16	108	5	38	170	7		
Jugoszláv	—	6	35	3	44	6	—	4	18	1	6	29	1		
Bulgár	—	—	4	1	5	—	—	—	4	1	1	6	—		
Török	—	—	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—		
Angol	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—		
Német	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	1	3	—		
Olasz	—	—	2	—	2	—	—	—	1	—	—	1	—		
Svájc	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—		
Orosz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—		
Lengyel	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	4	—		
Eszt	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—		
Egyesült Állambeli	—	—	2	—	2	—	—	—	1	—	—	1	—		
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220		
B) Lakóhely.															
I. kerület	7	322	287	183	799	243	17	103	413	49	131	713	32		
II. "	7	162	84	31	284	65	7	24	89	19	20	159	20		
III. "	—	57	18	10	85	23	2	3	15	9	4	33	5		
Jobbpart	14	541	389	224	1.168	331	26	130	517	77	155	906	57		
IV. kerület	84	99	63	50	296	54	1	10	34	10	6	61	7		
V. "	—	136	70	13	219	65	3	14	51	5	13	86	11		
VI. "	—	160	128	37	325	94	3	15	82	15	26	141	50		
VII. "	—	277	191	62	530	143	5	30	110	16	23	184	31		
VIII. "	1	314	378	105	798	152	5	29	139	24	49	246	20		
IX. "	—	275	476	79	830	168	1	37	165	28	41	272	24		
X. "	—	91	81	20	192	48	2	14	45	5	13	79	5		
Budapest	85	1.852	1.387	366	3.190	724	20	149	626	103	171	1.069	148		
Budapest	99	1.893	1.776	590	4.358	1.055	46	279	1.143	180	326	1.974	205		
Szomszédos községek	—	332	209	51	592	146	10	17	148	19	39	233	14		
Egyéb Magyarország	—	65	3	7	75	7	2	—	2	1	1	6	1		
Lakása még nincs	—	—	13	1	14	—	—	—	1	—	—	1	—		
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220		
C) Előképzettség.															
1. Az iskolák jellege szerint.															
Gimnáziumot végzett	99	2.207	1.971	555	4.832	655	48	198	1.000	156	250	1.652	127		
Reáliskolát	—	30	24	48	102	180	5	95	290	44	114	548	39		
Felsőkereskedelmi iskolát végzett	—	48	3	37	88	367	1	—	—	—	—	2	10		
Tanítóképezdét	—	2	1	5	8	2	4	1	—	—	—	5	1		
Felsőiparisiskolát	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1		
Iparművészeti iskolát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3		
Iparrajziskolát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
Felsőbb leányiskolát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Polgári iskolát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24		
Elemi iskolát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
Hadapródiskolát	—	1	1	3	5	3	—	1	3	—	—	4	2		
Katonai főreáliskolát	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—		
Ludovika-Akadémiát	—	—	1	1	2	1	—	—	1	—	1	2	—		
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220		
2. Az érettségi vizsgálat eredménye szerint.															
Jeles érett	56	384	462	204	1.106	248	24	53	461	98	72	708	23		
Jó	25	549	633	205	1.412	402	13	92	448	57	127	737	49		
Élőképes érett	18	1.348	905	230	2.501	556	14	151	375	45	160	745	91		
Érettségét nem tett	—	9	1	10	20	2	7	—	10	—	7	24	57		
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220		
D) Nyelvismeret szerint.															
Egy modern nyelvet sem beszél	70	1.203	1.077	290	2.640	611	16	151	679	57	170	1.073	121		
1 " " beszél	27	721	724	249	1.721	421	25	104	411	98	131	769	76		
2 " " " " " " " " " "	1	269	131	92	493	127	10	35	149	35	50	279	18		
3 " " " " " " " " " "	1	86	62	17	166	45	6	6	54	10	13	89	5		
4 " " " " " " " " " "	—	11	7	1	19	4	1	—	1	—	2	4	—		
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220		
és pedig:															
Németül beszél	29	1.072	895	338	2.334	616	49	143	401	143	195	931	94		
Franciaul "	1	280	130	92	503	150	13	34	154	32	53	286	15		
Angolul "	1	122	93	34	250	88	11	12	101	20	22	166	13		
Olaszul "	1	24	31	20	76	19	1	5	14	4	7	31	2		

Staatsangehörigkeit, Wohnort, Vorbildung und Sprachkenntnis der Hochschulhörer.

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h										Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott		Benennung
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	K. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdasági tudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	Von Eltern oder Angehörigen erhalten						
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	észben teilweise				egészben gänzlich						
240	8.058	7	25	473	505	103	114	722	8.780	927	1.673	6.180	A) Staatsangehörigkeit.			
14	14	—	—	—	—	—	—	—	15	1	3	11	Ungarn			
25	352	—	—	7	7	7	2	16	368	24	52	292	Österreich			
10	413	—	1	35	36	5	5	46	459	43	94	322	Tschecho-Slowaken			
8	88	—	—	1	1	—	—	1	89	2	12	75	Rumänen			
1	12	—	—	—	—	—	—	—	13	—	1	12	Jugoslawen			
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	Bulgaren			
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	Türken			
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	2	Engländer			
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	2	Deutsche			
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	1	1	3	Italiener			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Schweizer			
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	2	Russen			
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	Polen			
—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	Estländer			
1	6	—	—	—	—	—	—	—	6	—	1	5	Amerikaner d. V. St.			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen			
													B) Wohnort.			
24	1.811	1	2	64	67	20	14	101	1.912	208	331	1.373	I. Bezirk			
4	532	1	—	42	43	4	8	55	587	58	114	415	II. "			
—	146	—	—	8	9	2	2	13	159	22	36	101	III. "			
28	2.189	2	3	114	119	26	24	169	2.658	288	481	1.889	Rechtes Ufer			
3	421	—	—	50	50	5	1	56	477	54	54	369	IV. Bezirk			
10	391	—	2	57	59	10	24	93	484	38	101	345	V. "			
51	661	—	2	48	50	8	18	76	737	88	148	501	VI. "			
93	981	2	2	46	50	21	18	89	1.070	105	227	738	VII. "			
34	1.250	1	7	111	119	22	19	160	1.410	154	260	996	VIII. "			
29	1.323	1	4	40	45	8	8	61	1.384	125	215	1.044	IX. "			
11	335	—	—	11	11	3	4	18	353	42	77	234	X. "			
231	5.362	4	17	363	384	77	92	553	5.915	606	1.082	4.227	Linkes Ufer			
259	7.861	6	20	477	503	103	116	722	8.573	894	1.563	6.116	Budapest			
25	1.010	1	7	39	47	14	4	65	1.075	89	259	727	Benachbarte Gemeinden			
—	89	—	—	—	—	—	—	1	90	17	17	56	Sonstiges Ungarn			
1	16	—	—	—	—	—	—	—	16	—	2	14	Hat noch keine Wohnung			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen			
													C) Vorbildung.			
													1. Nach dem Typus der Schulen.			
257	7.523	3	27	478	508	66	46	620	8.143	754	1.460	5.929	Gymnasium absolviert			
28	897	—	—	5	5	—	2	7	904	97	182	625	Realschule "			
—	467	4	—	27	31	51	2	84	551	126	158	267	Höhere Handelsschule abs.			
—	27	—	—	6	6	—	19	25	52	5	22	25	Lehrerpreparandie "			
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	Höhere Gewerbeschule "			
—	3	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6	Kunstgewerbeschule "			
—	1	—	—	—	—	—	3	3	1	—	—	1	Gewerbezeichenschule abs.			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Höhere Mädchenschule "		
—	24	—	—	—	—	—	20	20	20	—	2	18	Bürgerschule "			
—	1	—	—	—	—	—	28	28	52	—	14	36	Elementarschule "			
—	14	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	2	Kadettenschule "			
—	2	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	Militärberealschule "			
—	5	—	—	—	—	—	—	—	2	4	2	—	Ludovizeum "			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen			
													2. Nach Ergebnis der Maturitätsprüfung.			
23	2.108	1	7	241	249	51	11	311	2.419	219	495	1.705	Vorzüglich			
93	2.693	1	12	193	206	44	15	265	2.958	293	576	2.089	Gut			
169	4.062	2	8	82	92	21	5	118	4.180	445	719	3.016	Genügend			
—	103	3	—	—	3	1	90	94	197	43	51	103	Nicht maturiert			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen			
													D) Nach Sprachenkenntnis.			
214	4.659	2	10	175	187	37	33	257	4.916	463	886	3.567	Sprechen keine moderne Sprache			
66	3.053	3	10	147	160	48	47	255	3.308	380	674	2.254	" 1 " "			
4	921	2	6	151	159	21	24	204	1.125	119	228	778	" 2 " "			
—	306	—	1	38	39	11	15	65	371	35	48	288	" 3 " "			
—	27	—	—	5	5	—	2	7	34	3	5	26	" 4 " "			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen			
													und zwar:			
71	4.040	5	16	330	351	78	88	517	4.563	505	932	3.126	Sprechen deutsch			
5	959	—	7	187	194	30	40	264	1.222	115	204	904	" französisch			
—	518	2	2	57	61	13	20	94	612	47	133	432	" englisch			
—	128	—	—	9	9	2	2	13	141	30	22	89	" italienisch			

6. A főiskolai hallgatók más szakokon végzett magasabbfokú tanulmánya

Megnevezés	H a l l g a t ó k													
	fi — m ä n n l i c h													
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						József kir. Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volks- wirtschaftliche	Építészeti Architektsiche	Gépezsmérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	
kar — Fakultät						szakosztály — Sektion							együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
a) Általában.														
Más szakot hallgatott	3	211	55	73	342	105	14	9	30	5	22	80	22	
nem hallgatott	96	2.079	1.946	576	4.697	1.103	44	287	1.264	195	344	2.134	198	
Együtt	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220	
b) Szakok szerint.														
1. Hittudományi főiskola	—	15	4	16	35	—	1	—	1	—	—	2	2	
2. Orvosi	—	29	—	3	32	—	—	—	—	—	—	—	—	
3. Jogi	—	—	7	10	17	5	2	—	3	1	5	11	1	
4. Bölcsészeti	2	7	4	—	13	1	—	—	—	—	—	—	—	
5. Közgazdasági	—	12	3	4	19	—	1	—	2	—	—	3	2	
6. Műegyetemi	1	80	20	26	127	39	1	—	3	—	3	7	13	
7. Képzőművészeti	—	1	—	3	4	—	—	—	—	—	—	3	3	
8. Allatorvosi	—	6	10	1	17	1	1	—	—	—	—	—	—	
9. Bányászati	—	2	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	
10. Erdészeti	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
11. Gazdasági	—	8	2	1	11	25	3	—	2	—	—	7	—	
12. Katonai akadémia	—	9	3	5	17	3	1	3	15	1	11	31	—	
13. Keleti	—	11	—	—	11	4	4	—	1	—	—	6	1	
14. Kereskedelmi	—	27	—	—	27	22	1	2	3	—	—	6	—	
15. Export	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	
16. Zeneművészeti főiskola	—	3	—	1	4	1	—	—	—	—	—	—	—	
17. Testnevelési	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
18. Gyógyszerészeti tanf.	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	
19. Kertészeti főiskola	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
20. Rajztanárképző	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

7. A főiskolai hallgatók a folytatott főiskolai tanulmányok helye és a hallgatott félévek száma szerint.

Megnevezés	H a l l g a t ó k													
	fi — m ä n n l i c h													
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						József kir. Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volks- wirtschaftliche	Építészeti Architektsiche	Gépezsmérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	
kar — Fakultät						szakosztály — Sektion							együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
a) Városok szerint.														
1. Hazai főiskolákon.														
Debrecen	2	22	10	6	40	16	2	—	2	—	1	5	—	
Eger	4	1	1	—	6	1	—	—	1	—	—	1	—	
Esztergom	6	1	—	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hódmezővásárhely	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jászóvár	—	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kassa	—	—	1	—	2	3	—	—	—	1	—	2	1	
Kecskemét	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	
Keszthely	—	5	1	—	6	8	2	—	—	—	—	2	—	
Kolozsvár	—	3	16	4	23	—	2	—	2	—	—	6	1	
Magyaróvár	—	2	1	—	3	—	2	—	—	—	—	2	—	
Máramarosziget	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
Miskolc	—	10	—	—	10	—	1	—	3	—	—	4	—	
Nagyvárad	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pannonhalma	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	
Pápa	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pécs	1	7	55	2	65	1	—	—	2	—	1	3	—	
Pozsony	—	3	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	
Sárospatak	—	3	1	—	4	—	—	1	—	—	—	1	—	
Selmecbánya	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	
Sopron	—	2	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	
Szeged	—	2	17	1	20	1	2	—	—	—	—	—	—	
Együtt	13	68	103	22	206	40	12	2	12	2	4	32	3	

1) Külföldi főiskolában. — An ausländischen Hochschulen.

Weitere Fortbildung der Hochschulhörer in anderen höheren Fächern.

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h								Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung			
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kör. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät			Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen		Keresetből élő Vom Erwerb lebende	részben teilweise	egészben gänzlich
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	kar — Fakultät												
18	567	—	1	17	18	3	6	27	594	124	133	337	a) Überhaupt. Anders Fach besucht " " nicht besucht Insgesamt				
267	8.399	7	26	499	532	114	115	761	9.160	876	1.708	6.576					
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913					
2	41	—	—	—	—	—	—	—	41	11	3	27	b) Nach Fächern. 1. Theologische Hochschule 2. Medizinische " " 3. Juristische " " 4. Philosophische " " 5. Volkswirtschaftl. " " 6. Polytechnikum 7. Hochsch. f. bildende Künste 8. Veterinär-Hochschule 9. Montanakademie 10. Forstakademie 11. Landwirtschaftl. Hochsch. 12. Militärakademie 13. Orientalakademie 14. Handelsakademie 15. Exportakademie 16. Musikakademie 17. Hochsch. f. Körperkultur 18. Lehrkurs für Pharmazie 19. Gartenbau Hochschule 20. Höhere Präparande f. Zellenpro				
1	36	—	—	—	—	—	—	—	36	8	11	20					
1	35	—	—	—	—	—	—	—	35	6	11	18					
—	14	—	—	—	—	—	—	—	14	6	5	4					
1	25	—	—	—	—	—	—	—	25	9	11	13					
2	188	—	—	—	—	—	—	—	188	40	42	108					
—	10	—	—	—	—	—	—	—	10	1	2	12					
—	18	—	—	—	—	—	—	—	18	—	3	15					
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	4					
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2					
10	53	—	—	—	—	—	—	—	53	1	7	45					
—	51	—	—	—	—	—	—	—	51	26	7	18					
—	23	—	—	—	—	—	—	—	23	15	7	4					
—	55	—	—	—	—	—	—	—	55	—	20	38					
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2					
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	—	3	2					
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—					
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	3					
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1					

Hochschulhörer nach dem Ort und Semesterzahl der besuchten anderen höheren Fächern

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h								Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung			
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kör. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät			Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen		Keresetből élő Vom Erwerb lebende	részben teilweise	egészben gänzlich
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	kar — Fakultät												
4	65	—	—	—	—	—	—	—	65	15	14	38	a) Nach Städten. 1) <i>An heimischen Hochschulen.</i> Debrecen Eger Esztergom Hódmezővásárhely Jászóvár Kassa Kecskemét Keszthely Köszvár Magyaróvár Máramarosziget Miskolc Nagyvárad Pannonhalma Pápa Pécs Pozsony Sárospatak Selmechánya Sopron Szeged				
—	8	—	—	—	—	—	—	—	8	1	—	7					
—	8	—	—	—	—	—	—	—	8	2	—	6					
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1					
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	3					
1	6	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	4					
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	1					
4	20	—	—	—	—	—	—	—	20	1	2	17					
1	34	—	—	—	—	—	—	—	37	1	11	25					
2	15	—	—	—	—	—	—	—	15	5	1	9					
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—					
—	14	—	—	—	—	—	—	—	14	2	1	11					
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2					
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2					
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1					
2	71	—	—	—	—	—	—	—	89	4	3	82					
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	1					
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	4					
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1					
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5					
2	25	—	—	—	—	—	—	—	26	2	4	20					
16	297	—	—	—	—	—	—	—	321	44	37	240					

7. sz. tábla. (Vége.)

Megnevezés	H a l l g a t ó k												
	fi — männlich												
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. und. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Hittudományi Theologische	Jog- és Állam- tudományi juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architectische	Gépszermérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion							együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
2. Külföldi főiskolákon.													
Bécs	—	4	2	3	9	4	1	—	2	—	—	3	—
Bécsújhely	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Berlin	—	1	—	2	3	4	—	—	3	—	—	3	—
Brünn	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	5	—
Dorpat	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Frankfurt	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Genf	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Graz	—	1	2	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—
Halle	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Hamburg	—	—	—	1	1	1	—	—	2	—	—	5	—
Innsbruck	1	3	3	3	10	1	—	—	1	—	—	1	—
Jena	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiel	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Kiew	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konstantinápoly	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Köln	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Krakkó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lancaster	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Lausanne	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Lipcse	—	2	—	1	3	3	—	—	—	—	—	—	—
London	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Mannheim	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Milanó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Mittweida	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Mödling	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	—	14	—
München	—	—	1	—	1	3	1	—	1	—	8	2	1
New-York	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Nürnberg	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Oxford	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Páris	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—
Prága	—	1	4	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Róma	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—
Szófia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turin	—	—	—	3	3	—	—	—	1	—	—	1	—
Zágráb	2	2	2	1	7	—	—	—	3	—	—	3	—
Együtt	3	17	22	18	60	27	2	2	21	3	14	42	3
Összesen	16	85	125	40	266	67	14	4	33	5	18	74	6
b) Hallgatott félévek száma szerint.													
1 félév	—	65	40	13	118	26	—	4	8	3	8	23	6
2 "	13	110	72	44	239	42	8	3	22	5	9	47	12
3 "	1	27	15	8	51	10	2	2	2	—	3	9	4
4 "	1	47	21	9	78	23	8	3	10	3	5	29	6
5 "	1	15	14	3	33	3	—	—	—	—	—	—	1
6 "	2	24	15	12	53	30	12	—	7	—	4	23	1
7 "	—	5	5	2	12	2	—	—	1	—	—	1	—
8 "	3	33	8	26	70	20	5	—	2	—	1	8	2
8 "	—	14	3	8	25	4	2	—	—	—	—	2	2
Összesen	21	340	193	125	679	160	37	12	52	11	30	142	34

Tabelle Nr. 7. (Schluss.)

H ö r e r		n ö — w e i b l i c h										Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung	
Allatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende			részből teilweise	egészben gänzlich		Benennung
		Jog- és államtudományi Juristische	Orvos-tudományi Medizinische	Bölcsész-tudományi Philosophische	együtt insgesamt	kar — Fakultät											
—	16	—	1	3	4	—	—	—	4	20	3	3	14	Wien			
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	Wienerneustadt			
—	10	—	—	1	1	—	—	—	1	11	1	5	5	Berlin			
—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	1	3	Brünn			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Dorpat			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Frankfurt			
—	2	—	—	2	2	—	—	—	2	4	1	1	2	Genf			
—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	2	1	Graz			
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	Halle			
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	7	6	—	1	Hamburg			
—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	12	2	1	9	Innsbruck			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	Jena			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Kiel			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	Kiew			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Konstantinopel			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Köln			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	Krakkau			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	Lancaster			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Lausanne			
—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	3	3	Leipzig			
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	London			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Mannheim			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	Mailand			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	Mittweiden			
—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	14	13	—	1	Mödling			
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	2	5	München			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	New-York			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Nürnberg			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	Oxford			
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2	Paris			
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	1	6	Prag			
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2	Rom			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Sofia			
—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	1	4	Turin			
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	2	5	Agram			
1	133	—	1	6	7	1	—	—	8	141	38	28	75	Insgesamt			
17	430	—	1	29	30	1	1	—	32	462	82	65	315	Zusammen			
b) Hörer nach den Semestern.																	
2	175	—	1	15	16	2	—	—	18	193	24	34	135	1 Semester			
7	347	—	1	14	15	3	—	—	19	366	52	69	245	2 „			
—	74	—	—	2	2	—	—	—	4	78	10	14	54	3 „			
5	141	—	—	8	8	1	—	—	10	151	34	34	83	4 „			
—	37	—	1	3	4	—	—	—	4	41	6	11	24	5 „			
10	117	—	—	6	6	—	—	—	6	123	28	29	66	6 „			
—	15	—	—	1	1	—	—	—	1	16	6	—	10	7 „			
1	101	—	—	2	2	—	—	—	3	104	50	12	42	8 „			
1	34	—	—	2	2	1	—	—	5	39	15	7	17	8 „			
26	1.041	—	3	53	56	7	7	—	70	1.111	225	210	676	Zusammen			

8. Főiskolai hallgatók kollokválása. Leckepénzmentesség. Ösztöndíjak.

Megnevezés		H a l l g a t ó k												
		fi — männlich												
		Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum						
		Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volks- wirtschaftliche	Építészeti Architektsche	Gépészmérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgem. Ingenieure	együtt insgesamt	Köznevelési Főiskola Hochschule für Bildende Künste
kar — Fakultät						szakosztály — Sektion						együtt insgesamt	Köznevelési Főiskola Hochschule für Bildende Künste	
A) Kollokviumok.														
1. Összes hallgatók.														
A hallgatók közül	nem kollokvált	9	1.654	1.078	280	3.021	539	35	133	519	54	191	932	206
	1— 5 órából kollokvált	50	236	276	49	611	430	11	87	520	60	104	782	6
	6—10 " " "	11	129	177	51	368	168	6	33	94	23	33	189	—
	11—12 " " "	13	14	66	58	151	24	1	9	34	3	4	51	—
	13—15 " " "	2	163	110	103	378	23	1	8	21	4	4	38	—
	16—20 " " "	12	69	99	73	253	16	1	5	25	4	13	48	1
	20— " " "	2	25	195	35	257	8	3	21	81	52	17	174	7
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220	
2. Hozzá tartozók által eltartott hallgatók.														
A hallgatók közül	nem kollokvált	8	950	826	184	1.968	322	17	105	416	39	139	716	121
	1— 5 órából kollokvált	48	161	228	32	469	289	4	68	389	46	75	582	2
	6—10 " " "	10	78	139	32	259	103	2	24	74	21	27	148	—
	11—12 " " "	13	11	52	34	110	14	1	8	24	2	1	36	—
	13—15 " " "	2	111	83	56	252	20	1	4	13	3	4	25	—
	16—20 " " "	12	58	83	48	201	9	1	3	19	4	8	35	1
	20— " " "	2	20	151	24	197	4	—	15	63	47	8	133	6
Összesen	95	1.389	1.562	410	3.456	761	26	227	998	162	262	1.675	130	
3. Hozzá tartozók által részben eltartott hallgatók.														
A hallgatók közül	nem kollokvált	—	455	173	37	665	120	12	22	71	5	31	141	41
	1— 5 órából kollokvált	2	51	31	16	100	86	4	14	106	10	19	153	2
	6—10 " " "	1	32	30	5	68	43	3	6	16	1	3	29	—
	11—12 " " "	—	1	11	13	25	5	—	1	7	1	2	11	—
	13—15 " " "	—	33	22	27	82	—	—	3	6	1	—	10	—
	16—20 " " "	—	8	12	18	38	3	—	1	5	—	3	9	—
	20— " " "	—	4	29	5	38	—	1	4	12	4	9	30	—
Összesen	3	584	308	121	1.016	257	20	51	223	22	67	383	43	
4. Keresetükből élő hallgatók.														
A hallgatók közül	nem kollokvált	1	249	79	59	388	97	6	6	32	10	21	75	44
	1— 5 órából kollokvált	—	24	17	1	42	55	3	5	25	4	10	47	2
	6—10 " " "	—	19	8	14	41	22	1	3	4	1	3	12	—
	11—12 " " "	—	2	3	11	16	5	—	—	3	—	1	4	—
	13—15 " " "	—	19	5	20	44	3	—	1	2	—	—	3	—
	16—20 " " "	—	3	4	7	14	4	—	1	1	—	2	4	—
	20— " " "	—	1	15	6	22	4	2	2	6	1	—	11	1
Összesen	1	317	131	118	567	190	12	18	73	16	37	156	47	

Kolloquierung der Hochschulhörer. Kollegiengelderlass. Stipendien.

H ö r e r		n ö — w e i b l i c h								Halgtatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből elő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung		
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät			Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen		részben teilweise	egészben gänzlich
		Jog- és államtudományi Juristische	Orvos-tudományi Medizinische	Bölcseztudományi Philosophische	kar — Fakultät											
159	4.857	7	17	128	152	52	117	321	5.178	625	1.027	3.526	A) Kolloquien. 1. Sämtliche Hörer. nicht von 1—5 Stunden " 6—10 " " 11—12 " " 13—15 " " 16—20 " " 20— " Von den Hörern kolloquierten			
69	1.898	—	5	51	56	39	2	97	1.995	149	365	1.481				
28	753	—	3	64	67	15	—	82	835	81	152	602				
6	232	—	1	77	78	7	—	85	317	32	55	230				
9	448	—	1	78	79	1	—	80	528	52	101	375				
4	322	—	—	93	93	2	—	95	417	22	66	329				
10	456	—	—	25	25	1	2	28	484	39	75	370				
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913		Zusammen		
138	3.265	3	13	105	121	42	98	261	3.526	—	—	3.526		2. Von Angehörigen erhaltene Hörer. nicht von 1—5 Stunden " 6—10 " " 11—12 " " 13—15 " " 16—20 " " 20— " Von den Hörern kolloquierten		
59	1.401	—	5	42	47	31	2	80	1.481	—	—	1.481				
23	533	—	2	55	57	12	—	69	602	—	—	602				
5	165	—	—	60	60	5	—	65	230	—	—	230				
6	303	—	1	70	71	1	—	72	375	—	—	375				
4	250	—	—	77	77	2	—	79	329	—	—	329				
8	348	—	—	20	20	1	1	22	370	—	—	370				
243	6.265	3	21	429	453	94	101	648	6.913	—	—	6.913	Zusammen			
14	981	4	2	19	25	7	14	46	1.027	—	1.027	—	3. Von Angehörigen teilweise erhaltene Hörer. nicht von 1—5 Stunden " 6—10 " " 11—12 " " 13—15 " " 16—20 " " 20— " Von den Hörern kolloquierten			
10	351	—	—	7	7	7	—	14	365	—	365	—				
4	144	—	—	6	6	2	—	8	152	—	152	—				
1	42	—	—	11	11	2	—	13	55	—	55	—				
2	94	—	—	7	7	—	—	7	101	—	101	—				
—	50	—	—	16	16	—	—	16	66	—	66	—				
2	70	—	—	4	4	—	1	5	75	—	75	—				
33	1.732	4	2	70	76	18	15	109	1.841	—	1.841	—		Zusammen		
7	611	—	2	4	6	3	5	14	625	625	—	—		4. Vom eigenen Erwerb lebende Hörer. nicht von 1—5 Stunden " 6—10 " " 11—12 " " 13—15 " " 16—20 " " 20— " Von den Hörern kolloquierten		
—	146	—	—	2	2	1	—	3	149	149	—	—				
1	76	—	1	3	4	1	—	5	81	81	—	—				
—	25	—	1	6	7	—	—	7	32	32	—	—				
1	51	—	—	1	1	—	—	1	52	52	—	—				
—	22	—	—	—	—	—	—	—	22	22	—	—				
—	38	—	—	1	1	—	—	1	39	39	—	—				
9	969	—	4	17	21	5	5	31	1.000	1.000	—	—	Zusammen			

Megnevezés	H a l l g a t ó k												
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universitát						Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum						
	Hittudományi Theologische	Jog- és Állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészet- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdasá- tudományi Volks- wirtschaftliche	Építészeti Architektsiche	Gépszármérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
	k a r — F a k u l t ä t						s z a k o s z t á l y — S e k t i o n						
B) Tandijmentesség.													
1. Összes hallgatók.													
Tandijmentes	7	201	191	207	606	75	9	16	62	41	26	154	61
Féltandíjat fizető	—	190	291	56	537	292	9	40	182	36	43	310	1
Köztisztviselői kedvezményt élvező	—	255	161	45	461	148	2	16	68	11	17	114	4
Tandíjat fizető	92	1.644	1.358	341	3.435	693	38	224	982	112	280	1.636	154
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
2. Hozzá tartozók által eltartott hallgatók.													
Tandijmentes	6	131	136	126	399	43	—	12	49	34	14	109	33
Féltandíjat fizető	—	123	221	32	376	180	4	31	128	27	34	224	1
Köztisztviselői kedvezményt élvező	—	177	127	24	328	91	—	10	48	9	10	77	—
Tandíjat fizető	89	958	1.078	228	2.353	447	22	174	773	92	204	1.265	96
Összesen	95	1.389	1.562	410	3.456	761	26	227	998	162	262	1.678	130
3. Hozzá tartozók által részben eltartott hallgatók.													
Tandijmentes	1	45	33	45	124	19	3	4	12	6	9	34	12
Féltandíjat fizető	—	42	51	13	106	68	5	9	40	5	7	66	—
Köztisztviselői kedvezményt élvező	—	72	24	11	107	40	1	6	19	2	5	33	3
Tandíjat fizető	2	425	200	52	679	130	11	32	152	9	46	250	28
Összesen	3	584	308	121	1.016	257	20	51	223	22	67	383	43
4. Keresetükből élő hallgatók.													
Tandijmentes	—	25	22	36	83	13	6	—	1	1	3	11	16
Féltandíjat fizető	—	25	19	11	55	44	—	—	14	4	2	20	—
Köztisztviselői kedvezményt élvező	—	6	10	10	26	17	1	—	1	—	2	4	1
Tandíjat fizető	1	261	80	61	403	116	5	18	57	11	30	121	30
Összesen	1	317	131	118	567	190	12	18	73	16	37	156	47
C) Ösztöndíjak.													
a) Hallgatók általában.													
Ösztöndíjat élvező	3	8	31	11	53	19	—	7	21	5	10	43	28
Nem élvező	96	2.282	1.970	638	4.986	1.189	58	289	1.273	195	356	2.171	192
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
b) Ösztöndíj alapítók szerint.													
Allami	1	4	11	10	26	9	—	2	6	1	7	16	26
Egyházi	—	1	6	—	7	3	—	1	3	—	—	4	—
Városi	—	2	3	1	6	1	—	2	3	1	—	6	1
Főiskolai	—	—	2	—	2	—	—	1	—	—	2	3	1
Családi	2	1	8	—	11	5	—	1	9	2	1	13	—
Egyéb	—	—	1	—	1	1	—	—	1	1	—	1	—
Összesen	3	8	31	11	53	19	—	7	21	5	10	43	28
c) Az ösztöndíj nagysága szerint.													
— 100.000	3	1	8	1	13	2	—	4	5	4	3	16	4
100.000—250.000	—	2	—	—	2	5	—	—	—	—	—	—	7
250.000—500.000	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
500.000—750.000	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	3
750.000—1.000.000	—	3	2	4	9	2	—	3	4	—	1	8	9
1.000.000—1.500.000	—	—	1	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—
1.500.000—2.000.000	—	2	3	—	3	—	—	—	1	—	1	2	—
2.000.000—3.000.000	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	1
3.000.000—4.000.000	—	—	1	—	1	—	—	—	3	—	—	4	—
4.000.000—5.000.000	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
6.000.000—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	1	—	2	—
Ismeretlen összegű	—	—	8	2	10	1	—	—	6	—	3	9	3
Összesen	3	8	31	11	53	19	—	7	21	5	10	43	28

Tabelle Nr. 8. (Schluss.)

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h										Heilgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universitát					Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közömvéseti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	részen teilweise			egészben gänzlich		
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	kar -- Fakultät									részben teilweise	
28	924	—	—	232	232	23	23	278	1.202	136	239	827	B) Lehrgeldfreiheit.			
37	1.177	—	4	36	40	10	3	53	1.230	121	251	858	1. Sämtliche Hörer.			
34	761	—	3	78	81	39	1	121	882	55	212	615	Lehrgeldfrei			
186	6.104	7	20	170	197	45	94	336	6.440	688	1.139	4.613	Halbfrei			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Geniessen Begünstigung der öffentl. Beamten			
													Lehrgeld zahlende			
													Zusammen			
													2. Von Angehörigen erhaltene Hörer.			
20	604	—	—	191	191	16	16	223	827	—	—	827	Lehrgeldfrei			
28	809	—	4	33	37	10	2	49	858	—	—	858	Halbfrei			
25	521	—	1	61	62	31	1	94	615	—	—	615	Geniessen Begünstigung der öffentl. Beamten			
170	4.331	3	16	144	163	37	82	282	4.613	—	—	4.613	Lehrgeld zahlende			
243	6.265	3	21	429	453	94	101	648	6.913	—	—	6.913	Zusammen			
													3. Von Angehörigen teilweis erhaltene Hörer.			
7	196	—	—	31	31	6	6	43	239	—	239	—	Lehrgeldfrei			
8	248	—	—	3	3	—	—	3	251	—	—	251	Halbfrei			
8	191	—	—	14	14	7	—	21	212	—	212	—	Geniessen Begünstigung der öffentl. Beamten			
10	1.097	4	2	22	28	5	9	42	1.139	—	1.139	—	Lehrgeld zahlende			
33	1.732	4	2	70	76	18	15	109	1.841	—	1.841	—	Zusammen			
													4. Vom eigenen Erwerb lebende Hörer.			
1	124	—	—	10	10	1	1	12	136	136	—	—	Lehrgeldfrei			
1	120	—	—	—	—	—	—	1	121	121	—	—	Halbfrei			
1	49	—	—	2	3	1	—	6	55	55	—	—	Geniessen Begünstigung der öffentl. Beamten			
6	676	—	2	4	6	3	3	12	688	688	—	—	Lehrgeld zahlende			
9	989	—	4	17	21	5	5	31	1.000	1.000	—	—	Zusammen			
													C) Stipendien.			
													a) Hörer überhaupt			
17	160	—	—	6	6	1	3	10	170	23	36	111	Stipendierte			
268	8.806	7	27	510	544	116	118	778	9.584	977	1.805	6.802	Ohne Stipendien			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen			
													b) Stipendien nach Stiftern.			
13	90	—	—	4	4	—	2	6	96	13	18	65	Staats-			
1	14	—	—	—	—	—	—	—	14	1	3	10	Kirchliche			
1	15	—	—	—	—	—	—	—	17	3	4	10	Städtische			
2	8	—	—	—	—	—	—	—	9	1	3	5	Hochschul-			
1	30	—	—	—	—	—	—	—	31	3	7	21	Familien-			
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	—	Sonstige			
17	160	—	—	6	6	1	3	10	170	23	36	111	Zusammen			
													c) Nach Höhe der Stipendien.			
1	36	—	—	—	—	—	—	—	37	9	10	18	— 100.000			
1	15	—	—	—	—	—	—	—	15	3	3	9	100.000— 250.000			
1	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	250.000— 500.000			
1	6	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	4	500.000— 750.000			
—	23	—	—	—	—	—	—	—	32	3	11	18	750.000— 1.000.000			
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	1	2	2	1.000.000— 1.500.000			
1	6	—	—	—	—	—	—	—	6	—	2	4	1.500.000— 2.000.000			
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	1	1	3	2.000.000— 3.000.000			
—	8	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	7	3.000.000— 4.000.000			
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	2	1	2	4.000.000— 5.000.000			
—	9	—	—	—	—	—	—	—	9	1	3	6	6.000.000—			
13	36	—	—	1	1	1	—	2	38	—	—	38	Von unbekannter Höhe			
17	160	—	—	6	6	1	3	10	170	23	36	111	Zusammen			

9. A főiskolai hallgatók tankönyvekkel és jegyzetekkel való ellátottsága.

Megnevezés	H a l l g a t ó k												Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
	fi — männlich												
	Kir. u. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architektonische	Gépszármérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyeszeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	együtt insgesamt	
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion							együtt insgesamt	
a) Tankönyvek.													
1. Összes hallgatók.													
Tan- könyvei	83	750	240	146	1.219	164	20	38	129	29	26	242	19
{ vannak	5	919	1.106	324	2.354	525	20	148	781	99	205	1.253	18
{ részben vannak	11	621	655	179	1.466	519	18	110	384	72	135	719	183
{ nincsenek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
2. Eltartott hallgatók.													
Tan- könyvei	80	507	217	107	911	114	10	36	112	23	16	197	11
{ vannak	5	587	860	217	1.669	382	8	116	636	85	163	1.008	9
{ részben vannak	10	295	485	86	876	265	8	75	250	54	83	470	110
{ nincsenek	95	1.389	1.562	410	3.456	761	26	227	998	162	262	1.675	130
Összesen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Részben eltartott hallgatók.													
Tan- könyvei	3	158	16	21	198	21	5	—	11	4	3	23	4
{ vannak	—	233	182	60	475	117	10	23	113	8	30	184	4
{ részben vannak	—	193	110	40	343	119	5	28	99	10	34	176	35
{ nincsenek	3	584	308	121	1.016	257	20	51	223	22	67	383	43
Összesen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Kereső hallgatók.													
Tan- könyvei	—	85	7	18	110	29	5	2	6	2	7	22	4
{ vannak	—	99	64	47	210	26	9	32	6	12	61	61	5
{ részben vannak	1	133	60	53	247	135	5	7	35	8	18	73	38
{ nincsenek	1	317	131	118	567	190	12	18	73	16	37	156	47
Összesen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Jegyzetek.													
1. Összes hallgatók.													
Jegy- zetei	69	449	222	137	877	175	14	38	132	38	24	246	20
{ vannak	6	572	946	285	1.809	583	23	166	791	101	215	1.296	39
{ részben vannak	24	1.269	833	227	2.353	450	21	92	371	61	127	672	161
{ nincsenek	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
Összesen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Eltartott hallgatók.													
Jegy- zetei	66	283	138	95	582	123	7	35	114	32	16	204	13
{ vannak	6	367	747	195	1.315	371	10	132	647	82	170	1.041	18
{ részben vannak	23	739	677	120	1.559	267	9	60	237	48	76	430	99
{ nincsenek	95	1.389	1.562	410	3.456	761	26	227	998	162	262	1.675	130
Összesen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Részben eltartott hallgatók.													
Jegy- zetei	3	103	9	24	139	23	4	1	13	3	2	23	3
{ vannak	—	147	162	50	359	129	10	25	112	10	33	190	11
{ részben vannak	—	334	137	47	518	105	6	25	98	9	32	170	29
{ nincsenek	3	584	308	121	1.016	257	20	51	223	22	67	383	43
Összesen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Kereső hallgatók.													
Jegy- zetei	—	63	75	18	156	29	3	2	5	3	6	19	4
{ vannak	—	58	37	40	135	83	3	9	32	9	12	65	10
{ részben vannak	1	196	19	60	276	78	6	7	36	4	19	72	33
{ nincsenek	1	317	131	118	567	190	12	18	73	16	37	156	47
Összesen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) Tankönyvekre és jegyzetekre fordított összegek.													
1. Összes hallgatók.													
— 100.000 K	1	145	90	47	283	72	2	26	78	11	13	130	9
100.000—250.000 "	1	466	180	71	718	218	6	47	175	19	50	297	13
250.000—500.000 "	6	588	388	120	1.102	299	10	78	278	40	80	486	12
500.000—750.000 "	2	146	195	53	396	106	8	25	123	17	38	216	1
750.000—1.000.000 "	—	89	156	30	275	36	2	16	107	10	20	155	4
1.000.000—1.250.000 "	—	23	65	12	100	12	—	5	21	—	5	31	—
1.250.000—1.500.000 "	—	17	57	9	83	12	1	3	38	—	12	55	—
1.500.000—	—	17	98	10	125	18	2	5	31	—	9	47	1
Együtt	10	1.491	1.229	352	3.082	778	31	205	856	98	227	1.417	40
Tankönyvet és jegyzetet nem vásárolt	89	799	772	297	1.957	435	27	91	438	102	139	797	180
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
2. Kereső hallgatók.													
— 100.000 K	—	24	6	7	37	15	—	2	3	—	1	6	1
100.000—250.000 "	—	56	13	8	77	30	1	1	7	—	2	11	4
250.000—500.000 "	—	24	18	15	57	39	4	6	5	4	4	23	3
500.000—750.000 "	—	29	8	8	45	12	1	—	9	1	4	15	1
750.000—1.000.000 "	—	13	8	4	25	4	—	2	5	2	4	13	3
1.000.000—1.250.000 "	—	1	1	4	6	3	—	1	—	—	2	3	—
1.250.000—1.500.000 "	—	5	4	2	11	3	—	—	3	—	1	4	—
1.500.000—	—	4	6	3	13	2	—	—	4	—	4	8	—
Együtt	—	156	64	51	271	108	6	12	36	7	22	88	12
Tankönyvet és jegyzetet nem vásárolt	1	161	67	67	296	82	6	6	37	9	15	73	35
Összesen	1	317	131	118	567	190	12	18	73	16	37	156	47

10. Főiskolai hallgatók olvasmányai, valamint tevékenységük irodalmi és társadalmi téren.

Megnevezés	H a l l g a t ó k																
	fi — männlich																
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum										
	Hittudományi Teologische	Jog- és állam- tudományi	Juristische	Orvos- tudományi	Medizinische	Bölcsészeti- tudományi	Philosophische	egylitt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi	Volk- wirtschafliche	Építészeti	Architektische	Gépészmérnöki Maschinen- Ingenieure	Vegyeszeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	egylitt insgesamt
kar — Fakultät						szakosztály — Sektion							egylitt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste			
a) Napilap olvasás.																	
1. keresztény irányú lapot olvas	82	1.238	1.059	305	2.684	550	18	111	546	100	162	937	55				
2. liberális " " "	—	381	182	63	626	163	12	33	165	23	38	271	17				
3. radikális " " "	—	12	12	6	30	7	2	3	13	2	5	25	6				
4. Különböző " " "	3	282	182	92	559	212	8	31	120	20	40	219	18				
5. Rendszeresen nem olvas és ismeretlen	14	377	566	183	1.140	276	18	118	450	55	121	762	124				
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220				
b) Az egyetemi könyvtár látogatása.																	
Hallgatók közül a könyvtár látogatói	rendszeresen	16	334	310	178	838	207	13	56	121	33	46	269	88			
	ritkán	67	1.200	1.036	324	2.627	662	23	172	540	129	144	1.008	78			
	soha	16	756	655	147	1.574	339	22	68	633	38	176	937	54			
	Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220			
c) Irodalmi működés.																	
1. Szépirodalmi téren																	
működő hallgatók száma	29	194	133	60	416	86	3	20	44	7	7	81	19				
nem működők száma	70	2.096	1.868	589	4.623	1.122	55	276	1.250	193	359	2.133	201				
Együtt	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220				
2. A tudományi irodalom terén																	
működő hallgatók száma	54	93	108	73	328	68	12	10	34	7	9	72	12				
nem működők száma	45	2.197	1.893	576	4.711	1.140	46	286	1.260	193	357	2.142	208				
Együtt	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220				
3. Általában																	
irodalmilag működik	83	287	241	133	744	154	15	30	78	14	16	153	31				
nem működik	16	2.003	1.760	516	4.295	1.054	43	266	1.216	186	350	2.061	189				
Együtt	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220				
d) Társadalmi tevékenység.																	
1. Társadalmi, kulturális, politikai és művészeti egyesületek.																	
A hallgatók közül	egyesületnek nem tagja	64	1.642	1.117	425	3.248	756	34	174	739	100	195	1.242	158			
	1 egyesületben tag	31	501	658	156	1.346	300	14	87	380	63	121	665	42			
	2 " " " "	3	112	168	45	328	112	7	27	130	26	38	228	16			
	3 " " " "	—	25	46	15	86	29	1	6	37	9	9	62	3			
	4 " " " "	1	6	10	6	23	9	2	1	7	1	3	14	—			
	5 " " " "	—	4	2	1	7	2	—	1	—	1	—	2	1			
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220				
2. Sport egyesületek.																	
A hallgatók közül	egyesületnek nem tagja	99	1.696	1.489	537	3.821	896	40	191	868	126	244	1.469	183			
	1 egyesületben tag	—	539	470	107	1.116	273	15	92	373	67	106	653	31			
	2 " " " "	—	44	35	5	84	34	2	10	44	6	14	76	6			
	3 " " " "	—	8	6	—	14	5	1	3	5	1	2	12	—			
	4 " " " "	—	3	—	—	3	—	—	—	4	—	—	4	—			
	5 " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220				

Die Lektüre der Hochschulhörer, sowie ihre literarische und gesellschaftliche Tätigkeit.

H ö r e r													Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten	Benennung	
n ö — w e i b l i c h															
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar	Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőművészeti főiskola	Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt			Keresetből élő Vom Erwerb lebende
		Jog- és államtudományi Juristische	Orvostudományi Medizinische	Bölcsészettudományi Philosophische	együtt insgesamt	kar — Fakultät									
összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen	összesen zusammen		
152	4.378	2	9	202	213	52	22	287	4.665	459	878	3.328	1. Lesen ausschließlich Zeitschriften (christlicher Tendenz liberaler radikaler Blätter verschiedener Tendenz 5. Lesen überhaupt nicht und unbekannt Zusammen		
9	1.086	1	3	63	67	22	13	102	1.188	106	245	837			
1	69	—	1	9	10	2	6	18	87	8	22	57			
36	1.044	—	2	31	33	10	11	54	1.098	164	222	712			
87	2.389	4	12	211	227	31	69	327	2.716	263	474	1.979			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen		
94	1.496	1	8	239	248	21	44	313	1.809	173	331	1.305	b) Besuch der Universitäts- Bibliothek. Die Hörer besuchen die Bibliothek (regelmässig selten niemals Zusammen		
136	4.511	—	9	182	191	66	31	288	4.799	482	1.010	3.307			
55	2.959	6	10	95	111	30	46	187	3.146	345	500	2.301			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913			
13	615	—	2	26	28	5	3	36	651	71	169	411			
272	8.351	7	25	490	522	112	118	752	9.103	929	1.672	6.502	tätige Hörerzahl nicht tätige Zahl Insgesamt		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Insgesamt		
14	494	—	—	6	6	—	1	7	501	77	99	325	2. In der wissenschaftlichen Literatur. tätige Hörerzahl nicht tätige Zahl Insgesamt		
271	8.472	7	27	510	544	117	120	781	9.253	923	1.742	6.588			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913			
27	1.109	—	2	32	34	5	4	43	1.152	148	268	736	3. Im Allgemeinen Literarisch tätig nicht tätig Insgesamt		
258	7.857	7	25	484	516	112	117	745	8.602	852	1.573	6.177			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913			
166	5.570	6	22	345	373	85	101	559	6.129	587	1.083	4.459	d) Gesellschaftliche Tätigkeit. I. Gesellschaftliche, kulturelle, politische u. Kunstvereine. keinem Verein Mitglieder 1 " " " 2 Vereinen " " 3 " " " 4 " " " 5 " " " 5- " " " Zusammen		
89	2.442	1	5	117	123	24	14	161	2.603	282	522	1.799			
26	710	—	—	46	46	7	3	56	766	94	172	500			
4	184	—	—	6	6	1	3	10	194	25	43	126			
—	46	—	—	2	2	—	—	2	48	8	17	23			
—	12	—	—	—	—	—	—	—	12	4	4	4			
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913			
233	6.602	7	25	466	498	107	110	715	7.317	784	1.324	5.209		2. Sportvereine. keinem Verein Mitglieder 1 " " " 2 Vereinen " " 3 " " " 4 " " " 5 " " " 6 " " " Zusammen	
50	2.123	—	2	46	48	10	10	68	2.191	198	448	1.545			
2	202	—	—	3	3	—	1	4	206	18	59	129			
—	31	—	—	1	1	—	—	1	32	—	10	22			
—	7	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	7			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1			
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913			

Stenographie-, Musikkenntnis- und Sportwesen der Hochschulhörer.

H ö r e r														Benennung	
n ö — weiblich															
Allatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	K. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Köznevelési főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzá- tartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		
		Jog- és állam- tudományi Jurisztische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészet- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	részben teilweise	egészben gänzlich								
kar — Fakultät															
28	1.714	5	4	77	86	56	14	156	1.870	233	446	1.191	A) Stenographie.		
257	7.252	2	23	439	464	61	107	632	7.884	767	1.395	5.722	Stenographieren		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Stenographieren nicht		
													Zusammen		
													B) Musikkenntnis.		
													1. Nach Anzahl der Instru- mente.		
194	5.152	2	12	168	182	44	47	273	5.425	615	979	3.831	0 Instrument		
73	3.114	4	13	335	352	72	69	493	3.607	292	693	2.622	1 „		
12	491	1	2	11	14	1	4	19	510	66	119	325	2 „		
4	145	—	—	1	1	—	1	2	147	18	29	100	3 „		
2	33	—	—	1	1	—	—	1	34	4	11	19	4 „		
—	18	—	—	—	—	—	—	—	18	2	7	9	5 „		
—	13	—	—	—	—	—	—	—	13	3	3	7	Zusammen		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	2. Gattung der Instru- mente.		
37	1.903	5	14	323	342	68	68	478	2.381	161	430	1.790	Spielen Klavier		
49	1.919	—	2	17	19	6	8	33	1.952	212	466	1.274	„ Violin		
8	229	1	1	14	16	—	1	17	246	40	40	166	„ Zimbel		
10	261	—	—	2	2	—	—	2	263	30	62	171	„ Blasinstrument		
13	509	—	—	8	8	—	3	11	520	83	100	337	„ sonst. Instr.		
													C) Sport.		
													1. Nach Anzahl der betrie- benen Sporte.		
76	2.115	4	12	184	200	35	44	279	2.394	322	381	1.691	Treiben keinen Sport		
39	1.539	3	4	75	82	18	4	104	1.643	184	328	1.131	einerlei Sport		
55	1.522	—	5	105	110	27	20	157	1.679	168	337	1.174	2 „ „		
55	1.438	—	4	75	79	18	18	115	1.553	136	313	1.104	3 „ „		
32	1.068	—	1	56	57	10	22	89	1.157	90	214	853	4 „ „		
10	693	—	1	15	16	6	7	29	722	51	134	537	5 „ „		
9	336	—	—	5	5	3	5	13	349	31	72	246	6 „ „		
5	183	—	—	1	1	—	—	1	184	11	62	111	7 „ „		
4	72	—	—	—	—	—	1	1	73	7	—	66	7— „ „		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen		
													2. Gattung der Sporte.		
62	2.166	—	2	20	22	6	7	35	2.201	216	422	1.563	Fechten		
145	4.603	—	11	265	276	58	66	400	5.003	429	1.021	3.553	Schwimmen		
79	2.312	—	4	118	122	32	41	195	2.507	219	502	1.786	Rudern		
131	4.020	1	7	197	205	59	58	322	4.342	355	867	3.120	Schlittschuhlaufen		
71	1.451	—	—	1	1	—	2	3	1.454	139	302	1.013	Spielen Fussball		
38	1.963	1	7	148	156	41	44	241	2.204	163	398	1.643	„ Tennis		
87	3.741	1	4	91	96	22	42	160	3.901	351	819	2.731	Treiben sonstige Sporte		

12. A főiskolai hallgatók külföldi utazásai.

Megnevezés	H a l l g a t ó k													
	fi — männlich													
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Politechnikum								
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt Insgesamt	Közgazdaságtudományi kar — Fakultät	Volks- wirtschaftliche- Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volks- wirtschaftliche	Építészeti Architektsiche	Gépszámítási Maschinen- ingenieur	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieur	együtt Insgesamt	Közép-művészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion								együtt Insgesamt	Közép-művészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
A) Általában.														
Külföldön járt	18	849	685	270	1.822	540	42	127	590	109	178	1.046	94	
Külföldön nem járt	81	1.441	1.316	379	3.217	668	16	169	704	91	188	1.168	126	
B) Részletezés országok szerint.														
Német-Ausztria	15	569	441	173	1.198	388	31	92	377	81	111	692	44	
Csehszlovákia	1	115	66	33	215	64	7	12	58	14	13	104	12	
Németbirodalom	6	253	166	92	517	172	22	36	132	40	39	269	29	
Svájc	1	57	27	12	97	34	5	12	37	10	6	70	8	
Liechtenstein	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	
Olaszország	2	231	164	63	460	148	11	36	117	26	47	237	37	
San-Marino	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Franciaország	—	43	31	20	94	43	6	6	26	3	9	50	5	
Monakó	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Portugália	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Spanyolország	1	2	4	2	9	—	—	—	2	—	—	2	—	
Andorra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Anglia	—	16	14	8	38	8	1	—	11	—	4	16	2	
Németalföld	1	27	21	6	55	23	—	6	18	2	5	31	3	
Belgium	—	6	9	6	21	7	—	—	6	1	1	8	1	
Luxemburg	—	1	—	—	1	—	—	—	2	—	—	2	—	
Dánia	—	9	5	2	16	6	3	1	6	—	1	11	—	
Svédország	—	2	3	1	6	2	1	—	5	—	—	6	—	
Norvégia	—	1	—	—	1	—	—	—	3	—	—	3	—	
Oroszország	1	48	50	37	136	37	5	5	23	9	13	55	15	
Finnország	—	2	3	2	7	1	1	—	1	—	2	4	—	
Lengyelország	1	18	24	20	63	26	2	2	12	7	4	27	6	
Ukrajna	—	—	—	2	2	—	—	—	—	1	—	1	1	
Esztország	—	1	2	1	4	1	—	—	2	—	2	4	—	
Lettország	—	1	—	2	3	—	—	—	1	—	—	1	—	
Litvánia	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Románia	—	87	80	41	208	76	4	11	61	9	21	106	15	
Jugoszlávia	1	77	89	27	194	76	5	13	48	9	20	95	7	
Bulgária	—	6	5	3	14	4	—	1	4	1	4	10	—	
Törökország	—	8	13	8	29	16	1	—	7	2	3	13	2	
Görögország	—	2	2	2	6	3	—	1	1	—	2	4	2	
Albánia	—	6	1	2	9	3	1	—	—	1	1	4	—	
Japán	1	2	3	1	7	1	—	1	2	1	—	4	1	
Egyéb Ázsia	—	2	9	3	14	1	—	2	5	1	—	8	1	
Afrika	—	2	2	3	7	—	—	—	3	—	1	6	—	
Egyesült-Államok	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	
Egyéb Amerika	—	5	11	5	21	2	—	2	3	—	—	5	3	
Ausztrália	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	
C) Az utazás célja szerint.														
Látogatás	6	300	265	89	660	159	7	47	206	36	56	352	23	
Szórakozás	5	250	162	49	466	160	6	37	157	34	40	274	16	
Gyógykezelés	2	92	67	19	180	53	3	19	58	14	11	105	8	
Tanulmányút	3	249	206	94	552	219	21	52	148	40	47	308	31	
Egyetemi tanulm. folyt.	1	29	23	22	75	19	4	4	19	3	3	33	4	
Kenyérkeresés	—	7	—	5	12	5	1	2	2	—	2	7	—	
Hadviselés	—	43	56	27	126	35	8	12	27	5	24	76	13	
Hadifogság	1	45	48	29	123	26	5	4	21	9	17	56	12	
Egyéb ok	3	19	2	7	31	7	3	—	15	2	1	21	8	

Auslandsreisen der Hochschulhörer.

H ö r e r		n ö — w e i b l i c h										Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten	Benennung	
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kör. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität							Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetéből élő Vom Erwerb lebende	Von Eltern oder Angehörigen erhalten			
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdasági tudományi kar	Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste			összesen zusammen			részből teilweise
												kar — Fakultät		
72	3.574	1	12	164	177	52	55	284	3.858	446	802	2.610	A) Überhaupt.	
213	5.392	6	15	352	373	65	66	504	5.896	554	1.039	4.303	Besuchten das Ausland „ nicht das „	
													B) Spezifikation nach Ländern.	
34	2.356	—	9	137	146	29	34	209	2.565	267	504	1.794	Deutsch-Österreich	
7	402	—	—	19	19	3	2	24	426	28	85	313	Tschecho-Slowakei	
15	1.002	1	4	60	65	23	22	110	1.112	121	221	770	Deutschland	
2	211	—	1	23	24	3	8	35	246	23	45	178	Schweiz	
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Liechtenstein	
17	899	1	2	49	52	16	18	86	985	151	181	653	Italien	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	San-Marino	
4	196	—	—	16	16	1	9	26	222	27	45	150	Frankreich	
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Monacco	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Portugal	
—	11	—	—	—	—	—	—	—	11	3	3	5	Spanien	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Andorra	
—	64	—	—	4	4	—	4	8	72	9	18	45	Gross-Britannien	
1	113	—	—	23	23	1	3	27	140	1	28	111	Niederlande	
1	38	—	—	5	5	—	2	7	45	2	10	33	Belgien	
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	2	Luxemburg	
—	33	—	—	2	2	1	2	5	38	3	8	27	Dänemark	
—	14	—	—	—	—	—	—	1	15	3	4	8	Schweden	
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	3	Norwegen	
8	251	—	—	—	—	—	—	—	251	91	51	109	Russland	
—	12	—	—	—	—	3	—	3	15	2	4	9	Finnland	
1	123	—	—	2	2	4	—	6	129	25	27	77	Polen	
1	5	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	Ukraina	
—	9	—	—	—	—	2	—	2	11	1	4	6	Estland	
—	4	—	—	—	—	2	—	2	6	—	2	4	Lettland	
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	Litauen	
16	421	—	2	11	13	5	2	20	441	86	99	256	Rumänien	
8	380	—	—	7	7	3	2	12	392	51	77	264	Jugoslawien	
1	29	—	—	1	1	—	—	1	30	4	5	21	Bulgarien	
1	61	—	—	3	3	1	—	4	65	13	9	43	Türkei	
—	15	—	—	—	—	—	—	—	15	1	7	7	Griechenland	
—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	9	4	3	Albanien	
—	13	—	—	—	—	—	—	—	13	4	3	6	Japan	
—	24	—	—	—	—	—	—	—	24	6	6	12	Sonstiges Asien	
—	13	—	—	—	—	—	—	—	13	1	2	10	Afrika	
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Vereinigte Staaten	
1	32	—	—	—	—	—	—	—	32	1	7	24	Sonstiges Amerika	
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	Australien	
													C) Nach dem Zweck der Reise.	
30	1.224	1	2	62	65	16	17	98	1.322	120	275	927	Besuch	
15	931	1	6	73	80	18	20	118	1.049	76	147	826	Zerstreuung	
5	351	—	3	28	31	5	7	43	394	25	71	298	Zur Kur	
8	1.118	—	—	75	75	17	18	110	1.228	126	229	873	Studienreise	
—	131	—	1	5	6	1	—	7	138	31	29	78	Fortsetzung der Universitätsstudien	
—	24	—	—	—	—	—	—	—	24	10	8	6	Broterwerb	
11	261	—	—	—	—	—	—	—	261	88	55	118	Militärdienst	
5	222	—	—	—	—	—	—	—	222	81	54	87	Kriegsgefangenschaft	
2	69	—	1	6	7	4	7	18	87	24	4	59	Sonstige Zwecke	

Megnevezés		H a l l g a t ó k											
		fi — männlich											
		Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum						
		Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architektsche	Gépszámterméki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	együtt insgesamt
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion							együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für Bildende Künste
Szórakozások.													
a) <i>Kártyajáték.</i>													
Állandóan	—	40	30	4	74	24	—	7	13	3	4	27	2
Ritkán	15	479	400	123	1.017	283	14	58	207	32	71	382	14
Sohasem	84	1.771	1.571	522	3.948	901	44	231	1.074	165	291	1.805	204
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
b) <i>Billiárdjáték.</i>													
Állandóan	—	78	50	10	138	29	—	5	23	2	8	38	3
Ritkán	3	521	515	89	1.128	298	12	67	241	27	68	415	21
Sohasem	96	1.691	1.436	550	3.773	881	46	224	1.030	171	290	1.761	196
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
c) <i>Sakkjáték.</i>													
Állandóan	6	259	194	62	521	125	1	22	72	13	34	142	10
Ritkán	43	1.040	976	293	2.352	578	32	158	706	71	209	1.176	75
Sohasem	50	991	831	294	2.166	505	25	116	516	116	123	896	135
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
d) <i>Mozgósínház.</i>													
Egy hónap alatt { mozgósínházban volt	—	1.290	1.063	291	2.644	663	25	164	679	102	182	1.152	87
{ „ nem	99	1.000	938	358	2.395	545	33	132	615	98	184	1.062	133
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
Ebből:													
1 előadáson	—	315	306	90	711	142	10	44	225	31	56	366	26
2 „	—	385	321	69	775	218	11	60	203	30	64	368	28
3 „	—	226	153	48	427	97	1	25	105	14	31	176	9
4 „	—	138	95	30	263	77	—	18	58	14	13	103	9
5 „	—	99	88	21	208	55	3	7	31	6	8	55	4
6—7 „	—	49	26	7	82	33	—	5	24	3	5	37	2
8—9 „	—	24	17	5	46	9	—	—	6	2	2	10	2
10— „	—	54	57	21	132	32	—	5	27	2	3	37	7
e) <i>Színház.</i>													
Egy hónap alatt { színházban volt	—	1.313	958	335	2.606	645	26	147	606	94	154	1.027	83
{ „ nem	99	977	1.043	314	2.433	563	32	149	688	106	212	1.187	137
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
Ebből:													
1 előadáson	—	450	393	148	991	237	13	72	292	42	90	509	38
2 „	—	430	314	105	849	198	5	44	190	35	35	309	25
3 „	—	192	106	32	330	96	3	15	66	4	14	102	10
4 „	—	96	59	16	171	42	2	6	31	4	5	48	2
5 „	—	74	55	18	147	35	—	7	11	5	7	30	6
6—7 „	—	36	7	2	45	13	2	2	9	3	1	17	—
8—9 „	—	11	10	1	22	11	—	1	3	—	—	4	1
10— „	—	24	14	13	51	13	1	—	4	1	2	8	1
f) <i>Hangverseny.</i>													
Egy hónap alatt { hangversenyen volt	1	749	594	178	1.522	360	19	88	336	54	84	581	70
{ „ nem	98	1.541	1.407	471	3.517	848	39	208	958	146	282	1.633	150
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
Ebből:													
1 hangversenyen	1	360	304	94	759	178	12	56	172	28	47	315	32
2 „	—	199	127	36	362	99	5	18	86	13	20	142	18
3 „	—	71	84	21	176	38	—	9	31	5	6	51	4
4 „	—	45	31	10	86	9	2	2	15	3	5	27	5
5 „	—	34	21	6	61	14	—	2	10	1	2	15	7
6—7 „	—	13	9	6	28	10	—	—	9	2	4	15	1
8—9 „	—	11	5	2	18	5	—	—	5	2	—	8	—
10— „	—	16	13	3	32	7	—	—	8	—	—	8	3

14. Főiskolai hallgatók dohány- és alkoholfogyasztása.

Megnevezés	H a l l g a t ó k												
	fi — männlich												
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi K. u. g. Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architektsche	Gépészműnöki Maschinen- Ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allg. Ingenieure	együtt insgesamt	Köznevelésügyi Főiskola Hochschule für bildende Künste
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion								
1. Dohányzás.													
a) Általában.													
Dohányzók száma	25	1.318	1.150	285	2.778	656	29	165	601	115	203	1.113	84
Nemdohányzók száma	74	972	851	364	2.261	552	29	131	693	85	163	1.101	136
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	230
b) Napi fogyasztás.													
— 5 drb cigaretta	3	261	213	55	532	127	5	35	130	25	30	225	13
6—10 " "	18	483	435	92	1.028	238	9	46	209	31	73	368	26
11—15 " "	1	252	214	48	515	134	5	28	108	27	38	206	16
16—20 " "	—	168	167	46	381	92	2	31	81	16	27	157	13
20— " "	1	134	92	31	258	58	6	5	61	10	17	99	7
Cigarettdozók száma összesen	23	1.298	1.121	272	2.714	649	27	145	589	109	185	1.055	75
1 drb szivar	—	23	19	6	48	14	1	2	2	4	4	13	—
2 " "	1	36	19	7	63	16	—	1	5	3	—	9	3
3 " "	—	9	10	5	24	5	—	—	6	—	—	6	1
4 " "	—	4	4	1	9	2	1	—	1	—	—	2	—
5 " "	—	14	7	5	26	4	—	—	—	—	1	1	—
5— " "	—	4	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—
Szivarozók száma összesen	1	90	59	24	174	45	2	3	14	7	5	31	5
1 pipa	—	15	14	4	33	10	—	2	5	—	3	10	1
2 " "	1	17	19	3	40	9	1	3	15	—	5	24	—
3 " "	2	9	13	1	25	3	—	1	5	2	—	8	1
4 " "	—	4	6	2	12	4	1	—	3	1	—	5	2
5 " "	—	5	10	3	18	5	—	1	8	—	2	11	1
5— " "	—	8	13	4	25	4	1	1	7	—	1	10	6
Pipázók száma összesen	3	58	75	17	158	35	3	8	43	3	11	68	11
2. Alkoholfogyasztás.													
A) Általában.													
Alkohol fogyasztók száma	83	1.526	1.340	439	3.388	827	42	210	818	137	273	1.480	144
Antialkoholisták száma	16	764	661	210	1.651	381	16	86	476	63	93	734	76
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
Ebből:													
Bort és sört	22	815	983	301	2.121	285	11	57	202	47	79	396	61
Bort és pálinkát	9	434	620	192	1.255	78	6	11	47	11	16	91	44
Bort, sört és pálinkát	10	670	589	164	1.433	388	25	101	370	68	128	692	40
B) Részletezés.													
a) Bort fogyaszt.													
Állandóan	—	40	20	9	69	20	1	1	9	3	4	18	1
Gyakran	1	116	60	25	202	44	1	6	24	7	12	50	3
Néha	79	1.117	1.032	353	2.581	663	38	177	652	120	197	1.184	78
Soha	19	1.017	889	262	2.187	481	18	112	609	70	153	962	138
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
b) Sört fogyaszt.													
Állandóan	—	30	15	6	51	9	—	4	8	1	2	15	—
Gyakran	—	121	74	20	215	53	—	10	29	8	15	62	5
Néha	27	1.186	1.039	316	2.568	648	35	158	625	113	209	1.140	70
Soha	72	953	873	307	2.205	498	23	124	632	78	140	997	145
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
c) Likórt, pálinkát fogyaszt.													
Állandóan	—	16	9	7	32	8	—	—	7	3	2	12	1
Gyakran	—	61	40	7	108	20	—	5	14	1	6	26	3
Néha	11	726	684	188	1.609	413	27	111	449	78	135	800	45
Soha	88	1.487	1.268	447	3.290	767	31	180	824	118	223	1.376	171
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220

Tabak- und Alkoholkonsum der Hochschulhörer.

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h										Szülők, hozzátartozók által eltartott		Benennung	
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	K. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Von Eltern oder Angehörigen erhalten			
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	részben teilweise						egészben gänzlich			
		kar — Fakultät													
180	4.811	—	4	33	37	9	23	71	4.882	538	1.004	3.340	1. Rauchen.		
105	4.155	7	23	483	513	108	96	717	4.872	462	837	3.573	a) <i>Überhaupt.</i>		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Anzahl der Raucher		
													Anzahl der Nichtraucher		
													Zusammen		
													b) <i>Täglicher Konsum.</i>		
30	927	—	1	14	15	4	7	26	953	73	212	668	— 5 Zigaretten		
75	1.735	—	3	16	19	3	9	31	1.766	182	365	1.219	6—10 "		
40	911	—	—	1	1	—	—	4	915	103	196	616	11—15 "		
19	662	—	—	—	—	—	—	3	665	86	136	443	16—20 "		
15	437	—	—	1	1	—	—	2	440	73	77	290	20— "		
179	4.672	—	4	32	36	9	22	67	4.739	517	986	3.236	Anzahl d. Zigarettenraucher zus.		
—	75	—	—	—	—	—	—	—	75	7	15	53	1 Stück Zigarre		
—	91	—	—	—	—	—	—	—	91	12	20	59	2 " Zigarren		
2	38	—	—	—	—	—	—	—	38	8	3	27	3 " "		
—	13	—	—	—	—	—	—	—	13	2	3	8	4 " "		
—	32	—	—	1	1	—	—	1	33	5	7	21	5 " "		
—	8	—	—	—	—	—	—	—	8	—	2	6	5— " "		
2	257	—	—	1	1	—	—	1	258	34	50	174	Anzahl d. Zigarrenraucher zus.		
—	54	—	—	—	—	—	—	—	57	6	11	40	1 Pfeife		
3	76	—	—	—	—	—	—	—	76	8	12	56	2 Pfeifen		
1	38	—	—	—	—	—	—	—	38	6	7	25	3 " "		
—	23	—	—	—	—	—	—	—	23	2	4	17	4 " "		
1	36	—	—	—	—	—	—	—	36	4	5	27	5 " "		
—	45	—	—	—	—	—	—	—	45	5	9	31	5— " "		
5	272	—	—	—	—	—	—	—	275	31	48	196	Anzahl der Pfeifenraucher zus.		
235	6.074	2	4	195	201	35	32	268	6.342	638	1.241	4.463	2. Alkoholkonsum.		
50	2.892	5	23	321	349	82	89	520	3.412	362	600	2.450	A) <i>Überhaupt.</i>		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Anzahl d. Alkohol-Konsumenten		
													Anzahl der Antialkoholisten		
													Zusammen		
													Hievon:		
129	2.992	1	1	14	16	1	4	21	3.013	327	673	2.013	Wein und Bier Häufig Manchmal Niemals		
74	1.542	—	—	21	21	3	4	28	1.570	171	350	1.049			
80	2.633	1	1	89	91	17	10	118	2.751	229	513	2.009			
													B) <i>Spezifikation.</i>		
													a) <i>Wein konsumieren.</i>		
1	109	—	—	5	5	1	2	8	117	13	16	88	Beständig		
2	301	—	1	3	4	1	3	8	309	22	67	220	Häufig		
165	4.671	2	1	126	129	25	20	174	4.845	473	948	3.424	Manchmal		
117	3.885	5	25	382	412	90	96	598	4.483	492	810	3.181	Niemals		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen		
													b) <i>Bier konsumieren.</i>		
—	75	—	—	1	1	2	1	4	79	10	13	56	Beständig		
7	342	—	1	6	7	2	—	9	351	22	60	269	Häufig		
152	4.578	2	4	92	98	19	15	132	4.710	536	946	3.228	Manchmal		
126	3.971	5	22	417	444	94	105	643	4.614	432	822	3.300	Niemals		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen		
													c) <i>Likör, Brantwein konsumieren.</i>		
—	53	—	—	4	4	2	5	11	64	7	8	49	Beständig		
2	159	—	—	3	3	1	4	8	167	5	37	125	Häufig		
95	2.962	1	1	132	134	20	13	167	3.129	259	584	2.286	Manchmal		
188	5.792	6	26	377	409	94	99	602	6.394	729	1.212	4.453	Niemals		
285	8.966	7	27	516	550	117	121	788	9.754	1.000	1.841	6.913	Zusammen		

15. Főiskolai hallgatók egészségi állapota.

Megnevezés	H a l l g a t ó k												Közömvézetési főiskola Hochschule für bildende Künste
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum						
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architektsche	Gépzésmérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyszeri Chemische	Mérnöki Allgemeine ingenieure	együtt insgesamt	
	kar — Fakultät						szakosztály — Sektion						
a) Általában.													
Egészes hallgatók száma	96	2.095	1.761	577	4.529	1.064	48	257	1.156	169	309	1.939	170
Beteg hallgatók száma	3	195	240	72	510	144	10	39	138	31	57	275	50
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
b) Betegségek.													
Hastífusz	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Malária	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Influenza	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Általános vérbaj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyiptomi szembaj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb fertőző betegségek	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Tüdővész	—	5	13	2	20	—	—	—	—	—	—	—	4
Tüdőcsúchurut	2	70	87	20	179	60	2	10	38	12	27	89	12
Gümös betegségek	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Mirigydaganat	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Cukor baj	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb alkati bajok	1	30	34	13	78	11	1	5	19	3	5	33	5
Agybaj	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Hátgerinc sérülés	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb idegrendszeri bajok	—	21	24	13	58	22	3	4	27	7	8	49	14
Szervi szív baj	—	6	11	3	20	11	—	5	7	4	1	17	4
Szívizombajok	—	1	2	—	3	—	—	1	1	—	—	2	—
Szívillentyű elégtelenség	—	—	5	—	5	4	—	—	2	—	1	3	—
Szívidegesség	—	1	3	1	5	—	—	2	3	—	—	5	—
Egyéb vérkeringési bajok	—	2	3	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Hörghurut	—	5	9	1	15	5	1	2	7	—	1	11	—
Tüdőtágulás	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Mellhártyagyulladás	—	2	4	—	6	1	—	—	—	2	—	2	—
Légcsőhurut	—	4	—	2	6	1	1	1	4	—	—	6	2
Gyomor bajok	—	23	23	5	51	17	1	2	16	—	11	30	2
Bélhurut	—	2	—	—	2	—	—	—	1	—	—	1	—
Vakbélgyulladás	—	1	1	—	2	—	—	—	1	—	—	1	—
Kizárt sérv	—	2	3	—	5	—	—	1	1	—	3	5	—
Egyéb bélbajok	—	1	—	—	1	1	—	1	—	—	—	1	—
Egyéb májbajok	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Egyéb emésztőszervi bajok	—	1	3	2	6	—	—	—	2	—	—	2	2
Veselob	—	1	2	—	3	4	—	—	2	—	—	2	2
Egyéb húgyszervi bajok	—	1	1	—	2	1	—	—	2	—	—	2	—
Bőr-, izom- és kötőszöveti bajok	—	2	2	1	5	1	—	1	2	—	—	3	—
Csont- és ízületi bajok	—	9	4	4	17	2	—	3	1	1	—	5	2
Összesen	3	195	240	72	510	144	10	39	138	31	57	275	50
c) Fürdészek száma.													
Két hét alatt egyszer sem fürdött	1	222	282	55	560	163	5	26	138	17	42	228	41
1 fürdött	38	502	555	176	1.271	278	12	75	407	51	132	677	47
2 "	57	881	750	261	1.949	431	29	136	462	85	133	845	77
3 "	2	286	169	58	515	130	4	30	113	17	26	190	16
4 "	—	162	90	36	288	79	2	9	54	12	16	93	17
5 "	—	69	45	17	131	21	—	3	28	2	3	36	2
6 "	—	34	21	5	60	21	2	6	20	2	4	34	1
7 "	—	14	8	5	27	9	1	2	5	2	2	12	—
8 "	—	9	3	1	13	10	—	1	5	3	—	9	—
9 "	—	3	2	—	5	—	—	—	3	—	—	3	1
10 "	1	24	17	4	46	8	1	1	7	2	2	13	1
Minden nap fürdött	—	84	59	31	174	58	2	7	52	7	6	74	17
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
d) Fogazat.													
Fogai épek	49	1.559	789	310	2.707	578	20	117	535	73	117	862	75
" kezelésre szorulóak	50	731	1.212	339	2.332	630	38	179	759	127	249	1.312	145
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
e) Testi hibák.													
1. Általában.													
Hallgatók száma:													
testi hiba nélkül	98	2.224	1.963	621	4.906	1.164	54	284	1.240	188	349	2.115	202
testi hibával	1	66	38	28	133	44	4	12	54	12	17	99	18
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220
2. Testi hibák szerint.													
Sánta	—	15	12	8	35	8	1	3	9	1	2	16	4
Félszemére vak	—	9	2	3	14	4	1	—	3	—	1	5	2
Nagyot hall	—	15	8	7	30	9	—	4	7	2	5	18	9
Beszédhibás	1	8	7	1	17	14	—	—	13	4	4	21	2
Egyéb	—	19	9	9	37	9	2	5	22	5	5	39	1
Összesen	1	66	38	28	133	44	4	12	54	12	17	99	18

Militärdienst der Hochschulhörer.

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h							Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb Lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung	
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kör. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar	Közgazdaságtudományi kar			Volkswirtschaftliche Fakultät	Köznevelésügyi főiskola Hochschule für bildende Künste		összesen zusammen
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészet- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	kar — Fakultät								
76	1.715	—	—	—	—	—	—	—	—	1.715	452	375	888	I. Militärdienst.
209	7.251	—	—	—	—	—	—	—	—	7.251	517	1.357	5.377	a) <i>Überhaupt.</i>
285	8.966	—	—	—	—	—	—	—	—	8.966	969	1.732	6.265	Militärdienst geleistet Militärdienst nicht geleistet Zusammen
														b) <i>Nach der Waffengattung.</i>
59	1.216	—	—	—	—	—	—	—	—	1.216	323	276	617	Infanterie
6	69	—	—	—	—	—	—	—	—	69	16	13	40	Kavallerie
10	263	—	—	—	—	—	—	—	—	263	52	54	157	Artillerie
—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	11	6	2	3	Marine
1	81	—	—	—	—	—	—	—	—	81	35	13	33	Technische Truppe
—	75	—	—	—	—	—	—	—	—	75	20	17	38	Sonstige
76	1.715	—	—	—	—	—	—	—	—	1.715	452	375	888	Zusammen
														c) <i>Nach der Zeitdauer.</i>
														Militärdienst geleistet.
6	183	—	—	—	—	—	—	—	—	183	37	46	100	— 6 Monat
19	316	—	—	—	—	—	—	—	—	316	63	78	175	7—12 „
4	128	—	—	—	—	—	—	—	—	128	24	27	77	13—18 „
7	207	—	—	—	—	—	—	—	—	207	36	56	115	19—24 „
12	118	—	—	—	—	—	—	—	—	118	27	20	71	25—30 „
1	116	—	—	—	—	—	—	—	—	116	31	29	56	31—36 „
5	111	—	—	—	—	—	—	—	—	111	29	29	53	37—42 „
5	109	—	—	—	—	—	—	—	—	109	41	21	47	43—48 „
—	72	—	—	—	—	—	—	—	—	72	31	20	21	49—54 „
—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	25	10	9	6	55—60 „
4	171	—	—	—	—	—	—	—	—	171	73	36	62	60— „
13	159	—	—	—	—	—	—	—	—	159	50	4	105	Auch gegenwärtig
76	1.715	—	—	—	—	—	—	—	—	1.715	452	375	888	Zusammen
														d) <i>Nach der erreichten militärischen Rangstufe.</i>
76	1.715	—	—	—	—	—	—	—	—	1.715	452	375	888	Anzahl d. abgerüsteten Hörer
														Hievon :
24	405	—	—	—	—	—	—	—	—	405	96	117	192	Gemeine
29	640	—	—	—	—	—	—	—	—	640	100	165	375	Unteroffiziere
4	150	—	—	—	—	—	—	—	—	150	36	24	90	Diurnisten
6	249	—	—	—	—	—	—	—	—	249	96	48	105	Leutnants
—	88	—	—	—	—	—	—	—	—	88	54	14	20	Oberleutnants
—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	14	12	1	1	Hauptmann
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	Oberstleutnants
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	Fregattenleutnants
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	Linienschiffleutnants
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	Auditoren
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	Ärzte
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	Veterinäre
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	Seelsorger

Megnevezés	H a l l g a t ó k fi — männlich												
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volks- wirtschaftliche	Építészeti Architektsche	Gépészmérnöki Maschinen- ingenieur	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	együtt insgesamt	Közömvézségi főiskola Hochschule für bildende Künste
	kar — Fakultät					szakosztály — Sektion							
II. Harctéri szolgálat.													
a) A frontszolgálat tartama.													
1—3 hónap	—	26	28	15	69	13	3	3	15	6	9	36	6
4—6 "	—	24	32	11	67	19	1	4	5	1	7	18	6
7—9 "	—	24	20	15	59	15	1	1	7	7	3	19	5
10—12 "	—	19	27	14	60	17	6	5	12	6	13	42	3
13—18 "	—	31	18	11	60	17	5	4	6	2	6	23	10
19—24 "	—	25	19	12	56	10	1	2	11	4	7	25	4
25—30 "	—	16	12	7	35	15	1	4	3	4	2	14	6
31—36 "	—	4	13	7	24	7	—	2	6	1	2	11	3
37— "	—	21	11	13	45	16	1	2	4	1	5	13	6
Összesen	—	190	180	105	475	129	19	27	69	32	54	201	49
Frontszolgálatot nem teljesített	2	185	188	57	432	125	15	17	102	27	38	199	29
Együtt	2	375	368	162	907	254	34	44	171	59	92	400	78
b) Hadifogság tartama.													
1—3 hónap	—	4	4	3	11	1	—	—	1	—	2	3	1
4—6 "	—	1	3	—	4	2	—	—	2	—	1	3	—
7—12 "	—	10	8	2	20	7	—	1	2	4	5	12	2
13—18 "	—	3	6	3	12	6	1	—	1	1	7	10	3
19—24 "	—	4	7	2	13	4	2	—	2	—	1	5	—
25—30 "	—	6	4	2	12	1	—	—	1	—	1	2	1
31—36 "	—	1	3	3	7	2	—	1	1	—	—	2	1
37—42 "	—	3	4	3	10	4	1	—	1	—	—	2	1
43—48 "	—	2	4	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—
40—54 "	—	—	6	2	8	1	—	—	2	—	—	2	—
55—60 "	—	3	—	5	8	1	—	—	2	—	—	4	3
60— "	—	6	11	6	23	3	1	1	5	1	—	11	2
Összesen	—	43	60	31	134	32	5	4	20	7	20	56	14
Hadifogságban nem volt	2	332	308	131	773	222	29	40	151	52	72	344	64
Együtt	2	375	368	162	907	254	34	44	171	59	92	400	78
c) A hadifogság színhelye.													
Anglia	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Franciaország	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	2	1
Jugoszlávia	—	—	1	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—
Olaszország	—	13	14	6	33	10	1	1	4	4	12	22	2
Oroszország	—	24	35	23	82	15	3	3	14	2	4	26	7
Románia	—	6	7	2	15	4	—	—	2	1	3	6	4
Összesen	—	43	60	31	134	32	5	4	20	7	20	56	14
d) Sebesülések.													
Megsebesült	—	67	56	40	163	56	3	9	21	6	14	53	15
Nem sebesült meg	2	308	312	122	744	198	31	35	150	53	78	347	63
Összesen	2	375	368	162	907	254	34	44	171	59	92	400	78
e) Fertőző megbetegedések.													
Fertőző betegségben szervengett	—	64	73	30	167	73	14	14	52	17	23	120	20
Fertőző betegségben nem szervengett	2	311	295	132	740	181	20	30	119	42	69	280	58
Együtt	2	375	368	162	907	254	34	44	171	59	92	400	78
Fontosabb esetek.													
Kolera	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1
Vérhas	—	20	22	15	57	17	4	5	7	7	3	26	5
Hasihagymáz	—	8	11	4	23	2	1	1	2	1	2	7	3
Kiütéses hagymáz	—	2	7	3	12	1	1	—	—	—	1	2	1
Hólyagoshimlő	—	1	1	—	2	—	—	—	—	1	—	1	—
Malária	—	25	21	12	58	16	4	2	5	1	4	16	4

Tabelle Nr. 16. (Fortsetzung.)

H ö r e r		n ö — w e i b l i c h							Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetéből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung	
Állatorvosi főiskola Veterinar-Hochschule	összesen zusammen	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste			együtt insgesamt	részben teilweise		egészben gänzlich
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	kar	Fakultät								
4	128	—	—	—	—	—	—	—	128	28	38	62	II. Kriegsdienst.	
5	115	—	—	—	—	—	—	—	115	28	35	52	a) Dauer des Front-	
2	100	—	—	—	—	—	—	—	100	29	23	48	dienstes.	
4	126	—	—	—	—	—	—	—	126	30	32	64	1—3 Monat	
2	112	—	—	—	—	—	—	—	112	46	23	43	4—6 "	
2	97	—	—	—	—	—	—	—	97	37	24	36	7—9 "	
3	73	—	—	—	—	—	—	—	73	27	9	37	10—12 "	
4	49	—	—	—	—	—	—	—	49	20	9	20	13—18 "	
—	80	—	—	—	—	—	—	—	80	53	14	13	19—24 "	
26	880	—	—	—	—	—	—	—	880	298	207	375	25—30 "	
50	835	—	—	—	—	—	—	—	835	154	168	513	31—36 "	
76	1.715	—	—	—	—	—	—	—	1.715	452	375	888	37— "	
—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	7	5	4	Zusammen	
1	10	—	—	—	—	—	—	—	10	3	4	3	Frontdienst nicht geleistet	
—	41	—	—	—	—	—	—	—	41	15	10	16	Insgesamt	
1	32	—	—	—	—	—	—	—	32	13	9	10	b) Dauer der Kriegs-	
—	22	—	—	—	—	—	—	—	22	8	5	9	gefangenschaft.	
1	17	—	—	—	—	—	—	—	17	8	3	6	1—3 Monat	
—	12	—	—	—	—	—	—	—	12	2	2	8	4—6 "	
1	18	—	—	—	—	—	—	—	18	7	4	7	7—12 "	
1	7	—	—	—	—	—	—	—	7	2	1	4	13—18 "	
—	11	—	—	—	—	—	—	—	11	2	3	6	19—24 "	
—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	3	5	8	25—30 "	
1	40	—	—	—	—	—	—	—	40	11	10	19	31—36 "	
6	242	—	—	—	—	—	—	—	242	81	61	100	37—42 "	
70	1.473	—	—	—	—	—	—	—	1.473	371	314	788	43—48 "	
76	1.715	—	—	—	—	—	—	—	1.715	452	375	888	49—54 "	
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	55—60 "	
1	5	—	—	—	—	—	—	—	5	1	3	1	60— "	
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	1	3	1	Zusammen	
1	68	—	—	—	—	—	—	—	68	21	19	30	In Kriegsgefangenschaft nicht	
3	133	—	—	—	—	—	—	—	133	43	25	65	gewesen	
1	30	—	—	—	—	—	—	—	30	14	10	6	Insgesamt	
6	242	—	—	—	—	—	—	—	242	81	61	103	c) Ort der Gefangenschaft.	
6	293	—	—	—	—	—	—	—	293	133	68	92	England	
70	1.422	—	—	—	—	—	—	—	1.422	319	307	796	Frankreich	
76	1.715	—	—	—	—	—	—	—	1.715	452	375	888	Jugoslawien	
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	2	Italien	
4	109	—	—	—	—	—	—	—	109	42	31	36	Russland	
—	35	—	—	—	—	—	—	—	35	10	13	12	Rumänien	
—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	3	5	8	Zusammen	
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2	d) Verwundungen.	
5	99	—	—	—	—	—	—	—	99	35	28	36	Verwundet	
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	2	Nicht verwundet	
—	109	—	—	—	—	—	—	—	109	42	31	36	Zusammen	
—	35	—	—	—	—	—	—	—	35	10	13	12	e) Infektiöse Erkrankungen.	
—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	3	5	8	Erkrankt	
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2	Nicht erkrankt	
5	99	—	—	—	—	—	—	—	99	35	28	36	Insgesamt	
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	2	Bedeutendere Fälle.	
—	109	—	—	—	—	—	—	—	109	42	31	36	Cholera	
—	35	—	—	—	—	—	—	—	35	10	13	12	Rote Ruhr	
—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	3	5	8	Bauchtyphus	
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2	Flecktyphus	
5	99	—	—	—	—	—	—	—	99	35	28	36	Blattern	
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	2	Malaria	
—	109	—	—	—	—	—	—	—	109	42	31	36		
—	35	—	—	—	—	—	—	—	35	10	13	12		
—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	3	5	8		
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2		
5	99	—	—	—	—	—	—	—	99	35	28	36		

16. sz. tábla. (Vége.)

Megnevezés	H a l l g a t ó k												
	fi — männlich												
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
	Hittudományi Theologische	Jog- és Állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architektsiche	Gépészmérnöki Maschinen- Ingenieure	Vegyszereti Chemische	Mérnöki Allgem. Ingenieure	együtt insgesamt	Közomlányászati Főiskola Hochschule für bildende Künste
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion								
III. Katonai kitüntetések.													
a) <i>Általában.</i>													
Kitüntetésben részesült . . .	—	109	91	61	261	89	12	19	40	18	33	122	34
Kitüntetésben nem részesült	2	266	277	101	646	165	22	25	131	41	59	278	44
Összesen	2	375	368	162	907	254	34	44	171	59	92	400	78
b) <i>Kitüntetések szerint.</i>													
1. <i>Monarchiabeli kitüntetések.</i>													
Sebesülési érem	—	30	26	17	73	23	1	5	8	3	5	22	8
Károly-csapatereszt	—	80	72	44	196	65	10	17	29	16	28	100	27
Bronz vitézségi érem	—	38	47	25	110	37	4	9	20	5	24	62	14
II. oszt. ezüst vitézségi érem	—	36	37	23	96	21	3	10	15	9	16	53	13
I. " " " " " " " " " " " "	—	26	22	15	63	12	—	6	5	4	4	19	6
Arany vitézségi érem	—	5	2	6	13	4	—	—	2	1	—	3	—
Signum Laudis bronz v. II. o.	—	15	8	20	43	26	2	4	15	3	4	28	14
" " ezüst v. I. " " " " " " " " " " " "	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—
III. o. katonai érdemkereszt	—	2	5	3	10	10	—	1	1	1	1	3	4
III. o. vaskorona-rendjel	—	—	—	1	1	1	—	—	1	—	1	2	—
Mária Terézia rend lovag- keresztje	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—
III. o. szolgálati kereszt	—	6	—	4	10	5	—	—	3	—	2	5	3
Ezüst koronás érdemkereszt	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—
Arany érdemkereszt	—	—	—	1	2	4	—	—	—	—	—	—	1
Koronás arany érdemkereszt	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
II. o. lelkészi érdemérem	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
II. o. vöröskereszt	—	—	2	1	3	1	1	—	—	—	1	2	—
2. <i>Külföldi kitüntetések.</i>													
Német vaskereszt I. oszt.	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
" " II. " " " " " " " " " " " "	—	1	1	2	4	3	—	—	3	—	—	3	—
Német vörös sas-rendjel	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Bajor katonai érdemjel	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Porosz " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Porosz hadiérem	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1
Török félhold	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
IV. Rokkantság.													
<i>Rokkantsági ellátás.</i>													
Rokkantsági ellátást élvez	—	6	5	2	13	9	1	2	1	—	1	5	6
" " " " " " " " " " " " " " " "	—	11	8	12	31	20	2	2	4	2	7	17	10
Összesen	—	17	13	14	44	29	3	4	5	2	8	22	16
1. <i>Rokkantság neme.</i>													
Jobbkeze béna	—	2	—	1	3	3	—	—	—	—	1	1	2
Balkeze béna	—	2	3	2	7	6	—	—	1	—	—	1	2
Féllába csonka v. béna	—	—	2	2	4	2	—	—	—	—	1	1	3
Mindkét lába csonka v. béna	—	—	1	1	2	1	—	—	—	—	1	1	—
Félszemére vak	—	2	1	—	3	1	2	—	1	—	1	4	1
Süket	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Egyéb	—	10	6	9	25	16	1	4	3	2	4	14	7
Összesen	—	17	13	14	44	29	3	4	5	2	8	22	16
2. <i>A rokkantság foka.</i>													
—10%	—	2	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—
10—20%	—	1	1	1	3	—	1	1	—	—	—	2	1
20—30%	—	6	1	2	9	2	—	—	1	—	—	2	1
30—40%	—	2	5	5	12	12	1	3	4	1	4	13	7
40—50%	—	4	3	2	9	8	—	—	—	1	4	5	4
50—75%	—	—	2	1	3	1	—	—	—	—	—	—	2
75— %	—	2	1	1	4	6	—	—	—	—	—	—	1
Összesen	—	17	13	14	44	29	3	4	5	2	8	22	16

Tabelle Nr. 16. (Schluss.)

H ö r e r		n ö — w e i b l i c h							Haltgatorok száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által elfartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Benennung		
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Klir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät			Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen		részen teilweise	egészben gänzlich
		kar — Fakultät													
12	518	—	—	—	—	—	—	—	518	218	108	192	III. Militärische Auszeichnungen.		
64	1.197	—	—	—	—	—	—	—	1.197	234	267	696	a) Überhaupt.		
76	1.715	—	—	—	—	—	—	—	1.715	452	375	888	ausgezeichnet		
													Nicht ausgezeichnet		
													Zusammen		
													b) Nach Auszeichnungen.		
													1. Auszeichnungen der Monarchie.		
3	129	—	—	—	—	—	—	—	129	61	29	39	Verletzungsmedaille		
10	398	—	—	—	—	—	—	—	398	160	90	148	Karl-Truppenkreuz		
8	231	—	—	—	—	—	—	—	231	78	53	100	Bronz Tapferkeitsmedaille		
4	187	—	—	—	—	—	—	—	187	69	39	76	Silberne Tapferkeitsm. II. Kl.		
2	102	—	—	—	—	—	—	—	102	36	28	38	" " I. Kl.		
—	20	—	—	—	—	—	—	—	20	17	—	3	Goldene Tapferkeitsm.		
4	115	—	—	—	—	—	—	—	115	69	17	29	Sign. Laud. Bronz T.M. II. Kl.		
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	" " Siib. T.M. I. Kl.		
—	27	—	—	—	—	—	—	—	27	14	6	7	Militärverdienstkreuz III. Kl.		
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	Eiserner Kronen Ord. III. Kl.		
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	Maria Theresien Orden		
—	23	—	—	—	—	—	—	—	23	23	—	—	Ritterkreuz		
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	Dienstkreuz III. Kl.		
—	7	—	—	—	—	—	—	—	7	4	3	—	Silbernes Verdienstkreuz mit der Krone		
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	Goldenes Verdienstkreuz		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	Goldenes Verdienstkreuz mit der Krone		
—	6	—	—	—	—	—	—	—	6	3	2	1	Päpstlicher Verdienstord. II. Kl.		
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	Rotekreuzmedaille II. Kl.		
—	10	—	—	—	—	—	—	—	10	5	4	1	2. Ausländische Auszeichnungen.		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	Eisernes Kreuz I. Kl.		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	" " II. "		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	Roter Adlerorden		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	Bayerisches Militärverdienstzeichen		
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	—	Preussisches Militärverdienstzeichen		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	Preussische Kriegsmedaille		
													Türkischer Halbmond		
													IV. Invalidität.		
													Invalidenversorgung.		
1	34	—	—	—	—	—	—	—	34	19	4	11	Invalidenversorgung genossen		
2	80	—	—	—	—	—	—	—	80	27	24	29	Invalidenversorgung genossen nicht		
3	114	—	—	—	—	—	—	—	114	46	28	40	Zusammen		
													1. Art der Invalidität.		
—	9	—	—	—	—	—	—	—	9	3	3	3	Die rechte Hand lahm		
—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	9	3	4	Die linke Hand lahm		
—	10	—	—	—	—	—	—	—	10	7	—	3	An einem Bein krüppelhaft oder lahm		
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	An beiden Beinen krüppelhaft oder lahm		
—	9	—	—	—	—	—	—	—	9	4	—	—	Auf einem Auge blind		
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	Taub		
3	65	—	—	—	—	—	—	—	65	19	22	24	Sonstige		
3	114	—	—	—	—	—	—	—	114	46	28	40	Zusammen		
													2. Grad d. Invalidität.		
—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—10%		
—	6	—	—	—	—	—	—	—	6	2	2	2	10—20%		
—	14	—	—	—	—	—	—	—	14	8	2	4	20—30%		
—	44	—	—	—	—	—	—	—	44	9	15	20	30—40%		
2	28	—	—	—	—	—	—	—	28	16	4	8	40—50%		
1	7	—	—	—	—	—	—	—	7	—	4	3	50—75%		
—	11	—	—	—	—	—	—	—	11	7	1	3	75— %		
3	114	—	—	—	—	—	—	—	114	46	28	40	Zusammen		

17. A főiskolai hallgatók lakásviszonyai.

Megnevezés		H a l l g a t ó k												
		fi — männlich												
		Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
		Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volks- wirtschaftliche	Építészeti Architektsiche	Gépipárművelési Maschinen- ingenieure	Vegyeszeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
kar — Fakultät					szakosztály — Sektion									
1. Összes hallgatók.														
A hallgatók jelenté- gésű lakásukon hány esetben	családtagok szülőknél és rokonoknál . . .	2	1.474	783	203	2.462	606	31	139	636	94	145	1.045	101
	albérlők idegennél	1	346	630	141	1.118	287	16	77	282	52	106	533	56
	„ rokonnál	—	158	55	26	239	46	—	13	44	6	12	75	2
	internátusban tagok	96	92	304	195	687	91	2	24	137	25	32	220	17
	externátusi „	—	79	148	30	257	67	4	32	161	17	50	264	23
	főbérletű	—	82	19	28	129	57	5	6	7	5	11	34	14
	laknak munka- adójuknál	—	21	30	14	65	20	—	2	7	—	4	13	5
	laknak katonai laktanyában	—	37	28	10	75	33	—	1	20	1	4	26	2
	laknak egyéb helyen	—	—	2	2	4	1	—	1	—	—	2	3	—
	Lakása nincs	—	1	2	—	3	—	—	1	—	—	—	1	—
Összesen	99	2.290	2.001	649	5.039	1.208	58	296	1.294	200	366	2.214	220	
Ebből:														
	albérlő	1	489	661	159	1.310	320	16	84	313	56	116	585	50
	ágyrajáró	—	15	24	8	47	13	—	6	13	2	23	23	8
2. Kereső hallgatók.														
A hallgatók jelenté- gésű lakásukon hány esetben	családtagok szülőknél és rokonoknál . . .	—	31	4	6	41	16	—	2	3	—	3	8	3
	albérlők idegennél	1	117	57	34	209	71	6	6	33	6	12	63	14
	„ rokonnál	—	36	5	3	44	14	—	—	3	—	1	4	—
	internátusban tagok	—	6	13	20	39	2	—	1	3	—	1	5	4
	externátusi „	—	34	22	13	69	19	2	4	20	5	10	41	10
	főbérletű	—	75	11	28	114	49	4	4	5	4	8	25	13
	laknak munka- adójuknál	—	13	19	10	42	16	—	1	3	—	2	6	3
	laknak katonai laktanyában	—	5	—	4	9	3	—	—	3	1	—	4	—
	laknak egyéb helyen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Lakása nincs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	1	317	131	118	567	190	12	18	73	16	37	156	47	
Ebből:														
	albérlő	1	144	60	36	241	81	6	6	34	6	13	65	12
	ágyrajáró	—	9	2	1	12	4	—	—	2	—	2	2	2

18. Albérletben lakó főiskolai hallgatók lakáviszonyai.

Megnevezés	H a l l g a t ó k																
	f — m ä n n l i c h																
	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kai Volkswirtschaftliche Fakultät	Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum						együtt insgesamt	Közfűvészteti főiskola Hochschule für bildende Künste		
	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	Közgazdaság- tudományi Volks- wirtschaftliche			Építészeti Architektsiche	Gépészmérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgemeine Ingenieure	szakosztály — Sektion	együtt insgesamt				
kar — Fakultät																	
a) Lakótársak száma szerint.																	
1. Összes hallgatók.																	
Egy szobában	egyedül lakik . .	1	232	233	64	530	126	9	33	101	26	36	205	21			
	1 lakótárssal . .	—	196	344	83	623	163	5	51	168	28	65	317	27			
	2 „	—	65	84	17	166	33	2	5	40	4	14	65	5			
	3 „	—	5	17	2	24	9	—	1	13	—	1	15	2			
	4 „	—	5	5	1	11	2	—	—	4	—	2	6	2			
	5 „	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1			
	6 „	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—			
	7 „	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—			
	Összesen . . .	1	504	685	167	1.357	333	16	90	326	58	118	608	58			
2. Kereső hallgatók.																	
Egy szobában	egyedül lakik . .	1	67	26	17	111	40	3	3	18	5	5	34	3			
	1 lakótárssal . .	—	63	25	17	105	31	2	2	14	—	6	24	9			
	2 „	—	15	9	3	27	11	1	1	3	1	2	8	1			
	3 „	—	4	1	—	5	2	—	—	1	—	—	1	1			
	4 „	—	4	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—			
	5 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	6 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	7 „	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—			
	Összesen . . .	1	153	62	37	253	85	6	6	36	6	13	67	—			
b) A lakószoba fűtése szerint.																	
1. Összes hallgatók.																	
	A lakószobát fűtik . .	1	199	172	44	416	114	9	27	94	18	34	182	13			
	A lakószobát néha fűtik	—	122	265	52	439	98	1	30	105	12	35	183	31			
	A lakószobát nem fűtik	—	173	223	67	463	113	6	31	120	28	43	228	12			
	Ismeretlen	—	10	25	4	39	8	—	2	7	—	6	15	2			
	Összesen . . .	1	504	685	167	1.357	333	16	90	326	58	118	608	58			
2. Kereső hallgatók.																	
	A lakószobát fűtik . .	1	55	9	11	76	28	4	1	12	2	4	23	5			
	A lakószobát néha fűtik	—	44	36	16	96	36	—	4	13	1	5	23	8			
	A lakószobát nem fűtik	—	49	17	9	75	20	2	1	11	3	3	20	1			
	Ismeretlen	—	5	—	1	6	1	—	—	—	—	1	1	—			
	Összesen . . .	1	153	62	37	253	85	6	6	36	6	13	67	14			

Wohnungsverhältnisse der in Aftermiete lebenden Hochschulhörer.

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h										Sztülők, hozzátartozók által eltartott Von Eltern oder Angehörigen erhalten	Benennung				
		Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität															
		összesen zusammen	Jog- és állam- tudományi Juriszticse	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar	Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőintézet főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt			Keresetből élő Vom Erwerb lebende	részen teilweise	egészben gänzlich	
kar — Fakultät																	
Állatorvosi főiskola Veterinär Hochschule																	
36	918	—	5	15	20	5	9	34	952	193	146	613	In einem Zimmer	a) Nach Anzahl der Zimmergenossen.			
60	1.190	—	2	18	20	5	2	27	1.217	175	230	812		1. <i>Sämtliche Hörer.</i>			
10	279	—	—	4	4	2	2	8	287	48	61	178		wohnen allein			
4	54	—	—	—	—	1	—	1	55	9	11	35		wohnen mit 1 Zimmergenossen			
1	22	—	—	—	—	—	—	—	22	5	7	10		wohnen mit 2 Zimmergenossen			
1	3	—	—	—	—	—	1	1	4	—	2	2		wohnen mit 3 Zimmergenossen			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1		wohnen mit 4 Zimmergenossen			
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—		wohnen mit 5 Zimmergenossen			
112	2.468	—	7	37	44	13	14	71	2.539	431	457	1.651		wohnen mit 6 Zimmergenossen			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		wohnen mit 7 Zimmergenossen			
1	189	—	1	1	2	2	—	4	193	193	—	—	In einem Zimmer	Zusammen			
3	172	—	—	3	3	—	—	3	175	175	—	—		2. <i>Erwärbstätige Hörer.</i>			
—	47	—	—	—	—	—	1	1	48	48	—	—		wohnen allein			
—	9	—	—	—	—	—	—	—	9	9	—	—		wohnen mit 1 Zimmergenossen			
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—		wohnen mit 2 Zimmergenossen			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		wohnen mit 3 Zimmergenossen			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		wohnen mit 4 Zimmergenossen			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		wohnen mit 5 Zimmergenossen			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		wohnen mit 6 Zimmergenossen			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		wohnen mit 7 Zimmergenossen			
4	423	—	1	4	5	2	1	8	431	431	—	—	Zusammen				
27	752	—	3	19	22	5	2	29	781	133	101	547	In einem Zimmer	b) Nach Heizung der Zimmer.			
53	804	—	1	4	5	4	3	12	816	164	162	490		1. <i>Sämtliche Hörer.</i>			
30	846	—	3	13	16	3	7	26	872	125	182	565		Das Wohnzimmer wird geheizt			
2	66	—	—	1	1	1	2	4	70	9	12	49		Das Wohnzimmer wird selten geheizt			
112	2.468	—	7	37	44	13	14	71	2.539	431	457	1.651		Das Wohnzimmer wird nicht geheizt			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		Unbekannt			
—	132	—	—	1	1	—	—	1	133	133	—	—	Zusammen				
1	164	—	—	—	—	—	—	—	164	164	—	—	In einem Zimmer	2. <i>Erwärbstätige Hörer.</i>			
3	119	—	1	2	3	2	1	6	125	125	—	—		Das Wohnzimmer wird geheizt			
—	8	—	—	1	1	—	—	1	9	9	—	—		Das Wohnzimmer wird selten geheizt			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		Das Wohnzimmer wird nicht geheizt			
4	423	—	1	4	5	2	1	8	431	431	—	—		Zusammen			

20. Albérletben és externátusokban lakó főiskolai hallgatók élelmezési viszonyai.¹⁾

		H a l l g a t ó k fi — männlich													
		Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität						Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Polytechnikum							
Megnevezés	Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architektsche	Gépész-mérnöki Maschinen- ingenieure	Vegyészeti Chemische	Mérnöki Allgemeine ingenieure	együtt insgesamt	Köznevelési főiskola Hochschule für bildende Künste		
														kar — Fakultät	szakosztály — Sektion
1. Összes hallgatók.															
a) Reggeli.															
A hallgatók között reggelizők	kávéházban	—	26	27	8	61	20	—	—	11	1	5	17	2	
	tejsarnokban	—	42	35	7	84	40	—	12	33	6	10	61	1	
	kávémérésben	—	29	34	16	79	16	—	5	10	4	3	22	3	
	otthon melet	—	173	119	55	347	90	9	25	80	20	20	154	15	
	otthon hideget	—	64	149	24	237	61	4	30	112	10	34	190	15	
	otthon meletet v. hideget	1	136	198	49	384	101	3	25	110	13	46	197	19	
	seholsem	—	136	305	53	494	92	4	27	137	21	56	245	31	
	Összesen	1	606	867	212	1.686	420	20	124	493	75	174	886	86	
	b) Ebéd.														
	A hallgatók között ebédelők	vendéglőben	—	140	96	37	273	84	4	12	28	8	11	63	5
kifőzésben		—	70	110	25	205	43	—	9	21	11	9	50	6	
tejsarnokban		—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
diákmenzán		—	148	407	83	638	155	10	83	357	43	128	621	50	
rokonainál		—	87	108	15	210	34	1	4	30	7	8	50	7	
lakásadójánál		—	59	66	18	143	34	3	8	25	3	9	48	5	
saját háztartásában		—	16	6	4	26	5	—	1	3	—	—	4	1	
munkaadójánál		—	8	13	—	21	6	—	—	1	—	—	1	2	
otthon hideget		—	8	11	—	19	1	—	—	1	—	—	2	3	
egyéb helyen		—	33	19	18	70	24	1	2	7	2	3	15	—	
ismeretlen helyen	1	36	28	11	76	33	1	5	19	1	4	30	8		
seholsem	—	1	2	—	4	1	—	—	1	—	—	1	1		
Összesen	1	606	867	212	1.686	420	20	124	493	75	174	886	86		
c) Vacsora.															
hallgatók között vacsorázók	vendéglőben	—	76	65	19	160	64	—	4	15	3	4	26	8	
	kifőzésben	—	45	48	7	100	14	—	4	12	4	8	28	5	
	tejsarnokban	—	30	37	9	76	28	1	9	20	6	8	44	2	
	diákmenzán	—	65	161	46	272	55	4	15	77	10	33	139	10	
	rokonainál	—	132	60	21	213	33	1	7	36	9	7	60	6	
	lakásadójánál	—	54	53	11	118	29	2	9	32	4	13	60	4	
	saját háztartásában	—	24	3	3	30	3	—	2	3	—	—	5	1	
	munkaadójánál	—	23	16	10	49	12	2	—	4	2	2	10	2	
	otthon hideget	—	58	324	64	446	130	10	61	237	29	78	415	27	
	egyéb helyen	—	28	9	3	40	4	—	—	1	—	1	2	—	
ismeretlen helyen	1	57	43	13	114	36	—	10	38	4	13	65	10		
seholsem	—	14	48	6	68	12	—	3	18	4	7	32	11		
Összesen	1	606	867	212	1.686	420	20	124	493	75	174	886	86		
2. Keresők.															
a) Reggeli.															
A hallgatók között reggelizők	kávéházban	—	9	3	4	16	8	—	—	4	—	—	4	1	
	tejsarnokban	—	10	4	2	16	7	—	1	2	1	—	4	—	
	kávémérésben	—	8	4	5	17	4	—	1	3	1	1	6	2	
	otthon melet	—	44	8	14	66	28	4	1	14	3	2	24	6	
	otthon hideget	—	16	14	5	35	15	1	3	6	1	7	18	1	
	otthon meletet v. hideget	1	39	19	14	73	26	2	1	8	2	8	21	5	
	seholsem	—	74	45	15	134	31	1	4	22	3	7	37	12	
	Összesen	1	200	97	59	357	119	8	11	59	11	25	114	27	
	b) Ebéd.														
	A hallgatók között ebédelők	vendéglőben	—	24	13	7	44	21	3	—	5	3	1	12	—
kifőzésben		—	24	6	8	38	13	—	1	2	2	1	6	1	
tejsarnokban		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
diákmenzán		—	50	51	19	120	37	3	9	40	6	19	77	18	
rokonainál		—	28	6	1	35	11	—	3	3	—	1	4	1	
lakásadójánál		—	20	1	8	29	4	1	—	1	—	—	2	1	
saját háztartásában		—	12	2	3	17	5	—	1	1	—	—	2	1	
munkaadójánál		—	6	5	—	11	5	—	—	—	—	—	—	1	
otthon hideget		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
egyéb helyen		—	22	3	10	35	13	1	—	4	—	2	7	—	
ismeretlen helyen	1	14	10	3	28	10	—	3	—	1	4	—	4		
seholsem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Összesen	1	200	97	59	357	119	8	11	59	11	25	114	27		
c) Vacsora.															
A hallgatók között vacsorázók	vendéglőben	—	18	1	6	25	13	—	—	3	1	2	6	3	
	kifőzésben	—	18	5	2	25	5	—	2	—	1	1	3	1	
	tejsarnokban	—	12	8	2	21	7	1	1	1	1	—	4	1	
	diákmenzán	—	21	15	19	55	13	2	3	16	1	4	26	6	
	rokonainál	—	28	5	1	34	10	—	3	3	—	—	4	1	
	lakásadójánál	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	saját háztartásában	—	19	2	1	22	3	—	1	—	—	—	1	1	
	munkaadójánál	—	23	6	9	38	11	2	—	3	—	2	7	2	
	otthon hideget	—	26	29	10	65	39	3	—	21	5	13	46	9	
	egyéb helyen	—	4	—	3	7	2	—	4	—	—	1	1	—	
ismeretlen helyen	1	24	8	7	40	10	—	—	6	3	2	11	1		
seholsem	—	7	18	—	25	6	—	1	4	—	—	5	2		
Összesen	1	200	97	59	357	119	8	11	59	11	25	114	27		

Beköstigungsverhältnisse der in Afermierte und Externaten wohnenden Hochschulhörer.1)

H ö r e r		n ö - w e i b l i c h										Hafigatk száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Szülők, hozzátartozók által eltartott			Benennung
Állatorvosok főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität												részen teilweise	egészben gänzlich	Von Eltern oder Angehörigen erhalten	
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Köznevelészet főiskola Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	szülők által	hozzátartozók által	eltartott						

Nach dem Speiseort.

1	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101	29	13	59	Von den Hörern Folgendes:	I. Sämtliche Hörer. a) Frühstück. im Kaffeehaus in Milchhallen im Kafeeschank zuhause warm " kalt " warm o. kalt nirgends Zusammen
1	187	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	188	27	34	127		
4	124	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	125	29	23	73		
21	627	—	—	4	45	49	12	11	72	699	131	116	452	131	116	452		
28	531	—	—	—	5	5	2	4	11	542	73	111	358	73	111	358		
24	725	—	—	3	32	35	1	10	46	771	136	147	488	136	147	488		
71	933	—	—	1	9	10	2	3	15	948	222	199	527	222	199	527		
150	3.228	—	—	9	91	100	18	28	146	3.374	647	643	2.084	647	643	2.084		
2	427	—	—	1	4	5	—	2	2	436	78	51	307	78	51	307		
5	309	—	—	1	5	6	—	—	6	315	59	71	185	59	71	185		
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1		
120	1.584	—	—	5	42	47	8	19	74	1.658	267	354	1.037	267	354	1.037		
10	311	—	—	—	4	4	1	—	5	316	52	60	204	52	60	204		
7	237	—	—	2	12	14	4	2	20	257	36	35	186	36	35	186		
—	36	—	—	—	2	2	—	—	7	38	25	5	8	25	5	8		
1	31	—	—	—	5	5	1	1	7	38	21	15	2	21	15	2		
—	24	—	—	—	6	6	1	1	8	32	2	8	22	2	8	22		
—	109	—	—	—	8	8	1	1	10	119	58	29	32	58	29	32		
—	152	—	—	—	3	3	—	2	5	157	49	12	96	49	12	96		
—	7	—	—	—	—	—	—	—	7	7	—	3	4	—	3	4		
150	3.228	—	—	9	91	100	18	28	146	3.374	647	643	2.084	647	643	2.084		
3	261	—	—	—	1	1	—	—	1	262	47	27	188	47	27	188		
2	149	—	—	—	—	—	—	—	—	149	34	29	86	34	29	86		
2	152	—	—	—	1	1	1	—	2	154	33	29	92	33	29	92		
69	545	—	—	2	4	6	—	1	7	552	103	101	348	103	101	348		
18	330	—	—	—	4	4	2	—	6	336	51	87	198	51	87	198		
3	214	—	—	2	12	14	5	3	22	236	—	39	197	—	39	197		
—	39	—	—	—	4	4	—	—	5	40	27	5	8	27	5	8		
—	73	—	—	—	4	4	—	—	5	78	61	17	—	61	17	—		
41	1.059	—	—	4	57	61	—	9	20	1.149	176	219	754	176	219	754		
—	46	—	—	—	—	—	—	—	1	47	11	31	5	11	31	5		
8	233	—	—	1	6	7	—	2	9	242	63	31	148	63	31	148		
4	127	—	—	—	1	1	—	—	2	129	41	28	60	41	28	60		
150	3.228	—	—	9	91	100	18	28	146	3.374	647	643	2.084	647	643	2.084		
—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	29	29	—	—	29	—	—		
—	27	—	—	—	—	—	—	—	—	27	27	—	—	27	—	—		
—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	29	29	—	—	29	—	—		
1	125	—	—	1	4	5	1	—	6	131	131	—	—	131	—	—		
—	69	—	—	—	1	1	—	—	4	73	73	—	—	73	—	—		
2	127	—	—	1	6	7	—	2	9	136	136	—	—	136	—	—		
5	219	—	—	—	2	2	1	—	3	222	222	—	—	222	—	—		
8	625	—	—	2	13	15	3	4	22	647	647	—	—	647	—	—		
—	77	—	—	—	—	—	—	1	1	78	78	—	—	78	—	—		
—	58	—	—	—	1	1	—	—	1	59	59	—	—	59	—	—		
5	257	—	—	2	6	8	—	1	10	267	267	—	—	267	—	—		
1	52	—	—	—	—	—	—	—	—	52	52	—	—	52	—	—		
—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	36	36	—	—	36	—	—		
—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	25	25	—	—	25	—	—		
—	17	—	—	—	3	3	—	1	4	21	21	—	—	21	—	—		
—	—	—	—	—	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2	—	—		
—	55	—	—	—	1	1	—	1	3	58	58	—	—	58	—	—		
2	48	—	—	—	—	—	—	—	1	49	49	—	—	49	—	—		
8	625	—	—	2	13	15	3	4	22	647	647	—	—	647	—	—		
—	47	—	—	—	—	—	—	—	—	47	47	—	—	47	—	—		
—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	34	34	—	—	34	—	—		
2	102	—	—	—	1	1	—	—	1	103	103	—	—	103	—	—		
1	50	—	—	—	1	1	—	—	1	51	51	—	—	51	—	—		
—	27	—	—	—	—	—	—	—	—	27	27	—	—	27	—	—		
—	58	—	—	—	—	—	—	—	—	61	61	—	—	61	—	—		
2	161	—	—	2	9	11	—	2	15	176	176	—	—	176	—	—		
—	10	—	—	—	—	—	—	—	1	11	11	—	—	11	—	—		
1	63	—	—	—	—	—	—	—	—	63	63	—	—	63	—	—		
2	40	—	—	—	—	—	—	—	—	41	41	—	—	41	—	—		
8	625	—	—	2	13	15	3	4	22	647	647	—	—	647	—	—		

I. Sämtliche Hörer.

a) Frühstück.

im Kaffeehaus
in Milchhallen
im Kafeeschank
zuhause warm
" kalt
" warm o. kalt
nirgends
Zusammen

b) Mittagmahl.

im Gasthaus
in Auskochereien
in Milchhallen
in der Studentenmensa
bei Verwandten
bei Wohnungsgebern
im eigenen Haushalt
beim Arbeitgeber
zuhause kalt
an sonstigen Orten
an unbekanntem Orten
nirgends
Zusammen

c) Nachtmahl.

im Gasthaus
in Auskochereien
in Milchhallen
in der Studentenmensa
bei Verwandten
bei Wohnungsgebern
im eigenen Haushalt
beim Arbeitgeber
zuhause kalt
an sonstigen Orten
an unbekanntem Orten
nirgends
Zusammen

2. Erwerbstätige.

a) Frühstück.

im Kaffeehaus
in Milchhallen
in Kafeeschank
zuhause warm
" kalt
" warm o. kalt
nirgends
Zusammen

b) Mittagmahl.

im Gasthaus
in Auskochereien
in Milchhallen
in der Studentenmensa
bei Verwandten
bei Wohnungsgebern
im eigenen Haushalt
beim Arbeitgeber
zuhause kalt
an sonstigen Orten
an unbekanntem Orten
nirgends
Zusammen

c) Nachtmahl.

im Gasthaus
in Auskochereien
in Milchhallen
in der Studentenmensa
bei Verwandten
bei Wohnungsgebern
im eigenen Haushalt
beim Arbeitgeber
zuhause kalt
an sonstigen Orten
an unbekanntem Orten
nirgends
Zusammen

Höhe der monatlichen Beköstigungsausgaben.¹⁾

H ö r e r													Szülők hozzá- tartozók által eltartott		Benennung		
n ö — w e i b l i c h													Von Eltern oder Angehörigen erhalten				
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar	Volkswirtschaftliche Fakultät	Képzőművészeti főiskola	Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	részen teilweise	egészben gänzlich		
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészet- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	kar — Fakultät											
4	283	—	—	—	5	5	—	3	—	11	294	40	69	185	—	150.000 K	
23	145	—	—	—	9	9	—	—	—	12	157	25	42	90	150.000—	200.000 "	
10	194	—	—	1	5	4	—	—	—	9	203	27	41	135	200.000—	250.000 "	
37	214	—	—	—	5	5	—	1	—	7	221	34	61	126	250.000—	300.000 "	
12	114	—	—	1	6	7	—	—	—	7	121	19	23	79	300.000—	350.000 "	
9	223	—	—	3	12	15	—	—	—	15	238	44	45	149	350.000—	400.000 "	
4	155	—	—	—	7	7	—	—	—	7	162	26	35	101	400.000—	450.000 "	
4	203	—	—	—	10	10	—	—	—	7	216	34	36	146	450.000—	500.000 "	
1	78	—	—	—	1	1	—	—	—	1	79	18	16	45	500.000—	550.000 "	
2	174	—	—	—	5	5	—	—	—	5	179	28	36	115	550.000—	600.000 "	
2	69	—	—	1	1	2	—	—	—	2	71	16	18	37	600.000—	650.000 "	
2	95	—	—	—	1	1	—	—	—	1	96	19	13	64	650.000—	700.000 "	
1	60	—	—	—	—	—	—	—	—	2	62	10	17	35	700.000—	750.000 "	
9	98	—	—	1	2	3	—	—	—	5	103	18	29	56	750.000—	800.000 "	
—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	7	3	21	800.000—	850.000 "	
2	69	—	—	—	2	2	—	—	—	3	72	18	9	45	850.000—	900.000 "	
—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	5	4	15	900.000—	950.000 "	
5	117	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117	25	13	79	950.000—	1.000.000 "	
1	64	—	—	—	1	1	—	—	—	3	67	14	8	45	1.000.000—	1.100.000 "	
—	79	—	—	1	—	—	—	—	—	1	80	18	9	53	1.100.000—	1.200.000 "	
1	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	4	4	26	1.200.000—	1.300.000 "	
—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	5	3	24	1.300.000—	1.400.000 "	
—	47	—	—	—	1	1	—	—	—	2	48	4	10	34	1.400.000—	1.500.000 "	
—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12	2	—	10	1.500.000—	1.600.000 "	
—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	2	2	7	1.600.000—	1.700.000 "	
—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	9	1.700.000—	1.800.000 "	
—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	1.800.000—	1.900.000 "	
—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19	3	2	14	1.900.000—	2.000.000 "	
—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	4	1	5	2.000.000—	2.500.000 "	
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	1	6	2.500.000—	3.000.000 "	
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	2	3.000.000—	5.000.000 "	
20	466	—	—	1	15	16	—	8	7	31	497	133	60	304	Unbekannt		
149	3.143	—	—	9	86	95	—	18	26	139	3.282	605	610	2.067	Insgesamt		
—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	24	26	—	Gegen Unterricht		
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	Gegen Bedienung		
1	33	—	—	—	5	5	—	—	2	7	40	18	5	17	Gegen sonst. Dienstleistungen		
150	3.228	—	—	9	91	100	—	18	28	146	3.374	647	643	2.084	Zusammen		
2. Erwerbstätige Hörer.																	
—	38	—	—	—	1	1	—	—	1	2	40	40	—	—	—	150.000 K	
2	22	—	—	—	3	3	—	—	—	3	25	25	—	—	—	150.000—	200.000 "
1	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	27	—	—	—	200.000—	250.000 "
2	33	—	—	—	—	—	—	—	—	1	34	34	—	—	—	250.000—	300.000 "
1	17	—	—	1	—	—	—	—	—	2	19	19	—	—	—	300.000—	350.000 "
1	44	—	—	—	1	2	—	—	—	—	44	44	—	—	—	350.000—	400.000 "
—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	26	—	—	—	400.000—	450.000 "
—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	34	—	—	—	450.000—	500.000 "
—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18	18	—	—	—	500.000—	550.000 "
—	27	—	—	—	1	1	—	—	—	—	28	28	—	—	—	550.000—	600.000 "
—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	16	—	—	—	600.000—	650.000 "
—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	19	—	—	—	650.000—	700.000 "
—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10	—	—	—	700.000—	750.000 "
—	17	—	—	—	1	1	—	—	—	1	18	18	—	—	—	750.000—	800.000 "
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	—	—	—	800.000—	850.000 "
—	16	—	—	—	1	1	—	—	—	—	18	18	—	—	—	850.000—	900.000 "
—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	5	—	—	—	900.000—	950.000 "
—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	25	—	—	—	950.000—	1.000.000 "
—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	14	—	—	—	1.000.000—	1.100.000 "
—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	18	—	—	—	1.100.000—	1.200.000 "
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	1.200.000—	1.300.000 "
—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—	—	1.300.000—	1.400.000 "
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	1.400.000—	1.500.000 "
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1.500.000—	1.600.000 "
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1.600.000—	1.700.000 "
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1.700.000—	1.800.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.800.000—	1.900.000 "
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	1.900.000—	2.000.000 "
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	2.000.000—	2.500.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.500.000—	3.000.000 "
1	1	—	—	—	2	3	—	—	1	5	1	1	—	—	—	3.000.000—	5.000.000 "
8	588	—	—	2	10	12	—	3	2	17	605	605	—	—	—	Unbekannt	
—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	24	—	—	—	Insgesamt	
—	13	—	—	—	3	3	—	—	2	5	18	18	—	—	—	Gegen Unterricht	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gegen Bedienung	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gegen sonst. Dienstleistungen	
8	625	—	—	2	18	15	—	3	4	22	647	647	—	—	—	Zusammen	

1) Die auf Tabelle Nr. 20. spezifizierten Hochschulhörer.

22. Az élelmezésre fordított összeg nagysága és a nyert ellenérték.

Az élelmezésre fordított összeg nagysága (K)	Az élelmezésre fordított összeg fejében							összesen zusammen
	reggelit Frühstück	ebédet Mittagsmahl	vacsorát Nachtmahl	reggelit és ebédet Frühstück u. Mittagsmahl	reggelit és vacsorát Frühstück u. Nachtmahl	ebédet és vacsorát Mittagsmahl und Nachtmahl	reggelit, ebédet és vacsorát Frühstück, Mittags- u. Nachtmahl	
	h á n y e s e t b e n n y e r t							
f é r f i h a l l g a t ó — H ö r e r								
1. Összes hallgatók.								
— 150.000 K	24	216	19	5	5	13	1	283
150.000—200.000 "	6	94	7	6	12	12	8	145
200.000—250.000 "	3	114	6	13	6	38	14	194
250.000—300.000 "	4	45	11	13	12	102	27	214
300.000—350.000 "	—	13	—	8	5	59	29	114
350.000—400.000 "	—	30	4	15	6	96	72	223
400.000—450.000 "	—	12	1	6	6	60	70	155
450.000—500.000 "	—	21	3	7	3	75	94	203
500.000—550.000 "	—	4	—	2	3	19	50	78
550.000—600.000 "	—	19	—	10	3	41	101	174
600.000—650.000 "	—	—	—	5	—	11	53	69
650.000—700.000 "	—	4	1	2	2	14	72	95
700.000—750.000 "	—	5	—	2	—	18	35	60
750.000—800.000 "	—	1	—	2	1	20	74	98
800.000—850.000 "	—	—	—	1	1	9	20	31
850.000—900.000 "	—	1	1	2	—	23	42	69
900.000—950.000 "	—	—	—	—	—	2	22	24
950.000—1,000.000 "	—	—	—	2	—	20	95	117
1,000.000—1,100.000 "	—	—	—	1	—	9	54	64
1,100.000—1,200.000 "	—	1	—	1	1	12	64	79
1,200.000—1,300.000 "	—	—	—	—	—	2	32	34
1,300.000—1,400.000 "	—	—	—	—	—	—	30	30
1,400.000—1,500.000 "	—	—	—	—	—	2	45	47
1,500.000—1,600.000 "	—	—	—	—	—	—	12	12
1,600.000—1,700.000 "	—	—	—	—	—	—	11	11
1,700.000—1,800.000 "	—	—	—	—	—	—	11	11
1,800.000—1,900.000 "	—	—	—	—	—	—	5	5
1,900.000—2,000.000 "	—	1	—	—	—	1	16	18
2,000.000—2,500.000 "	—	—	—	—	—	—	10	10
2,500.000—3,000.000 "	—	—	—	—	—	—	7	7
3,000.000—5,000.000 "	—	—	—	—	—	—	3	3
Ismeretlen	—	257	1	5	—	93	110	466
Együtt	37	838	54	108	66	751	1.289	3.143
Tanítás fejében	1	7	2	1	2	12	25	50
Kiszolgálás fejében	—	1	—	—	—	1	—	2
Egyéb munka fejében	—	11	—	—	—	1	21	33
Összesen	38	857	56	109	68	765	1.335	3.228
2. Kereső hallgatók.								
— 150.000 K	10	21	5	—	1	1	—	38
150.000—200.000 "	—	8	—	1	6	3	2	22
200.000—250.000 "	1	17	3	1	1	4	—	27
250.000—300.000 "	1	6	2	2	4	16	2	33
300.000—350.000 "	—	1	—	4	2	6	4	17
350.000—400.000 "	—	9	2	5	—	21	7	44
400.000—450.000 "	—	1	—	2	—	11	10	26
450.000—500.000 "	—	4	—	1	1	15	13	34
500.000—550.000 "	—	—	—	—	—	7	11	18
550.000—600.000 "	—	—	—	1	—	9	17	27
600.000—650.000 "	—	—	—	2	—	4	10	16
650.000—700.000 "	—	—	1	1	1	4	12	19
700.000—750.000 "	—	—	—	1	—	3	6	10
750.000—800.000 "	—	—	—	—	—	4	13	17
800.000—850.000 "	—	—	—	—	—	3	4	7
850.000—900.000 "	—	—	—	1	—	5	10	16
900.000—950.000 "	—	—	—	—	—	1	4	5
950.000—1,000.000 "	—	—	—	—	—	1	24	25
1,000.000—1,100.000 "	—	—	—	1	—	2	11	14
1,100.000—1,200.000 "	—	—	—	—	1	3	14	18
1,200.000—1,300.000 "	—	—	—	—	—	—	4	4
1,300.000—1,400.000 "	—	—	—	—	—	—	5	5
1,400.000—1,500.000 "	—	—	—	—	—	2	2	4
1,500.000—1,600.000 "	—	—	—	—	—	—	2	2
1,600.000—1,700.000 "	—	—	—	—	—	—	2	2
1,700.000—1,800.000 "	—	—	—	—	—	—	2	2
1,800.000—1,900.000 "	—	—	—	—	—	—	—	—
1,900.000—2,000.000 "	—	—	—	—	—	—	3	3
2,000.000—2,500.000 "	—	—	—	—	—	—	4	4
2,500.000—3,000.000 "	—	—	—	—	—	—	—	—
3,000.000—5,000.000 "	—	—	—	—	—	—	1	1
Ismeretlen	—	114	—	—	—	11	3	128
Együtt	12	181	15	23	19	136	202	598
Tanítás fejében	1	—	1	1	1	6	14	24
Kiszolgálás fejében	—	5	—	—	—	—	—	—
Egyéb munka fejében	—	—	—	—	—	1	7	13
Összesen	13	186	16	24	20	143	223	625

22. sz. tábla. (Vége.)

Az étellemezésre fordított összeg nagysága (K)	Az étellemezésre fordított összeg fejében							összesen zusammen
	reggelit Frühstück	ebédet Mittags- mahl	vacsorát Nachtmahl	reggelit és ebédet Frühstück u. Mittags- mahl	reggelit és vacsorát Frühstück und Nachtmahl	ebédet és vacsorát Mittags- und Nachtmahl	reggelit, ebédet és vacsorát Frühstück, Mittags- u. Nachtmahl	
	h á n y e s e t b e n n y e r t							
f é r f i h a l l g a t ó — H ö r e r								
3. Részben kereső hallgatók.								
— 150.000 K	4	48	6	3	2	2	—	65
150.000—200.000	2	22	2	3	3	3	3	38
200.000—250.000	1	22	2	1	2	8	3	39
250.000—300.000	1	17	3	3	2	25	8	59
300.000—350.000	—	5	—	2	—	12	2	21
350.000—400.000	—	3	—	3	3	23	10	42
400.000—450.000	—	5	—	1	4	16	8	34
450.000—500.000	—	2	—	1	1	15	14	33
500.000—550.000	—	1	—	—	—	7	8	16
550.000—600.000	—	7	—	2	2	8	17	36
600.000—650.000	—	—	—	1	—	2	15	18
650.000—700.000	—	—	—	1	1	1	10	13
700.000—750.000	—	1	—	—	—	2	14	17
750.000—800.000	—	—	—	1	1	2	23	27
800.000—850.000	—	—	—	1	—	1	1	3
850.000—900.000	—	1	—	—	—	4	4	9
900.000—950.000	—	—	—	—	—	—	4	4
950.000—1,000.000	—	—	—	—	—	4	9	13
1,000.000—1,100.000	—	—	—	—	—	1	7	8
1,100.000—1,200.000	—	—	—	—	—	2	7	9
1,200.000—1,300.000	—	—	—	—	—	1	3	4
1,300.000—1,400.000	—	—	—	—	—	—	2	2
1,400.000—1,500.000	—	—	—	—	—	—	10	10
1,500.000—1,600.000	—	—	—	—	—	—	—	—
1,600.000—1,700.000	—	—	—	—	—	—	2	2
1,700.000—1,800.000	—	—	—	—	—	—	—	—
1,800.000—1,900.000	—	—	—	—	—	—	—	—
1,900.000—2,000.000	—	—	—	—	—	—	2	2
2,000.000—2,500.000	—	—	—	—	—	—	1	1
2,500.000—3,000.000	—	—	—	—	—	—	1	1
3,000.000—5,000.000	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen	—	12	—	3	—	30	14	59
Együtt	8	146	13	26	21	169	202	585
Tanítás fejében	—	5	1	—	1	6	11	24
Kiszolgálás fejében	—	3	—	—	—	1	—	4
Egyéb munka fejében	—	1	—	—	—	—	2	3
Összesen	8	155	14	26	22	176	215	616
4. Eltartott hallgatók.								
— 150.000 K	10	147	8	2	2	10	1	180
150.000—200.000	4	64	3	2	3	6	3	85
200.000—250.000	1	75	1	11	3	26	11	128
250.000—300.000	2	22	6	8	6	61	17	122
300.000—350.000	—	7	—	2	3	41	23	76
350.000—400.000	—	18	2	7	3	52	55	137
400.000—450.000	—	6	1	3	—	33	52	95
450.000—500.000	—	15	3	5	1	45	67	136
500.000—550.000	—	3	—	2	3	5	31	44
550.000—600.000	—	12	—	7	1	24	67	111
600.000—650.000	—	—	—	2	—	5	28	35
650.000—700.000	—	4	—	—	—	9	50	63
700.000—750.000	—	4	—	1	—	13	15	33
750.000—800.000	—	1	—	1	—	14	38	54
800.000—850.000	—	—	—	—	1	5	15	21
850.000—900.000	—	—	1	1	—	14	28	44
900.000—950.000	—	—	—	—	—	1	14	15
950.000—1,000.000	—	—	—	2	—	15	62	79
1,000.000—1,100.000	—	—	—	—	—	6	36	42
1,100.000—1,200.000	—	1	—	1	—	7	43	52
1,200.000—1,300.000	—	—	—	—	—	1	25	26
1,300.000—1,400.000	—	—	—	—	—	—	23	23
1,400.000—1,500.000	—	—	—	—	—	—	33	33
1,500.000—1,600.000	—	—	—	—	—	—	10	10
1,600.000—1,700.000	—	—	—	—	—	—	7	7
1,700.000—1,800.000	—	—	—	—	—	—	9	9
1,800.000—1,900.000	—	—	—	—	—	—	5	5
1,900.000—2,000.000	—	1	—	—	—	1	11	13
2,000.000—2,500.000	—	—	—	—	—	—	5	5
2,500.000—3,000.000	—	—	—	—	—	—	6	6
3,000.000—5,000.000	—	—	—	—	—	—	2	2
Ismeretlen	—	131	1	2	—	52	92	278
Együtt	17	511	26	59	26	446	884	1.969
Tanítás fejében	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiszolgálás fejében	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb munka fejében	—	5	—	—	—	—	13	18
Összesen	17	516	26	59	26	446	897	1.987

Tabelle Nr. 22. (Schluss.)

Gegenüber dem verwendeten Beköstigungsbetrag erhalten								Féri- és nö- hallgaték együtt Hörer und Hörerinnen insgesamt	Höhe der verwendeten Beköstigungssumme (K)
reggelit Frühstück	ebédet Mittags- mahl	vacsorát Nachtmahl	reggelit és ebédet Frühstück u. Mittags- mahl	reggelit és vacsorát Frühstück und Nachtmahl	ebédet és vacsorát Mittags- und Nachtmahl	reggelit, ebédet és vacsorát Frühstück, Mittags- u. Nachtmahl	összesen zusammen		
n w i e v i e l F a l l e n									
n ö h a l l g a t ó — H ö r e r i n n e n									
—	1	1	—	2	—	—	4	69	— 150.000 K
1	—	—	—	1	2	—	4	42	150.000— 200.000 "
—	1	—	—	—	1	—	2	41	200.000— 250.000 "
—	—	—	—	1	—	1	2	61	250.000— 300.000 "
—	—	—	—	—	—	2	2	23	300.000— 350.000 "
—	1	—	—	—	1	2	3	45	350.000— 400.000 "
—	—	—	—	—	—	—	1	35	400.000— 450.000 "
—	—	—	—	—	2	—	3	36	450.000— 500.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	16	500.000— 550.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	36	550.000— 600.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	18	600.000— 650.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	13	650.000— 700.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	17	700.000— 750.000 "
—	—	—	—	—	—	2	2	29	750.000— 800.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	3	800.000— 850.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	9	850.000— 900.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	4	900.000— 950.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	13	950.000— 1,000.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	8	1,000.000— 1,100.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	9	1,100.000— 1,200.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	4	1,200.000— 1,300.000 "
—	—	—	—	—	—	1	1	3	1,300.000— 1,400.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	10	1,400.000— 1,500.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500.000— 1,600.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	2	1,600.000— 1,700.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,700.000— 1,800.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,800.000— 1,900.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	2	1,900.000— 2,000.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	1	2,000.000— 2,500.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	1	2,500.000— 3,000.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000.000— 5,000.000 "
—	—	—	—	—	—	1	1	60	Unbekannt
1	3	1	—	4	6	10	25	610	Insgesamt
—	—	—	—	—	—	—	—	24	Gegen Unterricht
—	—	—	—	—	—	—	—	4	Gegen Bedienung
—	—	—	—	—	—	2	2	5	Gegen sonst. Dienstleistungen
1	3	1	—	4	6	12	27	643	Zusammen
1	4	—	—	—	—	—	5	185	4. Erhaltene Hörer.
—	4	—	—	—	—	—	5	90	— 150.000 K
—	6	—	—	—	—	—	7	135	150.000— 200.000 "
—	1	—	—	—	—	1	4	126	200.000— 250.000 "
—	1	1	—	1	—	—	3	79	250.000— 300.000 "
—	2	—	1	—	1	—	3	149	300.000— 350.000 "
—	1	—	1	—	—	5	12	101	350.000— 400.000 "
—	—	—	—	—	—	—	6	146	400.000— 450.000 "
—	—	—	—	—	—	—	8	45	450.000— 500.000 "
—	—	—	—	—	—	—	10	45	500.000— 550.000 "
—	1	—	—	—	—	—	4	115	550.000— 600.000 "
—	—	—	—	—	—	—	2	37	600.000— 650.000 "
—	—	—	—	—	—	—	1	64	650.000— 700.000 "
—	—	—	—	—	—	—	2	35	700.000— 750.000 "
—	—	—	—	—	—	—	2	56	750.000— 800.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	21	800.000— 850.000 "
—	—	—	—	—	—	—	1	45	850.000— 900.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	15	900.000— 950.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	79	950.000— 1,000.000 "
—	—	—	—	—	—	—	3	45	1,000.000— 1,100.000 "
—	—	—	—	—	—	—	1	53	1,100.000— 1,200.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	26	1,200.000— 1,300.000 "
—	—	—	—	—	—	—	1	24	1,300.000— 1,400.000 "
—	—	—	—	—	—	—	1	34	1,400.000— 1,500.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	10	1,500.000— 1,600.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	7	1,600.000— 1,700.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	9	1,700.000— 1,800.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	5	1,800.000— 1,900.000 "
—	—	—	—	—	—	1	1	14	1,900.000— 2,000.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	5	2,000.000— 2,500.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	6	2,500.000— 3,000.000 "
—	—	—	—	—	—	—	—	2	3,000.000— 5,000.000 "
1	20	3	3	2	7	61	97	2.066	Unbekannt
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Insgesamt
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gegen Unterricht
—	—	—	—	—	—	—	—	18	Gegen Bedienung
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gegen sonst. Dienstleistungen
1	20	3	3	2	7	61	97	2.084	Zusammen

23. Diákotthonokban és internátusokban lakó főiskolai hallgatók.

		H a l l g a t ó k fi — männlich												
		Kir. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Kir. József-Műegyetem — K. Joseph-Politechnikum							
Megnevezés		Hittudományi Theologische	Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsész- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	Közgazdaságtudományi kar Volkswirtschaftliche Fakultät	Közgazdaság- tudományi Volkswirtschaftliche	Építészeti Architektsche	Gépészmérnöki Maschinen- ingenieur	Vegyszereti Chemische	Mérnöki Allg. Ingenieure	együtt insgesamt	Képzőművészeti főiskola Hochschule für bildende Künste
		kar — Fakultät					szakosztály — Sektion							
a) Általában.														
Hallgatók száma	{ fizető	1	135	390	77	603	118	3	51	262	33	74	423	22
	{ féldíjat fizető	—	8	24	51	83	4	1	2	15	6	—	24	1
	{ ingyenes	95	28	38	97	258	36	2	3	21	3	8	37	17
	Összesen	96	171	452	225	944	158	6	56	298	42	82	484	40
b) A tartási összeg nagysága (K).														
<i>1. Lakás, fűtés, világítás.</i>														
	50.000 K	—	7	18	4	29	10	—	2	9	1	4	16	1
	50.000—100.000 "	—	21	54	9	84	28	2	17	104	8	31	162	2
	100.000—150.000 "	—	4	7	1	12	4	—	1	4	—	1	6	—
	150.000—200.000 "	—	6	8	1	15	2	—	3	8	1	—	12	2
	200.000—250.000 "	—	3	7	6	16	1	—	1	9	2	4	16	—
	250.000—300.000 "	—	3	5	—	8	1	—	1	2	1	1	5	4
	300.000—350.000 "	—	—	6	—	6	1	—	—	2	1	—	3	—
	350.000—400.000 "	—	2	—	1	3	—	—	1	1	—	—	2	—
	400.000—450.000 "	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	450.000—500.000 "	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	500.000—600.000 "	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
	600.000—700.000 "	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ingyenes	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
	Ismeretlen	—	8	8	—	16	—	—	2	2	—	1	5	—
	Összesen	—	54	120	22	196	47	2	28	142	14	42	228	10
<i>2. Lakás, ellátás.</i>														
	200.000 K	—	—	—	45	45	1	—	1	—	—	—	1	3
	200.000—300.000 "	—	—	2	6	8	1	—	—	—	—	—	—	—
	300.000—400.000 "	—	1	6	11	18	—	1	—	1	4	1	7	—
	400.000—500.000 "	—	1	5	2	8	—	—	—	—	—	—	—	1
	500.000—600.000 "	—	—	87	2	89	—	—	—	—	—	—	—	—
	600.000—700.000 "	—	14	22	6	42	6	1	1	8	1	5	16	4
	700.000—800.000 "	—	11	48	5	64	8	—	3	27	4	7	41	1
	800.000—900.000 "	—	6	10	3	19	8	—	—	8	5	6	19	—
	900.000—1,000.000 "	—	18	30	5	53	10	—	4	24	2	—	30	2
	1,000.000—1,100.000 "	—	14	45	8	67	16	—	5	18	2	5	30	—
	1,100.000—1,200.000 "	—	10	16	3	29	8	—	6	19	4	5	34	—
	1,200.000—1,300.000 "	—	2	5	2	9	—	—	1	5	—	—	6	—
	1,300.000—1,400.000 "	—	7	3	2	12	11	—	3	18	3	3	27	—
	1,400.000—1,500.000 "	—	1	7	—	8	1	—	—	5	—	—	5	1
	1,500.000—1,600.000 "	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
	1,600.000—1,700.000 "	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—
	1,700.000—1,800.000 "	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	1,800.000—2,000.000 "	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ingyenes	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ismeretlen	1	3	5	3	12	2	—	—	3	—	—	3	1
	Összesen	1	89	294	106	490	75	2	24	136	25	32	219	13

In Studentenheimen und Internaten wohnende Hochschulhörer.

H ö r e r		N ö — w e i b l i c h										Szülők, hozzá- tartozók által eltartott		Benennung				
Állatorvosi főiskola Veterinár-Hochschule	összesen zusammen	Kl. m. Pázmány-Tudományegyetem K. ung. Pázmány-Universität					Közgazdaságtudományi kar	Volkswirtschaftliche Fakultät	Közömvészeti főiskola	Hochschule für bildende Künste	összesen zusammen	Hallgatók száma általában Anzahl der Hörer überhaupt	Keresetből élő Vom Erwerb lebende	Von Eltern oder Angehörigen erhalten		Anzahl d. Hörer		
		Jog- és állam- tudományi Juristische	Orvos- tudományi Medizinische	Bölcsészeti- tudományi Philosophische	együtt insgesamt	kar — Fakultät								részben teilweise	egészben gänzlich			
																		a) Überhaupt.
59	1.225	—	6	127	133	19	20	172	1.397	71	218	1.108					(Zahlende	
4	116	—	—	1	1	—	—	1	117	21	27	69					zahlen die Hälfte	
33	381	—	—	3	3	1	—	4	385	111	21	253					unentgeltlich	
96	1.722	—	6	131	137	20	20	177	1.899	203	266	1.430					Zusammen	
																		b) Höhe des Unterhalts- geldes (K).
																		<i>1. Wohnung, Heizung, Beleuchtung.</i>
11	67	—	—	—	—	—	—	—	67	8	12	47					50.000 K	
13	289	—	2	7	9	1	—	11	300	23	85	192					50.000—100.000 "	
3	26	—	—	14	14	—	—	17	43	10	7	26					100.000—150.000 "	
1	32	—	—	29	29	3	—	9	73	4	18	51					150.000—200.000 "	
2	35	—	—	—	—	—	—	—	35	2	5	28					200.000—250.000 "	
1	19	—	—	—	—	—	—	—	19	1	2	16					250.000—300.000 "	
2	12	—	—	—	—	—	—	—	12	1	—	11					300.000—350.000 "	
—	5	—	—	—	—	—	—	—	5	2	1	2					350.000—400.000 "	
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1					400.000—450.000 "	
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2					450.000—500.000 "	
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3					500.000—600.000 "	
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1					600.000—700.000 "	
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—					Unentgeltlich	
—	21	—	—	1	1	1	—	2	23	—	9	14					Unbekannt	
33	514	—	2	51	53	5	13	71	585	51	140	394					Zusammen	
																		<i>2. Wohnung u. Unterhalt.</i>
—	50	—	—	—	—	—	—	—	50	7	7	36					200.000 K	
1	10	—	—	—	—	—	—	—	10	1	2	7					200.000—300.000 "	
—	25	—	—	—	—	—	—	—	25	3	6	16					300.000—400.000 "	
—	9	—	—	1	1	—	—	1	10	2	—	8					400.000—500.000 "	
1	90	—	—	—	—	—	—	—	90	6	19	65					500.000—600.000 "	
4	72	—	1	5	6	2	—	8	80	5	14	61					600.000—700.000 "	
2	116	—	—	4	4	2	—	6	122	5	15	102					700.000—800.000 "	
1	47	—	—	2	2	1	—	3	50	2	4	44					800.000—900.000 "	
1	96	—	2	33	35	4	3	42	138	2	14	122					900.000—1,000.000 "	
4	117	—	—	7	7	2	—	9	126	1	9	116					1,000.000—1,100.000 "	
1	72	—	—	5	5	—	—	3	80	1	4	75					1,100.000—1,200.000 "	
—	15	—	—	1	1	—	—	1	16	—	1	15					1,200.000—1,300.000 "	
1	51	—	—	—	—	—	—	—	51	—	2	49					1,300.000—1,400.000 "	
—	15	—	—	1	1	—	—	1	16	2	—	14					1,400.000—1,500.000 "	
—	2	—	—	1	1	—	—	1	3	—	1	2					1,500.000—1,600.000 "	
—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3					1,600.000—1,700.000 "	
—	2	—	—	1	1	2	—	3	5	—	—	5					1,700.000—1,800.000 "	
—	1	—	—	2	2	—	—	2	3	—	—	3					1,800.000—2,000.000 "	
—	2	—	—	1	1	1	—	2	4	—	2	2					Unentgeltlich	
14	32	—	1	13	14	—	1	15	47	4	5	38					Unbekannt	
30	827	—	4	77	81	14	7	102	929	41	105	783					Zusammen	

24. Főiskolai hallgatók ruházati viszonyai.

a) Általában.

Felsőöltönyök száma Anzahl der Anzüge	1 pár cipővel és — Mit 1 Paar Schuhe und								2 pár cipővel és — Mit 2 Paar Schuhen und									
	1	2	3	4	5	6	ismeretlen számú unbekannter Zahl	összesen zusammen	1	2	3	4	5	6	ismeretlen számú unbekannter Zahl	összesen zusammen		
	nappali inggel — Tageshemden								nappali inggel — Tageshemden									
I. Összes hallgatók.																		
a) Csak felöltővel.																		
1	7	43	49	27	7	6	1	1	141	1	4	16	28	3	15	3	1	71
2	1	14	28	16	12	11	3	—	85	—	7	42	57	32	108	18	1	265
3	1	1	3	—	—	1	—	—	6	—	4	10	17	5	18	10	—	64
4	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	3	1	4	—	—	10
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	3
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	2	—	—	2	1	—	5	—	1	—	1	1	—	—	—	3
Összesen — Zusammen	9	58	82	43	19	20	6	1	238	1	15	72	105	42	148	32	2	417
b) Csak télikabáttal.																		
1	8	83	134	51	18	33	7	5	339	1	15	64	53	26	37	17	—	213
2	2	44	108	73	40	65	16	1	349	—	27	145	193	90	201	51	3	710
3	—	4	15	19	2	15	4	—	59	—	7	38	67	41	109	26	—	288
4	—	—	—	2	—	1	2	—	5	—	—	7	3	11	16	11	1	49
5	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	2	—	—	10	7	—	19
5—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	—	3	2	3	3	5	3	—	16
Ismeretlen — Unbekannt	—	3	8	3	1	2	1	1	19	—	1	—	1	4	8	1	2	17
Összesen — Zusammen	10	134	265	149	62	116	32	7	775	1	50	259	319	175	386	116	6	1.312
c) Felöltővel és télikabáttal.																		
1	—	19	28	21	8	15	1	—	92	—	4	25	23	10	27	10	1	100
2	2	8	40	34	27	32	6	1	150	1	13	108	150	94	726	92	6	1.190
3	2	8	23	6	7	32	13	—	91	—	17	61	102	67	307	145	2	701
4	—	—	2	2	—	3	3	—	10	1	4	12	17	14	92	48	—	188
5	—	—	1	—	—	1	2	—	4	—	1	6	9	5	29	13	—	63
5—	—	—	1	—	—	1	1	—	3	3	—	3	3	1	20	16	1	47
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	2	—	1	—	—	3	—	—	—	—	4	8	2	—	14
Összesen — Zusammen	4	35	95	65	42	85	26	1	353	5	39	215	304	195	1.209	326	10	2.303
d) Sem felöltővel, sem télikabáttal.																		
1	1	8	2	4	2	2	—	2	21	1	4	2	4	2	1	1	—	15
2	1	3	—	—	—	3	—	—	7	—	—	5	4	1	7	3	1	21
3	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—	1	2	—	1	1	—	5
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
5—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	1	1	1	—	—	—	—	3	2	1	1	1	—	1	—	—	6
Összesen — Zusammen	2	12	4	5	2	6	—	3	34	3	5	9	11	3	11	5	1	48
e) Ismeretlen.																		
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Összesen — Zusammen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3
Összesen.																		
1	16	153	213	103	35	56	9	8	593	3	27	107	108	41	81	31	2	400
2	6	69	176	123	79	111	25	2	591	1	47	300	404	217	1.042	164	11	2.186
3	3	13	42	25	9	49	17	—	158	—	28	110	188	113	435	182	2	1.058
4	—	—	2	4	—	4	6	—	16	1	4	21	23	26	112	59	1	247
5	—	—	1	—	1	1	3	—	6	—	1	9	9	5	41	21	—	86
5—	—	—	1	1	—	1	2	1	6	3	—	6	5	4	26	19	1	64
Ismeretlen — Unbekannt	—	4	11	6	1	5	2	1	30	2	2	2	2	9	18	3	4	42
Összesen — Zusammen	25	239	446	262	125	227	64	12	1.400	10	109	555	739	415	1.755	479	21	4.083

Die Bekleidungsverhältnisse der Hochschulhörer.

Überhaupt.

3 és több pár cipővel és Mit 3 und mehr Paar Schuhen und							Ismeretlen pár cipővel és Mit unbekannter Schuheanzahl und							Összesen — Zusammen mit								
1	2	3	4	5	6	6—	1	2	3	4	5	6	6—	1	2	3	4	5	6	6—	ismeretlen számú bucikkal Zahl	összesen zusammen
nappali inggel — Tageshemden							nappali inggel — Tageshemden							nappali inggel — Tageshemden								

Sämtliche Hörer.

Nur mit Überröcken.

1	1	1	1	2	1	—	7	—	—	—	—	—	—	1	1	9	47	66	56	11	23	5	3	220
—	—	2	4	5	12	9	32	—	1	—	—	—	—	3	4	1	22	72	77	49	131	30	4	386
—	1	3	3	8	16	19	50	—	—	—	—	2	—	2	4	1	6	16	20	13	37	29	2	124
—	—	—	1	1	9	12	23	—	—	—	—	2	—	1	1	—	—	2	4	2	13	13	1	35
—	—	—	—	2	1	5	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	6	—	11
—	—	—	1	—	1	6	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	6	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	3	1	—	8
1	1	6	10	17	41	52	128	—	1	—	—	2	—	7	10	11	75	160	158	78	211	90	10	793

Nur mit Winteröcken.

—	2	2	5	2	10	10	32	1	2	1	—	3	—	3	10	10	102	201	109	46	83	34	9	594	
—	—	10	18	14	46	37	125	—	—	3	—	2	2	2	14	23	2	71	266	284	146	314	106	18	1.207
—	1	3	7	25	72	69	177	—	—	2	1	—	—	—	4	7	—	12	58	94	68	196	99	4	531
—	—	2	5	5	26	32	70	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	9	10	16	43	46	1	125	
—	—	—	2	3	8	13	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4	18	21	—	47	
—	—	1	2	2	15	13	34	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4	5	5	20	17	2	53	
—	—	—	—	—	2	4	6	—	—	—	—	—	—	4	4	—	4	8	4	5	12	6	7	46	
—	3	18	39	51	179	178	470	1	2	6	1	2	5	3	26	46	12	189	548	508	290	686	329	41	2.603

it Überröcken und Winteröcken.

—	—	3	2	3	12	9	29	—	1	—	—	1	—	2	4	—	24	56	46	21	55	20	3	225	
1	1	12	25	32	126	89	287	—	—	3	3	2	4	1	13	26	4	22	163	212	155	888	188	21	1.653
2	10	33	39	67	446	441	1.040	—	—	1	2	1	5	2	17	28	4	35	118	149	142	790	601	21	1.860
—	1	7	24	23	211	382	651	—	—	—	—	1	2	7	10	1	5	21	43	37	307	435	10	859	
—	—	4	8	9	114	323	458	—	—	—	1	1	1	3	3	9	—	1	11	18	15	145	341	3	534
1	—	—	8	5	136	625	775	—	—	—	—	3	3	3	9	4	—	4	11	6	160	645	4	834	
—	—	1	—	—	12	13	26	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	1	2	4	21	16	1	45	
4	12	60	106	139	1.057	1.882	3.266	—	1	4	6	4	15	12	46	88	13	87	374	481	380	2.366	2.246	63	6.010

Weder mit Überröcken noch mit Winteröcken.

—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	1	2	12	4	8	5	5	1	2	39	
—	—	2	1	1	3	1	8	—	—	—	—	—	—	2	2	1	3	7	5	2	13	4	3	38	
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	2	2	3	—	9	
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	1	—	—	—	1	1	—	3	
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	
1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	2	3	2	—	1	2	—	13
1	—	2	1	1	6	5	16	—	1	1	—	1	1	1	2	7	6	18	16	17	7	24	11	6	105

Unbekannt.

—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—																				

24. sz. tábla. (Folytatás.)

Felsőöltönyök száma Anzahl der Anzüge	1 pár cipővel és — Mit 1 Paar Schuhe und								2 pár cipővel és — Mit 2 Paar Schuhen und									
	1	2	3	4	5	6	6—	ismeretlen számú unbekannter Zahl	összesen zusammen	1	2	3	4	5	6	6—	ismeretlen számú unbekannter Zahl	összesen zusammen
	nappali inggel — Tageshemden								nappali inggel — Tageshemden									
II. Keresetükből élő hallgatók összesen.																		
a) Csak felöltővel.																		
1	2	2	7	6	3	1	—	—	21	—	1	5	5	2	1	—	—	14
2	—	2	1	—	3	2	2	—	10	—	2	7	12	6	7	—	—	34
3	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	1	2	3	1	3	—	—	10
4	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen	2	5	10	6	6	3	4	—	36	—	4	14	20	9	11	—	—	58
b) Csak télikabáttal.																		
1	1	15	19	9	3	4	—	3	54	—	—	8	5	3	2	4	—	22
2	—	4	16	9	8	7	1	—	45	—	3	16	28	8	23	4	1	83
3	—	—	3	2	1	1	1	—	8	—	3	4	5	3	9	1	—	25
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	1	1	1	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Összesen — Zusammen	1	20	39	21	12	12	2	3	110	—	7	28	38	15	35	9	1	133
c) Felöltővel és télikabáttal.																		
1	—	4	4	3	1	2	1	—	15	—	—	4	5	1	2	1	—	13
2	1	—	3	4	4	3	—	—	15	—	1	6	14	9	79	14	—	123
3	—	—	4	1	1	4	—	—	10	—	3	4	7	7	22	14	—	57
4	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	1	1	2	6	2	—	12
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	4
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen	1	4	11	8	6	10	2	—	42	—	4	16	29	19	111	32	—	211
d) Sem felöltővel, sem télikabáttal.																		
1	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	—	1	—	1	1	—	—	3
2	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	1	—	2	1	—	5
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Összesen — Zusammen	—	1	1	1	—	1	—	—	4	1	—	2	1	1	3	1	—	9
e) Ismeretlen.																		
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Összesen — Zusammen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Összesen.																		
1	3	21	31	19	7	7	1	3	92	—	1	18	15	7	6	5	—	52
2	1	7	20	13	15	13	3	—	72	—	6	30	55	23	111	19	1	245
3	—	1	8	3	2	5	1	—	20	—	7	10	15	11	34	15	—	92
4	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—	—	1	1	3	7	2	—	14
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	4
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ismeretlen — Unbekannt	—	1	2	1	—	—	1	—	5	1	1	—	—	—	—	—	1	3
Összesen — Zusammen	4	30	61	36	24	26	8	3	192	1	15	60	88	44	160	42	2	412

24. sz. tábla. (Folytatás.)

Felső öltönyök száma Zahl der Anzüge	1 pár cipővel és — Mit 1 Paar Schuhe und								2 pár cipővel és — Mit 2 Paar Schuhen und									
	1	2	3	4	5	6	6—	ismeretlen számú unbekannter Zahl	összesen zusammen	1	2	3	4	5	6	6—	ismeretlen számú unbekannter Zahl	összesen zusammen
	nappali inggel — Tageshemden								nappali inggel — Tageshemden									
III. Keresetükből élő férfihalgatók.																		
a) Csak felöltővel.																		
1	2	2	7	6	3	1	—	—	21	—	1	5	5	2	1	—	—	14
2	—	2	1	—	3	2	2	—	10	—	1	7	12	6	7	—	—	33
3	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	2	3	1	3	—	—	10
4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen	2	4	10	6	6	3	4	—	35	—	3	14	20	9	11	—	—	57
b) Csak télikabáttal.																		
1	1	15	18	9	3	4	—	3	53	—	—	8	5	3	2	4	—	22
2	—	4	16	9	8	7	1	—	45	—	3	15	28	7	22	4	1	80
3	—	—	2	2	1	1	1	—	7	—	3	4	5	3	9	1	—	25
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	1	1	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Összesen — Zusammen	1	20	37	21	12	12	2	3	108	—	7	27	38	13	34	9	1	129
c) Felöltővel és télikabáttal.																		
1	—	4	4	3	1	2	1	—	15	—	—	4	5	1	2	1	—	13
2	1	—	3	4	4	3	—	—	15	—	1	6	14	9	78	14	—	122
3	—	—	4	1	1	4	—	—	10	—	3	4	7	6	21	14	—	55
4	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	—	1	1	5	2	—	9
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen	1	4	11	8	6	10	2	—	42	—	4	14	27	17	108	32	—	202
d) Sem felöltővel, sem télikabáttal.																		
1	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	—	1	—	1	1	—	—	3
2	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	1	—	2	1	—	5
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Összesen — Zusammen	—	1	1	1	—	1	—	—	4	1	—	2	1	1	3	1	—	9
e) Ismeretlen.																		
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Összesen — Zusammen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Összesen.																		
1	3	21	30	19	7	7	1	3	91	—	1	18	15	7	6	5	—	52
2	1	7	20	13	15	13	3	—	72	—	5	29	55	22	109	19	1	240
3	—	—	7	3	2	5	1	—	18	—	7	10	15	10	33	15	—	90
4	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—	—	—	1	1	6	2	—	10
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3
5—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen — Unbekannt	—	1	2	1	—	—	1	—	5	1	1	—	—	—	—	—	1	3
Összesen — Zusammen	4	29	59	36	24	26	8	3	189	1	14	57	86	40	156	42	2	398

b) Részletezés. — Spezifikation.

Darabszám, illetve pár Stück, resp. Paar	Ruházat — Bekleidung														
	tavaszi öltöny Frühjahrsanzug	nyári öltöny Sommeranzug	téli öltöny Winteranzug	felöltő Überrock	télikabát Winterrock	nappali ing Tageshemd	hálóing Nachthemd	alsónadrág Unterhose	törülköző Handtuch	zsebkendő Taschentuch	gallér Kragen	nyakkendő Halsbinde	kézelő Manschetten	harisnya Strümpfe	cipő Schuhe
1. Összes hallgatók. — Sämtliche Hörer.															
0	2.528	3.184	882	2.708	898	—	597	34	1.373	—	574	557	3.126	—	—
1	5.088	4.233	5.265	5.843	7.756	42	595	61	203	22	62	307	709	105	1.400
2	1.139	1.095	2.193	403	329	369	2.145	460	1.318	81	114	999	1.122	343	3.559
3	166	274	475	34	17	1.098	1.736	1.064	1.415	127	175	1.502	877	705	2.125
4	41	84	110	11	2	1.164	1.043	1.311	1.158	206	271	1.056	696	790	884
5	10	48	42	2	—	755	322	623	655	273	296	1.059	444	759	420
6	8	44	18	1	—	2.772	1.771	2.983	1.800	1.312	1.130	969	825	1.938	272
7	—	2	4	—	—	151	40	125	33	51	101	172	40	159	34
8	1	9	3	—	—	653	179	522	179	363	625	498	180	679	72
9	1	—	1	—	—	83	24	87	21	51	81	71	13	88	13
10	2	5	1	—	—	484	110	414	206	887	1.045	633	328	908	34
11	—	—	—	—	—	8	1	23	2	29	28	24	5	24	6
12	—	—	—	—	—	870	289	818	393	2.237	1.431	207	236	1.078	12
12—	1	1	—	—	—	428	40	245	99	3.001	2.818	615	240	1.161	12
Ismeretlen — Unbekannt	260	266	251	243	243	357	337	458	374	582	477	564	388	492	387
Elégséges — Genügend ¹⁾	509	509	509	509	509	520	525	526	525	532	526	521	525	525	524
Összesen — Zusammen	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754	9.754
2. Összes férfihallgatók. — Sämtliche männliche Hörer.															
0	2.411	3.092	802	2.535	869	—	572	—	1.273	—	—	—	2.542	—	—
1	4.808	4.137	5.030	5.434	7.190	40	586	56	193	20	46	285	698	85	1.350
2	995	945	2.020	365	298	360	2.107	450	1.291	73	108	986	1.114	325	3.372
3	116	146	396	29	17	1.052	1.638	1.017	1.352	123	169	1.497	873	648	1.961
4	22	23	79	10	2	1.115	986	1.263	1.109	197	271	1.051	694	736	791
5	5	10	29	2	—	734	311	610	641	264	296	1.058	444	726	373
6	1	2	11	1	—	2.499	1.507	2.737	1.571	1.213	1.120	961	821	1.750	222
7	—	1	1	—	—	146	34	122	31	50	100	172	40	148	28
8	1	1	2	—	—	621	153	497	172	350	625	496	179	647	63
9	—	—	1	—	—	77	20	82	18	41	81	71	13	81	12
10	2	1	1	—	—	467	102	407	199	859	1.044	632	327	872	31
11	—	—	—	—	—	6	1	22	2	24	28	24	5	23	6
12	—	—	—	—	—	742	223	722	318	2.028	1.430	207	236	982	11
12—	—	—	—	—	—	405	35	238	91	2.786	2.818	614	240	1.117	11
Ismeretlen — Unbekannt	199	202	188	184	184	285	270	321	284	504	408	495	319	405	315
Elégséges — Genügend ¹⁾	406	406	406	406	406	417	421	422	421	429	422	417	421	421	420
Összesen — Zusammen	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966	8.966
3. Összes nőhallgatók. — Sämtliche Höreninnen.															
0	117	92	80	173	29	—	25	34	100	—	574	557	584	—	—
1	280	96	235	409	566	2	9	5	10	2	16	22	11	20	50
2	144	150	173	38	31	9	38	10	27	3	6	13	8	18	187
3	50	128	79	5	—	46	98	47	63	4	6	5	4	57	164
4	19	61	31	1	—	49	57	48	49	9	—	5	2	54	93
5	5	38	13	—	—	21	11	13	14	9	—	1	—	33	47
6	7	42	7	—	—	273	264	246	229	99	10	8	4	188	50
7	—	1	3	—	—	5	6	3	2	1	1	—	—	11	6
8	—	8	1	—	—	32	26	25	7	13	—	2	1	32	9
9	1	—	—	—	—	6	4	5	3	10	—	—	—	7	1
10	—	4	—	—	—	17	8	7	7	28	1	1	1	36	3
11	—	—	—	—	—	2	—	1	—	5	—	—	—	1	—
12	—	—	—	—	—	128	66	96	75	209	1	—	—	96	1
12—	1	1	—	—	—	23	5	7	8	215	—	1	—	44	1
Ismeretlen — Unbekannt	61	64	63	59	59	72	67	137	90	78	69	69	69	87	72
Elégséges — Genügend ¹⁾	103	103	103	103	103	103	104	104	104	103	104	104	104	104	104
Összesen — Zusammen	788	788	788	788	788	788	788	788	788	788	788	788	788	788	788

¹⁾ 2 öltözet, télikabát, felöltő, 2 pár cipő, 6 drb ing. — 2 Anzüge, Winterrock, Überrock, 2 Paar Schuhe, 6 St. Hemden.

Darabszám, illetve pár Stück, resp. Paar	Ruházat — Bekleidung														
	tavaszi öltöny Frühjahrsanzug	nyári öltöny Sommeranzug	téli öltöny Winteranzug	felöltő Überrock	télikabát Winterrock	nappali ing Tageshemd	hálóing Nachthemd	alsónadrág Unterhose	törülköző Handtuch	zsebkendő Taschentuch	galér Kragen	nyakkendő Halsbinde	kézelő Manschetten	harisnya Strümpfe	cipő Schuhe
4. Keresetükből élő hallgatók összesen. — Sämtliche von ihrem Erwerb lebende Hörer.															
0	307	360	116	311	137	—	108	6	59	—	27	24	311	—	—
1	507	427	567	577	764	6	150	8	40	4	5	35	60	15	192
2	86	107	197	34	24	50	254	55	196	13	11	123	97	50	355
3	20	22	31	2	—	126	96	124	151	19	16	146	88	72	171
4	2	3	9	1	—	141	83	158	119	17	28	99	56	83	88
5	—	2	1	—	—	85	25	69	46	37	30	109	51	83	40
6	—	—	—	—	—	241	134	247	165	113	109	101	88	164	33
7	—	—	—	—	—	16	3	10	2	10	14	17	4	9	3
8	—	—	—	—	—	58	13	53	20	56	82	51	26	71	10
9	—	—	—	—	—	8	3	7	—	6	9	7	—	8	—
10	—	—	—	—	—	51	10	49	25	87	114	72	51	93	10
11	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	2	—	2	—
12	—	—	—	—	—	69	25	85	60	191	131	17	36	93	2
12—	—	—	—	—	—	55	5	37	27	346	318	75	40	152	3
Ismeretlen — Unbekannt	21	22	22	18	18	37	34	34	33	41	47	65	34	47	36
Elégséges — Genügend ¹⁾	57	57	57	57	57	57	57	57	57	58	57	57	58	58	57
Összesen — Zusammen	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
5. Keresetükből élő férfhallgatók. — Von ihrem Erwerb lebende männliche Hörer.															
0	297	357	114	303	135	—	106	—	58	—	—	—	286	—	—
1	490	421	551	556	737	6	149	8	39	4	4	34	59	15	189
2	84	98	191	34	24	48	249	54	195	13	11	120	96	47	342
3	20	15	29	2	—	121	89	119	149	19	15	146	86	70	163
4	2	—	7	1	—	138	82	156	111	15	28	99	56	79	84
5	—	2	1	—	—	81	24	67	46	36	30	109	51	82	40
6	—	—	—	—	—	233	126	239	155	106	109	100	88	152	32
7	—	—	—	—	—	16	3	10	2	10	14	17	4	9	3
8	—	—	—	—	—	56	11	52	19	56	82	51	26	68	10
9	—	—	—	—	—	8	3	7	—	5	9	7	—	8	—
10	—	—	—	—	—	50	10	49	25	84	114	72	51	92	10
11	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	2	—	2	—
12	—	—	—	—	—	66	23	81	56	186	131	17	36	93	2
12—	—	—	—	—	—	54	5	37	26	336	318	75	40	149	3
Ismeretlen — Unbekannt	20	20	20	17	17	36	33	33	32	40	46	64	33	46	35
Elégséges — Genügend ¹⁾	56	56	56	56	56	56	56	56	56	57	56	56	57	57	56
Összesen — Zusammen	969	969	969	969	969	969	969	969	969	969	969	969	969	969	969
6. Keresetükből élő nőhallgatók. — Von ihrem Erwerb lebende Hörerinnen.															
0	10	3	2	8	2	—	2	6	1	—	27	24	25	—	—
1	17	6	16	21	27	—	1	—	1	—	1	1	1	—	3
2	2	9	6	—	—	2	5	1	1	—	—	3	1	3	13
3	—	7	2	—	—	5	7	5	2	—	1	—	2	2	8
4	—	3	2	—	—	3	1	2	8	2	—	—	—	4	4
5	—	—	—	—	—	4	1	2	—	1	—	—	—	1	—
6	—	—	—	—	—	8	8	8	10	7	—	1	—	12	1
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	—	—	—	—	—	2	2	1	1	—	—	—	—	3	—
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	1	—
11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	3	2	4	4	5	—	—	—	—	—
12—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	10	—	—	—	3	—
Ismeretlen — Unbekannt	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Elégséges — Genügend ¹⁾	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen — Zusammen	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31

Darabszám, illetve pár Stück, resp. Paar	Ruházat — Bekleidung															
	tavaszi őltöny Frühjahrsanzug	nyári őltöny Sommeranzug	téli őltöny Winteranzug	felöltő Überrock	télkabát Winterrock	nappali ing Tageshemd	hálóing Nachthemd	alsónadrág Unterhose	törülköző Handtuch	zsebendő Taschentuch	gallér Kragen	nyakkendő Halsbinde	kézvelő Manschetten	harisnya Strümpfe	cipő Schuhe	
7. Keresettel bíró hallgatók összesen. — Sämtliche Hörer mit Erwerb.																
0	594	705	179	652	182	—	129	12	321	—	85	84	614	—	—	
1	995	833	1.145	1.064	1.549	8	145	13	52	—	8	64	156	22	315	
2	147	164	379	58	46	76	506	104	326	14	19	233	234	66	795	
3	21	35	51	4	3	279	364	269	311	30	37	331	190	166	369	
4	3	10	13	2	—	283	212	314	238	41	66	241	113	187	153	
5	1	10	4	—	—	165	68	122	290	56	67	224	84	182	60	
6	—	3	2	—	—	529	257	559	101	316	236	155	135	385	32	
7	—	—	—	—	—	30	8	32	4	9	22	41	9	27	3	
8	—	—	—	—	—	130	33	101	21	88	132	103	34	135	9	
9	—	1	—	—	—	19	2	16	5	10	27	12	5	13	4	
10	—	—	—	—	—	62	11	74	34	197	227	98	53	177	3	
11	—	—	—	—	—	4	—	13	1	10	7	1	2	5	3	
12	—	—	—	—	—	119	29	100	35	354	285	34	43	187	3	
12—	—	—	—	—	—	59	4	27	12	572	513	109	42	177	3	
Ismeretlen — Unbekannt	49	49	37	30	30	47	42	54	59	113	79	80	96	81	58	
Elégséges — Genügend ¹⁾	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	
Összesen — Zusammen	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	1.841	
8. Keresettel bíró férfihallgatók. — Männliche Hörer mit Erwerb.																
0	575	698	173	623	172	—	127	—	302	—	—	—	524	—	—	
1	944	821	1.096	1.007	1.468	8	144	11	50	—	4	60	155	22	306	
2	130	131	352	51	44	76	501	104	319	14	17	232	234	60	756	
3	18	17	45	4	3	271	339	260	298	28	37	331	190	151	350	
4	3	1	10	2	—	268	201	304	228	40	66	240	113	172	137	
5	1	2	4	—	—	162	65	120	290	55	67	224	84	173	56	
6	—	—	2	—	—	480	221	512	70	293	235	153	134	360	27	
7	—	—	—	—	—	28	7	31	4	9	22	41	9	23	2	
8	—	1	—	—	—	127	29	98	19	86	132	103	34	134	9	
9	—	—	—	—	—	19	2	16	4	10	27	12	5	13	4	
10	—	—	—	—	—	62	11	74	34	193	227	98	53	174	3	
11	—	—	—	—	—	3	—	13	1	5	7	1	2	5	3	
12	—	—	—	—	—	108	24	95	29	322	285	34	43	175	3	
12—	—	—	—	—	—	58	4	27	11	550	513	109	42	175	3	
Ismeretlen — Unbekannt	35	35	24	19	19	36	31	41	47	101	67	68	84	69	47	
Elégséges — Genügend ¹⁾	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	
Összesen — Zusammen	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	1.732	
9. Keresettel bíró nőhallgatók. — Hörerinnen mit Erwerb.																
0	19	7	6	29	10	—	2	12	19	—	85	84	90	—	—	
1	51	12	49	57	81	—	1	2	2	—	4	4	1	—	9	
2	17	33	27	7	2	—	5	—	7	—	2	—	—	6	39	
3	3	18	6	—	—	8	25	9	13	2	—	—	—	15	19	
4	—	9	3	—	—	15	11	10	10	1	—	1	—	15	16	
5	—	8	—	—	—	3	3	2	—	1	—	—	—	9	4	
6	—	3	—	—	—	49	36	47	31	23	1	2	1	25	5	
7	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	4	1	
8	—	—	—	—	—	3	4	3	2	2	—	—	—	1	—	
9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	
11	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—	
12	—	—	—	—	—	11	5	5	32	—	—	—	—	12	—	
12—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	22	—	—	—	2	—	
Ismeretlen — Unbekannt	14	14	13	11	11	11	11	13	12	12	12	12	12	12	11	
Elégséges — Genügend ¹⁾	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Összesen — Zusammen	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	109	

¹⁾ 2 őltözet, télikabát, felöltő, 2 pár cipő, 6 drb ing. — 2 Anzüge, Winterrock, Überrock, 2 Paar Schuhe, 6 St. Hemden.

Darabszám, illetve pár Stück, resp. Paar	Ruházat — Bekleidung														
	tavaszi öltöny Frühjahrsanzug	nyári öltöny Sommeranzug	téli öltöny Winteranzug	felöltő Überrock	télkabát Winterrock	nappali ing Tageshemd	hálóing Nachthemd	alsónadrág Unterhose	törülköző Handtuch	zsebkendő Taschentuch	gallér Kragen	nyakkendő Halbbinde	kézelő Manschetten	harisnya Strümpfe	cipő Schuhe
10. Eltartott hallgatók összesen. — Sämtliche erhaltene Hörer.															
0	1.627	2.119	587	1.745	579	—	360	16	993	—	462	458	2.201	—	—
1	3.586	2.973	3.553	4.202	5.443	28	300	40	111	18	49	208	493	68	893
2	906	824	1.617	311	259	243	1.385	301	796	54	84	643	791	227	2.409
3	125	217	393	28	14	693	1.276	671	953	78	122	1.025	599	467	1.585
4	36	71	88	8	2	740	748	839	801	148	177	716	527	520	643
5	9	36	37	2	—	505	229	432	319	180	199	726	309	494	320
6	8	41	16	1	—	2.002	1.380	2.177	1.534	883	785	713	602	1.389	207
7	—	2	4	—	—	105	29	83	27	32	65	114	27	123	28
8	1	8	3	—	—	465	135	368	138	219	411	344	120	473	53
9	1	—	1	—	—	56	17	64	16	35	45	52	8	67	9
10	2	5	1	—	—	371	89	291	147	603	704	463	224	638	21
11	—	—	—	—	—	4	1	9	1	17	19	21	3	17	3
12	—	—	—	—	—	682	235	633	298	1.692	1.015	156	157	798	7
12—	1	1	—	—	—	314	31	181	60	2.083	1.987	431	158	832	6
Ismeretlen — Unbekannt	190	195	192	195	195	273	261	370	282	428	351	410	258	364	293
Elégséges — Genügend ¹⁾	421	421	421	421	421	432	437	438	437	443	438	433	436	436	436
Összesen — Zusammen	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913	6.913
11. Eltartott férfihallgatók. — Erhaltene Hörer.															
0	1.539	2.037	515	1.609	562	—	339	—	913	—	—	9	1.732	—	—
1	3.374	2.895	3.383	3.871	4.985	26	293	37	104	16	38	191	484	48	855
2	781	716	1.477	280	230	236	1.357	292	777	51	80	634	784	218	2.274
3	78	114	322	23	14	660	1.210	638	905	76	117	1.020	597	427	1.448
4	17	22	62	7	2	709	703	803	770	142	177	712	525	485	570
5	4	6	24	2	—	491	222	423	305	173	199	725	309	471	277
6	1	2	9	1	—	1.786	1.160	1.986	1.346	814	776	708	599	1.238	163
7	—	1	1	—	—	102	24	81	25	31	64	114	27	116	23
8	1	—	2	—	—	438	115	347	134	208	411	342	119	445	44
9	—	—	1	—	—	50	13	59	14	26	45	52	8	60	8
10	2	1	1	—	—	355	81	284	140	582	703	462	223	606	18
11	—	—	—	—	—	3	1	8	1	17	19	21	3	16	3
12	—	—	—	—	—	568	176	546	233	1.520	1.014	156	157	714	6
12—	—	—	—	—	—	293	26	174	54	1.900	1.987	430	158	793	5
Ismeretlen — Unbekannt	144	147	144	148	148	213	206	247	205	363	295	354	202	290	233
Elégséges — Genügend ¹⁾	324	324	324	324	324	335	339	340	339	346	340	335	338	338	338
Összesen — Zusammen	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265	6.265
12. Eltartott nőhallgatók. — Erhaltene Hörerinnen.															
0	88	82	72	136	17	—	21	16	80	—	462	449	469	—	—
1	212	78	170	331	458	2	7	3	7	2	11	17	9	20	38
2	125	108	140	31	29	7	28	9	19	3	4	9	7	9	135
3	47	103	71	5	—	33	66	33	48	2	5	5	2	40	137
4	19	49	26	1	—	31	45	36	31	6	—	4	2	35	73
5	5	30	13	—	—	14	7	9	14	7	—	1	—	23	43
6	7	39	7	—	—	216	220	191	188	69	9	5	3	151	44
7	—	1	3	—	—	3	5	2	2	1	1	—	—	7	5
8	—	8	1	—	—	27	20	21	4	11	—	2	1	28	9
9	1	—	—	—	—	6	4	5	2	9	—	—	—	7	1
10	—	4	—	—	—	16	8	7	7	21	1	1	1	32	3
11	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—
12	—	—	—	—	—	114	59	87	65	172	1	—	—	84	1
12—	1	1	—	—	—	21	5	7	6	183	—	1	—	39	1
Ismeretlen — Unbekannt	46	48	48	47	47	60	55	123	77	65	56	56	56	74	60
Elégséges — Genügend ¹⁾	97	97	97	97	97	97	98	98	98	97	98	98	98	98	98
Összesen — Zusammen	648	648	648	648	648	648	648	648	648	648	648	648	648	648	648

¹⁾ 2 öltözet, télikabát, felöltő, 2 pár cipő, 6 drb ing. — 2 Anzüge, Winterrock, Überrock, 2 Paar Schuhe, 6 St. Hemden

25. Főiskolai hallgatók a főiskolai első beiratkozás időpontja és a beszámítható félévek száma szerint.
Hochschulhörer nach dem Zeitpunkt der ersten Einschreibung an der Hochschule und der Anzahl der einrechenbaren Halbjahre.

a) Általában. — Überhaupt.

Az első beiratkozás óta eltelt félévek száma Anzahl der verfloßenen Halbjahre seit der ersten Einschreibung	Beszámítható félévek száma — Anzahl der einrechenbaren Halbjahre											Ismeretlen unbekannt	Hallgatók száma összesen Anzahl der Hörer zusammen	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1. Összes hallgatók — Sämtliche Hörer.														
0 félév — Halbjahr . . .	214	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	215
1 " " . . .	35	2.149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2.187
2 " " . . .	1	20	126	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	147
3 " " . . .	7	68	111	1.506	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1.693
4 " " . . .	—	1	6	17	93	—	—	—	—	—	—	—	—	117
5 " " . . .	4	39	25	180	127	1.370	—	—	—	—	—	—	1	1.746
6 " " . . .	—	3	2	7	5	15	83	—	—	—	—	—	—	115
7 " " . . .	2	20	12	70	21	272	133	1.347	—	—	—	—	1	1.878
8 " " . . .	—	3	1	6	1	3	14	18	23	—	—	—	1	70
9 " " . . .	7	20	5	24	10	107	17	204	54	437	—	—	1	886
10 " " . . .	1	3	1	6	—	19	7	45	11	48	25	—	—	166
11 " " . . .	—	4	1	4	4	7	2	16	4	7	12	—	—	61
12 " " . . .	—	4	1	1	1	5	4	7	7	27	6	—	2	65
12— " " . . .	6	34	7	29	16	54	21	73	37	74	36	—	7	394
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	12	14
Összesen — Zusammen .	277	2.368	298	1.850	278	1.854	281	1.710	136	593	79	30	9.754	
2. Férfihallgatók. — Männliche Hörer.														
0 félév — Halbjahr . . .	204	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	205
1 " " . . .	34	1.927	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1.964
2 " " . . .	—	16	122	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	138
3 " " . . .	7	62	107	1.369	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1.546
4 " " . . .	—	1	6	16	81	—	—	—	—	—	—	—	—	104
5 " " . . .	4	39	24	171	119	1.258	—	—	—	—	—	—	1	1.616
6 " " . . .	—	3	2	7	5	13	76	—	—	—	—	—	—	106
7 " " . . .	1	19	12	69	20	268	128	1.215	—	—	—	—	1	1.733
8 " " . . .	—	2	1	6	1	3	13	14	19	—	—	—	—	59
9 " " . . .	7	18	4	23	9	107	17	200	48	413	—	—	1	847
10 " " . . .	1	3	—	5	—	19	6	43	8	46	23	—	—	154
11 " " . . .	—	4	1	4	2	7	2	16	4	6	9	—	—	55
12 " " . . .	—	4	1	1	1	5	4	5	7	26	5	—	1	60
12— " " . . .	5	34	7	29	16	53	21	69	34	65	28	—	6	367
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	11	12
Összesen — Zusammen .	263	2.132	287	1.700	254	1.734	267	1.562	120	556	65	26	8.966	
3. Nőhallgatók. — Hörerinnen.														
0 félév — Halbjahr . . .	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
1 " " . . .	1	222	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	223
2 " " . . .	1	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
3 " " . . .	—	6	4	137	—	—	—	—	—	—	—	—	—	147
4 " " . . .	—	—	—	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	13
5 " " . . .	—	—	1	9	8	112	—	—	—	—	—	—	—	130
6 " " . . .	—	—	—	—	—	2	7	—	—	—	—	—	—	9
7 " " . . .	1	1	—	1	1	4	5	132	—	—	—	—	—	145
8 " " . . .	—	1	—	—	—	4	1	4	4	—	—	—	1	11
9 " " . . .	—	2	1	1	1	—	—	4	6	24	—	—	—	39
10 " " . . .	—	—	1	1	—	—	1	2	3	2	2	—	—	12
11 " " . . .	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	3	—	—	6
12 " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—	1	5
12— " " . . .	1	—	—	—	—	1	—	4	3	9	8	—	1	27
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Összesen — Zusammen .	14	236	11	150	24	120	14	148	16	37	14	4	788	

25. sz. tábla. (Folytatás.) b) Keresetükből élő hallgatók. — Vom eigenen Erwerb lebende Hörer. Tabelle Nr. 25. (Fortsetzung.)

Az első beiratkozás óta eltelt félévek száma Anzahl der verflossenen Halbjahre seit der ersten Einschreibung	Beszámítható félévek száma — Anzahl der einrechenbaren Halbjahre												Hallgatók száma összesen Anzahl der Hörer zusammen	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ismeretlen unbekannt		
1. Összes hallgatók. — Sämtliche Hörer.														
0 félév — Halbjahr . . .	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	42
1 " " . . .	5	158	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	165
2 " " . . .	—	10	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
3 " " . . .	—	8	13	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	129
4 " " . . .	—	—	1	2	11	—	—	—	—	—	—	—	—	14
5 " " . . .	—	2	1	13	20	132	—	—	—	—	—	—	—	168
6 " " . . .	—	—	1	—	—	3	8	—	—	—	—	—	—	12
7 " " . . .	—	4	2	13	3	32	20	115	—	—	—	—	—	189
8 " " . . .	—	—	—	—	1	1	4	2	3	—	—	—	—	11
9 " " . . .	—	1	3	3	—	12	7	17	6	25	—	—	—	74
10 " " . . .	—	1	—	2	—	1	3	4	2	7	4	—	—	24
11 " " . . .	—	1	1	—	—	2	1	2	—	1	5	—	—	13
12 " " . . .	—	2	—	1	1	4	2	1	2	4	—	—	1	18
12— " " . . .	3	12	5	10	9	14	8	12	9	14	6	4	4	106
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Összesen — Zusammen .	49	199	47	152	45	201	53	153	22	51	15	13	1	1.000
2. Férfihallgatók. — Männliche Hörer.														
0 félév — Halbjahr . . .	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	42
1 " " . . .	4	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	159
2 " " . . .	—	9	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
3 " " . . .	—	8	13	105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126
4 " " . . .	—	—	1	2	11	—	—	—	—	—	—	—	—	14
5 " " . . .	—	2	1	13	19	130	—	—	—	—	—	—	—	165
6 " " . . .	—	—	1	—	—	3	8	—	—	—	—	—	—	12
7 " " . . .	—	4	2	13	3	30	20	109	—	—	—	—	—	181
8 " " . . .	—	—	—	—	1	1	4	2	3	—	—	—	—	11
9 " " . . .	—	1	2	3	—	12	7	17	5	24	—	—	—	71
10 " " . . .	—	1	—	2	—	1	3	4	1	7	4	—	—	23
11 " " . . .	—	1	1	—	—	2	1	2	—	—	4	—	—	11
12 " " . . .	—	2	—	1	1	4	2	1	2	4	—	—	1	18
12— " " . . .	2	12	5	10	9	14	8	12	9	13	6	4	4	104
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Összesen — Zusammen .	47	193	44	149	44	197	53	147	20	48	14	13	1	969
3. Nőhallgatók. — Hörerinnen.														
0 félév — Halbjahr . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
1 " " . . .	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
2 " " . . .	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
3 " " . . .	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
4 " " . . .	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	3
5 " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
6 " " . . .	—	—	—	—	—	2	—	6	—	—	—	—	—	8
7 " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
8 " " . . .	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1
9 " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
10 " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
11 " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
12 " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12— " " . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen .	2	6	3	3	1	4	—	6	2	3	1	—	—	31

Az első beiratkozás óta eltelt félévek száma Anzahl der verfloßenen Halbjahre seit der ersten Einschreibung	Beszámítható félévek száma — Anzahl der einrechenbaren Halbjahre												Hallgatók száma összesen Anzahl der Hörer zusammen	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ismeretlen unbekannt		
1. Összes hallgatók. — Sämtliche Hörer.														
0 félév — Halbjahr . . .	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
1 " " . . .	7	321	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	329
2 " " . . .	1	7	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
3 " " . . .	3	15	20	254	—	—	—	—	—	—	—	—	—	292
4 " " . . .	—	—	1	11	25	—	—	—	—	—	—	—	—	37
5 " " . . .	2	12	6	41	32	259	—	—	—	—	—	—	1	353
6 " " . . .	—	—	—	3	1	5	18	—	—	—	—	—	—	27
7 " " . . .	1	2	1	12	4	61	36	268	—	—	—	—	1	386
8 " " . . .	—	1	—	5	—	—	5	4	6	—	—	—	—	21
9 " " . . .	1	4	—	6	3	16	3	51	8	64	—	—	1	157
10 " " . . .	—	1	—	—	—	6	3	16	3	8	2	—	—	39
11 " " . . .	—	—	—	—	2	1	—	3	—	1	2	—	—	9
12 " " . . .	—	—	—	—	—	1	1	2	1	9	3	—	—	17
12— " " . . .	3	11	1	6	3	17	4	10	8	16	3	—	1	83
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Összesen — Zusammen .	63	374	65	338	70	366	70	354	26	98	10	7	—	1.841
2. Férfihallgatók. — Männliche Hörer.														
0 félév — Halbjahr . . .	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
1 " " . . .	7	295	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	303
2 " " . . .	—	7	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
3 " " . . .	3	15	20	241	—	—	—	—	—	—	—	—	—	279
4 " " . . .	—	—	1	11	23	—	—	—	—	—	—	—	—	35
5 " " . . .	2	12	6	40	31	241	—	—	—	—	—	—	—	333
6 " " . . .	—	—	—	3	1	5	17	—	—	—	—	—	—	26
7 " " . . .	1	2	1	11	4	61	36	243	—	—	—	—	1	360
8 " " . . .	—	1	—	5	—	—	5	4	5	—	—	—	—	20
9 " " . . .	1	4	—	6	2	16	3	50	8	60	—	—	1	151
10 " " . . .	—	1	—	—	—	6	2	15	2	8	2	—	—	36
11 " " . . .	—	—	—	—	—	1	—	3	—	1	1	—	—	6
12 " " . . .	—	—	—	—	—	1	1	2	1	8	3	—	—	16
12— " " . . .	3	11	1	6	3	17	4	10	7	16	2	—	1	81
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Összesen — Zusammen .	59	348	64	323	64	348	68	327	23	93	8	7	—	1.732
3. Nőhallgatók. — Hörerinnen.														
0 félév — Halbjahr . . .	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
1 " " . . .	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
2 " " . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
3 " " . . .	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
4 " " . . .	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
5 " " . . .	—	—	—	1	1	18	—	—	—	—	—	—	—	20
6 " " . . .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
7 " " . . .	—	—	—	1	—	—	—	25	—	—	—	—	—	26
8 " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
9 " " . . .	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	4	—	—	6
10 " " . . .	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	3
11 " " . . .	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	3
12 " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
12— " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen .	4	26	1	15	6	18	2	27	3	5	1	—	—	109

Az első beiratkozás óta eltelt félévek száma	Beszámítható félévek száma — Anzahl der einrechenbaren Halbjahre											Hallgatók száma összesen		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		ismeretlen unbekannt	Anzahl der Hörer zusammen
1. Összes hallgatók — Sämtliche Hörer.														
0 félév — Halbjahr . . .	128	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128
1 " " " " . . .	23	1.670	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.693
2 " " " " . . .	—	3	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73
3 " " " " . . .	4	45	78	1.144	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1.272
4 " " " " . . .	—	1	4	4	57	—	—	—	—	—	—	—	—	66
5 " " " " . . .	2	25	18	126	75	979	—	—	—	—	—	—	—	1.225
6 " " " " . . .	—	3	1	4	4	7	57	—	—	—	—	—	—	76
7 " " " " . . .	1	14	9	45	14	179	77	964	—	—	—	—	—	1.303
8 " " " " . . .	—	2	1	1	—	2	5	12	14	—	—	—	1	38
9 " " " " . . .	6	15	2	15	7	79	7	136	40	348	—	—	—	655
10 " " " " . . .	1	1	1	4	—	12	1	25	6	33	19	—	—	103
11 " " " " . . .	—	3	—	4	2	4	1	11	4	5	5	—	—	39
12 " " " " . . .	—	2	1	—	—	—	1	4	4	14	3	—	1	30
12— " " " " . . .	—	11	1	13	4	23	9	51	20	44	27	—	2	205
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	5	7
Összesen — Zusammen .	165	1.795	186	1.360	163	1.287	158	1.203	88	444	54	10	6.913	
2. Férfihallgatók. — Männliche Hörer.														
0 félév — Halbjahr . . .	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	121
1 " " " " . . .	23	1.479	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.502
2 " " " " . . .	—	—	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69
3 " " " " . . .	4	39	74	1.023	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1.141
4 " " " " . . .	—	1	4	3	47	—	—	—	—	—	—	—	—	55
5 " " " " . . .	2	25	17	118	69	887	—	—	—	—	—	—	—	1.118
6 " " " " . . .	—	3	1	4	4	5	51	—	—	—	—	—	—	68
7 " " " " . . .	—	13	9	45	13	177	72	863	—	—	—	—	—	1.192
8 " " " " . . .	—	1	1	1	—	2	4	8	11	—	—	—	—	28
9 " " " " . . .	6	13	2	14	7	79	7	133	35	329	—	—	—	625
10 " " " " . . .	1	1	—	3	—	12	1	24	5	31	17	—	—	95
11 " " " " . . .	—	3	—	4	2	4	1	11	4	5	4	—	—	38
12 " " " " . . .	—	2	1	—	—	—	1	2	4	14	2	—	—	26
12— " " " " . . .	—	11	1	13	4	22	9	47	18	36	20	—	1	182
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	5
Összesen — Zusammen .	157	1.591	179	1.228	146	1.189	146	1.088	77	415	43	6	6.265	
3. Nőhallgatók. — Hörerinnen.														
0 félév — Halbjahr . . .	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
1 " " " " . . .	—	191	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	191
2 " " " " . . .	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
3 " " " " . . .	—	6	4	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	131
4 " " " " . . .	—	—	—	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	11
5 " " " " . . .	—	—	1	8	6	92	—	—	—	—	—	—	—	107
6 " " " " . . .	—	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	—	—	8
7 " " " " . . .	1	1	—	—	1	2	5	101	—	—	—	—	—	111
8 " " " " . . .	—	1	—	—	—	—	1	4	3	—	—	—	1	10
9 " " " " . . .	—	2	—	1	—	—	—	3	5	19	—	—	—	30
10 " " " " . . .	—	—	1	1	—	—	—	1	1	2	2	—	—	8
11 " " " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
12 " " " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	4
12— " " " " . . .	—	—	—	—	—	1	—	4	2	8	7	—	1	23
Ismeretlen — Unbekannt	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Összesen — Zusammen .	8	204	7	132	17	98	12	115	11	29	11	4	648	

26. sz. tábla. (Folytatás.)

Heti munka- órák száma Anzahl der wöchentlichen Arbeitsstunden	H e t i																											
	1	4	5	6	8	9	10	12	13	15	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30				
	ó r á r a b e i r a t k o z o t t h a l l g a t ó k s z á m a																											
	Keresetükből élő férfihallgatók.																											
2 . . .																			1									
3 . . .																1		1										
4 . . .																						1						
5 . . .																			1									
6 . . .															1		2					1						1
7 . . .					1																							
8 . . .																		1	1					1			1	1
9 . . .															1											1		
10 . . .									2									1		1			1				1	
12 . . .								1									1	2	1	3	2	1	2				2	
13 . . .																												
14 . . .							1			1																	3	
15 . . .															1	1	2	1	1	1	1			1			1	
16 . . .																						1						
17 . . .															1													
18 . . .										1					1	1	2	1		2	1			1		1	1	1
20 . . .				1	1				1	1					2	4	1	1	2	3	1	1				1	1	1
21 . . .																	1	1										
22 . . .																			1									
24 . . .															1			1	1	1	1	1		1			1	
25 . . .																1												
26 . . .																						1		1	1			
27 . . .																								3				
28 . . .																	1		2		1	1						
30 . . .			4		1		1				1				2	2	6	7	1		4	6	3	4				
31 . . .															1					1								
32 . . .			1							1																		1
33 . . .																			1									
34 . . .																					1							
35 . . .															1	1		1	1	1	1							
36 . . .		1	15	1		1			1						3	4	9	4	4	5	2	7	6	6	4			
37 . . .																			1									
38 . . .																												
39 . . .			1																			1						
40 . . .																		2	3		1		1					
41 . . .																												
42 . . .			3								1						4	2	6	1		2	2					
44 . . .			1																1									
45 . . .															1													2
46 . . .			1																1								2	
48 . . .			4				1								1	3	7	5	2	5	5	1	4	4	2			2
49 . . .																		1				1						
50 . . .			4												1		1	4	1									2
51 . . .																			1									2
54 . . .																		1	1	2	1						1	
56 . . .															1		3	1	1								2	
58 . . .							1															1						
59 . . .																												
60 . . .			7		2											1	4	5	6	3	2	4	1	3	6			
Ismeretlen Unbekannt	1		5		1					7	1			1	2	1	4	8	7	5	2	9	9	4	5			
Összesen Zusammen	1	1	46	2	6	1	3	4	9	5	1	1	1	12	20	45	52	56	33	30	40	44	30	32				

28. Főiskolai hallgatók részletezése a megélhetésre fordított havi
Spezifikation der Hochschulhörer nach Höhe der für den Lebensunterhalt verwen-

A havi megélhetés összege (K)	Hozzá tartozók készpénztámogatása havonta (K)																									
	0	100.000	200.000	300.000	400.000	500.000	600.000	700.000	800.000	900.000	1.000.000	1.100.000	1.200.000	1.300.000	1.400.000	1.500.000	1.600.000	1.700.000	1.800.000	1.900.000	2.000.000	2.100.000	2.200.000	2.300.000	2.400.000	
	Összes hallgatók.																									
— 100.000	4	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100.000— 200.000	6	6	23	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200.000— 300.000	21	8	9	37	3	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
300.000— 400.000	24	2	16	15	67	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
400.000— 500.000	58	1	17	13	19	151	6	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500.000— 600.000	46	1	15	19	20	9	150	14	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600.000— 700.000	43	1	5	8	17	5	5	106	7	2	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
700.000— 800.000	54	6	10	11	15	21	16	6	174	9	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
800.000— 900.000	27	—	4	3	6	12	8	2	4	73	9	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
900.000—1.000.000	127	—	9	14	15	51	19	18	29	6	446	10	13	1	—	10	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—
1.000.000—1.100.000	16	—	3	1	1	—	4	3	—	2	4	42	6	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.100.000—1.200.000	60	1	3	4	2	7	8	5	9	3	19	2	196	7	3	9	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
1.200.000—1.300.000	24	1	2	2	1	5	2	1	4	2	3	—	3	63	5	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
1.300.000—1.400.000	12	—	1	—	2	—	—	1	1	1	4	—	1	1	33	3	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—
1.400.000—1.500.000	100	—	3	11	4	15	3	2	1	1	34	—	8	—	—	321	3	4	8	1	13	—	—	—	—	—
1.500.000—1.600.000	19	—	—	4	—	1	2	—	—	—	1	—	2	—	—	—	37	1	1	—	1	—	—	—	—	—
1.600.000—1.700.000	9	1	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	21	1	1	2	—	—	—	—	—	—
1.700.000—1.800.000	22	—	—	2	2	—	2	—	1	—	2	—	2	—	1	3	1	—	25	—	7	—	1	—	—	—
1.800.000—1.900.000	4	—	1	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
1.900.000—2.000.000	96	—	4	—	1	10	2	—	4	—	20	—	2	—	—	9	—	1	1	—	226	2	2	2	2	—
2.000.000—2.100.000	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—
2.100.000—2.200.000	9	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—
2.200.000—2.300.000	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
2.300.000—2.400.000	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
2.400.000—2.500.000	45	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	2	—	1	1	—	2	—	1	1	—	—
2.500.000—2.600.000	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
2.600.000—2.700.000	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.700.000—2.800.000	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.800.000—2.900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.900.000—3.000.000	57	—	1	—	—	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—
3.000.000—3.100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.100.000—3.200.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.200.000—3.300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.300.000—3.400.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.400.000—3.500.000	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
3.500.000—3.600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.600.000—3.700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.700.000—3.800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.800.000—3.900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.900.000—4.000.000	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
4.000.000—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Ismertlen	39	4	10	6	5	5	1	3	3	2	9	—	2	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1
Összesen	1000	38	139	150	181	303	232	163	246	101	579	55	240	73	43	374	42	32	39	5	267	4	15	4	5	5
Szülő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rokon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Intézet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Együtt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mindössze	1000	38	139	150	181	303	232	163	246	101	579	55	240	73	43	374	42	32	39	5	267	4	15	4	5	5

28. sz. tábla. (Folytatás.)

A havi megélhetés összege (K)	Hozzá tartozók készpénztámogatása havonta (K)																									
	0	100.000	200.000	300.000	400.000	500.000	600.000	700.000	800.000	900.000	1,000.000	1,100.000	1,200.000	1,300.000	1,400.000	1,500.000	1,600.000	1,700.000	1,800.000	1,900.000	2,000.000	2,100.000	2,200.000	2,300.000	2,400.000	
— 100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100.000— 200.000	—	1	7	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200.000— 300.000	—	3	8	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
300.000— 400.000	—	1	11	7	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
400.000— 500.000	—	1	13	9	8	18	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500.000— 600.000	—	1	14	17	14	2	12	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600.000— 700.000	—	1	4	8	15	4	3	8	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
700.000— 800.000	—	4	9	8	13	19	9	2	8	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
800.000— 900.000	—	—	3	3	6	8	4	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
900.000— 1,000.000	—	—	8	11	13	44	9	13	12	3	16	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,000.000— 1,100.000	—	—	1	—	1	—	4	3	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,100.000— 1,200.000	—	1	3	3	2	7	6	5	6	2	3	1	3	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,200.000— 1,300.000	—	—	2	2	1	4	2	1	4	2	1	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,300.000— 1,400.000	—	—	1	—	2	—	—	1	1	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,400.000— 1,500.000	—	—	—	5	3	10	3	2	1	1	27	—	6	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
1,500.000— 1,600.000	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,600.000— 1,700.000	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,700.000— 1,800.000	—	—	—	1	2	—	2	—	1	—	2	—	1	—	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
1,800.000— 1,900.000	—	—	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,900.000— 2,000.000	—	—	4	—	—	3	2	—	3	—	14	—	2	—	—	4	—	1	—	—	—	—	6	—	—	—
2,000.000— 2,100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,100.000— 2,200.000	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,200.000— 2,300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,300.000— 2,400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,400.000— 2,500.000	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—
2,500.000— 2,600.000	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,600.000— 2,700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,700.000— 2,800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
2,800.000— 2,900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,900.000— 3,000.000	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
3,000.000— 3,100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,100.000— 3,200.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,200.000— 3,300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,300.000— 3,400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,400.000— 3,500.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
3,500.000— 3,600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,600.000— 3,700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,700.000— 3,800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,800.000— 3,900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,900.000— 4,000.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
4,000.000—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Ismeretlen	—	1	1	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	—	14	93	81	92	122	62	39	44	15	78	4	18	5	2	18	—	3	3	—	—	—	—	16	—	—
Szülő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rokon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Intézet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Együtt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mindössze	—	14	93	81	92	122	62	39	44	15	78	4	18	5	2	18	—	3	3	—	—	—	—	16	—	—

Keresettel rendelkező hallgatók.

A havi megélhetés összege (K)	Hozzá tartozók készpénztámogatása havonta (K)																								
	0	100.000	200.000	300.000	400.000	500.000	600.000	700.000	800.000	900.000	1.000.000	1.100.000	1.200.000	1.300.000	1.400.000	1.500.000	1.600.000	1.700.000	1.800.000	1.900.000	2.000.000	2.100.000	2.200.000	2.300.000	2.400.000
	Összes fihallgatók.																								
— 100.000	1	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100.000— 200.000	6	6	22	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200.000— 300.000	19	8	9	35	3	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
300.000— 400.000	22	2	14	14	58	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
400.000— 500.000	55	1	15	12	19	141	6	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500.000— 600.000	45	1	15	18	19	8	136	13	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600.000— 700.000	41	1	5	8	16	5	5	98	7	2	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
700.000— 800.000	53	6	9	11	15	20	15	6	169	9	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
800.000— 900.000	26	—	3	3	6	12	8	2	4	67	9	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
900.000—1.000.000	125	—	9	13	15	51	18	18	27	5	431	10	10	—	—	10	—	—	2	—	1	—	—	—	—
1.000.000—1.100.000	15	—	3	1	1	—	4	3	—	1	4	38	5	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.100.000—1.200.000	53	1	3	3	2	7	7	4	7	2	18	2	183	7	3	9	—	1	—	—	1	—	—	—	—
1.200.000—1.300.000	24	1	2	2	1	5	2	—	3	2	3	—	2	59	5	5	—	2	—	—	—	—	—	—	—
1.300.000—1.400.000	10	—	—	—	2	—	—	—	1	1	4	—	1	1	28	3	1	1	—	—	1	—	1	—	—
1.400.000—1.500.000	100	—	3	9	4	15	3	1	1	1	30	—	8	—	—	307	3	4	7	1	13	—	—	—	—
1.500.000—1.600.000	18	—	—	4	—	1	2	—	—	—	1	—	2	—	—	—	37	1	1	—	1	—	—	—	—
1.600.000—1.700.000	9	1	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	20	1	1	2	—	—	—	—
1.700.000—1.800.000	21	—	—	2	2	—	2	—	1	—	2	—	2	—	1	3	1	—	25	—	7	—	1	—	—
1.800.000—1.900.000	4	—	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
1.900.000—2.000.000	96	—	4	—	1	10	1	—	4	—	20	—	2	—	—	9	—	1	1	—	220	2	2	2	1
2.000.000—2.100.000	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—
2.100.000—2.200.000	9	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	8	—	—
2.200.000—2.300.000	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
2.300.000—2.400.000	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
2.400.000—2.500.000	45	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	2	—	1	1	—	1	—	1	1	—
2.500.000—2.600.000	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
2.600.000—2.700.000	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.700.000—2.800.000	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
2.800.000—2.900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.900.000—3.000.000	56	—	1	—	—	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—
3.000.000—3.100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.100.000—3.200.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.200.000—3.300.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.300.000—3.400.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.400.000—3.500.000	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
3.500.000—3.600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.600.000—3.700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.700.000—3.800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.800.000—3.900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.900.000—4.000.000	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
4.000.000—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
meretlen	38	3	10	6	4	3	—	1	1	1	3	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Összesen	969	37	131	141	169	288	213	148	234	91	553	51	221	68	38	356	42	31	38	4	259	4	14	4	4
ülő)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
okon)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
tézet)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Együtt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mindössze	969	37	131	141	169	288	213	148	234	91	553	51	221	68	38	356	42	31	38	4	259	4	14	4	4

Tabelle Nr. 28. (Fortsetzung.)

Monatliche Bargeldunterstützung der Angehörigen (K)											Összesen Zusammen	Szülők Von Eltern	Rokon Von Verwandten	Intézet Von Instituten	Együtt Insgesamt	Működés Überhaupt	Summe des monatlichen Lebensunterhaltes (K)								
—2,500.000	—2,600.000	—2,700.000	—2,800.000	—2,900.000	—3,000.000	—3,100.000	—3,200.000	—3,300.000	—3,400.000	—3,500.000								—3,600.000	—3,700.000	—3,800.000	—3,900.000	—4,000.000	4,000.000 — ismeretlen unbekannt		
																8	16					16	—	100.000	
																2	38					38	100.000—	200.000	
																1	77					77	200.000—	300.000	
																5	121					121	300.000—	400.000	
																14	268					268	400.000—	500.000	
																10	271					271	500.000—	600.000	
																2	199					199	600.000—	700.000	
																8	329					329	700.000—	800.000	
																7	149					149	800.000—	900.000	
																14	759					759	900.000—	1,000.000	
																1	79					79	1,000.000—	1,100.000	
																5	318					318	1,100.000—	1,200.000	
																	118					118	1,200.000—	1,300.000	
																3	58					58	1,300.000—	1,400.000	
						1										13	524					524	1,400.000—	1,500.000	
																2	70					70	1,500.000—	1,600.000	
																1	41					41	1,600.000—	1,700.000	
																2	72					72	1,700.000—	1,800.000	
																	10					10	1,800.000—	1,900.000	
4						5										1	392					392	1,900.000—	2,000.000	
																	6					6	2,000.000—	2,100.000	
																	20					20	2,100.000—	2,200.000	
1																	7					7	2,200.000—	2,300.000	
																	15					15	2,300.000—	2,400.000	
56						1										1	121					121	2,400.000—	2,500.000	
						5											7					7	2,500.000—	2,600.000	
																	4					4	2,600.000—	2,700.000	
																	9					9	2,700.000—	2,800.000	
																							2,800.000—	2,900.000	
1	1					49										1	125					125	2,900.000—	3,000.000	
																	1					1	3,000.000—	3,100.000	
																	1					1	3,100.000—	3,200.000	
																	1					1	3,200.000—	3,300.000	
																	3					3	3,300.000—	3,400.000	
1																	18					18	3,400.000—	3,500.000	
																							3,500.000—	3,600.000	
																							3,600.000—	3,700.000	
																							3,700.000—	3,800.000	
																							3,800.000—	3,900.000	
																							3,900.000—	4,000.000	
1						2										12	5					41	3,900.000—	4,000.000	
																11	2					40	4,000.000—		
																114	188					188	Unbekannt		
64	6		4	1	66			2	1	10					14	16	224	4.516				4.516	Zusammen		
																		3.567				3.567	von Eltern		
																			608			608	„ Verwandten		
																				275		275	„ Instituten		
																							Insgesamt		
64	6		4	1	66			2	1	10					14	16	224	4.516	3.567	608	275	4.450	4.450	Überhaupt	

28. sz. tábla. (Folytatás.)

A havi megélhetés összege (K)	Hozzá tartozók készpénztámogatása havonta (K)																									
	0	100.000	200.000	300.000	400.000	500.000	600.000	700.000	800.000	900.000	1,000.000	1,100.000	1,200.000	1,300.000	1,400.000	1,500.000	1,600.000	1,700.000	1,800.000	1,900.000	2,000.000	2,100.000	2,200.000	2,300.000	2,400.000	
— 100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100.000— 200.000	—	1	7	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200.000— 300.000	—	3	8	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
300.000— 400.000	—	1	9	7	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
400.000— 500.000	—	1	11	9	8	17	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500.000— 600.000	—	1	14	16	13	2	12	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600.000— 700.000	—	1	4	8	14	4	3	8	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
700.000— 800.000	—	4	8	8	13	18	8	2	8	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
800.000— 900.000	—	—	2	3	6	8	4	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
900.000—1,000.000	—	—	8	10	13	44	9	13	10	2	15	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,000.000—1,100.000	—	—	1	—	1	—	4	3	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,100.000—1,200.000	—	1	3	3	2	7	5	4	5	2	2	1	3	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,200.000—1,300.000	—	—	2	2	1	4	2	—	3	2	1	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,300.000—1,400.000	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,400.000—1,500.000	—	—	—	3	3	10	3	1	1	1	24	—	6	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
1,500.000—1,600.000	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,600.000—1,700.000	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,700.000—1,800.000	—	—	—	1	2	—	2	—	1	—	2	—	1	—	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
1,800.000—1,900.000	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,900.000—2,000.000	—	—	4	—	—	3	1	—	3	—	14	—	2	—	—	4	—	1	—	—	—	—	—	6	—	—
2,000.000—2,100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,100.000—2,200.000	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,200.000—2,300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,300.000—2,400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,400.000—2,500.000	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—
2,500.000—2,600.000	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,600.000—2,700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,700.000—2,800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,800.000—2,900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
2,900.000—3,000.000	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
3,000.000—3,100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,100.000—3,200.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,200.000—3,300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,300.000—3,400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,400.000—3,500.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
3,500.000—3,600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,600.000—3,700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,700.000—3,800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,800.000—3,900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,900.000—4,000.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
4,000.000—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Ismeretlen	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	—	14	86	75	87	120	59	35	40	12	73	4	18	5	2	17	—	3	3	—	—	—	—	—	—	16
Szülő } Rokon } Intézet } tartja el	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Együtt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mindössze	—	14	86	75	87	120	59	35	40	12	73	4	18	5	2	17	—	3	3	—	—	—	—	—	—	16

28. sz. tábla. (Vége.)

A havi megélhetés összege (K)	Hozzá tartozók készpénztámogatása havonta (K)																									
	0	100.000	200.000	300.000	400.000	500.000	600.000	700.000	800.000	900.000	1,000.000	1,100.000	1,200.000	1,300.000	1,400.000	1,500.000	1,600.000	1,700.000	1,800.000	1,900.000	2,000.000	2,100.000	2,200.000	2,300.000	2,400.000	
— 100.000	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100.000— 200.000	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200.000— 300.000	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
300.000— 400.000	2	2	1	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
400.000— 500.000	3	2	1	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500.000— 600.000	1	—	1	1	1	14	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600.000— 700.000	2	—	—	1	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
700.000— 800.000	1	1	—	—	1	1	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
800.000— 900.000	1	1	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
900.000— 1,000.000	2	—	1	—	—	1	—	2	1	15	—	3	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
1,000.000— 1,100.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,100.000— 1,200.000	7	—	1	—	—	1	1	2	1	1	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,200.000— 1,300.000	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,300.000— 1,400.000	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,400.000— 1,500.000	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	4	—	—	—	—	14	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
1,500.000— 1,600.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,600.000— 1,700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
1,700.000— 1,800.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,800.000— 1,900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,900.000— 2,000.000	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	1	—
2,000.000— 2,100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,100.000— 2,200.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
2,200.000— 2,300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,300.000— 2,400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,400.000— 2,500.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
2,500.000— 2,600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,600.000— 2,700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,700.000— 2,800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,800.000— 2,900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,900.000— 3,000.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,000.000— 3,100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,100.000— 3,200.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,200.000— 3,300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,300.000— 3,400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,400.000— 3,500.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,500.000— 3,600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,600.000— 3,700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,700.000— 3,800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,800.000— 3,900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,900.000— 4,000.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4,000.000—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen	1	1	—	—	1	2	1	2	2	1	6	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Összesen	31	1	8	9	12	15	19	15	12	10	26	4	19	5	5	18	—	1	1	1	8	—	1	—	1	
Szülő } Rokon } Intézet } tartja el	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Együtt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mindössze	31	1	8	9	12	15	19	15	12	10	26	4	19	5	5	18	—	1	1	1	8	—	1	—	1	

Összes nőhallgatók.

Tabelle Nr. 28. (Schluss.)

Monatliche Bargeldunterstützung der Angehörigen (K)											Summe des monatlichen Lebensunterhaltes (K)													
—2,500.000	—2,600.000	—2,700.000	—2,800.000	—2,900.000	—3,000.000	—3,100.000	—3,200.000	—3,300.000	—3,400.000	—3,500.000		—3,600.000	—3,700.000	—3,800.000	—3,900.000	—4,000.000	4,000.000—	ismeretlen unbekannt	Öszesen Zusammen	Szülő Von Eltern	Rokon Von Verwandten	Intézet Von Instituten	Együtt Insgesamt	Mindössze Überhaupt
																		3					3	— 100.000
																		1					1	100.000— 200.000
																	2	6					6	200.000— 300.000
																	2	17					17	300.000— 400.000
																		16					16	400.000— 500.000
																	2	21					21	500.000— 600.000
																		11					11	600.000— 700.000
																		9					9	700.000— 800.000
																		8					8	800.000— 900.000
																	1	28					28	900.000— 1,000.000
																		8					8	1,000.000— 1,100.000
																		27					27	1,100.000— 1,200.000
																		9					9	1,200.000— 1,300.000
																		9					9	1,300.000— 1,400.000
																	2	24					24	1,400.000— 1,500.000
																	1	2					2	1,500.000— 1,600.000
																		1					1	1,600.000— 1,700.000
																		1					1	1,700.000— 1,800.000
																	2	10					10	1,800.000— 1,900.000
																		1					1	2,000.000— 2,100.000
																		1					1	2,100.000— 2,200.000
																								2,200.000— 2,300.000
																								2,300.000— 2,400.000
																		3					3	2,400.000— 2,500.000
																								2,500.000— 2,600.000
																								2,600.000— 2,700.000
																								2,700.000— 2,800.000
																								2,800.000— 2,900.000
																		4					4	2,900.000— 3,000.000
																								3,000.000— 3,100.000
																								3,100.000— 3,200.000
																								3,200.000— 3,300.000
																								3,300.000— 3,400.000
																								3,400.000— 3,500.000
																								3,500.000— 3,600.000
																								3,600.000— 3,700.000
																								3,700.000— 3,800.000
																								3,800.000— 3,900.000
																	2	2					2	3,900.000— 4,000.000
																								4,000.000—
																	39	60					60	Unbekannt
																	51	282					282	Zusammen
																			455			455	455	Erhalten { von Eltern von Verwandten von Instituten
																				51		51	51	
																						506	506	
																	2	2					2	Insgesamt
																	51	282	455	51		506	788	Überhaupt

29. Mellékfoglalkozással rendelkező főiskolai hallgatók részletezése
Spezifikation der über Nebenbeschäftigung verfügenden Hochschulhörer nach

A havi megélhetés összege (K)	Havi kereset (K)																		
	100.000	200.000	300.000	400.000	500.000	600.000	700.000	800.000	900.000	1.000.000	1.100.000	1.200.000	1.300.000	1.400.000	1.500.000	1.600.000	1.700.000	1.800.000	
	Keresettel rendelkező hallgatók.																		
— 100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100.000—200.000	2	4	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200.000—300.000	3	4	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
300.000—400.000	4	11	6	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
400.000—500.000	2	11	8	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500.000—600.000	1	10	24	15	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600.000—700.000	3	4	13	12	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
700.000—800.000	4	11	19	16	13	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
800.000—900.000	1	4	5	6	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
900.000—1.000.000	2	11	13	14	53	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.000.000—1.100.000	—	2	2	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.100.000—1.200.000	—	2	3	8	9	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.200.000—1.300.000	—	1	3	1	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.300.000—1.400.000	—	1	—	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.400.000—1.500.000	—	2	9	1	16	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.500.000—1.600.000	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.600.000—1.700.000	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.700.000—1.800.000	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.800.000—1.900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.900.000—2.000.000	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.000.000—2.100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.100.000—2.200.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.200.000—2.300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.300.000—2.400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.400.000—2.500.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.500.000—2.600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.600.000—2.700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.700.000—2.800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.800.000—3.000.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.000.000—3.100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.100.000—3.200.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.200.000—3.400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.400.000—3.500.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.500.000—4.000.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.000.000— Ismeretlen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	28	81	116	99	142	54	31	32	13	71	6	16	2	7	7	3	2	8	
Szülő } Rokon } tartja részben el	11	38	71	67	78	57	21	57	21	145	19	34	30	18	78	8	8	22	
	—	7	11	13	22	14	6	7	5	17	1	7	2	3	11	3	—	—	
Együtt	11	45	82	80	100	71	27	64	26	162	20	41	32	21	89	11	8	22	
Mindössze	34	126	198	179	242	125	58	96	39	233	26	57	34	28	96	14	10	30	
	Keresetiktől élő hallgatók.																		
— 100.000	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100.000—200.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200.000—300.000	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
300.000—400.000	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
400.000—500.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500.000—600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600.000—700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
700.000—800.000	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
800.000—900.000	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
900.000—1.000.000	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.000.000—1.100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.100.000—1.200.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.200.000—1.300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.300.000—1.400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.400.000—1.500.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.500.000—1.600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.600.000—1.700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.700.000—1.800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.800.000—1.900.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.900.000—2.000.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.000.000—2.100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.100.000—2.200.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.200.000—2.300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.300.000—2.400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.400.000—2.500.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.500.000—2.600.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.600.000—2.700.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.700.000—2.800.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.800.000—3.000.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.000.000—3.100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.100.000—3.200.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.200.000—3.400.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.400.000—3.500.000	—	—</																	

Tabelle Nr. 29. (Schluss.)

Monatlicher Verdienst (K)															ismerreften unbekannt	Öszeiten Zusammen	Summe des monatlichen Lebensunterhaltes (K)		
1,900.000	2,000.000	2,100.000	2,200.000	2,300.000	2,400.000	2,500.000	2,600.000	2,700.000	2,800.000	3,000.000	3,100.000	3,200.000	3,300.000	3,400.000				3,500.000	4,000.000
Hörer mit Verdienst (männlich).																			
																	1	12	100.000—200.000
																	3	16	200.000—300.000
																	3	29	300.000—400.000
																	10	60	400.000—500.000
																	3	67	500.000—600.000
																	4	45	600.000—700.000
																	3	78	700.000—800.000
																	3	31	800.000—900.000
																	7	136	900.000—1,000.000
																		13	1,000.000—1,100.000
																		41	1,100.000—1,200.000
																		22	1,200.000—1,300.000
																		8	1,300.000—1,400.000
																	2	66	1,400.000—1,500.000
																		5	1,500.000—1,600.000
																		2	1,600.000—1,700.000
																		16	1,700.000—1,800.000
																		4	1,800.000—1,900.000
																	1	41	1,900.000—2,000.000
																			2,000.000—2,100.000
																		2	2,100.000—2,200.000
																			2,200.000—2,300.000
																			2,300.000—2,400.000
																		11	2,400.000—2,500.000
																		1	2,500.000—2,600.000
																			2,600.000—2,700.000
																		2	2,700.000—2,800.000
																		1	2,800.000—3,000.000
																			3,000.000—3,100.000
																			3,100.000—3,200.000
																		1	3,200.000—3,400.000
																		4	3,400.000—3,500.000
																		1	3,500.000—4,000.000
																		4	4,000.000—
																	10	10	Unbekannt
																	50	740	Zusammen
																			Von Eltern teilweise o. Verwandt. erhalten
																			Insgesamt
																			Überhaupt
Vom Erwerb lebende Hörer (männlich).																			
																		1	100.000—200.000
																		6	200.000—300.000
																		19	300.000—400.000
																		3	400.000—500.000
																		22	500.000—600.000
																		2	600.000—700.000
																		55	700.000—800.000
																		3	800.000—900.000
																		45	900.000—1,000.000
																		41	1,000.000—1,100.000
																		2	1,100.000—1,200.000
																		53	1,200.000—1,300.000
																		26	1,300.000—1,400.000
																		6	1,400.000—1,500.000
																		125	1,500.000—1,600.000
																		15	1,600.000—1,700.000
																		1	1,700.000—1,800.000
																		53	1,800.000—1,900.000
																		24	1,900.000—2,000.000
																		10	2,000.000—2,100.000
																		4	2,100.000—2,200.000
																		100	2,200.000—2,300.000
																		1	2,300.000—2,400.000
																		18	2,400.000—2,500.000
																		9	2,500.000—2,600.000
																		1	2,600.000—2,700.000
																		21	2,700.000—2,800.000
																		4	2,800.000—3,000.000
																		96	3,000.000—3,100.000
																		7	3,100.000—3,200.000
																		1	3,200.000—3,400.000
																		3	3,300.000—3,400.000
																		9	3,400.000—3,500.000
																		4	3,500.000—4,000.000
																		12	4,000.000—
																		45	Unbekannt
																		3	
																		3	
																		3	
																		56	
																		1	
																		1	
																		7	
																		20	
																		1	
																		24	
																		38	
																		38	
																			Zusammen
9	75	5	9	5	19	45	1	4	4	50		6	1	2	9	40	81	969	

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE.

	Oldal
1. Főiskolai hallgatók kora, hitfelekezete, családi állapota és anyanyelve	2
2. Főiskolai hallgatók születési helye	4
3. Főiskolai hallgatók szülőinek lakóhelye	6
4. Főiskolai hallgatók szülőinek foglalkozása, vagyoni állapota és ingatlantulajdona	8
5. Főiskolai hallgatók állampolgársága, lakóhelye, előképzettsége és nyelvismerete	12
6. A főiskolai hallgatók más szakokon végzett magasabbfokú tanulmányai	14
7. A főiskolai hallgatók a folytatott tanulmányok helye és a hallgatott félévek száma szerint	14
8. Főiskolai hallgatók kollokválása. Leckepénzmentesség. Ösztöndíjak	18
9. A főiskolai hallgatók tankönyvekkel és jegyzetekkel való ellátottsága	22
10. Főiskolai hallgatók olvasmányai, valamint tevékenységük irodalmi és társadalmi téren	24
11. Főiskolai hallgatók gyorsírnői tudása, zeneismerete és sportolása	26
12. A főiskolai hallgatók külföldi utazásai	28
13. Főiskolai hallgatók szórakozása	30
14. Főiskolai hallgatók dohány- és alkoholfogyasztása	32
15. Főiskolai hallgatók egészségi állapota	34
16. Főiskolai hallgatók katonai szolgálata	36
17. A főiskolai hallgatók lakásviszonyai	42
18. Albérletben lakó főiskolai hallgatók lakásviszonyai	44
19. Albérletben lakó főiskolai hallgatók havi lakbére (szobabére)	46
20. Albérletben és externátusokban lakó főiskolai hallgatók élelmezési viszonyai	48
21. Az élelmezésre havonta fordított összeg nagysága	50
22. Az élelmezésre havonta fordított összeg nagysága és a nyert ellenérték	52
23. Diákotthonokban és internátusokban lakó főiskolai hallgatók	56
24. Főiskolai hallgatók ruházati viszonyai. a) Általában	58
b) Részletezés	64
25. Főiskolai hallgatók a főiskolai első beiratkozás időpontja és a beszámítható félévek száma szerint. a) Általában	68
b) Keresetükből élő és keresettel bíró hallgatók	69
c) Keresettel bíró hallgatók	70
d) Eltartott hallgatók	71
26. A keresetükből élő és keresettel bíró főiskolai hallgatók száma a heti munkaórák és hallgatásra felvett heti órák szerint	72
27. Mellékfoglalkozással rendelkező főiskolai hallgatók részletezése havi keresetük nagysága és a heti munkaórák száma szerint	84
28. Főiskolai hallgatók részletezése a megélhetésre fordított havi összeg és hozzátartozóiknak havonkénti készpénztámogatása szerint	88
29. Mellékfoglalkozással rendelkező főiskolai hallgatók részletezése a megélhetésre fordított összeg és keresetük nagysága szerint	98

TABELLENVERZEICHNIS.

	Seite
1. Alter, Konfession, Familienstand und Muttersprache der Hochschulhörer	2
2. Geburtsort der Hochschulhörer	4
3. Wohnort der Eltern der Hochschulhörer	6
4. Beruf, Vermögensstand und Immobilienbesitz der Eltern der Hochschulhörer	8
5. Staatsangehörigkeit, Wohnort, Vorbildung und Sprachkenntnis der Hochschulhörer	12
6. Weitere Fortbildung der Hochschulhörer in anderen höheren Fächern	14
7. Hochschulhörer nach dem Ort und Semesterzahl der besuchten anderen höheren Fächern	14
8. Kolloquierung der Hochschulhörer. Kollegienelderlass. Stipendien	18
9. Lehrbücher- und Notizenversorgung der Hochschulhörer	22
10. Die Lektüre der Hochschulhörer, sowie ihre literarische und gesellschaftliche Tätigkeit	24
11. Stenographie-, Musikkenntnis und Sportwesen der Hochschulhörer	26
12. Auslandsreisen der Hochschulhörer	28
13. Zerstreung der Hochschulhörer	30
14. Tabak- und Alkoholkonsum der Hochschulhörer	32
15. Gesundheitszustand der Hochschulhörer	34
16. Militärdienst der Hochschulhörer	36
17. Wohnungsverhältnisse der Hochschulhörer	42
18. Wohnungsverhältnisse der in Aftermiete lebenden Hochschulhörer	44
19. Monatlicher Mietzins der in Aftermiete wohnenden Hochschulhörer (Zimmermiete)	46
20. Beköstigungsverhältnisse der in Aftermiete und Externaten wohnenden Hochschulhörer	48
21. Höhe der monatlichen Beköstigungsausgaben	50
22. Höhe der monatlich verbrauchten Beköstigungssumme und der dafür erhaltene Gegenwert	52
23. In Studentenheimen und Internaten wohnende Hochschulhörer	53
24. Die Bekleidungsverhältnisse der Hochschulhörer. a) Überhaupt	58
b) Spezifikation	64
25. Hochschulhörer nach dem Zeitpunkt der ersten Einschreibung an der Hochschule und der Anzahl der einrechenbaren Halbjahre. a) Überhaupt	68
b) Vom eigenen Erwerb lebende Hörer	69
c) Hörer mit Erwerb	70
d) Erhaltene Hörer	71
26. Anzahl der vom eigenen Erwerb lebenden und über Erwerb verfügenden Hochschulhörer nach den wöchentlichen Arbeits- und Vortragsstunden	72
27. Spezifikation der über Nebenbeschäftigung verfügenden Hochschulhörer je nach Höhe des Verdienstes und der wöchentlichen Arbeitsstunden	84
28. Spezifikation der Hochschulhörer nach Höhe der für den Lebensunterhalt verwendeten monatlichen Summe und der monatlichen Zulage ihrer Angehörigen	88
29. Spezifikation der über Nebenbeschäftigung verfügenden Hochschulhörer nach Höhe der für den Lebensunterhalt verwendeten Summe und der des Verdienstes	98

